

ASIRLIK MAVİ RÜYA KONYA OVASI PROJESİ

VEYSEL EROĞLU

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ASIRLIK MAVİ RÜYA:

KONYA OVASI PROJESİ (KOP)

ASIRLIK MAVİ RÜYA

Prof. Dr. Veysel EROĞLU

2023

ASIRLIK MAVİ RÜYA:
KONYA OVASI PROJESİ (KOP)

1. Baskı

Mayıs 2023

Ankara

Editör

Gökhan Yeni

Tasarım

Ahmet Bilgehan Arıkan

Baskı

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Basım ve Foto-Film Şube Müdürlüğü

Varlık Mahallesi Etlik Caddesi No:47 DSİ Etlik Yerleşkesi

Yenimahalle/Ankara

Bu eser, 1000 adet basılmak üzere müellif Prof. Dr. Veysel Eroğlu tarafından herhangi bir telif ücreti alınmadan, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından basımına müsaade edilmiştir.

Bu eseri, “Oğlum sen kendini bu ÷lkeye hizmete adamalısın.” diyerek beni aziz milletimizin hizmetkârlığına yönlendiren babam merhum Hacı İbrahim Eroğlu’nun ve her daim üzerimde büyük emekleri olan, dualarını esirgemeyen merhum annem Emine Eroğlu’nun aziz hatırasına, İTÜ, İSKİ, DSİ, Çevre ve Orman Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve TBMM çalışmalarında bana daima büyük bir manevi destek veren kıymetli eşim ile evlatlarıma ve DSİ Genel Müdürlüğünün fedakâr çalışanlarına ithaf ediyorum.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU

Ermenek Barajı ve HES

Bozkır Barajı

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	11
ÖNSÖZ	13
SUNUŞ	17
GİRİŞ	19
KOP'UN GELİŞİM SÜRECİ	36

1. BÖLÜM

KONYA OVASI PROJESİ'NİN (KOP) TARİHÇESİ	49
1.1. OSMANLI DEVLETİ DÖNEMİ	49
1.2. CUMHURİYET DÖNEMİ	61

2. BÖLÜM

BÖLGENİN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI, HİDROLOJİSİ, METEOROLOJİK FAALİYETLER	65
2.1. BÖLGENİN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI	65
2.2. BÖLGEDEKİ METEOROLOJİK FAALİYETLER.....	68
2.3. KONYA OVASI'NDA YERALTI SU DURUMU	70

3. BÖLÜM

KONYA OVASI PROJELERİ (KOP)	73
3.1. BARAJ VE ENERJİ PROJELERİ	74
3.1.1. KARAMAN ERMENEK BARAJI VE HES	74
3.1.2. GEZENDE BARAJI VE HES.....	80
3.1.3. DİĞER ENERJİ PROJELERİ (İşletme)	82
Konya Bozkır HES	82
Konya Dere HES	82
Konya İvriz HES	82
Göksu HES	82

Konya Mavi HES	82
Konya Güneyyaka HES.....	82
Karaman Erik HES	82
Ermenek Barajı ve HES	82
Ermenek HES	82
Karaman Yalman II HES	82
Karaman Damlapınar HES	82
Karaman Balkusan HES	82
Karaman Günder HES	82
Karaman Kepezkaya HES	82
Karaman Daran 1 HES	82
Karaman Daran 2 HES	82
Karaman Bucakkışla HES	82
Gezende Barajı ve HES	83
Niğde Çamardı HES	83
3.2. SULAMA BARAJLARI VE SULAMALARI.....	87
3.2.1. KONYA ÇUMRA PROJESİ.....	87
Apa Barajı.....	90
Altınapa Barajı	91
May Barajı.....	93
Himmet Ölçmen Barajı	95
Prof. Dr. Yılmaz MUSLU Barajı	99
Beyşehir–Suğla–Apa (BSA) Kanalı	104
Suğla Depolaması.....	107
Suğla Cazibe Sulaması	108
Seydişehir Cazibe Sulaması	109

Konya Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel	113
Afşar Hadimi Barajı ve Afşar–Bağbaşı Hadimi Tüneli	123
Hotamış Sulama Tesisleri.....	125
Mavi Regülatörü ve Apa–Hotamış (AHİ) İletim Kanalı.....	129
3.2.2. KONYA BEYŞEHİR DAMLAPINAR PROJESİ	131
3.2.3. KONYA EREĞLİ PROJESİ	132
3.2.4. KONYA ILGIN PROJESİ	134
3.2.5. KONYA SARAYÖNÜ BEŞGÖZLER PROJESİ	135
3.2.6. KARAMAN PROJESİ	135
3.2.7. KARAMAN AYRANCI PROJESİ.....	138
3.2.8. NİĞDE AKKAYA PROJESİ.....	139
3.2.9. NİĞDE GEBERE PROJESİ.....	141
3.2.10. NİĞDE GÜMÜŞLER PROJESİ	144
3.2.11. NİĞDE MURTAZA PROJESİ	144
3.2.12. AKSARAY ULUIRMAK PROJESİ.....	146
3.2.13. KÜÇÜK SU PROJELERİ.....	148
Gölet Sulamaları.....	148
YAS Kooperatif Sulamaları	151
3.2.14. İL ÖZEL İDARESİ VE HALK SULAMALARI.....	152
3.2.15. GÖL-SU PROJELERİ.....	152
3.3. İÇMESUYU PROJELERİ	154
3.3.1. KONYA İÇMESUYU PROJESİ	155
Konya (Altınapa) İçmesuyu Projesi	155
Konya Mavi Tünel İçmesuyu Projesi.....	156
3.3.2. KARAMAN İÇMESUYU PROJESİ	157
Karaman İbrala Barajı İçmesuyu Projesi.....	158

3.3.3. AKSARAY İÇMESUYU PROJESİ	159
3.3.4. NİĞDE İÇMESUYU PROJELERİ	161

4. BÖLÜM

KONYA OVASI PROJESİNDE EMEĞİ GEÇENLERİN HATIRALARI	
4.1. ALİ FUAT EKER	164
4.2. HACI HAKSAL	168
4.3. HAYDAR KOÇAKER.....	171
4.4. MURAT ACU	174
4.5. MUSTAFA ELDEMİR	175
4.6. MUSTAFA UZUN.....	178

5. BÖLÜM

KONYA OVASI PROJESİ KAPSAMINDA OLAN İLLERİN HÜKÜMET YATIRIMLARI.....	182
5.1. AKSARAY YATIRIMLARI	182
5.2. KARAMAN YATIRIMLARI	196
5.3. KIRIKKALE YATIRIMLARI.....	213
5.4. KIRŞEHİR YATIRIMLARI	227
5.5. KONYA YATIRIMLARI	240
5.6. NEVŞEHİR YATIRIMLARI.....	291
5.7. NİĞDE YATIRIMLARI	305
5.8. YOZGAT YATIRIMLARI	325

6. BÖLÜM

EKLER	349
PROF. DR. VEYSEL EROĞLU’NUN HAL TERCÜMESİ	353
KAYNAKLAR.....	357

TAKDİM

Selçuklu'nun Başşehri, Osmanlı Cihan Devleti'nin medeniyet beşiği Konya Havzası'nda; ülkemizin ikinci büyük, Dünya'nın da sayılı projelerinden biri hayata geçmiş olup büyük ölçüde bu proje tamamlanmıştır. Kısaca KOP olarak anılan Konya Ovası Projesi, kurak ama verimli bozkırların susuzluğuna çare olmuştur, topraklarımıza bereket getirmiştir. Neredeyse hepsi tamamlanmış olan projelerimizle bu bölgede; Dünya'nın gıpta ile baktığı kalkınma hamlesi gerçekleştirilmiştir.

18 adet sulama, 3 adet İçmesuyu, 1 adet enerji olmak üzere toplam 22 adet büyük proje demetinden oluşan KOP sadece Konya'da değil, bütün Türkiye'de büyük bir dönüşüme imkân vermektedir.

Bozkırın evladı, Anadolu'nun başak renkli şehri Konya'nın susuzluk mes'elesi çok eski ve derindir aslında. Ovaya su getirmek için Osmanlı Devleti zamanında çeşitli fikirler öne sürülmüş, birkaç teşebbüste de bulunulmuştur. Ancak KOP, bir asırdır bekleyen bir rüyadır. Bu rüyayı gerçeğe dönüştürmek, vuslata erdirmek bize nasip olduğu için Rabbimize hamdüsena olsun.

Göreve geldiğimizde, Konya Ovası'na hayat verecek su projesini tozlu raflarda unutulmuş halde bulduk ve yeniden ele aldık. Çalışmalara hız vererek bekleyen projeleri tekrar inceledik ve Suğla Depolaması, Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı, Gembos Derivasyonu, Mavi Tünel, Bağbaşı Barajı, Hadimi Tüneli, Bozkır Barajı, Avşar Barajı, Beyşehir-Suğla-Apa (BSA) Kanalı gibi ihtiyaç duyulan tesisleri bir bir tamamladık. Bu tesislerle zirai sulamaya imkân sağladığımız gibi bir tabiat harikası olan Beyşehir Gölü'ne de su aktararak gölü kurumaktan kurtardık.

Toroslar'ın kenarından Akdeniz'e doğru kıvrım kıvrım akan Göksü Nehri'nin enerji potansiyelinden istifade etmek üzere KOP kapsamında inşa edilen ve inşa edildiği dönemde ülkemizin ikinci yüksek barajı olma unvanına sahip olan Ermenek Barajı ve HES, vadinin en dar yerinde bir gurur abidesi olarak yükselmiştir.

KOP'un kalbi, muazzam projenin en mühim ayağı olan Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'i; 16 Aralık 2012 tarihinde Konya'nın gönül eri Mevlana'nın adını taşıyan meydana vatandaşlarımızın hizmetine açtık. Suya hasret topraklara su getirecek 17.034 metre uzunluğunda ve 4,2 metre çapındaki Mavi Tünel; en önemli su projelerinden biri, ülkemizin yüz akıdır. Mavi Tünel ile Yukarı Göksu Havzası'ndan yılda 414 milyon m³ su, Konya Kapalı Havzasına aktarılacak ve bu suyun 100 milyon m³'ü de Konya İçmesuyu olarak verilecektir.

Bölge için hayati önem taşıyan ve ülkemizin GAP'tan sonra en büyük sulama yatırımı olan KOP tamamlandığında; 12.000.000 dekar çatlamış toprağın dudaklarına hayat suyu verilecek, 3 milyon nüfusun İçmesuyu temin edilecektir. KOP kapsamındaki enerji projeleri ile de yılda 3,06 milyar kilowatt.saat enerji üretilerek su, ışığa çevrilecektir.

Anadolu'nun tozlu yollarının, susuz bozkırlarının asırlık hasretini dindirmek, susuzluktan çoraklaşan topraklarını suyla buluşturup münbit hale getirmek için dökülen alın terinin, harcanan emek ve gayretin karşılığı çeşit çeşit ürünlerin yetiştiği, yeşile bezenmiş topraklar olacaktır.

Binlerce yıllık tarihin birikimini, tecrübesini ve ilhamını yansıtan KOP; bir kalkınma mücadelesi, bir medeniyet mes'elesidir. 1071 ruhunun bin yıl sonraki tezahürü, ülkemizin 2071 hedeflerinin mühim bir parçası ve aynı zamanda **Türkiye Yüzyılı'nın** sağlam temeller üzerine teşkilinin vücut bulmuş halidir. Türkiye adım adım hedeflerine doğru yol alıyor, hedeflerine doğru kararlılıkla ilerliyor. Milletimizin desteği ve hayır duasıyla bizler de azimle, kararlılıkla, heyecanla çalışarak, bu süreci aynı şekilde devam ettireceğiz. Bu vesileyle; bugüne kadar bu projede emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Türkiye Cumhurbaşkanı

ÖNSÖZ

*“Sen şimdi su olduğunu düşün ve kendini
su gibi hisset.
Su gibi özel, su gibi güzel, su gibi berrak,
su gibi vazgeçilmez.
Ve su gibi bir hayat kaynağı olduğunu
düşün. Ama su gibi yaşatıcı ol.
Vadiler varken önünde ve ovalar varken,
Yayılabileceğin küçük ırmaklara
ayırabiliyorsan kendini
Ve bardaklara bölebiliyorsan, hayat
verirsin çevrene.”*

Mevlâna

Etrafı dağlarla çevrili kapalı bir havza olan Konya Ovası, ülkemizde ziraat denildiğinde ilk akla yerlerden biridir. Ancak yağışlar ve su kaynakları ovanın ihtiyacını karşılayacak miktarda değildir. Havzanın dışında güneyinde ise dereler, Akdeniz’e doğru salınarak akar ve boşa dökülür. Sonra bir damla su ara ki bulasın.

Yağışlı dönemlerde havzanın ana kaynaklarından biri olan Çarşamba Çayı, Beyşehir Gölü ile birleşir. Beyşehir Gölü’ndeki fazla su ise menderesler çizerek Suğla Gölü’ne doğru akar. Düdenlerin Akdeniz’in tuzlu sularına katamadığı fazla sular da birikince bu sefer Suğla Gölü, dik kayalıklar ve sarp yamaçlar dolu 36 km uzunluğundaki Mavi Boğaz’da kendine bir yol bulup akmaya başlar. Çarşamba ve Beyşehir’den gelen kontrolsüz sular, hemen aşağısındaki Konya Ovası’na ya bereket ya da felaket getirir.

Elinizdeki kitap, Konya Ovası’nın suyla imtihanının, yanık toprağın suya hasretinin hikayesini anlatmaktadır. Çatlamış toprağın dudaklarına ab-ı hayat verecek, Konya Ovası’nda sarının maviye hasretini dindirecek bu hikâyenin adı KOP yani Konya Ovası Projesi’dir.

Konya Ovası'nın entegre bölgesel planlama çerçevesinde ele alınmasını sağlayacak olan KOP, **Türkiye Yüzyılı'nın** önemli bölgesel kalkınma projelerinden biridir. Projeyi terk edildiği tozlu raflardan indirerek Osmanlı'dan bugüne uzanan asırlık rüya Mavi Tüneli tamamlamak, diğer asırlık rüyalar gibi Rabbimize şükürler olsun ki bize nasip oldu.

1900'lü yıllardan beri Konya Ovası'na hayat vermeyi bekleyen ancak bir düştün ileri gidemeyen Mavi Tünel, vuslatın diğer adı, yüzyıllık bir hayalin ete kemiğe bürünmüş halidir.

Konya Ovası'nın asırlık rüyası Bağbaşı Barajı ve Mavi Tüneli 2006 yılı sonunda ihale ederek, 2007 yılında inşaatına başlamıştık. Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel 400 milyon dolara ihale edilmişken, projeleri tadil edip uygulamaya koyduğumuz yeni stratejilerle 136 milyon dolara hem de planlanan tarihten de önce tamamladık.

Konya'nın suya hasreti tek bir baraj ve tünelle bitmiyordu elbette. Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'in yanı sıra KOP kapsamında, Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı, Gombos Derivasyonu, BSA yani Beyşehir-Suğla-Apa Kanalı diye bilinen 68.558 m uzunluğundaki dev su kanalı, Suğla Depolaması ve terfi merkezi gibi dev tesisleri de hızla bitirerek Aziz Milletimizin hizmetine sunduk.

KOP ile Konya Ovası'nın suya hasreti dindirilecek, Göksu Havzası'ndan Akdeniz'e boş akan sulardan, yılda takriben 650 milyon m³'ü Konya Kapalı Havzası'na aktarılacaktır. Ayrıca hidroelektrik enerji elde edilecek ve 3 milyon vatandaşımıza ilave içmesuyu temin edilmiştir.

Suya her geçen gün daha fazla ihtiyaç duyan bu toprakları suyla kana kana kucaklaştıracak KOP, kısaca bereket demek, kalkınma demektir. Abdülhamit Han'dan beri hayata geçirilemeyen Konya'nın rüyası KOP'un hayat bulmasında her daim desteklerini esirgemeyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a şükranlarımı sunuyorum.

Bu büyük projede emeği geçen, katkıda bulunan başta DSİ Genel M¼d¼rlerine, Konya B¼lge M¼d¼rlerine ve b¼t¼n DSİ çalışanlarına canı g¼n¼lden teřekk¼r ediyorum.

Bu kitabın hazırlanmasında b¼y¼k gayretleri olan Bakanlık M¼řavirlerim başta G¼khan Yeni olmak ¼zere; Selman Ert¼rk, Ramazan Karakoç ve Mustafa Sağer’e teřekk¼r ediyorum.

Bu vesile ile bu eserin; sadece T¼rkiye için değil b¼t¼n D¼nya’da ¼rnek bir proje olmasını temenni ediyorum.

Prof. Dr. Veysel EROğLU

60. H¼k¼met evre ve Orman Bakanı

61, 62, 63, 64 ve 65. H¼k¼met Orman ve Su İşleri Bakanı

BSA Kanalı

Gembos Derivasyonu

SUNUŞ

Ülkemizin tahıl ambarı olarak anılan Konya Ovası, son derece verimli tarım arazilerini içermesine karşın çok sınırlı su kaynaklarına sahiptir. Bu sebeple tarih boyunca Konya Kapalı Havzası'na komşu havzalardan su getirme girişimlerinde bulunulmuş ancak pek çoğunda başarılı olunamamıştır.

Köklü geçmişi 1925 yılına kadar uzanan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü teşkilatlanarak çalışmalarına başladığında üzerinde önemle durduğu coğrafyaların başında verimli arazileriyle öne çıkan Konya Ovası gelmiştir. DSİ bu verimli arazileri suyla buluşturmak amacıyla dünyanın sayılı entegre projeleri arasında yer alan Güneydoğu Anadolu Projesinin (GAP) ardından, ülkemizin en büyük 2. entegre projesi olarak Konya Ovası Projesi'ni (KOP) geliştirmiştir. KOP kapsamında toplam 18 adet proje demeti bulunmaktadır. Bunların 14 adedi sulama, 3 adedi içme suyu ve 1 adedi ise enerji projelerinden oluşmaktadır.

KOP ile bölgedeki vatandaşlarımızın gelir düzeylerini ve yaşam kalitelerini yükselterek bölge içi-bölgelerarası gelişmişlik farklarını azaltmak ve ulusal düzeyde ekonomik ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Konya Ovası Projesi, kapalı havza içerisindeki mevcut yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının değerlendirilerek faydaya dönüştürülmesi yanında, Göksu Nehri'nden denize dökülen suların baraj ve tünellerle ovaya aktarılması suretiyle sulu tarımın yaygınlaştırılması temel hedeflerine matuftur. Dolayısıyla KOP denildiğinde akla ilk gelen Konya'nın mavi rüyası, Mavi Tüneldir.

KOP'un en önemli ve en büyük etabını Konya-Çumra Projesi teşkil etmektedir. Üç merhaleden oluşan Konya-Çumra Projesi'nin en önemli ayağını ise Mavi Tüneli de içeren Konya-Çumra 3. Merhale Projesi oluşturmaktadır.

Konya-Çumra 3. Merhale Projesi ile Yukarı Göksu Havzası'nın Akdeniz'e boşalan sularının yıllık 414 milyon metreküplük kısmının, inşa edilen üç adet baraj ve Mavi Tünel vasıtasıyla Konya Kapalı Havzası'na aktarılması planlanmıştır. Bu su ile 223 bin 410 hektarlık tarım alanı sulanacak ve Konya Ovası'nın yeraltı suyu desteklenecektir. Ayrıca Konya şehir merkezine yıllık 100 milyon metreküp içme ve kullanma suyu tahsis edilecektir. Proje'nin ana depolaması olan Bağbaşı Barajı'nda 2012 yılında su tutulmuş, projenin en kritik ünitesi olan Mavi Tünel ise 2011 yılında tamamlanmıştır. Diğer ünitelerin de tamamlanmasıyla 2015 yılında Göksu Nehri'nin suları Konya Kapalı Havzası'na akmaya başlamıştır.

Konya Ovası Projesi tüm üniteleriyle birlikte tamamlandığında; ülke ekonomisine sulamadan 2,75 milyar dolar, enerjiden 300 milyon dolar ve içme suyundan 70 milyon dolar olmak üzere toplam 3,12 milyar dolar yıllık fayda sağlayacaktır. 1 milyon 650 bin kişi bu proje kapsamında doğrudan, binlerce insan da dolaylı olarak iş sahibi olacaktır. DSİ tarafından gerçekleştirilmekte olan enerji, tarım ve içme-kullanma suyu temini çalışmalarıyla sağlanan kaynak gelişimi ve bunun beraberinde getireceği gelir artışı bölgenin kalkınmasında en önemli rolü üstlenecektir.

Mehmet Akif BALTA

DSİ Genel Müdürü

GİRİŞ

Konya'nın su rüyasını gerçekleştirecek kısa adıyla KOP yani Konya Ovası Projesi, Türkiye'nin en önemli entegre kalkınma projelerinden biridir.

KOP Bölgesi, İç Anadolu'nun irili ufaklı kapalı havza karakterlerindeki ovalarını içine alır. Konya, Karaman, Aksaray ve Niğde illerinin kapladığı sahalar Konya ovaları içerisinde mütalaa edilmiştir. Konya ovalarının su kaynağını geliştirme projeleri, DSİ Genel Müdürlüğü tarafından sürdürülen geniş kapsamlı etüt, proje ve uygulama faaliyetlerinin bir bütün olarak ele alınıp daha kolay yürütülebileceği ve finansman ihtiyacının karşılanmasındaki zorlukların daha kolay aşılabileceği düşüncesiyle 1985 yılından itibaren Konya ve Karaman illerinde bulunan projelere “Konya Ovaları Projeleri” kısaca KOP denilmiştir.

Genel manada KOP olarak isimlendirilen projeler demeti; 1900'lü yılların başlarında Çumra Ovası Sulaması ile başlamış ve bir kısmının işletmede, diğer kısımlarının da farklı safhalarda olduğu projeler demeti ile devam etmektedir.

Konya Ovası Projesi (KOP);

- ✓ Sulama, içme-kullanma ve sanayi suyu ihtiyacını karşılamak,
- ✓ Aşırı yeraltısuyu kullanımının önüne geçerek yeraltısuyu seviyesini dengelemek,
- ✓ Toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri ile teknolojik ziraat yapmak aynı zamanda üretim artışı sağlamak,
- ✓ Rüzgâr erozyonunu önlemek,

- ✓ Hayvancılığı geliştirmek,
- ✓ Ağağlandırma yapmak ve çevreyi korumak maksadıyla geliştirilen ve sosyoekonomik kalkınmayı hedefleyen insan odaklı bölgesel kalkınma projesidir.

Hkmetimiz döneminde KOP Yüksek Kurul Toplantısı ile Konya ve Karaman dışında Aksaray ve Niğde illeri de KOP kapsamına alınmıştır. Türkiye yüzölçümünün %8'ini oluşturan proje, aynı zamanda sulanabilir zirai arazilerinin de %13'n teşkil etmektedir. lke nüfusunun %4' (yaklaşık 3 milyon 300 bin kişi) KOP bölgesinde yaşamaktadır.

31 Aralık 2022 Tarihi İtibariyle İl Nüfusları (TÜİK)

Konya	2.277.017
Niğde	363.725
Karaman	258.838
<u>Aksaray</u>	<u>429.069</u>

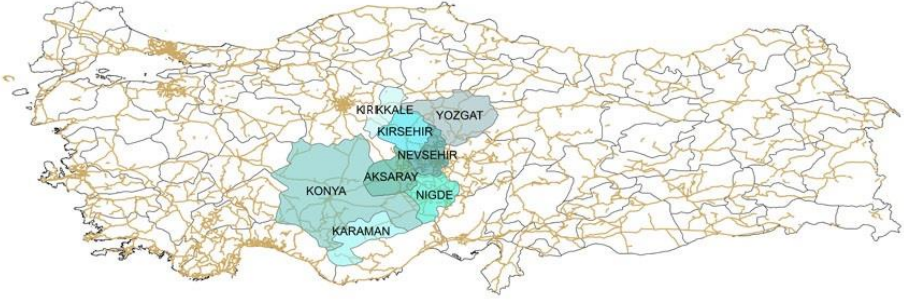
TOPLAM 3.328.649

Konya Kapalı Havzası **27.500.000 dekar** tarım arazisine, 2 milyar 400 milyon m³ yeraltı, 5 milyon 950 bin m³ yerüstü olmak üzere 8 milyar 350 milyon m³ su potansiyeline sahiptir. Aktif kullanılabilir su potansiyelimiz 4,3 milyar m³ olmasına rağmen, izinsiz açılan kuyulardan dolayı fiili kullanım bunun çok üzerinde gerçekleşmektedir.

Bölgenin sulama, taşkın koruma içmesuyu ve enerji projeleri btn olan KOP; sulama, içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyaını karşılamak, yeraltısıyu (YAS) seviyesini dengelemek, taşkına mâni olmak, teknolojik ziraat yapmak ve üretim artışı sağlamak, hayvancılığı geliştirmek, ağağlandırma yapmak ve çevreyi korumak, maksadıyla geliştirilen, sosyo ekonomik kalkınmayı hedefleyen insan merkezli bölgesel kalkınma projesidir.

Ülkemizin ilk sulama projesi ve GAP'tan sonra en büyük sulama yatırımı olma özelliklerini taşıyan KOP; 18 adet sulama, 3 adet içmesuyu, 1 adet enerji olmak üzere toplam 22 adet büyük proje demetinden oluşmaktadır.

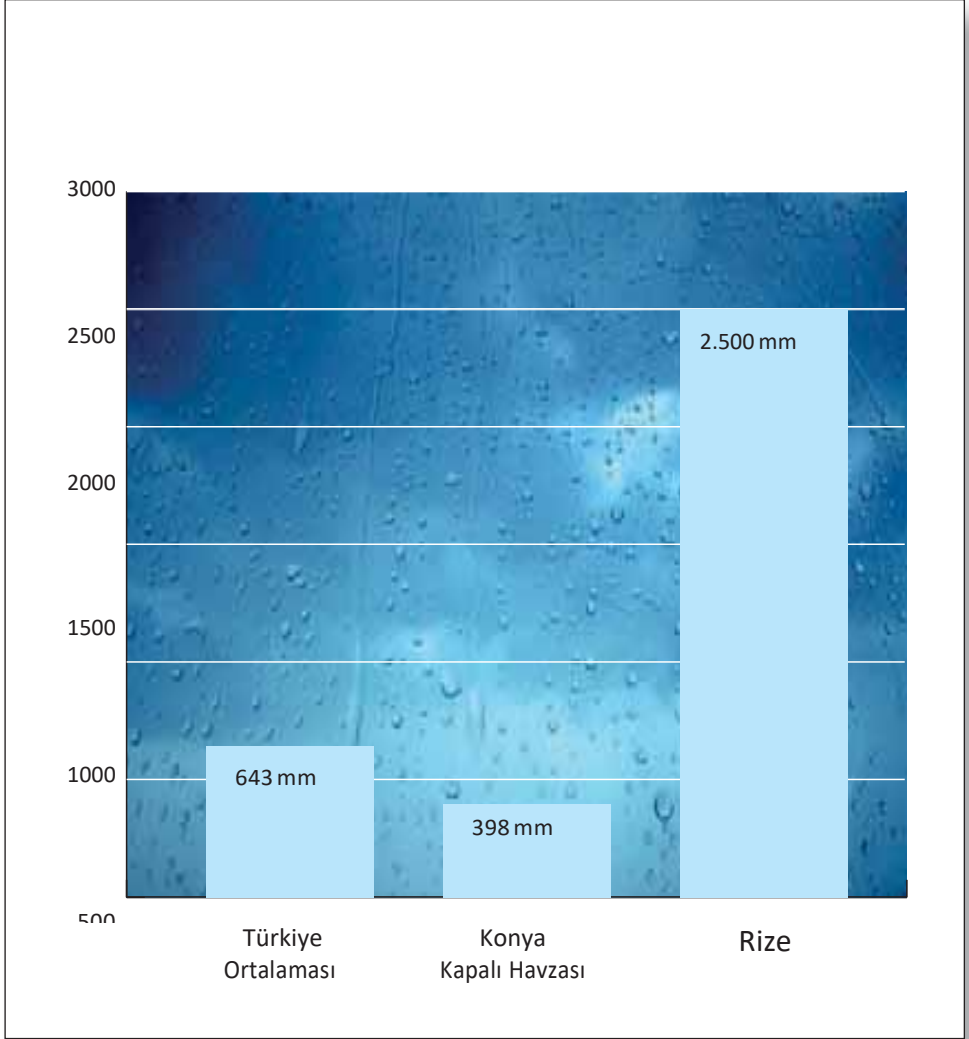
1. Konya Çumra Projesi (3.539.730 dekar)
2. Konya Beyşehir Damlapınar Projesi (10.200 dekar)
3. Konya Ereğli Projesi (422.250 dekar)
4. Konya Ilgın Projesi (179.470 dekar)
5. Silile Sulaması (3.400 dekar)
6. May Sulaması (12.000 dekar)
7. Altınapa Sulaması (12.000 dekar)
8. Konya Bozkır Sarıot Gölü Cazibe sulaması (35.260 dekar)
9. Karaman 1. Ve 2. Merhale Projesi (247.000 dekar)
10. Karaman Ayrancı Projesi (93.360 dekar)
11. Niğde Akkaya Projesi (20.000 dekar)
12. Niğde Gebere Projesi (9.300 dekar)
13. Niğde Gümüşler Projesi (4.140 dekar)
14. Niğde Murtaza Projesi (11.910 dekar)
15. Aksaray Uluırmak Projesi (236.400 dekar)
16. Aksaray Sarıyahşi Pompaj Sulaması (20.500 dekar)
17. Küçüksu Projeleri (473.270 dekar)
18. İl Özel İdaresi Sulamaları ve Halk Sulamaları (1.590.450 dekar)
19. Konya İçmesuyu Projesi (130 milyon m³/yıl)
20. Karaman İçmesuyu Projesi (22 milyon m³/yıl)
21. Aksaray İçmesuyu Projesi (33,89 milyon m³/yıl)
22. Göksu Havzası Enerji Projeleri (906,73 MW / yıllık 2,95 milyar kWh)

Bölge için hayati önem taşıyan KOP ile özellikle Konya ve Karaman Ovalarının sulanması hedeflenmektedir. Ayrıca proje bünyesinde Konya, Karaman ve Aksaray şehir merkezlerinin içme, kullanma, sanayi suyu ihtiyaçlarının karşılanması ve hidroelektrik enerji üretimi de bulunmaktadır.

Malum olduğu üzere Konya Ovası tahıl ambarı olarak bilinmektedir. Ancak zaman içinde ürün çeşitlenmesi, şeker pancarı, mısır gibi ürünlere kayış sebebiyle su talebi de artmış ve özellikle 1980'li yıllardan itibaren büyük bir su eksikliği ortaya çıkmıştır.

Havzanın yağış miktarı da su eksikliğini gidermek için kâfi değildir. Konya Kapalı Havzası'nın aldığı yıllık yağış miktarı ortalama 398 mm olup bu rakam Türkiye ortalaması olan 574 mm'nin çok altındadır. Rize'de yıllık 2500 mm yağış olurken Konya Ovası'nda bazı yerlerde 250 mm'ye kadar düşmektedir. Havza ülke ortalamasına göre yaklaşık %30 daha az yağış almaktadır.

Grafik 1:

Konya Kapalı Havzasının, Türkiye Ortalamasına Göre Aldığı Yağış Miktarı (mm)

Bölgede yaklaşık 27.500.000 dekar tarıma elverişli arazi bulunmaktadır. Mevcut su kaynaklarının geliştirilmesi ile 12.000.000 dekar arazi sulanabilecektir. Tarıma elverişli arazinin tamamen sulanabilmesi için ise en az 7 milyar m³ daha suya ihtiyaç vardır.

Bölgede zirai faaliyetin sürdürülebilmesi ancak ilave sulama yapmakla mümkündür.

Havzaya gelenden fazla su çekildiği takdirde bilhassa yeraltı suyu seviyelerinde önemli miktarda düşme meydana gelmekte bu da toprakta tuzlanma, çöküntü ve ileriki dönemde yeraltı suyundaki ciddi yetersizlik gibi problemlere yol açabilecektir.

Konya Ovası'ndaki su meselesinin çözümü için;

- ✓ Yeraltı ve yerüstü sulama sistemlerinin modern sulama şebekelerine dönüştürülmesi,
- ✓ Mevcut suyun tasarruflu kullanılması,
- ✓ Atıksuların bilhassa evsel atıksuların sulamada ve yeraltı suyunun beslenmesinde kullanılması,
- ✓ Daha az su talep eden ürün çeşitlerinin seçilmesi,
- ✓ Başka havzalardan su aktarılması gibi çözümler gündeme gelmiştir.

Ortaya atılan çözümlerden ilki, iptidai sulama sistemlerin borulu modern sulamaya dönüştürülmesidir. Borulu sistemler denilen basınçlı borulu, yağmurlama, damlama sulamalarla aynı alanın daha az suyla sulanması mümkün olabilmektedir.

Malum olduğu üzere gıda arzı ve güvenliği önümüzdeki yıllarda çok daha önemli bir hale gelecektir. Bu konuda gerekli tedbirleri alan ülkeler geleceğe emin adımlarla ilerleyebileceklerdir. Biz de ülkemizi gıda üretim üssü haline getirmeyi hedefliyoruz. Bu hedefe ulaşabilmek için ülkemizde ziraate elverişli alanları suyla buluşturmamız gerekmektedir.

Yarı kurak iklim kuşağında bulunan ülkemizde, gıda güvenliği açısından zirai sulama elzemdir. Sulamayla ürün çeşitliliği ve verimi artmaktadır. Zirai gelirden de 4 ila 14 kata kadar bir artış meydana gelmektedir. Sulamadan azami verim elde etmek bir yandan sulama

tesislerini hızla tamamlamak; bir yandan az su ile daha çok ürün elde edilmesini sağlayan modern sulama sistemlerini hayata geçirmek ile mümkün olur.

Ülkemizde suya en çok ihtiyaç duyulan yaz aylarında nehir debileri azalmakta hatta dereler kurumaktadır. Bu sebeple kış aylarında suyun biriktirilmesi ve özellikle zirai sulamada talebin arttığı yaz aylarında kullanılması gerekmektedir. Bu bakımdan suyu biriktirecek baraj ve göletlerin yapımı zaruridir. Daha önce Çevre ve Orman Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı olarak bir taraftan baraj ve göletler inşa ederken diğer taraftan da sulama sistemlerini geliştirme gayretindeyiz. Açık sulama sistemleri yerine kapalı sistemleri tercih ediyoruz. Hatta bazı ihale edilmiş işlerde dahi planlama tadilatı yapmak suretiyle basınçlı sistem dediğimiz modern sulama sistemlerine geçiş yapıyoruz. Bunun dışında rehabilitasyon projeleri çerçevesinde sulama birlikleri ile geçmişte açılmış sulama sistemlerini de modernize ediyoruz.

Konya’da yeraltı suları ile alakalı olarak da Konya İl Özel İdaresi ile başlatılan çalışmada sulamaların kapalı sisteme dönüştürülmesi için DSİ tarafından önemli miktarda kaynak aktarılmıştır.

Konya Ovası’nın su meselesini çözecek asıl büyük adım, diğer havzalardan su aktarımıdır. Yapılan planlamaların bir türlü uygulama safhasına geçirilemediği, DSİ’nin tozlu raflarına kaldırılan bu proje, 2003 yılından itibaren canlandırılmıştır.

KOP için seferber olan Konya milletvekillerinin bilhassa KOP’un kilidi durumundaki Mavi Tünel’in tamamlanması ve projenin bir an önce hayata geçirilmesi yönündeki talepleri ve aynı zamanda Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın talimatlarıyla 2003 yılından itibaren projeler birer birer yeniden ele alınmış, kapsamlı bir çalışma yürütülmüştür.

Havzadaki su eksikliğinin giderilmesi maksadıyla diğer havzalardan su aktarımı için 3 ana kaynak belirlenmiştir. Bu maksatla ilk olarak Suğla'da düdenlerden Akdeniz'e boşa akan 100 milyon m³ suyun biriktirilmesi planlanmıştır. Hızla tamamlanan Suğla Depolaması 1 Haziran 2003 tarihinde Sayın Başbakanımız tarafından terfi merkezi ile birlikte mahallinde açılmıştı.

01.06.2003 / Suğla Depolaması Açılış Merasimi

İkinci kaynaksa Derebucak'ta Kocaçay üzerine inşa edilen barajdır. 6 Temmuz 2007 tarihinde dönemin Başbakan Yardımcı ve Dışişleri Bakanı, Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül tarafından Gembos Derivasyonu ile birlikte açılan baraja, kıymetli bilim insanı Prof. Dr. Yılmaz Muslu'nun adını verdik. Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı'ndan 15,8 km uzunluğundaki Gembos Derivasyonu vasıtasıyla Beyşehir Gölü'ne yılda 135 milyon m³ su aktarılması planlanmıştır. Ancak yağışların ortalamaların üstünde olması sebebiyle aktarılan su miktarı yılda 180 milyon m³'e kadar yükselmiştir. Böylece buradan Beyşehir Gölü'nün beslenmesi ve kurtarılması sağlanmış hem de artan suların Beyşehir-Suğla-Apa (BSA) kanalı vasıtasıyla Konya Ovası'na aktarılması temin edilmiştir.

06.07.2007

**Gembos Derivasyonu ile Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı
Açılışı, Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel Temel Atma Merasimi**

**Gembos Derivasyonu ile Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı Açılış
Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel Temel Atma Merasimi**

06.07.2007

Abdullah GÜL (Dönemin Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı):

Sevgili Konyalılar, Değerli Kardeşlerim,

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün gerçekten de hem ülkemiz hem de Konyamız için tarihi bir gün. Ülkemizin dört bir yanında başlattığımız yatırım hamlesine bugün de Gembos Derivasyonu ile Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı'nın açılışlarını yapmak suretiyle 2 tesis daha ilave ediyoruz. Ayrıca bugün Konya'nın yüz yıllık hayali Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'in temel atmalarını da gerçekleştireceğiz.

Ülkemizin daha önceki zamanlarda yarım kalan tesisleri birer birer hizmete alınıyor.

DSİ Genel Müdürlüğü 4,5 senedir 300'den fazla tesisi hizmete aldı. Daha önceki dönemlerde bu kadar yatırımın bu kadar kısa sürede tamamlanması mümkün değildi.

Değerli Kardeşlerim,

Konya, 600.000 hektar sulama alanı olan bir ilimiz. Bunun 350.000 hektarı şu anda sulanıyor. Bu gördüğünüz dağların arasından geçen yeni ırmaklarla ve bunları besleyecek barajlarla buraya büyük miktarda sular gelecek ve nihayetinde toplam 600.000 hektarlık arazi sulanabilecektir.

Açılışını yaptığımız Gembos Derivasyon Kanalı yaklaşık 16 km uzunluğunda olup, Konya Ovası'nı sulayacak ve Beyşehir Gölü'nü besleyecek en önemli projelerden biridir. Yapılan inşaatla adeta sanki yeni bir ırmak oluşturulmuştur. Hizmete aldığımız bir diğer tesis Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı ise derivasyon kanalı ile birlikte Gembos Havzası sularının Beyşehir Gölü'ne aktarılmasını sağlayacaktır.

Temelini attığımız Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel ile de Konya'nın yüz yıllık hayaline bir adım daha yaklaşmış oluyoruz. Ne mutlu bize ki 100 yılı aşkın bir süredir gündemde olan proje bizim zamanımızda hayat buluyor.

Sevgili Konyalılar,

Sözlerime son verirken, tesislerde emeği geçen herkese sonsuz şükranlarımı sunmak istiyorum. İnşallah bu tesislerin açılışında da buluşuruz. Bunun gibi nice tesisler ülkemize ve size yakışır. Sağ olun, var olun

Konya Havzası'na diğer havzalardan su aktarımı için atılan 3. adımsa Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'dir. KOP'un kalbi, Konya'nın mavi rüyası Mavi Tünel aslında eski bir projedir. Geçmişte pek çok hükümet ve siyasetçi hatta Osmanlı Devleti'nden bu yana bütün siyasi idareciler Mavi Tünel adıyla bilinen projeye ilk harcı koymak için büyük gayret sarf etmişlerdir.

Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel, Yukarı Göksu Havzası'nda Akdeniz'e boşa akan suların aktarımı için inşa edilmiştir. Mavi Tünel'in temeli, 6 Temmuz 2007 tarihinde Dönemin Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı bilahare Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah Gül tarafından atılmıştır. KOP'un belkemiği Mavi Tünel için Ferhat'ın Şirin'e kavuşması gibi dağlar delinmiştir ve böylece 4,2 m iç çapında 17.034 m uzunluğundaki tünel vasıtasıyla bu sular Konya Ovası'na aktarılmaya hazır hale getirilmiştir. 36 ayda tamamlanan Mavi Tünel'in iki ucu 23 Aralık 2011 tarihinde birleştirilmiştir.

**Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın
Mavi Tünel Kazı İşlemi Tamamlanma Merasimi Mesajı**

23.12.2011

Sevgili Konyalılar, Değerli Kardeşlerim,

Sizleri en kalbi duygularımla, hasretle, muhabbetle selamlıyorum.

Konya'nın asırlık rüyası Mavi Tünel'in kazı işleminin tamamlanması vesilesiyle düzenlenen bu törende sizlere görüntülü mesaj vasıtasıyla seslenmekten büyük mutluluk duyuyorum.

Şundan emin olunuz Sevgili Konyalı kardeşlerim; Bugün Konya'nın, Konyalı kardeşlerimin yaşadığı heyecan ve coşkuyu sizlerle aynı derecede yüreğimde hissediyor, coşkunuzu, heyecanınızı, sevincinizi aranızdaymışım gibi sizlerle paylaşıyorum.

Bu vesileyle tüm Konyalı kardeşlerime, Hz. Mevlana'nın, Selçuklu sultanlarının, Sadrettin Konevi'nin, merhum Tahir Büyükkörükçü'nün, nice âlim ve fazıl zatın hemşerilerine, geçirdiğim operasyon esnasında bizden hayır dualarını eksik etmedikleri için kalpten şükranlarımı iletiyorum.

Sevgili Kardeşlerim,

Bugün dünyanın en büyük projelerinden biri olan Konya Ovası Projesi'nin önemli bir merhalesini tamamladık. Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'in kazı işlemlerini büyük ölçüde bitiriyoruz. Bugün aslında asırlık bir hayali, yüz yıllık bir hasreti sona erdirmeye yolunda önemli bir adım atıyoruz. 1900'lü yıllardan yani Osmanlı İmparatorluğu'ndan bugüne kadar Konya Ovası'nın bereketli topraklarını suya kavuşturma hayalini biz artık somut, müşahhas bir noktaya getiriyoruz.

Konya Ovası Projesi kapsamında daha önce Suğla Depolaması'nın ve Terfi Merkezi'nin açılışını bizzat yapmıştım. Bu yatırımlarla Konya Ovası'na yılda 100 milyon metreküp su temin etmiştik.

11.11.2011'de Ankara'dan açtığımız 111 tesis arasında Konya'nın da iki büyük yatırımı bulunuyordu. O açılış şöleninde Gembos Yeşildağ Sulaması ile 69 kilometre uzunluğundaki Beyşehir-Suğla-Apa Kanalı'nı resmi olarak hizmete açmıştık. Bu tesislerle Konya Ovası'na yılda 180 milyon metreküp suyun adeta bir nehir gibi akmasını sağladık.

17.034 metre uzunluğunda, 4 metre çapındaki Mavi Tünel'in de kazı çalışmalarını tamamlamış durumdayız. Böylece Türkiye'nin GAP Tünelleri'nden sonraki en uzun ikinci sulama tüneline Konya'ya kazandırmış olacağız.

Sevgili Kardeşlerim,

Konya Ovası Projesi tamamlandığında, başta Konya şehir merkezi olmak üzere bölgede yaşayan üç milyon kişinin içme-kullanma ve sanayi suyu ihtiyacı karşılanmış olacak. Yüz bin kişiye doğrudan istihdam imkânı, binlerce kişiye dolaylı iş imkânı sağlanacak. Toplamda bir milyon yüz bin hektar verimli tarım arazimiz de suyla kucaklanmış olacaktır. İnşallah mümkün olan en kısa zamanda Konya Ovası Projesi'ni tamamlayacak, turizmin, sanayinin, bilimin merkezi Konya'yı aynı zamanda dünyanın bir de tarım merkezi haline getirmiş olacağız.

Ben başta Orman ve Su İşleri Bakanlığımız, değerli Bakanımız olmak üzere bu dev projede emeği geçen tüm kurumlarımıza, işçisinden Genel Müdürüne, müteahhidinden mühendisine kadar, ter döken her bir kardeşime, ülkem ve milletim adına şükranlarımı sunuyorum. Mavi Tünel'in kazı işleminin tamamlanmasının Konya'mıza, Konyalı kardeşlerimize, tüm ülkemize hayırlı olmasını, bolluk ve berekete vesile olmasını diliyor, hepinizi sevgiyle, saygıyla, hasretle selamlıyorum.

Sağ olun, var olun, Allah'a emanet olun...

Burada bir mukayese yapmakta fayda var. 1990'lı yıllarda Kayseri Sultansazlığı'na su aktarmak için Zamantı Irmağı'ndan bir tünel inşa edilmesi işi ihale edilmişti. Bu maksatla 3,5 m iç çapındaki ve toplam 10.700 m uzunluğundaki Kayseri Zamantı Tüneli'nin temeli 1991 yılında atılmış ancak 2003 senesine kadar aradan geçen 12 yılda ancak %20'si tamamlanmıştı. Hatta yapımı uzun zaman aldığı için Kayserililer bu tüneli Gıcık Tüneli olarak adlandırmışlardı. 2005 yılından itibaren hızlandırdığımız çalışmalarla tüneli 2010 yılında tamamlayarak hizmete açtık. Zamantı Tüneli'nden daha uzun ve çapı daha büyük olan Mavi Tüneli ise daha kısa sürede tamamladık.

Bağbaşı Barajı çok hızlı bitirilmesi için ön yüzü beton kaplı bir baraj olarak tasarlanmıştır. Rezervuar hacmi 205 milyon metreküp olan barajda 6 Temmuz 2012 tarihinde su tutulmuştur.

Bağbaşı Barajı'nın Tipi Neden Değiştirildi?

Projeleri yeniden ele aldığımızda planlanan baraj tipinin bölgenin fiziki şartlarına uygun olmadığını anladık. Bağbaşı Barajı'nın da daha hızlı bitirilmesi için baraj tipini değiştirdik. Türkiye'de ilk defa Gümüşhane Kürtün Barajı'nda uyguladığımız önyüzü beton kaplamalı kaya dolgu tipinde karar kıldık. Temelden 115,5 metre yüksekliğindeki barajın şartnamesini hızla hazırladık. Büyük rekabet neticesinde Mavi Tünel ile birlikte 93 milyon Euro bedelle ihale ettiğimiz projeyi geçmişteki ihale bedelinin dörtte birine mal ettik.

Prof. Dr. Veysel Eroğlu

Bağbaşı Barajı ile Mavi Tünel'in 12.12.2012 tarihinde 112 tesis arasında açılmaları planlanmış ancak Sayın Başbakanımız tarafından 16 Aralık 2012 tarihinde Şeb-i Arûs münasebetiyle düzenlenen merasimde Konya'da yerinde açılmasına karar verildiğinden, mezkûr tarihte Konyalıların coşkulu katılımıyla Mevlâna Meydanı'nda resmi açılışı yapılmıştır. Bir asırdır hasretle beklenen bu rüyanın gerçekleşmesi Konya'da büyük bir heyecanla karşılanmıştır.

Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel Yatırım Programına Nasıl Alındı?

Bizden önce pek çok hükümet Mavi Tünel için harekete geçmiş, hatta Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'in keşif ve metrajları hazırlanmak suretiyle 400 milyon dolara ihale edilmiş ancak projenin o zamanki kabul şartları ve projedeki birtakım sıkıntılar sebebiyle yapılamayacağı anlaşıldığından iptal edilmişti. 1994 yılında yatırım programına alınan ancak daha sonra bir ilerleme kaydedilemeyerek programdan çıkarılan Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel'in, 2005 yılı Bütçe Görüşmeleri esnasında özellikle Plan Bütçe Komisyonu'nda yatırım programına konulması hususu gündeme geldi. Ancak o yıllarda DSİ'nin elinde toplam yatırım bedeli 82 katrilyon yani 82 milyar TL olan 1.600 proje vardı. O yıllarda 2 katrilyon yani 2 milyar TL'lik yatırım ödeneği ile bu projelerin bitirilmesinin 41 yılı bulacağı dikkate alınınca KOP'un yatırım programına alınması kabul görmemişti. Ancak Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan bu projenin en kısa zamanda bitirilmesi için bizzat talimat verdiler. Neticede proje yatırım programına alındı. Ancak geçmişteki ihaleye esas olan projeleri incelediğimizde gördük ki metotlar iptidai ve mevcut haliyle uygulanması halinde tüneli 15-20 yıldan önce bitirmek mümkün değil. Burada İstanbul'da edindiğimiz tecrübeleri devreye soktuk. Şartnameyi yeniden ele alarak metodu değiştirdik. Tüneli köstebek diye tabir edilen Tünel Delme Makinesi (TDM) vasıtasıyla bir taraftan açarken bir taraftan da kaplamasını yaptık. Böylece 6 Temmuz 2007'de temelini attığımız, 17.034 m uzunluğunda 4,2 m çapındaki dev tüneli 36 ayda tamamladık. Neticede seçilen sistemin ekonomik ve çevre açısından ne kadar isabetli olduğu da görüldü.

Aslında Mavi Tünel'in 31.12.2012 tarihinde bitirilmesi planlanmıştı. Ancak Sayın Başbakanımızın 4 Haziran 2010 tarihinde Konya'daki Çevre Günü münasebetiyle yaptığı açılışlar vesilesiyle düzenlenen merasimde, yaptığım konuşmada tünelin delme işleminin bitiş tarihi olarak 17 Aralık 2011 saat 13:59 olarak ilan etmiştik. Kazıyı planlanandan bir yıl önce çektiğimiz bu tarihe yetiştirmek için büyük bir gayret gösterdik. Fakat tünelin bir kesiminde çöküntü olduğu için 17 Aralık tarihine maalesef yetiştiremedik 61 saat 1 dakika gecikmeyle 23 Aralık 2011 tarihinde bitirdik. 23 Aralık 2011 tarihinde Konya'ya giderek bu gecikmeden dolayı özür diledim ve ayrıca düzenlediğimiz merasimle tünel delme makinesinin çıkışını yani tünelin ucunun görüldüğünü basına ve vatandaşlarımıza gösterdik. Bir sözümüzü daha gerçekleştirdik ve yüzyılın rüyasını gerçeğe dönüştürdük.

Prof. Dr. Veysel Eroğlu

Bu proje ile Göksu'dan Mavi Tüneli vasıtasıyla Konya Kapalı Havzası'na aktarılacak toplam su miktarı yılda 414 milyon m³ olup, bunun 100 milyon m³'ü içme suyuna verildikten sonra kalan su ve sulamadan dönen sulardan da istifadeyle Konya ve Karaman Ovalarında 12.000.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanacaktır. KOP, ovaya hayat verecektir.

Konya Ovası'nın su sıkıntısını gidermek için diğer havzalardan su getirmek büyük bir adımdır ancak tek başına yeterli değildir. Ovada başka çalışmalar da yürütülmektedir. Konya Çumra Projesi, Ereğli Projesi, Beyşehir Damlapınar, Sarayönü Beşgözler, Gebere Projesi gibi pek çok sulama projesinin yanı sıra 93 adet gölet ve sulama proje çalışmaları yapılmaktadır.

Konya Damlapınar Barajı, Konya Bozkır Çağlayan Barajı ile Niğde Yeşilburç Barajı 12.12.2012'de 112 tesis arasında Sayın Başbakanımız tarafından hizmete açılmıştır.

KOP kapsamındaki diğer önemli projelerden Konya Bozkır Barajı'nın temeli 25.05.2012 tarihinde, Afşar Hadimi Barajı'nın temeli ise 14.10.2012 tarihinde atılmış olup **Bozkır Barajında** 27.08.2020'de, **Afşar Hadimi Barajında** da 14.09.2021'de su tutulmuştur.

Göksu Havzası'nın enerji potansiyelinin değerlendirilmesi içinse 218 metrelik yüksekliğiyle Türkiye'nin hâlihazırda 2. yüksek barajı olan Ermenek Barajı ve HES'i inşa ettik. 11 Mayıs 2002 tarihinde temeli atılan ancak fiilen 2004 yılında inşaatına başlanan barajda 10 Ağustos 2009 tarihinde su tutulmuş ve 27 Aralık 2009 tarihinde toplu merasimle resmi açılışı gerçekleştirilmiştir.

Bunların dışında Konya Ovası'nda içmesuyu temini, çölleşmenin önlenmesi, ağaçlandırma ve yaban hayatının korunması kapsamında da devasa çalışmalar yapılmaktadır.

Ülkemizin GAP'tan sonra en büyük sulama yatırımı olma özelliğini taşıyan KOP tamamlandığında;

- ✓ 12.000.000 dekar arazi sulanacak,
- ✓ 3 milyon nüfusa 164 milyon m³ içme, kullanma ve sanayi suyu temin edilecek,

- ✓ Yılda 3,06 milyar kWh enerji üretilecek,
- ✓ 800 milyon dolar sulama, 210 milyon dolar enerji, 70 milyon dolar içmesuyu olmak üzere milli ekonomiye yılda toplam 1,080 milyar dolar katkı sağlayacaktır.

Özellikle sulama projelerinin tamamlanmasıyla birlikte başta Konya olmak üzere KOP kapsamındaki illerde ürün çeşitliliği artacak. Tahıl üretimi başta olmak üzere pek çok ürünün üretimi artacak. Toprağa can, ürüne bereket katacak KOP ile Konya Ovası, sadece tahıl ambarı kimliğine yeniden kavuşmakla kalmayıp, Türkiye'nin gıda üretim ve ihracat merkezi olacaktır.

Su fazlası olan havzalardan Konya Kapalı Havzasına yeni su getirme projeleri üzerindeki çalışmalar da devam etmektedir. Son dönemlerde sulu ziraate verilen teşvikler, meyvecilik ve yeşil ürünlerdeki çeşitlilik, sulu ziraatteki verim artışları yanında hızlı nüfus artışı ve sanayideki gelişmeler suya olan talebi her geçen gün artırmaktadır. Yetersiz olan su kaynaklarımızı, arz talep dengesini bozmadan toplumda ekonomik ve ticari bir meta olmaktan çok sosyal öneme sahip bir kaynak olarak değerlendirmemiz gerekmektedir.

KOP'TA MEVCUT DURUM

	İŞİN ADI	FAYDASI	MEVCUT DURUMU
1	Konya Çumra Projesi	3.539.730 dekar	İşletme+İnşaat+Planlama
2	Konya Beyşehir Damlapınar Projesi	10.200 dekar	İşletme
3	Konya Ereğli Projesi	422.250 dekar	İşletmede
4	Konya Ilgın Projesi	179.470 dekar	İşletmede + proje
5	Sille Sulaması	3.400 dekar	İşletmede
6	Altınapa Sulaması	12.000 dekar	İşletmede
7	May Sulaması	12.000 dekar	İşletmede
8	Konya Bozkır Sarıot Gölü Cazibe sulaması	35.260 dekar	Planlama
9	Karaman 1. ve 2. Merhale Projesi	247.000 dekar	İşletme
10	Karaman Ayrancı Projesi	93.360 dekar	İşletmede+ proje
11	Niğde Akkaya Projesi	20.000 dekar	İşletmede
12	Niğde Gebere Projesi	9.300 dekar	İşletme+İnşaat
13	Niğde Gümüşler Projesi	4.140 dekar	İşletmede
14	Niğde Murtaza Projesi	11.910 dekar	İşletmede
15	Aksaray Ulurmak Projesi	236.400 dekar	İşletmede+ Kapalı Sisteme Dönüştürülüyor
16	Aksaray Sarıyahşi Pompaj Sulaması	20.500 dekar	Proje
17	Küçük Su Projeleri	473.270 dekar	İşletme+İnşaat
18	Özel İdaresi Sulamaları ve Halk Sulamaları	1.590.450 dekar	İşletmede
19	Konya İçme Suyu Projesi	130 milyon m ³ /yıl	İşletmede
20	Karaman İçme Suyu Projesi	22 milyon m ³ /yıl	İşletmede
21	Aksaray İçme Suyu Projesi	33,89 milyon m ³ /yıl	İşletmede+inşaat
22	Enerji Projeleri	2,95 milyar kWh/yıl	İşletme+İnşaat+planlama

KOP'UN GELİŞİM SÜRECİ

O dönem Başbakanımız olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN bir gün telefonla beni aradı. Sayın Cumhurbaşkanımıza dönemin milletvekilleri giderek; yıllardır bitirilemeyen “**Mavi Tünel**” diye bir proje olduğundan bahsetmişler. KOP ve Mavi Tünel projelerinin ivedi bir şekilde bitirilmesi için özellikle DSİ Genel Müdürlüğü yaptığım dönemde benim bu projeleri ele almamı talep etmişler.

Hakikaten o sırada Konya ülkemizin adeta tahıl ambarı gibi ama su mes’esi olmasından dolayı Konya ovası verimli olarak değerlendirilememektedir. Bölgede büyük ölçüde yeraltı suyu kullanıldığından ötürü dışarıdan su getirmek gerekiyordu. Yer altı suları sürekli 250 ila 300 metreye kadar iniyor ve obruklar oluşuyor, büyük çöküntüler meydana geliyordu. Vatandaşlarımız da aynı zamanda vahşi sulama yapıyordu. Dönemin Başbakanı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan bu hususta beni arayınca “Emredersiniz Sayın Başbakanım. Gerek **Mavi Tüneli** gerekse **KOP’u** bizzat inceleyeceğim” diyerek kendisine arz ettim. Neticede KOP ile alakalı ne kadar bilgi ve belge varsa topladım ve ekibimdeki arkadaşlarımızla beraber mes’eleyi ele aldık. Hakikaten KOP; o tarihlerde Konya ovası, Karaman ve Aksaray’ın bağlı olduğu bir alandı. Tabi ki burada büyük bir su sıkıntısı vardı.

Konya Akşehir İlçesi ve civarı DSİ Isparta Bölge Müdürlüğüne bağlı olmasına rağmen Akşehir; Konya ilimizin güzide bir ilçesi olması münasebetiyle bu bölgeyi de Konya Ovası Projesi’ne dahil ettik. Yaptığımız incelemeler neticesinde KOP’un acilen tamamlanması gerektiği aşikardı. Bu bakımdan öncelikle KOP’un tarihçesini inceledim. Sultan Abdülhamid zamanında Konya Ovasına su getirmek için bilhassa Akdeniz’e boşa akan suları buraya yönlendirmek için çeşitli çalışmalar yapılmış. Ayrıca Seydişehir Gölü denilen Suğla’daki obrukları kapatıp en azından bu suların Akdeniz’e boşa gitmemesi için çalışmalar yapılmıştır. Hatta kül dağı bile oluşmuş ama netice alınamamıştır.

Bunun üzerine yapılacak husus şuydu: Evvela 3 adımda acilen Konya Ovasına su getirmek gerekiyordu. Yani dışarıdan bilhassa Aksu

ve Göksu gibi nehirlerin kollarından Akdeniz’e boşa akan sular Konya Ovası havzasına yönlendirmek gerekiyordu.

Bu maksatla 1. Adım olarak;

Prof. Dr. Yılmaz Muslu Hocamın özellikle bana vasiyet etmiş olduğu projeleri öncelikle ele aldım. Derebucak’taki barajı çok hızlı bir şekilde yaparak hizmete aldık. Tabi bir de terfi olmaması için cazibe ile akması maksadıyla Derebucak barajının sularını, **Gembos Derivasyon Tüneli** vasıtasıyla Beyşehir gölüne aktardık. Aynı zamanda bu bölgede bulunan yani Beyşehir’le Gembos arasındaki arazilerin de sulanmasına imkân sağladık.

Bölgede yaşayan çiftçimizin gelirinin artması açısından bu proje çok faydalı oldu ve böylece yılda takriben 180 milyon metreküp suyun (yıllara göre değişmekle beraber) Beyşehir Gölü’ne aktarılması sağlandı. Gembos Derivasyon Tüneli’nin hizmete alınmasıyla Beyşehir Gölü’ndeki su seviyesinin azalmasının önüne geçilmiştir. Böylece Beyşehir gölüne yapılan su takviyesinin çok büyük faydası olmuştur. Bu sayede Beyşehir gölünün kurumasının önüne geçmiş olduk.

Beyşehir gölünün sularını Konya Ovasına aktaran tarihi bir regülatör vardı. Bu regülatörden suyun Konya ovasına iletilmesi gerekiyordu. Fakat bu kanallar son derece iptidai olduğu için yeni bir kanal açma kararı aldık. **Beyşehir Suğla Apa Kanalını (BSA)** açarak yani sun’i bir nehir inşa ederek ülkemize muhteşem bir eser kazandırdık. Bu sun’i nehirle birlikte Beyşehir gölünde artan fazla suları **BSA Kanalı** ile Konya ovasına iletmeye başladık.

2. Adım olarak;

Suğla’da düdenler kapatılarak Suğla Depolaması tesis edilmiştir. Suğla’nın etrafına adeta baraj gibi setler inşa ettik. Burada takriben 100 milyon metre küp suyun birikmesi söz konusu olmuştur. Biriken bu suyla; hem o bölgedeki arazilerin sulamasını gerçekleştirdik hem de aynı zamanda fazla suların yine bu inşa ettiğimiz **BSA yani Beyşehir Suğla Apa Kanalına** ilettik. Buradan da 100 milyon metre küp su temin edilmiştir.

3. Adımda ise; gelelim Mavi Tünel olarak anılan tarihi projeye...

Mavi Tünel ile alakalı tozlu raflarda kalan bütün dosyaları çıkardık. Dosyaları incelediğimiz zaman Bağbaşı Barajının iptidai bir sistemle projesinin yapıldığı ve orada uygun malzeme olmadığı halde ona uygun olmayan bir baraj tipi seçildiğini tespit ettik. Bu projeyi tamamen değiştirerek yeniledik. Ayrıca tünel açma metodundan bahsedecek olursak; 17.034 metre uzunluğunda bir tünel gerekmektedir.

Bu tüneli açmak için ise geçmişte **del – patlat** usulü denilen klasik metotla tünel açmak için bir ihale gerçekleştirilmişti. Sadece tünel açmak için yapılan bu ihale yaklaşık **500 milyon dolar** gibi bir miktara mal olacağı için bundan vazgeçilmişti. Tabi bizim İSKİ Genel Müdürlüğüm dönemimde İstanbul’da kullandığımız yeni tünel açma teknikleri vardı. Bunlar “**Tunnel Boring Machine (TBM)**” denilen Türkçe manasıyla kısaca “**köstebek**” adıyla anılan makinelerle İstanbul’da pek çok atıksu tünellerini açmıştık. **Mavi Tüneli**; bu sisteme uygun bir şekilde tünel açma makinesiyle yani **TBM** dedikleri köstebekle hemen açma kararını verdik. Neticede Bağbaşı Barajını yeni bir teknoloji ile ön yüzü beton kaplı kaya dolgu olan barajın inşa edilmesi ve **TBM** yani köstebekle tünel açılması kaydıyla bu projeyi ihale ettik.

Büyük bir pazarlık sonucunda 93 milyon € gibi bir bedelle ihale ettik. Gerçekten son derece ekonomik bir bedelle ihaleyi gerçekleştirdik. Netice olarak bu barajı ve tüneli; ihale sürecinden, yapım aşamasına kadar çok sıkı takip ettik.

Hatta ben zaman zaman Mavi Tünel Projesinde çalışan işçileri toplayarak onlara tünelin ne kadar önemli olduğunu, bunun kendileri için sadaka-i cariyeye yani amel defterleri kapansa bile öldükten sonra amel defterlerini açık olan kişiler arasında olacaklarını kendilerine izah ettim. Çünkü bizim güzel dinimizde insanlar için faydalı bir iş yaptığınız zaman; su getirmek, fidan dikmek, hayırlı bir evlat yetiştirmek, bir eser ortaya koymak gibi bu eserlerden insanlar istifade ettiği müddetçe o kişi vefat etse dahi amel defteri kapanmıyor ve tesislerden istifade edildiği müddetçe amel defterlerine sevap yazılıyor. Bu gerçekten dünyada kazanılacak en büyük sevaplardan birisidir. Dolayısıyla işçilerimiz,

Müteahhit firma, mühendislerimiz DSI'nin güzide elemanları bu şuurla gece gündüz çalıştılar.

Mavi Tünel projesinin bitmeye yakın olduğu bir tarihte o dönem Başbakanımız olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Dünya Çevre Gününde Konya'yı teşrif etmişti. Çevre ile ilgili birçok açılışı gerçekleştiği merasimde Sayın Cumhurbaşkanımız şahsıma konuşma yapmam için "Veysel Hoca sen de çık Konyalı vatandaşlarımıza hitap et" dedi ve ben de açılış merasimindeki hitabımda Konya'da yapılan çalışmaları anlattım. Konya ovasında yaptığımız büyük hamleleri izah ettikten sonra; "Sayın Başbakanım size bir müjde vereceğim. İnşallah 17 Aralık günü Şeb-i Aruz gününde saat 13.59'da Mavi Tünelde ışık görünecek" diye söyledim. Bu sözü vatandaşlarımıza verdikten sonra projeyi çok sıkı takip etmeye başladık. Artık saat ve dakikalarla yarışıyoruz.

Bir gün projede çalışan arkadaşlarımız tünel açma makinesinin çürük bir zemine isabet ettiğini, zeminde çakılı kaldığını bildirdiler. Eyvah, bu durum bende zamanında yetişmeyecek düşüncesini sarmış olsa da neticede saat ve tarihi ilan ettik, söz verdik düşüncesiyle hemen yeni bir planlama yapma kararı aldım. Zeminde çakılı kalan bu tünel açma makinesi Toroslardan Akdeniz tarafından geliyordu. Hemen biz ters taraftan yani projenin Konya kısmından klasik tünel açma metoduyla tüneli delmeye başladık. Fakat dediğimiz saatte yetişmedi ve 61 saat 1 dakika gecikme yaşadık.

Pek çok tünel açma projelerinden bu tür aksamlar meydana gelebilmektedir. Mesela geçmişte Kayseri'de Zamantı Nehrinden Sultan Sazlığı tarafına ve Develi ovasına, Yeşilhisar ovasına su aktaracak olan Zamantı tüneli yıllarca sürmüştür. Mavi Tünel Projesine göre çok daha basit kısa olan bu tünel yıllarca adeta bir kaplumbağa hızıyla ilerlemişti. Bu tüneli de bitirmek bize nasip olmuştu. Hatta bu tünel çok geciktiği için Kayserililer bu tünele gıcık tüneli adını takmışlardı. Allah'a şükür bu tüneli de çok hızlı bir şekilde açmıştık.

Tabi arkadaşlar gecikmeyle alakalı bana dediler ki: "Efendim bu kadar büyük bir tünel dünyanın sayılı sulama, içmesuyu ve ayrıca enerji tüneli olan Mavi Tünel çok maksatlı bir tüneldir. 61 saat 1 dakika

gecikmenin bir önemi yok. Bu tünelin zamanında bittiğini söyleyelim” şeklinde bana bir teklifte bulundular. Ben ise süratle bu teklifi reddettim ve şöyle söyledim. “Biz gideceğiz. Tüneli açacağız ama bütün Konyalılardan da özür dileyeceğiz. Tünelin geç açılması benim hatam. İnşallah demedik nefsimize güvendik ve dolayısıyla bu bana verilen bir cezaydı. Tövbe ettik ama 61 saat 1 dakika geciktiğimiz için gidip Konya’da bu tünelin açılışını yapacağız” dedim.

Hakikaten Konya merkezde bir otelde gerçekleştirdiğimiz merasimde tünelden canlı bağlantı yaparak özellikle makinenin artık tünelden çıkışını göstermek için bir konuşma yaptım. Bütün Konyalılardan gecikmeden ötürü özür diledim. 61 saat 1 dakika gecikmenin benim hatamdan dolayı olduğunu söyledim. Merasim esnasında baktım ki tünel açma makinesi bir türlü çıkmıyor. Artık oradan müteahhite seslendim. “Operatöre söyle debriyaja herhalde para sıkıştı.” Makinenin ustabaşısına da bahşişler benden merak etmeyin çıkın artık yeryüzüne diyerek espri yaptım. Ve ardından tünel açma makinesi gümbür gümbür yüzeye çıktı. Açılış merasimi yapılan büyük salonda muazzam bir alkış tufanı koptu. Hakikaten o andaki mutluluğu kelimelerle ifade etmem mümkün değildi ve bütün Konyalılarda da bir mutluluk vardı. Çünkü 100 yıllık bir rüya gerçekleşmişti.

Şunu anladım ki azmin elinden hiçbir şey kurtulmuyor ama bunun için muhakkak besmele ile başlamak lazım Yüce Allah’a güvenip dayanmak lazım. Dosdoğru olunca Allah’ın yardımı da mutlaka geliyor.

Mavi Tünelin kaplaması da tünel açma makinesi vasıtasıyla otomatik olarak yapılmıştır. Böylece Bağbaşı Barajından Mavi Tünel vasıtasıyla Konya Ovasına sular akmaya başladı.

Tabi bu barajın beş büyük faydası da şu olmuştur. Bunlar;

Mevlana’nın şehri güzide şehir, Selçuklu’nun başkenti Konya’mız içmesuyunu maalesef kuyu sularından temin ediyordu. Dönemin Konya Büyükşehir Belediye Başkanımız dedi ki: Biz bu Torosların Akdeniz’in menba suyunu içmek istiyoruz. Ben de derhal diyerek; yıllık 100 milyon metre küp suyu Mavi tünel vasıtasıyla Konya’mıza ve Çumra’mıza tahsis ettik. İsale hatlarını yaptık. Modern bir İçmesuyu Arıtma Tesisini inşa

ettik. Açılışını da Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın gerçekleştirdiği muhteşem bir merasimle yaptık.

Bu projenin bir diğer faydası da şu olmuştur.

Tünelden çıkan suda bir düşünüm vardı. Buraya bir Hidroelektrik Santralı kuralım dedik. Lakin Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığımız dedi ki: "Sudan biz istifade ediyoruz. En azından Mavi HES'i de biz devredin dedi. Biz de içmesuyu verildiği için onlarla irtibat kurarak Mavi HES'i de Konya Büyükşehir Belediyemize devrettik. Böylece bir Mavi Tünel projesinden nice projeler ortaya çıkmış oldu. Hem Konya hem de Çumra gibi yerleşim yerlerinin içmesuyu ihtiyacı karşılandı. Torosların menba suyundan içmeye başladılar.

Yani proje ile sulama suyu ve bir de enerjisinden temiz ve yenilenebilir bir hidroelektrik enerji ile enerji elde edildi. Tabi bu suyu ne yapmamız lazım. Bu suyu da Mavi kanyondan özellikle Hotamış Depolamasına kadar bir kanal açarak bunu tarihi bir depolama olan Hotamış depolamasına kadar ilettik. Böylece bu suyla da aynı zamanda münbit topraklar sulanmaya başlanmıştır. Ve bu gerçekten Konya'ya büyük bir imkân sağladı. İlk defa tarihte üç yerden Akdeniz'e boşa akan Göksü nehrinin kolları üzerinden Konya'mıza su sevk etmiş olduk.

Tabi Bağbaşı Barajı yeterli olmadığı için Avşar Hadimi Barajı ve Bozkır barajlarını da inşa ettik. Bu barajlardaki su özellikle Bağbaşı Barajına ve aynı zamanda buradan Mavi Tünel vasıtasıyla Konya ovasına aktarılıyor. Yılda ortalama 400 milyon metreküp su Konya ovasına akıyor. Arkasından 180 milyon metreküp ile özellikle Suğla depolamasından gelen 100 milyon metreküp su ile birlikte yılda toplam 680 milyon metreküp su Konya Ovasına aktarılmış olacak. Bu gerçekten büyük bir başarıdır.

Büyük bir hayali gerçekleştirmenin mutluluğunu tarif edemem. Bunun için Yüce Rabbimize ne kadar şükretsek azdır. Çünkü bu konuda bütün herkes çalışmıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın büyük gayretleri Sayın Başbakanların, DSI'nin vefakâr ve cefakâr mensuplarının ve bu inşaatları yapan müteahhitlerin, mühendislerin ve işçilerin büyük gayretleri olmuştur. Hepsine

şükranlarımı sunuyorum. Allah'ın rahmeti, bereketi üzerlerine olsun. Emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum ve amel defterleri açık olmasını temenni ediyorum. Allah'a emanet olunuz.

SAHUR VE İFTARLARDA AÇILIş VE TEMEL ATMA MERASİMLERİ

evre ve Orman Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı yaptığım dönemde, Bakanlığımız merkez birimleri, Bağlı Kuruluşlar ve taşra birimlerimizle kocaman bir aileydik. Takriben 70 bin civarındaki personelimizle sadece bu Aziz Millet için çalışıyor, gece gündüz demeden proje üretiyorduk. Dolayısıyla kaybedecek tek bir dakikamız dahi yoktu.

Her hafta en az 3-4 ile giderek programlar gerçekleştirir, o ilin yöneticileri, siyasileri ve Bakanlığımızın ilgili merkez ve taşra teşkilatının katılımı ile koordinasyon toplantıları tertip ederdik. Devam eden ve planlanan tesislerin durumunu masaya yatırır varsa sıkıntılı konularla alakalı derhal özömler geliştirirdik.

İl programlarımızda ayrıca hazır olan tesislerin temelini atar, 10 milyon TL'nin altındaki tesislerin de açılışını gerçekleştirirdik. Bakanlar Kurulu Toplantıları ve diğer önemli toplantıların olduğu günler hariç Ankara'da durmaz, il programları tertip ederdik. 2014 yılı yaz aylarında yine yoğun bir şekilde il programları yapıyor, açılış ve temel atma merasimleri tertip ediyorduk. Mübarek Ramazan ayına ulaşmıştık. Ramazan ayında mutlaka Genel Müdürlüklerimizle, personelimizle bir araya gelir birlikte iftarlar yapardık. Bir gün Bakanlık Koordinasyon Toplantısında “Arkadaşlar, Ramazan ayı geldi diye şantiyelerde işler durmayacak, gerekirse vardiya sayısını arttırıp, iftardan sonra da çalışmalar devam edecek. Çünkü bu milletin bekleyecek bir dakikası dahi yok. Biz onlara hizmet ve eser üretmeye devam edeceğiz.” dedim. Ardından da “Açılış ve temel atma merasimlerimize Ramazan ayında da devam edeceğiz. İlk programı da Konya'da, Sahur'da Mevlâna Meydanında Konyalı hemşehrilerimizle birlikte yapmak istiyorum.” dedim.

Müsteşarım, Müsteşar Yardımcılarım ve Genel Müdürlerim çok şaşırdılar. “Sayın Bakanım, sahurda açılış ve temel atma merasimi yapacağız dediniz, doğru mu anladık?” dediler. “Aynen öyle, doğru anladınız, büyük bir sahur sofrası tertip edeceğiz, bütün Konyalı kardeşlerimizi davet edeceğiz ve hem sahurumuzu yapacak hem de açılış ve temel atma merasimini yapacağız.” dedim.

Hazırlıkları yaptık ve 23 Temmuz 2014 tarihinde Konya Mevlâna Meydanında sahurda Konyalı hemşehrilerimizle biraraya geldik. O gün 2014 yılı birim fiyatlarıyla 377 milyon TL maliyetinde toplam 49 tesisin açılış ve temel atma merasimini gerçekleştirdik. Gerçekten çok güzel ve manidar bir program oldu. Sahurda açılış ve temel atma programı yapan ilk kişi belki de bendim

Konya Sahur Programı, Açılış ve Temel Atma Merasimi – 23 Temmuz 2014

Bu programlara sonraki yıllarda ara vermeden devam ettik. Artık Bakanlıktaki arkadaşlar da bu duruma alışmışlardı. İftarda bir ilde, sahurda başka bir ilde açılış ve temel atma merasimi yapıyorduk. Bu konuda bir hatıramı anlatmak istiyorum. 2018 yılında Ramazan ayında yine durmuyor, iftar ve sahur programlarıyla illerde vatandaşlarımızla

biraraya geliyorduk. 22 Mayıs 2018 tarihinde Antalya'ya gitmiştik. Öğle vakti gerçekleştirdiğimiz merasimle 166 milyon TL maliyetinde 10 tesisin açılış ve temel atmasını gerçekleştirdik.

Antalya Programı, Açılış ve Temel Atma Merasimi – 22 Mayıs 2018

Antalya'dan, Bakanlığımıza ait küçük bir uçakla Nevşehir'e geçtik. Hava şartlarının olumsuz olması sebebiyle küçük bir tehlike geçirerek Nevşehir'e salimen ulaşmıştık.

Nevşehir İftar Programı, Açılış ve Temel Atma Merasimi – 22 Mayıs 2018

Nevşehir’de merasim alanı hazırды. Orada iftardan önce 22 milyon TL maliyetinde 5 tesisin açılış ve temel atma merasimini gerçekleştirdik, orman köylüsü vatandaşlarımıza gelir getirici orman sertifikalarını dağıttık ve iftarımızı merasim alanında hazırlanan mütevazı sofrada hep beraber yaptık. İftardan sonra Nevşehir’den ayrılarak Niğde’ye vasil olduk.

Niğde’de takriben 10 bin vatandaşımızla sahur programında biraraya geldik. Niğde Milletvekillerimiz, Valimiz, Belediye Başkanımız ve vatandaşlarımızın katıldığı sahurda 71 milyon TL maliyetindeki 3 tesisin açılış ve temel atma merasimini gerçekleştirdik. Sahurdan sonra kısa bir süre dinlendikten sonra aynı gün Niğde’de esnaf ziyareti gerçekleştirdik.

Niğde Sahur Programı, Açılış ve Temel Atma Merasimi – 23 Mayıs 2018

Evet, sahur, iftarlar birbirini kovalıyordu ama bizim durmaya niyetimiz yoktu. Niğde’de esnaf ziyaretinden sonra fahri hemşehrisi olduğum güzel Aksaray’a hareket ettik. Aksaray’da iftar saatine kadar esnaf ziyareti gerçekleştirdik ve iftara takriben 1 saat kala Aksaray Valiliği önündeki merasim alanına geçtik.

Aksaray fahri hemşehrisi olduğum bir şehrimizdir. Bunun hikayesi ise şöyledir. Bir tarihte temel atma ve açılış merasimi gerçekleştirmek için gittiğim zamanda valilik önündeki programda

konuşmama ‘‘Saygıdeğer Hemşehrilerim’’ diye başlayınca millet nereden hemşehrimiz oluyor diye merak etti. Ben de bu merakı gidermek için şoyale soyledim. **‘‘Sevgili hemşehrilerim İSKİ Genel Müdürlüğü Aksaray’daydı. 8,5 yıl Aksaray’da kaldım.’’** diye soyleyince meydandaki bütün vatandaşlar alkışlamaya başladı. Daha sonra ise Aksaray Belediye Meclisinin aldığı kararla oybirliği ile beni fahri hemşehrisi ilan etti. Aksaray çok güzel bir diyar ve Aksaray ayrı bir sevgim ayrı bir gönül bağım var.

Aksaray’da iftara kadar protokol konuşmalarından sonra 51 milyon TL maliyetindeki 2 tesisin açılış ve temel atma merasimi ile orman köylüsü vatandaşlarımıza gelir getirici tr sertifikalarını vererek kurdaleyi keserken akşam ezanı okunmaya başladı. İftarımızı 8 bin Aksaraylı hemşehrimizin katılımı ile hep beraber yaptık.

Aksaray İftar Programı, Açılış ve Temel Atma Merasimi – 23 Mayıs 2018

Ramazan ayı hayır ve bereketiyle hızla geçiyordu. Aksaray’da iftarımızı yaptıktan sonra hemen Konya’ya hareket ettik. Konya’ya ulaştığımızda tarihler 23 Mayıs’tan 24 Mayıs’a dönmüştü. Çok kısa bir dinlenmeden sonra sahur için Mevlâna Meydanına geçtik. Takriben 20 bin kişinin katılımı ile sahurumuzu yaparken bir yandan da açılış ve temelini attığımız tesislerle alakalı protokol konuşmaları gerçekleştiriliyordu. 134 milyon TL maliyetindeki 11 tesisin açılış ve temel atma merasimini gerçekleştirdik.

Konya Sahur Programı, Açılış ve Temel Atma Merasimi – 24 Mayıs 2018

Antalya'dan başladığımız programlarımıza Nevşehir, Niğde ve Aksaray'dan devam ederek Konya'da tamamlamıştık. Konya'da sahur yaptığımızda yakın çalışma ekibim, korumalar, Genel Müdürlerim ve diğer arkadaşların yorgunluğu gözlerinden okunuyordu. Esasında ben daha devam etmek istiyordum ama ekibin biraz dinlenmesi için kısa süreliğine Ankara'ya dönerek mola vermek istedik. İşte bizim Ramazan ayımız da böyle, hizmet ve koşturmaca ile geçiyordu. Gönlümüz hem Ramazan ayının huzuru hem de Aziz Vatandaşlarımıza hizmet götürmenin huzuru ile mutmaindi.

Sadece bu illerde değil, Sinop'tan Kilis'e, Kütahya'dan Batman'a, Ordu'dan Kayseri'ye kadar pekçok ilimizde iftar ve sahur programları gerçekleştirdik. Kütahya'da bir iftar programında Sayın Valimizin üzerine çorba dökülmüştü.

İftar ve sahur programları ile alakalı bir başka hatıramı daha burada anlatmak istiyorum. Her zaman olduğu gibi 2017 yılında da yoğun bir şekilde il programları gerçekleştiriyorduk. O yıl da Ramazan ayı çok bereketli geçiyor, bir ilden diğerine, iftardan sahura koşturuyorduk. Mübarek ayın sonuna yaklaşırken o dönem TBMM Başkanı olan Sayın İsmail Kahraman, mecliste bir iftar vermişti. İftara katılanlar arasında Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan da

vardı. Kendisi iftardan sonra “Veysel Hoca, Türkiye’nin her yerine gidiyorsun, Hasankeyf’e gitmiyor musun?” diye sormuştu. Ramazan’ın son 7-8 günü kalmış ve benim Kadir Gecesi hariç her günüm için bir il programı önceden belirlenmişti. Ben de “Sayın Cumhurbaşkanım, her günüm dolu, sadece Kadir Gecesi var. O günü de kendime ayırmak istiyorum.” dedim. Sayın Cumhurbaşkanımız bir şey demedi ama Hasankeyf’e gitmemi istediği de yüz ifadelerinden açıkça belli oluyordu. Kendi kendime dedim ki, ibadetin makbul olanı birlikte yapılan, vatandaşlarımıza hizmet edilerek yapılan ibadet olur düşüncesiyle Kadir Gecesinde Hasankeyf’e gitmeye karar verdim. Hasankeyf’te tarihi Zeynel Bey Türbesinin yanında takriben 3.500 – 4.000 Hasankeyfli kardeşlerimin iştiraki ile büyük bir iftar sofrası kurduk. Başta Hasankeyfliler olmak üzere Batman’dan gelen vatandaşlarımızın katılımı ile birlikte güzel bir iftar etmiştik.

**Kadir Gecesi Günü Zeynel Bey Türbesinin Yeni Yerinde
Yapılan İftar 22 Haziran 2017**

1. KONYA OVASI PROJESİ'NİN (KOP) TARİHÇESİ

Binlerce yıldır ziraat yapılan, Dünya'nın ilk zirai arazilerinin de aralarında bulunduğu Konya Ovası, her zaman kuraklığın tehdidi altında kalmış ve bu verimli topraklarda ilk çalışmalar Osmanlı Devleti döneminde başlatılmıştır. Bu büyük havzanın sulanması, hayat bulması için pek çok girişimde bulunulmuştur.

Başta Çatalhöyük olmak üzere medeniyetin ilk merkezlerini barındıran KOP Bölgesi; ziraat ve ekonominin çok canlı olduğu, toplumlar arası kültürel iletişimin sağlandığı önemli bir kavşak konumundadır. İlk zirai medeniyetlere ev sahipliği yapan Konya Kapalı Havzası, yağışlardan başka beslenimi olmayan, su kaynaklarının kısıtlı, suya olan talebin en yoğun olduğu alanlardan biridir. Bölgede yaşanan kuraklık ile yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının bilinçsiz kullanımı yüzünden havzada bulunan su kaynakları yavaş yavaş azalmaya başlamış ve neticesinde gerekli suyun uzaktaki kaynaklardan getirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Konya Kapalı Havzası bu çabanın en yoğun yaşandığı alanlardan biridir.

1.1. OSMANLI DEVLETİ DÖNEMİ

Konya Ovası, kuraklık ve çölleşmeye maruz bölgeler arasında yer almaktadır. Bu sebeple en büyük mesele olarak ovanın sulanması konusu yüzyıllardır gündemde kalmıştır. Çok eski devirlerden itibaren bu meseleye çözüm için çeşitli yollara başvurulmuş, Osmanlı Devleti zamanında da birçok defa ovanın sulanması için projeler yapılmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun son zamanlarında, Türkiye'nin akarsu ve göllerinden faydalanma bakımından en kayda değer işi, Beyşehir Gölü'nden Konya Ovası'nın sulanması projesidir. Bağdat demiryolunun yapılmasıyla ona ek bir iş olarak ortaya çıkmıştır.

Konya Ovası'nın sulanması maksadıyla suya ilk müdahale 1819 yılında yapılmıştır. Çelik Mehmet Paşa, Konya Ovası'nın sulanması maksadıyla depolama olarak düşündüğü Suğla Gölü'ndeki düdenleri kapatma çalışmaları yapar. Ama düdenleri tamamıyla kapatmak mümkün olmaz. Gölde istenen seviyede su birikmez, akış da azaldığı için bataklık haline gelir.

1871'de Vali İzzet Paşa Suğla Gölü'nde meydana gelen bataklığı önlemek için Çatmakaya (Arvana) civarındaki en büyük düdeni açtırmak ister ama muvaffak olamaz. Daha sonra 1872 yılında ise Hafız Paşa, Suğla Gölü'ne akan Beyşehir çayının mecrasını değiştirmeyi ve Mavi Boğaz yoluyla Konya Ovası'na akıtmayı dener ama netice alamaz. Sultan II. Abdülhamit Han zamanında; 1883, 1887, 1889, 1893 ve 1899 tarihlerinde çalışmalar yapılmak suretiyle proje defalarca ele alınmış ve hatta bir kısım istimlâk, hafriyat ve kanal çalışmaları dahi yapılmıştır.

Büyük Konya Ovası kuraklığı: Yıl 1874... O tarihlerde sulama diye ortalarda henüz hiçbir eser, hiçbir teknik tesis yoktu. Yağış olmadığı senelerde, geniş ovada ekinler boylanmaz, başak tutmaz, yanar, kavrulur, topraklar çatlar, dilim dilim olurdu. Ellerinde ihtiyat buğday, arpa, saman bulunmayan köylüler ya göçe mecbur olurlar ya da yokluğun ve kıtlığın dehşet ve acıları içinde kıvranırlardı. Yağış olmayınca, otlar da büyümmez, otlaklar ve su kaynakları kurur; yem bulamayan hayvanlar ya telef olur yahut yok pahasına satılırdı.

Konyalı halk şairlerinden Zari (Mehmet) ile Matlubi (Ömer) diyorlar ki: "1290'da (miladi 1874) bahar gelmedi. Yaz girdi, yine yağmur yağmadı. Saçılan tohumlar sürmedi. Çiftçiler harmansız kaldı, Meram bağlarında kesilmedik palamut ve kavak ağacı kalmadı. Hayvanlara ağaç ufağı yedirildi. Ocağını terk edenler, tarlasını, evini, elbiselerini satanlar görüldü. Her biri bir yana dağıldı, yaman bir kıtlık ve göç oldu. Şehir yolu kapandı, sular tükendi. Çocuklar ekmek diye ağlaştı. Her yıl lafı olmayan fasulyenin okkası dört kuruşa çıktı!"

Kuraklık ve kıtlık bölgelerindeki halka un ve buğday dağıtımı yapıldı ama o zamanki nakil vasıtalarının nihayet tatar arabaları, kağnılar ve develerden İbareti olduğu düşünülürse felaketzedelere yapılan aynı yardımların ulaştırma işlerinin ne kadar yavaş yürüdüğü ne dereceye kadar faydalı olabildiği kolaylıkla anlaşılabilir.

O günlerde yazılmış olan bir yazıdan alınan cümlelere bakınız; "Anadolu yaylasının geniş düzlükleri, tuzlu sabaları üzerinde bulunan Konya, Bağdat şimendiferinin temdidinden evvel gayet acınacak bir vaziyette bulunuyordu. Beşerin sayı, sermayesi burada hiçbir faide temin ve hiçbir layıklı kıymeti ihraz edemiyordu, bir at torbası dolu kuru üzümün birkaç paraya verildiği ve zahirenin kıymetsiz denecek kadar ufak bir fiyatla alınıp satıldığı zaman, henüz yarım asrı bulmamıştır. Bununla beraber kurak senelerde korkunç bir kıtlığın varlığını kemirip bitirdiği nadir görülmüş şeylerden değildi. Sık sık zuhur eden kıtlıkların doğurduğu sefalet memleketi kasıp kavuruyordu. Bu suretle parlak mazisine rağmen Konya pek basit bir hayat geçiriyor, medeni hayatın bütün revnakları, feyizleri muhitimizce meçhul bulunuyordu..."

Sultan II. Abdülhamid, saltanatının ilk yıllarında özellikle valilerden bulundukları bölgenin genel durumu ve sıkıntılarını kapsayan raporlar istemiş, bu istek doğrultusunda ülkenin her yanından hükümet merkezine "Layihalar" gönderilmeye başlanmıştır. O devrin tanınmış münevverleri de yaşadıkları bölgenin sıkıntılarına duyarsız kalmamış, muhtevaları farklı onlarca proje üreterek sultana takdim etmişlerdir. Onlardan biri Hasan Fehmi Paşa'nın 24 Nisan 1880 yılında sunduğu layihadır.

Osmanlı vezirlerinden Hasan Fehmi Paşa'nın "Anadolu'nun Bayındırlık İşlerine Dair" hazırladığı layiha, Sadrazam Köse Raif Paşa'ya sunulmuştur. Hasan Fehmi Paşa layihasında, bazı bataklıkları kurutup elde edilen araziye tarıma açmayı, nehirler önüne setler kurarak sulama kanalları vasıtasıyla binlerce dönüm toprağı yeniden canlandırmayı teklif

ediyordu. Paşa'nın layihası imparatorluk yöneticileri arasında büyük ilgi görmüş, uygulanması yönünde ciddi adımlar atılmış, sonraki yıllarda kısmen hayata geçirilmişti.

Layiha, Sultan Abdülhamid Han döneminde uygulamaya konmuş, proje kapsamında binlerce kilometre şose ve demir yolu inşa edilmiş, 7 Ocak 1909 tarihinde Servet-i Fünun'da yayınlandığı üzere paşanın Konya Ovası Sulama Projesi gibi benzeri birçok sulama projesi hayata geçirilmişti.

1880'li yıllarda devletin resmi çabalarına cesaret gerektiren yüreklice bir destek gelir. Hayiroğlu Köyü'nden Kurukafa Mehmet Efendi adıyla anılan bir köylü, Çarşamba Çayı'nın su altında bırakıp bataklık haline getirdiği arazilerin kurutulması ve kıraç arazilerin de sulanmasının yollarını arar. Ova köylerinin önde gelen isimleriyle görüşür. Alemdar'a bir bent yapılır (Taş Bendi) ve küçük sulama kanalları açılır ama yetmez. Çarşamba Çayı'nın zengin bir kaynağa sahip olmaması ve yaz aylarında kuruma noktasına gelmesi yapılan planların tehirine sebep olur. Kuraklık kara yüzünü gösterince ova köylüleri göç etmek zorunda kalır. Bu durum karşısında Mehmet Efendi projeyi hayata geçirecek yolculuğuna çıkar. Çarşamba Çayı'nı izleyerek suyun kaynağına ulaşır ve yetersiz olduğunu ve ayrıca, çayın Mavi Boğaz'da bir başka dere ile buluştuğunu da görür. Mavi Boğaz'ı izleyerek Suğla Gölü'ne oradan da projenin asıl kaynağı olan Beyşehir Gölü'nde yolculuğunu tamamlar. Bu gölden suyu Konya Ovası'na ulaştırma yollarını düşünür. Beyşehir Gölü'nden gelen suyun ziyan olmadan ve Suğla Gölü'ne dökülmeden Konya Ovası'na ulaştırmak için mevcut ana kanala, ulaşımı sağlayacak bir yan kanalın yapılması gerektiği kanaatine varır. Bu görüşünü köylüleri ile paylaşarak bin kadar köylü ile kanal açma çalışmalarını başlatır. Büyük gayretler neticesinde Beyşehir Gölü Mavi Boğaz'a bağlanır. Açılışa Konya eşrafı davet edilir ve merasimle su açılır. Ancak ilkel tekniklerle inşa edilen kanal, Karaviran (Suğla) civarında suyu taşıyamayarak tahrip olur. Aylarca verilen büyük emek

bir anda yok olur ve büyük bir ümitsizlik ortaya çıkar. Köylüler karamsarlık içinde köylerine dönerler. Bu durum karşısında Mehmet Efendi büyük bir üzüntü duyar ve bir süre sonra vefat eder. Bu büyük kayıp mücadeleyi sonlandırmaz. Mehmet Efendi'nin başlatmış olduğu mücadeleye oğlu devam eder.

Kurukafa Mehmet Efendi

Aslen Türkmen olup Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan sonra Horasan taraflarından gelerek Ereğli, Aksaray, Cihanbeyli hudutları dahilinde meskûn olan ve halk arasında Adçıken Beyleri diye adlandırılan kalabalık bir aşiretin mensuplarından olup, Konya'nın Şeyh-Alaman (Ulama) Tekke sokağında Mutavattın Hacı Ali Bey'in çocuklarından biridir.

Medrese eğitim alan Kurukafa Mehmet Efendi, çocukluğunda yazlarını geçirdiği Çumra'da zaman zaman taşkınlara maruz kalan kıymetli zirai arazilerin bataklıktan kurtarılması ve kıraç arazilerin de sulanması için çalışmalar yapmıştır. Bütün köy sakinleri seferber ederek günümüzde "Taş Bendi" olarak bilinen Taksim Bendi'nin inşa edilmesini ve bu suretle sulamaya açılan topraklardan köylülerin faydalanmasını sağlamıştır.

"Çumra"da bir adam, adı Mehmet, lakabı "Kurukafa", elinde kazma kürek, toprağı kazar. Beyşehir gölünden Çumra'ya su getirecek. Beyşehir Çumra arası 120 km. İlkbaharda Beyşehir gölünün suyu taşar, kendine bir yol bulur, gelir Suğla bataklığını yapar. Buradan çıkar, Çarşamba deresi ile birleşir. Sonra gelir Apa köyü yakınından Çumra ovasına dökülür. Orada bataklık meydana gelir. Köylüler bu suyu kapışırlar. Kimi kazma, kimi bel veya kürekle kanal açar. Bu kanalı açan "Kurukafa" lakaplı Hacı Mehmet'tir. Sorarlar Mehmet'e:

- Ne yapıyorsun burada?*
- Kanal açıyorum.*
- Ne kanalı?*
- Su kanalı, su getireceğim.*
- Nereden?*
- Beyşehir Gölü'nden.*
- Beyşehir Gölü buraya kaç arşındır bilir misin?*
- Bilmem ama bu su mademki buraya kadar geliyor, ben de oraya kadar gideceğim.*
- Anladık ama Mehmet, bu işe senin ömrün yeter mi?*
- Yetmeye yetmez ama benim oğlum var de ki onun da ömrü yetmedi, devam eder torunum. Birimizin ömrü yetecek buna elbet...*

1898 yılında Kurukafa Mehmet Efendi'nin oğlu, Konya'ya Vali olarak atanan Avlonyalı Ferit Paşa'ya babasının başlatmış olduğu projeyi arz eder ve konuya ilişkin destek ister. Ferit Paşa konuya alakadar olur ve arazide yapmış olduğu araştırmalar neticesinde Mehmet Efendi'nin çalışmalarının uygulanabilir olduğunu görür. İçme suyu, yol, mektep gibi Konya'nın mühim meselelerinin takipçisi olan valinin daha sonra sadrazam olması bir şanstır.

Padişah II. Abdülhamid Han'ın tasvibi ile o yıllarda Anadolu-Bağdat Demiryolunu inşa eden müteahhit firma ile görüşmeler yapılır. Ferit Paşa, Anadolu-Bağdat Demiryolu hattının Alman Höknem Şirketine ihalesi sırasında Beyşehir Gölünden isale edilecek su ile Konya ovasının irva ve iska edilmesini mezkûr şirkete teklif etmiş ve şirket mümessilleri Paşanın teklifini kabul ederek elemanlarını derhal Beyşehir'e gönderip, tetkik ve etüdlerini yaptırıp hükümete kabul teklifini bildirmiştir. Kanal hafriyatı ve gerekli imalat-ı sınaie ile Konya ova köylerinin irva ve iska (sulama) edilmesi işi Höknem Şirketine ihale edilmiş ve adı geçen şirket derhal faaliyete geçmiştir. Şirketin fen ve bilim adamları projelerini tamamı ile Kurukafa Hacı Mehmet Efendi'nin projesi üzerinde tatbik etmişlerdir. Kurukafa Hacı Mehmet Efendi, açtığı çağır ve bu teşebbüsü ile ilelebet unutulmayacaktır. 96 yıl evvel vatanımızda ilk defa kurulan İrva ve Iska (sulama) Teşkilatı bu düşüncenin eseridir. Bu hayırlı teşkilat Sadrazam Ferit Paşa'nın himmet ve gayreti ile tahakkuk safhasına girmiştir.

Mehmet Ferit Paşa (1874-1914)

Bugün Arnavutluk sınırları içinde bulunan Avlonya'da doğmuştur. Arnavut kökenli bir ailenin çocuğudur. Lise öğrenimini Yanya'da yapmış, memur olarak devlette görev almıştır. Girit, Bosna ve Bulgaristan'da görev yaptıktan sonra Konya Valiliği'ne (1898-1903) tayin edilmiştir. Konya'da yaptığı çok başarılı çalışmaları üzerine 1903-1908 yıllarında Sadrazamlık vazifesine getirilmiştir. 1908 yılında gerçekleştirilen 2. Meşrutiyet dönemi ile vazifeyi bırakmış, Türkiye'den ayrılmış ve 1914 yılında San Remo (İtalya) ölmüştür. Konya valiliği sırasında Konya Ovası projesinin hazırlığı dışında, Konya'da büyük hizmetleri olmuş, Çayırbağı su kaynağından getirilen su Alaaddin tepesi üzerinde bir depoda toplanarak şehre su verilmiş, su sıkıntısı önlenmiştir.

Cumhuriyet kurulduğunda, devlet eliyle kurulmuş ve devlet kontrolünde özel bir şirket tarafından işletilen tek sulama kurumu "Konya Ovası Sulama Tesisleri" idi, bunun dışında mahalli olarak işletilen halk sulamaları bulunuyordu.

عبدالله
ابن

Şekil 1.1.1

56

1907 Yılında Hazırlanan Raporda Konya Ovası

“Binlerce kilometre kare arazi, susuzluk yüzünden büyük bir çöle dönüşüp hiçbir şekilde fayda sağlanmamakta iken bu çalışmanın yapılmasından sonra meydana gelecek büyük hasılatтан dolayı arazi kıymet kazanacak, vergi ve aşar da o nispette artacak ve bu arada arazi sahipleri de büyük bir refaha kavuşacaktır.

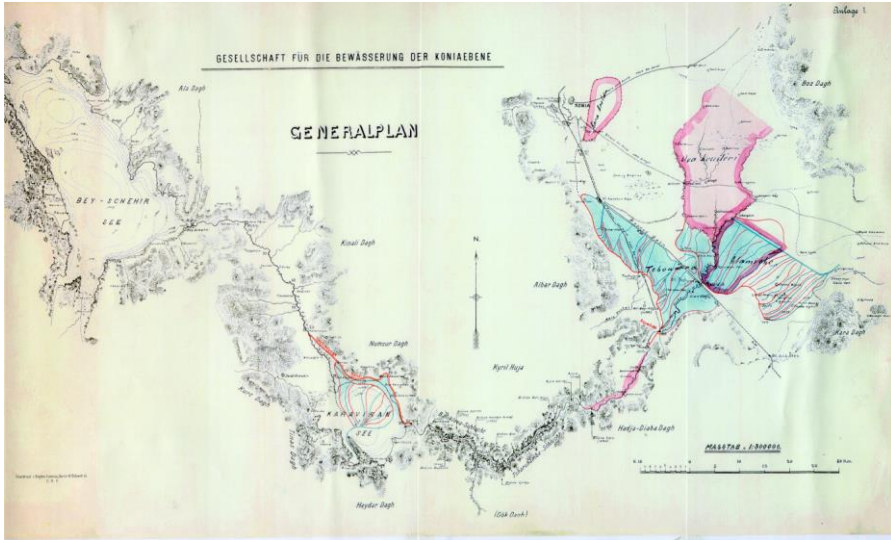
Beyşehir gölü, Beyşehir Çayı isminde küçük bir nehir ile Karaviran (Suğla) gölüne bağlanır. Fakat Karaviran gölü evvelkine nispetle hem küçük hem de pek sığdır. Bu yüzden suyu hiçbir tarafa akmaz, bazı çatlaklardan yeraltına sızıp kaybolur. İşte bugünkü proje doğrudan doğruya Beyşehir gölünden gelerek Karaviran gölünde kaybolan bu suların boş yere yeraltına sızmasına meydan vermemek ve Beyşehir gölünden gelen suyu Konya ovasına akıtıp Karaviran gölünü kurutmak, bu suretle orada da bir hayli araziye ziraata elverişli bir hale getirmekten ibarettir.

Konya ahalisinin bu çalışmadan dolayı edeceği istifade derecesinin anlaşılması için yalnız şunu haber verelim ki gerek sulanan arazi gerek bir hayli bataklıkların kurutulmasıyla meydana çıkarılacak verimli toprakların aşarından Devlet hazinesinin şimdiki halde edeceği istifade 400.000 lira olarak tahmin edildiği gibi kurutulan bataklıklar ile sulanan Devlet topraklarının satılmasıyla da senede 2.000.000 liradan fazla bir istifadenin temini muhakkak görülmektedir.”

Ömer Faruk Yılmaz
Osmanlı'nın Konya Ovası Sulama Projesi kitabından

1918 yılında proje uygulamaları tamamlanarak Türkiye'nin ilk sulama şebekesi işletmeye açılır. Konya Ovası'nın 500 bin dekarlık bir kısmının sulanması maksadıyla yapılan Çumra sulama tesislerinin başlangıcı Osmanlı'nın da son eseridir.

Projenin ana kaynağı Beyşehir Gölü'dür. Buradan alınan su; üç ana isale hattı, buna bağlı kanallar ve taksim merkezleri (regülâtörler) ile 217 kilometre uzaklıktaki Konya Ovası'na ulaştırılmıştır.

Şekil 1.1.2. Genel Plan

Beyşehir Gölü

Beyşehir Gölü, Türkiye'nin yüzölçümü bakımından ikinci büyük gölüdür. Deniz seviyesinden yüksekliği 1121 m ve yüzölçümü 688.930 dekar olan gölün suları tatlı olup, derinliği en çok 10 m civarındadır. Çevresi, yüksekliği 2.000 metreyi aşan dağlarla çevrilidir.

Beyşehir Gölü, halk arasında “Uluarık” olarak adlandırılan ve kaynaklarda Beyşehir (Çarşamba) Çayı ismi verilen gideri vasıtasıyla güneydoğu doğrultusunda yaklaşık 60 km kat ederek Suğla (Karaviran) Gölü'ne karışmaktadır.

Gölün bir özelliği de içinde pek çok adanın bulunmasıdır. Bunlardan bazıları; İğdeli, Akburun, Kızkulesi, Mada, Yılanlı, Külbent adalarıdır. Gölde bol miktarda sazan balığı, aynalı sazan, turna, levrek, kadife balığı vardır.

Ülkemizin en büyük tatlı su gölü olan Beyşehir Gölü, ilk çağlardan itibaren çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmış, insanları yakın çevresine çekerek civarında ve hatta göl içerisindeki bazı adalar da dahil olmak üzere irili ufaklı pek çok yerleşim merkezi ortaya çıkmıştır.

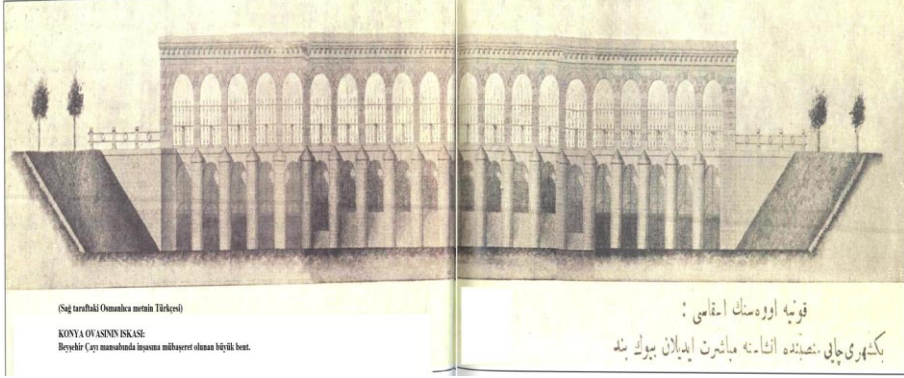
Osmanlı İmparatorluğu zamanında yıllık ortalama 226 milyon metreküp sulama suyu temin etmek maksadıyla 15 kapakla kontrol edilen Beyşehir Regülatörü inşa edilmiş ve 1914 yılında tam kapasiteyle işletmeye açılmıştır.

Beyşehir Gölü'nün çevresi yaklaşık 154 km olup, kıyılarında çok sayıda koy ve körfez bulunmaktadır. Göl ile zirvesi (2890 m. yüksekliğindeki Dippoyraz Tepesi) her mevsim karlı Anamas Dağları, ziyaretçilere bu coğrafyanın en güzel tabiat manzaralarını sunmaktadırlar. Milli Parkta, trekking (tabiat yürüyüşü), hiking (kırdaki gezinti), biking (dağ bisikletiyle gezi) ve piknik alanları, jeep safari güzergâhları, çadır ve karavanla kamp yapabilmek imkânları bulunmaktadır.

Beyşehir Gölü Milli Parkı kapsamında koruma altındadır. Beyşehir Gölü havzasında koruma-kullanma dengesinin kurulması maksadıyla bilimsel verilere dayalı olarak “İçme ve Kullanma Suyu Kaynağı Olarak Kullanılan Beyşehir Gölü Havza Koruma Planı ve Özel Hüküm Belirleme Projesi” hazırlanmıştır.

Beyşehir Regülatörü, isale kanalı, üç adet regülatör, 350.000 dekar sahada tahliyesi ile birlikte, 220.000 dekar sahada ise yalnız ana

sulama kanalları ve bütün şebekede gerekli sınai imalatlar o günkü teknoloji ile inşa edilmiştir. Bu sulama şebekesi yetersiz olmakla beraber, yapıldığı yıldan beri memleketimizin en geniş ve en eski sulaması olarak hizmet görmüş olup, halen tesisler faaliyetini sürdürmektedir.

Şekil 1.1.3. Beyşehir Regülatörü

Beyşehir Gölü ve Kül Adası Efsanesi

Rivayet ederler ki bölgede hüküm süren Eşrefoğlu Beylerinin birinin oğlu bir gün ava çıkmış. O zamanlar göl bugünkü biçimine gelmemiş, Beyşehir kıyıları ovalıktıymış ve Kaşaklıboğazı'ndan gelen bir ırmak, yedi gözlü Beyşehir Köprüsü'nü geçerek Seydişehir Gölü'ne dökülürmüş. Beyin oğlu yeni evlendiğinden, av damat onuruna düzenlenmiş. Delikanlı yaman bir atıyla kanadı kırma bir Talgan Kuşu vurmuş. Tazısı alttan koşturmuş kendisi de at salmış kuşun üstüne fakat kuşun düştüğü gömük meğer bir düden imiş. Hepsi dalmışlar dipsiz obruğa. Dalış o dalış, boğulmuş gitmiş toy damat. Beylik halkı, damadın arkasından günlerce yaş dökmüş, yas tutmuş. Günler sonra Bey'e oğlunun parmağı taşlı yüüklü ve elleri kınalı cesedinin Manavgat Çağlayanı'nda ortaya çıktığı bildirilmiş. Meğer göl düdeninin suyu, yer altından Manavgat Çağlayanı'na dökülürmüş. Bey yiğit oğluna mezar olan o düdeni kapattırmayı emretmiş. Beyliğin iki yüzü aşkın köyüne salmalar salınmış. Herkes, saman, kül, yapağı ve ardıc ağaçları taşımış kanlı düdene. Çürümesin diye ardıçlar en alta konmuş. Bunların üstü kül ve ötekilerle iyice doldurulmuş. Öyle ki kocaman bir yığma tepe oluşmuş. Sonradan göl suları yükselince de bu koca tümsek bir ada olmuş. Adına da Kül Adası demişler.

1.2. CUMHURİYET DÖNEMİ

Cumhuriyet döneminde de Konya Ovası'nın ihyası için çeşitli çalışma ve projeler geliştirilir. 1927 yılında Konya Ovası'nda sulama çalışmalarını koordine edecek olan Konya Ovası Sulama İdaresi İşletme Müdüriyeti kurulur. İşletme Müdüriyeti 1952 yılında Bayındırlık Bakanlığı, Sular Umum Müdürlüğü'ne bağlanır.

Konya Ovası Sulama İdaresi İşletme Müdüriyeti Devlet Su İşleri kurulana kadar Türkiye'de uygulanan diğer sulama projelerine emsal olmuş ayrıca sulama konusunda tecrübelerini aktararak vazifesini yürütmüştür.

1954 yılında Türkiye'de suyun her türlü hizmetini deruhte eden kurum olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) kurulur ve barajlardan tünellere, depolamalardan sulama kanallarına uzanan suyun büyük yolculuğu başlar.

Konya Ovası Projesi, kapalı havza içerisindeki mevcut yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının değerlendirilmesi yanında, Göksu Nehri'nden denize dökülen suların baraj ve tünellerle ovaya aktarılması ve sulu ziraate geçilmesi için hazırlanmış bir projedir.

1957-1962 yılları arasında aynı zamanda isale kanalı durumunda olan Çarşamba Çayı üzerine Apa Barajı yapılarak sulamanın daha düzenli hale gelmesi sağlanmıştır.

Havza içinde, başka alanlardaki zirai arazilerin sulanması maksadıyla Konya'nın 59 km güneyinde 1956–1960 yılları arasında May Barajı, Konya'nın Sille Bucağı'nın 2 km kuzeyinde 1956–1960 yılları arasında Sille Barajı ve Konya'nın 20 km batısında 1958–1967 yılları arasında Altınapa Barajı inşa edilmiştir.

Ayrıca; Aksaray ilinde 1962 yılında tamamlanan Mamasın Barajı, Niğde ilinde 1941 yılında tamamlanan Gebere Barajı ve Karaman ilinde 1958 yılında tamamlanan Ayrancı Barajı ile binlerce hektar arazi suya kavuşturulmuştur.

Konya civarında yeraltı suyundan faydalanmada çiftçilere örnek olma maksadıyla 25 adet kuyuya elektropomp monte edilerek 90.000 dekar arazinin sulanmasını sağlayan Alakova Pompaj Sulaması kurulmuştur.

Bölgede su ihtiyaçlarının artması üzerine yeni etüt ve planlama çalışmalarına başlanmış ve ilk etapta Konya Çumra 2. Merhale Projesi kapsamında Gembos Havzası sularının Beyşehir Gölü'ne aktarılması maksadıyla Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı ve Gembos Derivasyonu (2007) ile Suğla Gölü tabii yatağında Suğla Depolaması (2003) inşa edilmiştir.

Konya Kapalı Havzası'nın su ihtiyaçlarının karşılamaya yönelik olarak komşu havzalardan su aktarımı konusunda da çalışmalara başlanmış, teknik ve ekonomik yönden en uygulanabilir bulunan düşünce; Yukarı Göksu Havzası'ndan tünel vasıtasıyla su aktarılması olmuştur. İnşa edilecek baraj ve tünellerle Göksu Havzası'ndan Konya Kapalı Havzası'na yılda 414 milyon m³ su aktarılacaktır.

Konya Ovası Sulama Projesi'nin 4. ve 7. Kısımları tamamlanmıştır. Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı 2007 yılında tamamlanarak işletmeye açılmıştır.

Türkiye'nin ilk sulama projesi olma özelliğini taşıyan Konya Ovası Sulama Projesi'nin, en önemli ayağını Mavi Tünel oluşturmaktadır. Mavi Tünel, 17.034 m uzunluğunda olup Türkiye'nin Urfa ve Suruç tünellerinden sonra üçüncü büyük sulama tünelidir. Konya Ovası'nın %50'sini sulanabilir hale getirecek olan Mavi Tünel Projesi; aşırı yeraltı suyu çekimini ve çöküntü obruklarının oluşmasını engelleyecek, aynı zamanda atık suların değerlendirilip, kuruyan göllere su takviye

edilmesiyle oadaki verimliliğın artmasını sağlayacak ve dolayısıyla Konya önemli bir su potansiyeline sahip olacaktır.

2022 yılı itibari ile KOP Bölgesinde inşaatları tamamlanarak işletmeye açılan 47 baraj, 1 depolama tesisi, 51 gölet ve 8 adet yeraltı depolaması bulunmakta olup birçok baraj ve göletin çalışmaları planlama, proje ve inşaat aşamasında devam etmektedir.

Bölgede yapılan çalışmalar ulaştırma, enerji, eğitim, sağlık, turizm, sanayi ve ticaretle ilgili yatırımlarla desteklendiğinde, kalkınmış, müreffeh bir KOP Bölgesi ve Türkiye ortaya çıkacaktır.

DSİ'nin İlk Umum Müdürü Yüksek Mühendis Hikmet Turat'ın Hatıralarından

“Umum Müdürlük zamanında en çok üzerinde durduğum Orta Anadolu'nun kuraklık vaziyeti idi. Orta Anadolu'da nehirler yok biliyorsunuz. Ben Konyalıyım, zaten su'cu olarak mektepten yetişmemin en büyük gayesi de Orta Anadolu kuraklığına çare bulmak için mühendis olmak idi. Bu mesleği onun için seçtim. Umum Müdürlüğe kadar geldik. Bu Orta Anadolu'nun durumunu tetkik edelim dedim. Gördüm ki Orta Anadolu'da büyük nehir olmadığına göre bu kuraklığı yenmek ancak iki şeyle mümkün ufak barajlarla sel sularını tutmak, ondan ufak sulamalar yapmak veya yeraltı suyundan istifade etmek. Yeraltı suları ne kadar derinlikte, bunları tetkik ettirdik. Şu kadarını söyleyeyim, hatırladığım 400 metreden sonra granit başlıyor ondan sonra su yok, 400 metreye kadar 3 tabaka halinde su var.

Sulama imkânı sağlayacak ufak barajların yapılmasını istedim, ama o kolay olmuyor. Orta Anadolu karstik bir araziye sahiptir. Su tutmaz kolay kolay, bu bakımdan etütleri biraz fazla sürüyordu. Halk da bunu istiyordu ama çok kısa zamanda cevap verme imkânı yoktu. Ayrancı Barajı bunlardan biridir. Eskiden yapılmış projesi vardır. Bunun yapılması için temel atmaya gidiyoruz, özel trenle Çumra istasyonuna geldik, halk ellerinde pankartlarla "Biz May Barajını istiyoruz" diye çıktılar. Sesleri işitince Başbakan Menderes trenin pencerelerine çıktı. Bizde Konya mebusu ile birlikteyiz. Konya mebusu bana takılarak, bak dedi sen istediğin kadar mâni olmaya çalış, yapmamaya çalış ama halk May Barajını istiyor dedi. Halbuki işin aslı öyle değil, May Barajının etüdü bitmedi, etüdü bitse yapılacak. Ben de Konyalıyım, ben de baraj yapmak istiyorum. Onun üzerine dedim ki, halk bir tane May Barajı istiyor ama ben 19 baraj istiyorum, ben kime müracaat edeyim. Böyle deyince hemen Başbakan Menderes kulak kabarttı. Tren kalksın bana gel izah et dedi. Gittim izah ettim. May Barajı var, Altınapa var, Apa var, Sille var, öyle bir sürü barajlar var, projelerini yaptık, tahsisat bekliyor dedim. Orada Maliye Bakanı Hasan Polatkan'a emir verdi. Ankara'ya döner dönmez su işlerine bu küçük barajlar ve yer altı suları için 5 milyon lira derhal tahsisat vereceksin dedi. Ufak barajlar böyle başladı. Şimdi ufak barajların adedi 100'ü geçmiştir herhalde, bundan sonra da ufak göletlere geçtiler.”

2. BÖLGENİN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI, HİDROLOJİSİ, METEOROLOJİK FAALİYETLER

2.1. BÖLGENİN TOPRAK VE SU KAYNAKLARI

Konya Kapalı Havzası, hava hareketlerine bağlı olarak Anadolu'nun ortasında eski bir nehir yatağının yükselmesi sonucunda oluşmuştur. Buzul Çağı'nın sonunda, buzullar erimiş, denizler yükselmiş ve bütün Anadolu'yu silip süpüren sellerle büyük miktarlarda tortunun burada kalmasına sebep olmuştur. Günümüzde, 900-1050 m arasında değişen yükseklikleriyle düz bir ova görünümündedir.

Konya Kapalı Havzası'nın güneyi, Toros Dağları ile çevrili olmakla birlikte, topraklarının yaklaşık %65'i zirai maksatlı kullanıldığından Türkiye'nin tahıl ambarı olarak nitelendirilir. Yüzey su kaynaklarının açık denizlere akmaması en belirgin özelliğidir ve bu karakterini yaklaşık 5 milyon yıldır koruduğu ifade edilmektedir. Geniş düzlüklere sahip havzanın iç kesimi taşkınların getirdiği gölsel karbonatlı çökellerden oluşmaktadır. Yüzeyden derinlere doğru ise yeraltı suyunun tutulduğu karstik boşluklar (akifer) içeren karbonatlı kayalar yer almaktadır. Beslenmesini büyük oranda Toroslar'dan gerçekleştiren Konya Kapalı Havzası hidrojeolojik yapısı itibarıyla büyük bir yeraltı suyu potansiyeline sahiptir.

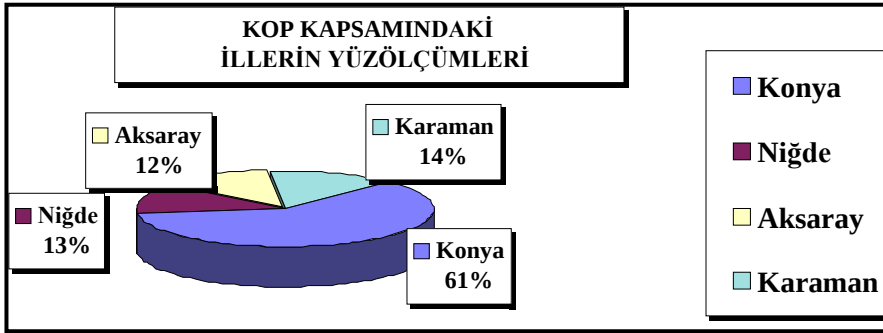
Karstik boşluklar zamanla genişler ve üzerindeki toprak katmanlarını taşıyamayacak bir seviyeye gelir. Yüzeydeki toprak katmanlarının çökmesi sonucunda "obruk" adı verilen büyük çukurlar oluşur. Özellikle Obruk Platosu'nda (havzanın ortasında) görülen bu tür çukurların boyutları birkaç yüz metrelik genişlik ve derinliğe ulaşabilmektedir. Obruklardan bazılarının içi yeraltı suyuyla doludur ve zirai sulama için öteden beri kullanılagelmektedir.

Havzanın su kaynakları ağırlıklı olarak batı ve güneydeki akarsular ile Toros Dağları'ndan beslenen yeraltı sularıdır.

Türkiye'nin orta noktasında, stratejik bir konumda olan ve GAP Bölgesi kadar zirai araziye sahip KOP Bölgesi'nde, KOP'un en temel bileşenlerinden olan zirai üretimde sürdürülebilirlik için gerek su verimliliğinin artırılması ve suyun yeniden kullanımının sağlanması, gerekse yeni su temin projelerinin hayata geçirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

KOP kapsamındaki illerin yüzölçümü 63.880 km²'dir. Konya iline bağlı Akşehir ve Tuzlukçu ilçeleri hariç olmak üzere;

- Konya (39.559 km²)
- Niğde (7.400 km²)
- Aksaray (7.997 km²)
- Karaman (8.924 km²) illerini kapsamaktadır.

Şekil 2.1.1.
KOP İllerinin Yüzölçümleri

Su Kaynakları Potansiyeli

- ✓ Yer üstü suyu : 5,9 milyar m³/yıl
- ✓ Yer altı suyu : 2,4 milyar m³/yıl
- ✓ Toplam : 8,3 milyar m³/yıl

Kullanılabilir Su Kaynakları Potansiyeli

- ✓ Yer üstü suyu : 1,9 milyar m³/yıl
- ✓ Yer altı suyu : 2,4 milyar m³/yıl
- ✓ Toplam : 4,3 milyar m³/yıl

Bölgede yaklaşık 27.500.000 dekar tarıma elverişli arazi bulunmaktadır. Mevcut su kaynaklarının geliştirilmesi ile 12.000.000 dekar arazi sulanabilecektir. Ziraata elverişli arazinin tamamen sulanabilmesi için ise en az 7 milyar m³ daha suya ihtiyaç vardır.

Tablo 2.1.1.
KOP İllerinin Arazi Dağılımı

	KONYA	NİĞDE	AKSARAY	KARAMAN
Ziraata elverişli arazi (dekar)	18.151.810	277.3780	4.204.300	2.412.540
Çayır–mera (dekar)	10.654.900	3.700.820	2.778.030	3.141.170
Orman–fundalık (dekar)	4.961.190	407.670	111.690	2.413.740
Diğer arazi (dekar)	1.993.940	989.970	117.010	755.380
Su yüzeyleri toplamı (dekar)	1.781.120	2.540	510.820	46.340
TOPLAM (dekar)	37.542.960	7.874.780	7.721.850	8.769.170

Tablo 2.1.2
KOP İllerinde Etüt Edilen ve Sulanabilir Araziler

	KONYA	NİĞDE	AKSARAY	KARAMAN
Etüt edilen arazi(dekar)	7.890.860	1.776.340	890.690	1.383.990
Sulamaya elverişli arazi (dekar)	17.041.640	2.306.250	4.638.050	2.525.840
Ekonomik olarak sulanabilir arazi (YAS dahil)	8.183.510	1.184.150	1.192.410	1.439.940
Ekonomik olarak sulanabilir arazi (YAS hariç)	4.892.790	521.310	629.480	862.080

2.2. BÖLGEDEKİ METEOROLOJİK FAALİYETLER

Bölge dahilinde karasal iklim özellikleri hakimdir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve yağışlıdır. Yağışlar genellikle kış aylarında kar, ilkbahar aylarında yağmur şeklindedir. Yağmur ve kar erimeleri ilkbahar aylarında taşkınlarla sebep olmaktadır.

Havzaların DSİ Bölge Müdürlüğü sınırları içerisinde kalan bölümlerinde ortalama yağışlar: Sakarya havzasında 406 mm, Kızılırmak havzasında 371,2 mm, Konya Kapalı Havzasında 377,9 mm, Doğu Akdeniz havzasında (Yukarı Göksu) 591,1 mm ve Seyhan havzasında 367,7 mm'dir.

Ayrıca bölge dahilinde en düşük ortalama yağış Bor- Akkaya Barajı'nda 224,6 mm, en yüksek ortalama yağış Beyşehir Dumanlı'da 1 281 mm'dir. Bölgemiz dahilinde, gece-gündüz, yaz-kış sıcaklık farkları fazladır. Yaz aylarında nem az olup, sıcaklık ve rüzgâr şiddetinin fazla olmasından dolayı buharlaşma miktarı yüksektir.

Tablo 2.2.1.
KOP İlleri Sıcaklık Değerleri

	Ortalama sıcaklık (C°)	Maksimum sıcaklık (C°)	Minimum sıcaklık (C°)
Konya	11,7	40,6	-28,2
Karaman	12,1	40,4	-28,0
Niğde	11,2	38,5	25,6
Aksaray	12,1	40,0	-29,0

KOP dahilindeki 4 il, aldıkları ortalama yağış değerleri bakımından 81 il içinde son sıralarda yer almaktadır. Ortalama yağış değeri bakımından Aksaray 77., Niğde 78., Karaman 79. ve Konya’da 80. sırada bulunmaktadır.

Uzun yıllar yağış ortalamasına bakacak olursak;

Aksaray’da 337 mm,
Niğde’de 363 mm,
Karaman’da 467 mm,
Konya ise 440 mm’dir

İllerde ölçülen en çok yağış değeri ve tarihleri ise

Karaman’da 68,2 mm (26 Kasım 2014),
Konya’da 73,7 mm (3 Ekim 1980 ve 22 Şubat 1945),
Niğde’de 54.5 mm (22 Aralık 1987)
Aksaray’da 65,8 mm (29 Ekim 1988)’dir.

Ülkemizin en az yağış yerleri arasında bulunan KOP illerinde meteorolojik faaliyetler büyük önem taşımaktadır.

2.3. KONYA OVASI'NDA YERALTI SU DURUMU

Türkiye’de hesaplanmış emniyetli yeraltısuyu rezervi 14 milyar m³/yıl’dır.

Bu rezervin %17’si olan 2,4 milyar m³ KOP bölgesinde olup, 84’ü zirai sulamada, kalan kısmı ise içme-kullanma ve sanayide kullanılmaktadır.

Konya Ovası’nın yeraltısuyu potansiyeli yıllık 2,4 milyar m³’tür. Son yıllarda yağışların azalması, su ihtiyacı fazla olan ürünlerin tercih edilmesi ve yüzey suyunun kifayetsiz olması sebebiyle yeraltı suyuna olan talep artmıştır.

Kooperatif Sulamaları ve Ruhsatlı Şahıs Sulamaları ile 4.645.300 dekar alan sulanmaktadır. Ruhsatsız kuyularla da 3.300.000 dekar alan sulanmaktadır. Toplam 7.945.300 dekar alan yeraltı suları ile sulanmaktadır.

Konya Kapalı Havzası’nda yeraltı suyu çekimlerinin büyük bir kısmı, hesaplanmış emniyetli rezervi aşması sebebiyle tahsislere kapatılmıştır. Kapatılma kararına rağmen, belgeli kuyular ve açılan belgesiz kuyularla aşırı çekimler neticesinde yeraltı suyu seviyelerinde yıldan yıla büyük düşüşler meydana gelmiştir.

Konya Kapalı Havzası’nda rasat kuyularında ölçülen yeraltısuyu seviye değerlerinden elde edilen neticelerine göre, herhangi bir tedbir alınmayıp mevcut durumun devamı halinde; 2025 yılından itibaren ekonomik olarak yeraltısuyu çekimi mümkün olmayacaktır.

Yeraltısuyu Eylem Planı

Yeraltısularının kullanımının kontrol altına alınması ve etkin yönetiminin sağlanması amacıyla, Şubat 2011’de 167 sayılı Kanun’un 10. Maddesine ek yapılarak, bütün kuyulara ölçüm sistemi takma zorunluluğu getirilmiştir. Aynı Kanun maddesine dayanarak Yeraltısuyu Ölçüm Sistemleri Yönetmeliği Haziran 2011’de yayınlanmıştır.

05.07.2011 tarihinde yayınlanan 2011/11 sayılı «Eylem Genelgesi» doğrultusunda Konya Havzası Yeraltısını Eylem Planı hazırlanmıştır. 14.06.2012 tarihi itibarıyla de YAS Eylem Planı uygulamaya geçirilmiştir.

Yeraltısını Ölçüm Sistemleri Yönetmeliği

- 01.03.2013 tarih ve 28574 sayılı Resmî Gazete ile **25.02.2014** tarihine,
- 04.03.2014 tarih ve 28931 sayılı Resmî Gazete ile **02.04.2016** tarihine,
- 07.05.2016 tarih ve 29705 sayılı Resmî Gazete ile **02.04.2018** tarihine,
- 02.05.2018 tarih ve 30409 sayılı Resmî Gazete ile **02.04.2020** tarihine,
- 03.04.2020 tarihinden itibaren Bakan Oluru ile **03.04.2022** tarihine,

Ve son olarak 03.04.2022 tarihinden itibaren iki (2) yıl daha Bakanlık Makam Olur'u ile uzatılmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Eylem Planı çerçevesinde yapılan uygulamada günümüze kadar sayaç takılması gereken belge sayısı 24.931 adet olup 7.139 adet kuyuya OSOS kurulmuştur. Çalışmalar devam etmektedir.

Tablo 2.3.1.
YAS Kuyularının Durumu

	Kooperatif Sayısı	Toplam Kuyu Sayısı	Sulama Alanı (dekar)	Açık Kanal Sulama Yapan Kuyu Sayısı	Açık Kanal Sulama Alanı	Kapalı Sistem Sulama Yapan Kuyu Sayısı	Kapalı Sistem Sulama Alanı
Konya	207	3041	1.289.170	1.267	403.340	1.774	885.840
Karaman	33	663	333.710	286	125.730	377	207.980
Niğde	56	500	201.890	443	175.600	57	26.290
Aksaray	25	247	105.070	107	28.350	140	76.720
TOPLAM	321	4.451	1.929.850	2.103	733.020	2.348	1.196.830

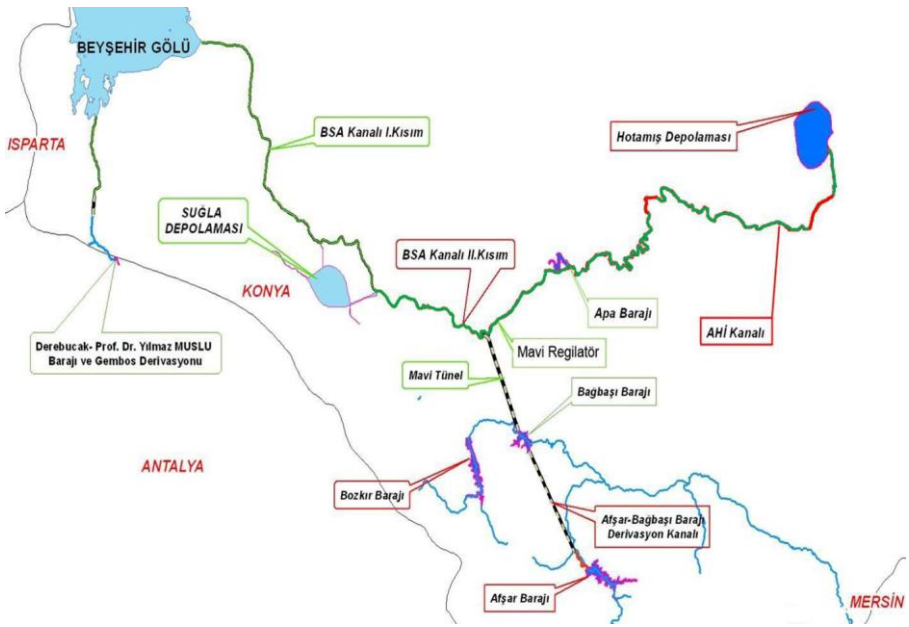
4.421 adet yeraltısuyu işletme kuyusundan 2.348 adeti kapalı sulama sistemine geçmiştir.

KOP Bölge Kalkınma İdaresi ile Bölge Müdürlüğümüz arasında imzalanan ‘‘Konya

Kapalı Havzası ve Yukarı Sakarya Havzası YAS Potansiyeli ve Geleceğinin Araştırılması’’ Projesi İşbirliği Protokolü Kapsamında toplam 122 adet limnigraf takılmış olup, seviye-T (sıcaklık) –eC (iletkenlik) değerleri on-line olarak takip edilmektedir. Limnigraf takılan 122 adet kuyuya ek olarak ihtiyaç olan havzalarda; 12 adet yeni kuyu belirlenmiş olup, 22 Aralık 2022 tarihinde ihale yapılarak ve bu kuyulara da limnigraf taktırılmıştır.

3. KONYA OVASI PROJELERİ (KOP)

KOP kapsamında bulunan projelerin bir kısmı işletmede, bir kısmı inşa halinde, bir kısmının da planlama ve projeleri tamamlanmış olup, peyderpey yatırım programına alınmaktadır. Diğer taraftan işletmede olan sulamalardan klasik sisteme sahip olan tesislerin sulama şebekelerinin kapalı sisteme dönüştürülmesi amacıyla rehabilitasyon projeleri geliştirilmektedir. Bütün bu projelerin gerçekleştirilmesi KOP Eylem Planı çerçevesinde 2025 yılına kadar tamamlanacaktır.

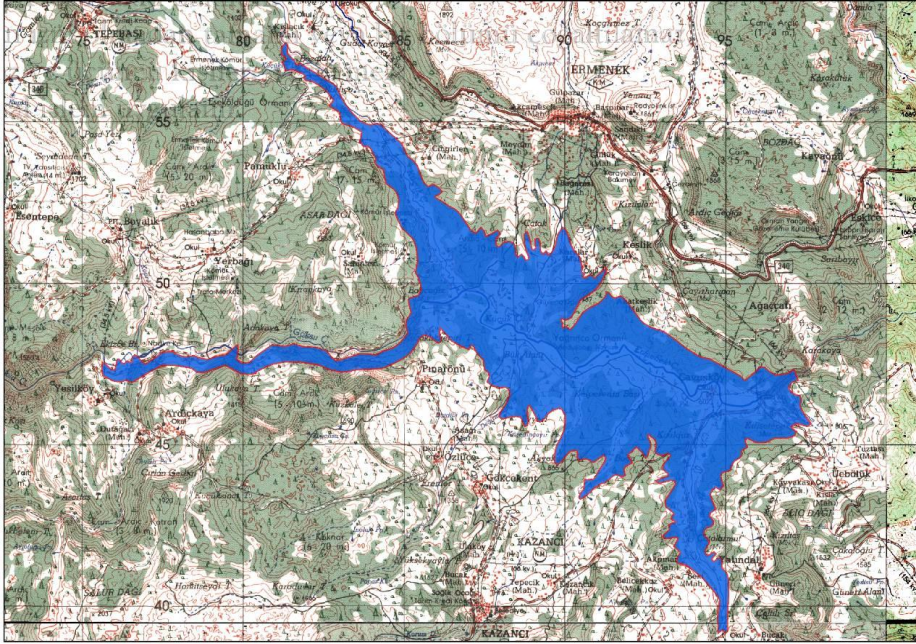
Şekil 3.1. Konya Ovası Projesi Genel Vaziyet Planı

3.1. BARAJ VE ENERJİ PROJELERİ

3.1.1. KARAMAN ERMENEK BARAJI VE HES

Temelden 218 metre yüksekliğe sahip Ermenek Barajı ve HES, inşa edildiğinde ülkemizin en yüksek ve Avrupa'nın 6. yüksek, Dünya'nın ise 21. yüksek barajı olma derecesini de almıştır.

Ermenek Barajı ve HES'in temeli, 11 Mayıs 2002 tarihinde atılmış ve 5 Temmuz 2002 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanmıştır. Ancak proje eksiklikleri sebebiyle işe ancak 2003 yılı sonunda başlanabilmektedir.

Şekil 3.1.1.1. Karaman Ermenek Barajı ve HES

Özellikle tesisleri gezerek yerinde inceler, projenin varsa problemleri yerinde tetkik ederek gerekli talimatları vermek prensiplerim arasındadır. Ülkemizin en büyük barajlarından biri olan Ermenek Barajı şantiyesini incelemelerde bulunmak üzere pek çok defa ziyaret ettim. Bu

ziyaretlerimden birinde şantiye defterine yazmış olduğum not da aşağıda sunulmuştur.

Ermenek, 27.07.2004

Bugün Ermenek Barajı ve HES Tesisleri inşaatını, tetkik etmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Bu barajın, ülkemizin hidroelektrik enerji üretiminde önemli bir yeri olacağı gibi, taşkınlarından da bölgeyi koruyacaktır.

Gövdenin yapılacağı yerdeki dar vadi, adeta buraya mutlaka baraj yapılın şeklinde seslenmektedir.

Bu zor inşaatı, Ermenek Konsorsiyumun başarı ile tamamlayacağına inanıyorum.

Başta DSI mensupları olmak üzere, bütün konsorsiyum üyelerini candan tebrik ediyorum.

Tesislerin kısa zamanda tamamlanması ümid ve temennisiyle ..

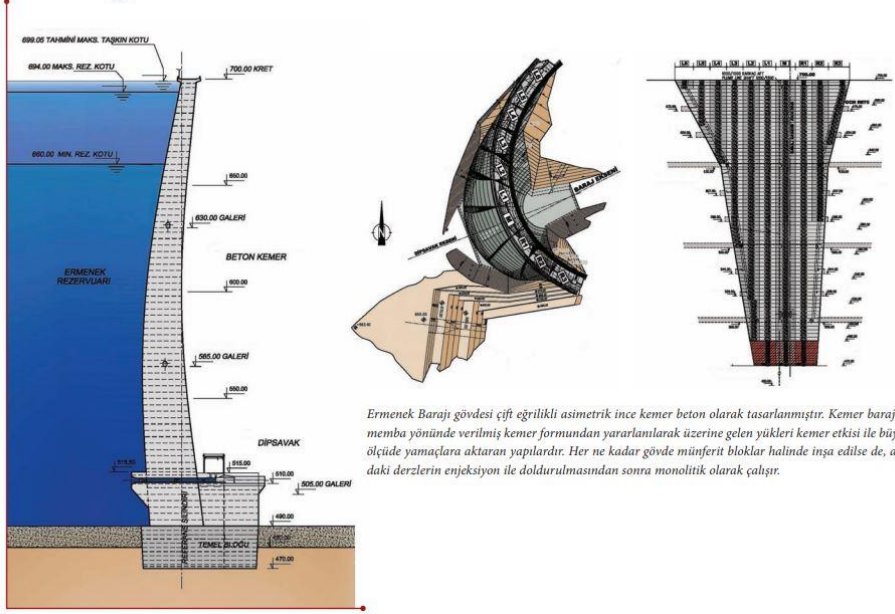

Prof. Dr. Veyysel Eroğlu
DSİ Genel Müdürü

Toplam uzunluğu 1.750 m olan derivasyon tünellerinin yapımına ise 2003 yılında başlanarak, 11 Kasım 2004 yılında derivasyon sağlanmıştır. Baraj gövdesinin inşasına 06.09.2007 tarihinde gövde temelini inşası ile başlanmış ve toplam 15.500 m³ beton dökülerek 24.10.2007 tarihinde gövde temeli tamamlanmıştır. Gövde bloklarının beton dökümüne 25.01.2008 tarihinde başlanmış ve toplam 305.000 m³ beton dökülerek 10.08.2009 tarihinde su tutulmuştur. Gövde betonları

dökümünde Ermenek Baraj gövdesi için özel olarak üretilmiş tırmanır çelik kalıp sistemleri kullanılmıştır.

Baraj Gövde Betonu

Şekil 3.1.1.2.

80 katlı bir gökdelene eşit yüksekliği ile Göksu Vadisi'nde bir gerdan gibi yükselen Ermenek Barajı, çift eğrilikli ince beton kemer sınıfında inşa edilmiştir. Muhteşem sanat harikası baraj, 7 yıl gibi kısa sürede tamamlanmıştır.

Genişliği tepede 150 m'den az olan, tabanında ise yer yer 5 m' ye kadar düşen, son derece dar bir vadiye inşa edilen proje, gerek kablo vinç ile dahi kısıtlı olarak sağlanabilen ulaşım imkanları, gerekse karstik yapının gerektirdiği özenli enjeksiyon ve tahkimat çalışmaları sebebiyle teknik olarak Türkiye'nin en karmaşık baraj projelerinden biridir. Proje yerinin coğrafik ve jeolojik şartları gereği baraj gövdesinin inşa edileceği vadiye hiçbir şekilde ulaşım mümkün olmadığından bütün inşaat işleri için baraj gövdesinin inşa edileceği vadi için özel olarak tasarlanmış kablo vinç kullanılmıştır.

Şekil 3.1.1.3. Karaman Ermenek Barajı ve HES

Ermenek Barajı, resmi olarak DSİ Genel Müdürlüğü'nün 55. kuruluş yıl dönümü münasebetiyle 27 Aralık 2009 tarihinde İstanbul Haliç Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen toplu merasimle, O tarihte Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından açılmıştır.

Şekil 3.1.1.4. Karaman Ermenek Barajı ve HES

Ermenek Barajı İnşaatında Tip Değişikliği Meselesi Nasıl Çözüldü?

Barajın daha önce projeleri hazırlanarak ihale edilmişti. İhaleyi kazanan müteahhit tatbikat projeleri hazırlarken barajın tipini ince kemer barajdan beton ağırlıklı baraja çevirmek istiyor ve değişiklik için bazı sebepler öne sürüyordu. Bu durum da baraj inşaat süresinin uzamasına, ülkemiz elektrik üretimi için çok mühim olan bir projenin gecikmesine ve baraj maliyetinin çok yüksek değerlere çıkmasına yol açıyordu. Biz de kemer barajlar konusunda dünyaca tanınan bir uzman olan Prof. Dr. Paul Morinos'u gizlice davet ederek, bir turist gibi inşaat sahasına götürdük. Projeyi yerinde tetkik ederek hazırladığı raporu sunan Prof. Dr. Paul Morinos Barajın tipinin değiştirilmesine gerek olmadığını söyledi. Daha sonra müteahhit firma ile yaptığımız toplantı esnasında raporu önlerine koyarak değişikliğe ihtiyaç olmadığını gösterdik. Raporu gören firma yetkilileri bir kelime dahi edemediler. Böylece Ermenek Barajı, keşif artışı olmadan biten ilk iş olarak tarihe geçti. Tip değişikliğini onaylamış olsaydık tenzilatlar kalkacak, yeni fiyatlar da maliyeti artırıracaktı. Ayrıca barajın inşa süresi de uzayacaktı. Bilgi ve tecrübemizle bu gecikmenin önüne geçerken, ülke kaynaklarını yerinde ve gerekli şekilde kullanmanın haklı gurur ve mutluluğunu yaşıyoruz. 11 Mayıs 2002 tarihinde temeli atılan ancak fiilen 05.07.2003 tarihinde başlanan bu barajı kısa sürede tamamlayarak, DSİ'nin 55 yılı münasebetiyle açılışını gerçekleştirdiğimiz 55 tesisle birlikte 27 Aralık 2009 tarihinde hizmete açtık. Temelden 218 metre yüksekliğe sahip Ermenek Barajı, 12.12.2012 tarihinde 249 metre yüksekliğindeki Artvin Deriner Barajı açılana kadar ülkemizin en yüksek barajı olma ünvanını da elinde tuttu.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU

Yapılan hesaplara göre Ermenek Barajı'nın sadece Gezende Barajı firm enerji artışına olan katkısı 338 GWh/yıl olup, bunun yaklaşık bedeli 35 milyon USD/yıl'dır.

Barajın önemli katkılarından bir diğeri de mansabında yer alan barajlara olan etkisidir. Ermenek Barajı ve HES'in mansabında yer alan Gezende Barajı'nın rezervuar hacminin sınırlı olması sebebiyle bölgede geçmişte sık sık taşkınlar yaşanmaktaydı. Baraj ile hem taşkın ve sel felaketleri engellenmiş hem de bu suların iki defa santralden geçerek enerjiye dönüşmesi sağlanmıştır.

Ayrıca balıkçılık için uygun şartların sağlanması ile baraj yeni istihdamlar sağlayacaktır. Turizm açısından da baraj rezervuarına yapılacak olan 3 adet tekne yanaşma yeri ile yöre halkının ekonomisine katkı sağlanacak ve görsel olarak eşsiz manzaralara erişme imkânı bulunacaktır.

Şekil 3.1.1.4. Karaman Ermenek Barajı ve HES

ERMENEK BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 21.01.2002
Faaliyet Başlama Tarihi	: 05.07.2003
Bitiş Tarihi	: 27.12.2009
Müteahhit	: Ermenek Konsorsiyumu
Toplam Maliyeti	: 9,2 milyar TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

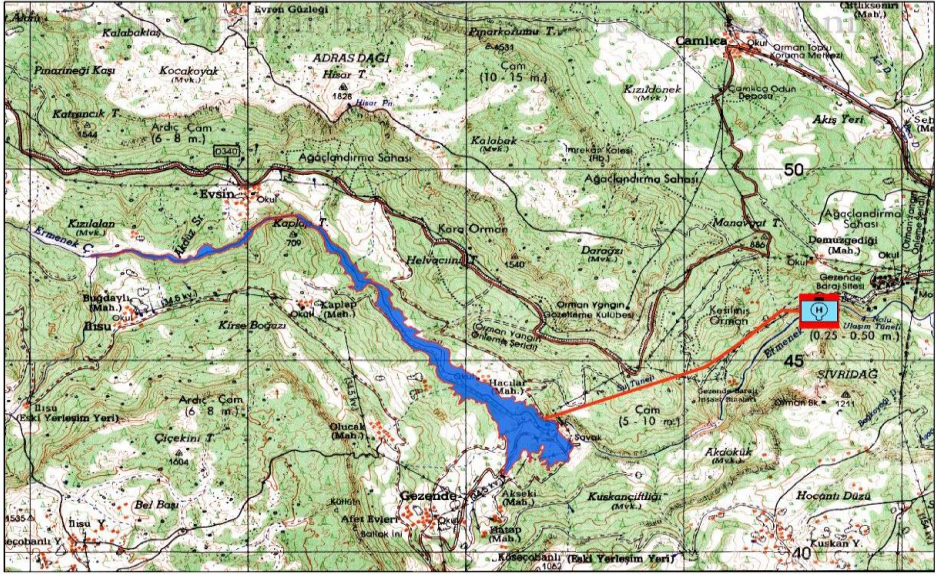
Gövde Tipi	: Çift eğrilikli ince beton kemer
Kret Kotu	: 700 m
Kret Uzunluğu	: 123 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 210 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 218 m
Dolgu Hacmi	: 303.000 m ³
Depolama Hacmi	: 4,583 milyar m ³
Kullanım Maksadı	: Enerji

HİDROELEKTRİK SANTRALI

Kurulu Gücü	: 306,50 MW
Yıllık Elektrik Üretimi	: 1.047 milyar kWh
Türbin Sayısı	: 2+2 adet

3.1.2. GEZENDE BARAJI VE HES

Doğu Akdeniz havzasında yer alan Göksu nehrinin Ermenek Çayı kolu üzerindedir. Mut ilçesinin 35 km güneybatısında Karaman ve İçel il sınırlarının kesiştiği noktadadır. Beton ince kemer tipinde inşa edilen ve 1994 yılında işletmeye açılmış olup; işletmesi EÜAŞ tarafından yürütülmektedir.

Şekil 3.1.2.1. Gezende Barajı Vaziyet Planı

GEZENDE BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	:13.07.1979
Fiilen Başlama Tarihi	:1979
İşin Bitiş Tarihi	:1994
Müteahhit	: BM İnş. A.Ş.
Toplam Maliyeti	: 450 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Beton ince kemer
Kret Kotu	: 335 m
Kret Uzunluğu	: 120,7 m
Talvegden Gövde Yüksekliği	: 71 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 75 m
Dolgu Hacmi	: 98.850 m ³
Depolama Hacmi	: 91,9 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Enerji

HİDROELEKTRİK SANTRALİ

Kurulu Gücü	: 159,3 MW
Yıllık Elektrik Üretimi	: 528 GWh/yıl
Türbin Sayısı	: 3 adet

Şekil 3.1.2.2. Gezende Barajı ve HES

DİĞER ENERJİ PROJELERİ

Tamamlanan Enerji Projeleri

1. Konya Bozkır HES (1952)
2. Konya Dere HES (1972)
3. Konya İvriz HES (1986)
4. Göksu HES (1959)
5. Konya Mavi HES (2021)
6. Konya Güneyyaka HES (2015)
7. Karaman Erik HES (2012)
8. Ermenek Barajı ve HES (2012)
9. Ermenek HES (1934)
10. Karaman Yalman II HES (2020)
11. Karaman Damlapınar HES (2010)
12. Karaman Balkusan HES (2012)
13. Karaman Günder HES (2011)
14. Karaman Kepezkaya HES (2010)
15. Karaman Daran 1 HES (2013)
16. Karaman Daran 2 HES (2013)
17. Karaman Bucakkışla HES (2014)

18. Gezende Barajı ve HES (1999)
19. Niğde Çamardı HES (1965)

Devam Eden Enerji Projeleri

1. Bozkır Barajı ve HES
2. Delimahmutlu I-2 Regülatörü ve HES
3. Konya Akça HES
4. Karaman Zeyve HES

Planlanan Enerji Projeleri

1. Konya Asarcık HES
2. Delimahmutlu I-2 Regülatörü ve HES

Ön İnceleme Projeleri

- 1- Konya Üçpınar HES
- 2- Karaman Ballık HES
- 3- Karaman Efsun HES
- 4- Karaman Gökdere HES
- 5- Karaman İncekaya HES
- 6- Karaman Ketir HES
- 7- Karaman Yalman HES

SIRA NO	İLİ	İLÇESİ	PROJE ADI	KURULU GÜÇ (MWe)	ORTALAMA ENERJİ ÜRT. (GWh/Yıl)	PROJENİN KAPSAMI
İŞLETMEDE						
1	Konya	Bozkır	Bozkır HES	2,272	0,400	Özel Sektör
2	Konya	Hadim	Göksu HES	11,2	78,158	Özel Sektör
3	Konya	Merkez	Dere HES	0,600	1,000	Özel Sektör
4	Konya	Ereğli	İvriz HES	1,040	2,000	Özel Sektör
5	Konya	Bozkır	Mavi HES	25,800	82,560	Özel Sektör
6	Konya	Taşkent	Güneyyaka HES	6,630	13,000	Özel Sektör
7	Karaman	Ermenek	Erik HES	6,500	33,700	EÜAŞ
8	Karaman	Ermenek	Ermenek Barajı ve HES	300,000	1.014,000	EÜAŞ
9	Karaman	Ermenek	Ermenek HES	1,120	1,250	Özel Sektör
10	Karaman	Ermenek	Yalman-2 Regülatörü ve HES	3,724	16,480	Özel Sektör
11	Karaman	K. Karabekir	Damlapınar HES	14,77	45,18	Özel Sektör
12	Karaman	K. Karabekir	Kepezkaya HES	28,000	123,000	Özel Sektör

13	Karaman	Merkez	Balkusan Barajı ve HES	38,000	120,500	Özel Sektör
14	Karaman	Ermenek	Günder HES	28,220	71,550	Özel Sektör
15	Karaman	Ermenek	Daran -I HES	47,980	132,166	Özel Sektör
16	Karaman	Ermenek	Daran -2 HES	19,180	52,834	Özel Sektör
17	Karaman	Ermenek	Bucakkışla HES	41,000	163,970	Özel Sektör
18	Mersin	Mut	Gezende Barajı ve HES	159,300	528,000	EÜAŞ
19	Niğde	Çamardı	Çamardı HES	0,069	0,600	Özel Sektör
TOPLAM				735,405	2.480,348	-
İNŞAATI DEVAM EDEN						
1	Konya	Bozkır	Bozkır Barajı ve HES	19,618	35,080	Özel Sektör
2	Konya	Beyşehir	Akça HES	6,550	15,080	Özel Sektör
3	Karaman	Ermenek	Zeyve Reg. ve HES	3,720	14,180	Özel Sektör
TOPLAM				29,888	64,340	
PROJE PLANLAMA						
1	Konya	Halkapınar	Delimahmutlu I-2 Regülatörü ve HES	2,894	8,980	Özel Sektör

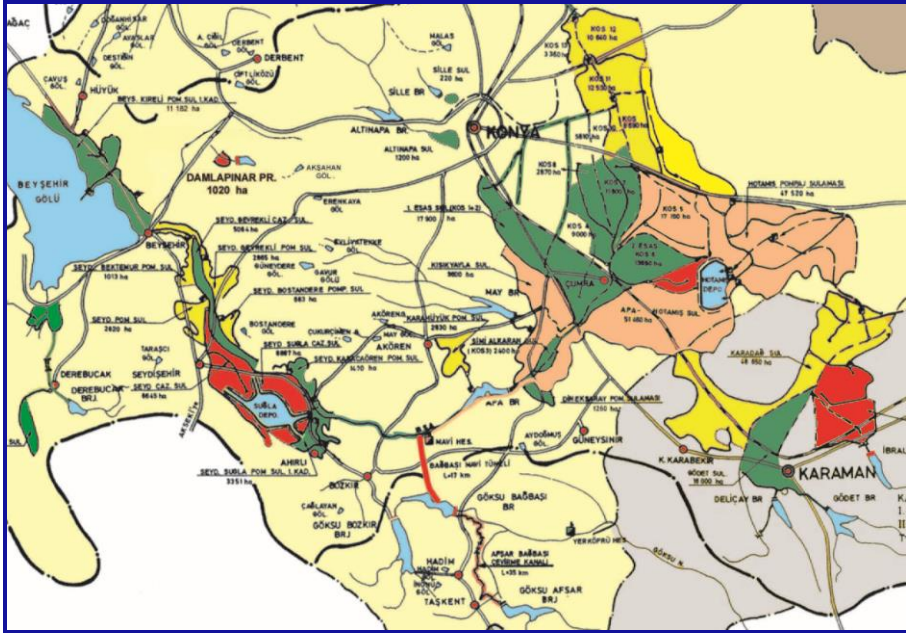
2	Konya	Taşkent	Asarcık HES	24,400	45,600	Özel Sektör
TOPLAM				27,294	54,58	
ÖN İNCELEME 10 MW ÜSTÜ						
1	Karaman	Merkez	Ballık Reg. ve HES	22,530	78,855	Özel Sektör
2	Karaman	Ermenek	Gökdere Reg.ve HES	30,530	86,270	Özel Sektör
3	Karaman	K. Karabekir	İncekaya HES	22,000	65,000	Özel Sektör
4	Karaman	SARIVELİLER	Ketir Regülatörü ve HES	22,269	44,469	Özel Sektör
TOPLAM				97,329	274,594	
ÖN İNCELEME 10 MW ALTI						
1	Konya	Alanya	Üçpınar Reg.ve HES	4,213	12,780	Özel Sektör
2	Karaman	Ermenek	Yalman 1 reg. ve HES	1,360	4,760	Özel Sektör
3	Karaman	Ermenek	Efsun Reg. ve HES	8,340	29,310	Özel Sektör
TOPLAM				13.913	46.850	-
GENEL TOPLAM				903,829	2.920,712	

3.2. SULAMA BARAJLARI VE SULAMALARI

3.2.1. KONYA ÇUMRA PROJESİ

Çumra Ovası'nın sulanması için eski tarihlerden itibaren büyük çaba sarf edilmiş olup, ülkemizin en büyük 2. sulama projesi kapsamında büyük barajlar inşa edilmiştir.

Üç safhadan müteşekkil projenin I. Merhalesi ile toplam 724.000 dekar suya kavuşturulmuştur. 2. Merhale dahilindeki projelerle toplam 535.640 dekar arazi suya kavuşacaktır. 3. Merhalede sulanacak arazi ise 2.269.860 dekadır. Konya Çumra Projesi'nin üç safhası da tamamlandığında 3.539.730 dekar arazi suya kavuşacaktır.

Şekil 3.2.1.1. Konya Projesi Vaziyet Planı

ÇUMRA 1. MERHALE

Konya Çumra Projesi'nin ilk safhası kapsamında, ülkemizin en eski sulama tesislerinden 1. Esas (1914), 2. Esas (1914) ve Simi-Alkaran (1914) Sulamaları bulunmaktadır.

Şekil 3.2.1.2.

1. Merhale Sulamaları:

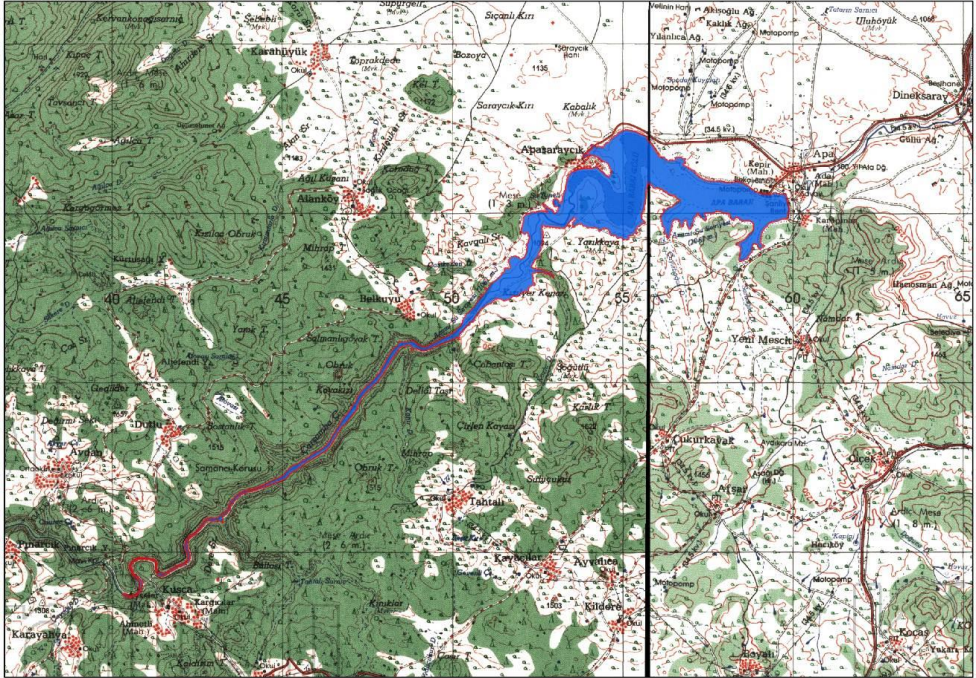
✓ 1. Esas Sulaması (KOS 1-KOS 2) (işletmede)	: 239.000 dekar
✓ Simi Alkaran Sulaması (KOS 3) (işletmede)	: 24.000 dekar
✓ 2. Esas Sulaması (KOS 6) (işletmede)	: 136.500 dekar
✓ KOS 4 ve KOS 7 Sulaması (işletmede)	: 208.000 dekar
✓ Diğer Ova Sahaları (işletmede)	: 116.500 dekar

TOPLAM : 724.000 dekar

1. Esas, 2. Esas ve Simi-Alkaran üniteleri Çumra Sulama Birliği'ne, Ova Sulaması ünitesi ise Ova Sulama Birliği'ne devredilmiştir.

Eski şebekenin rehabilitasyonu kapsamında KOS IV ve KOS VII sahasında 208.000 dekar alanda sulama şebekesi inşaatı 2006 yılında tamamlanmıştır. 1. ve 2. Esas Sulamalarında eksik su ihtiyacının giderilmesi için yeraltı suyundan takviye yoluna gidilmiştir. Bu maksatla 1. Esas Sulamasında 112 adet kuyu açılmış olup, tamamı faaliyettedir.

1. Merhale Sulamalarının su kaynağı Apa Barajı'dır. 1958 yılında işletmeye açılan Apa Barajı ile 72.400 hektarlık alanın sulanması sağlanmış olup; Konya Ovasında kuru ziraatten sulu ziraate geçilmiştir. Ürün yelpazesi tahıldan yeşil mahsule doğru değişmiştir. İki sulama birliğinin hizmet ettiği sahada çiftçilerinin ekonomik gelirleri önemli oranda artmıştır.

Şekil 3.2.1.3. Konya Apa Barajı Haritası

APA BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 09.05.1958
Faaliyet Başlama Tarihi	: 1958
Müteahhit	: ARA İnş. Ltd.
Toplam Maliyeti	: 200 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

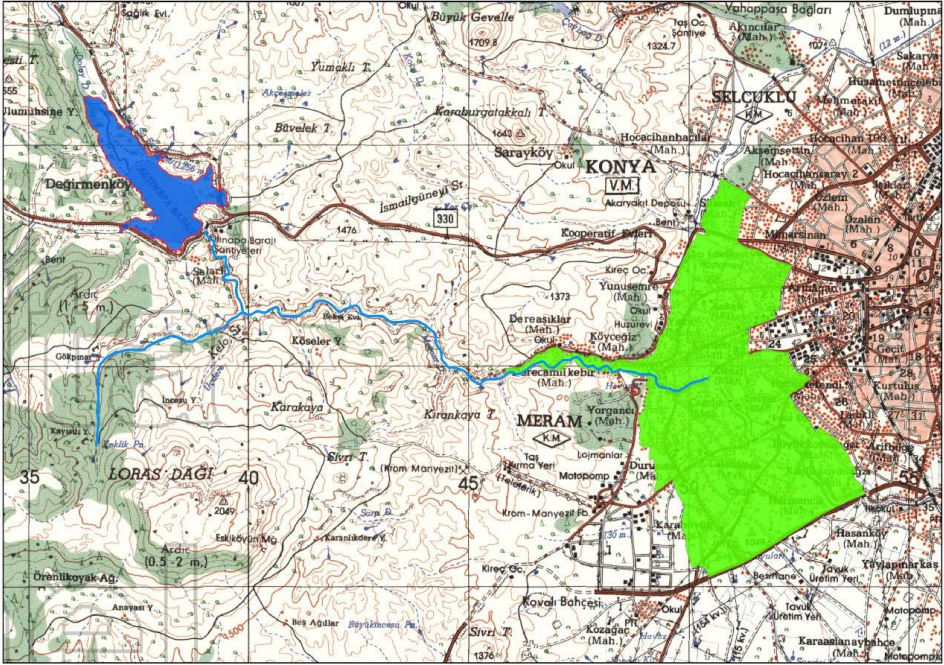
BARAJ

Gövde Tipi	: Zonlu toprak dolgu
Kret Kotu	: 1057,9 m
Kret Uzunluğu	: 860 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 29,8 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 30,8 m
Dolgu Hacmi	: 1.327.000 m ³
Depolama Hacmi	: 171,6 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik + Kanalet
Sulama Alanı	: 724.000 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 3.836,62 km

1958 yılında işletmeye açılan Altınapa Barajı; Meram Bağları'nın taşkın sularına maruz kalmasını önlemiş ve KOSKİ Genel Müdürlüğü'ne devredilerek sulamanın yanında Konya'nın yıllık ortalama 31,5 milyon m³ içmesuyunu karşılamıştır. 1968 yılında hizmete alınan Altınapa Sulaması ile 12.000 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Şekil 3.2.1.4. Konya Altınapa Barajı Haritası

ALTINAPA BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 13.05.1958
Fiilen Başlama Tarihi	: 1958
Müteahhit	: Nafiz YÜREKLİ
Toplam Maliyeti	: 150 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Kaya dolgu
Kret Kotu	: 1256,50 m
Kret Uzunluğu	: 252 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 30,5 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 31,5 m
Dolgu Hacmi	: 975.000 m ³
Depolama Hacmi	: 32,3 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama + İçme Suyu + Taşkın

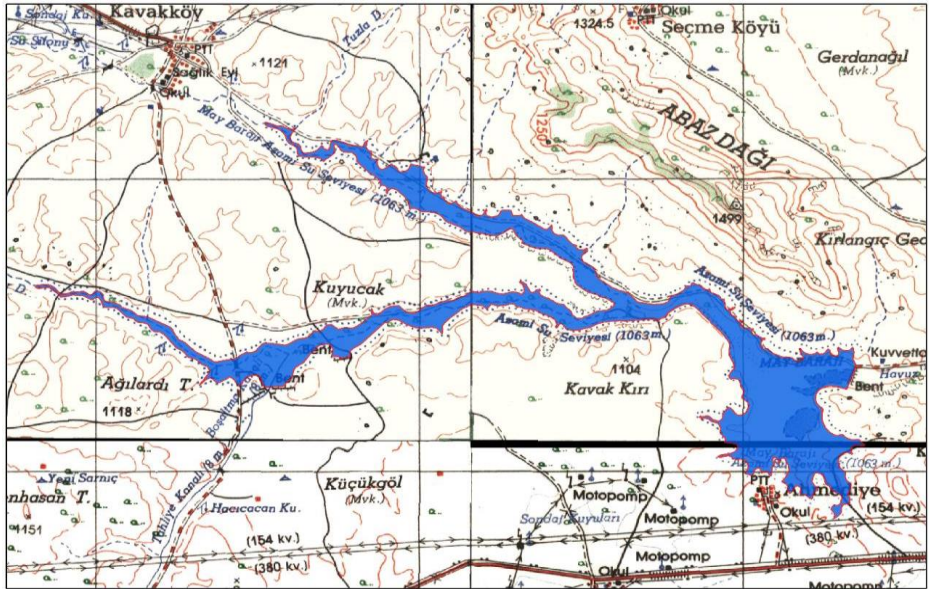
SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 12.000 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 30 km

Şekil 3.2.1.5. Konya Altınapa Barajı

1957 yılında işletmeye açılan May Barajı; S.S. Alibeyhüyüğü Sulama Kooperatifi tarafından işletilmekte olup, YAS kuyularının da takviyesiyle yörenin sulama suyu ihtiyacını karşılamaktadır. 1960 yılında hizmete alınan May Sulaması ile 12.000 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Şekil 3.2.1.6. Konya May Barajı Haritası

MAY BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 07.08.1957
Fiilen Başlama Tarihi	: 1957
Müteahhit	: İbrahim AŞÇIGİL
Toplam Maliyeti	: 110 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Homojen toprak dolgu
Kret Kotu	: 1061,60 m
Kret Uzunluğu	: 420 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 19,1 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 19,6 m
Dolgu Hacmi	: 273.000 m ³
Depolama Hacmi	: 42,7 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama ve Taşkın

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 12.000 dekar

Şekil 3.2.1.7. Konya May Barajı

SİLLE HİMMET ÖLÇMEN BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 30.04.1955
Fiilen Başlama Tarihi	: 1955
Müteahhit	: Atıf DİNAR – Haydar ARİF Ltd. Şti.
Toplam Maliyeti	: 80 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Kaya dolgu
Kret kotu	: 1270 m
Kret Uzunluğu	: 520,0 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 39 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 40 m
Dolgu Hacmi	: 320.000 m ³
Depolama Hacmi	: 2,5 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama ve Taşkın

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 2.200 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 4.444 km

Şekil 3.2.1.9. Konya Sille Himmet Ölçmen Barajı

ÇUMRA 2. MERHALE

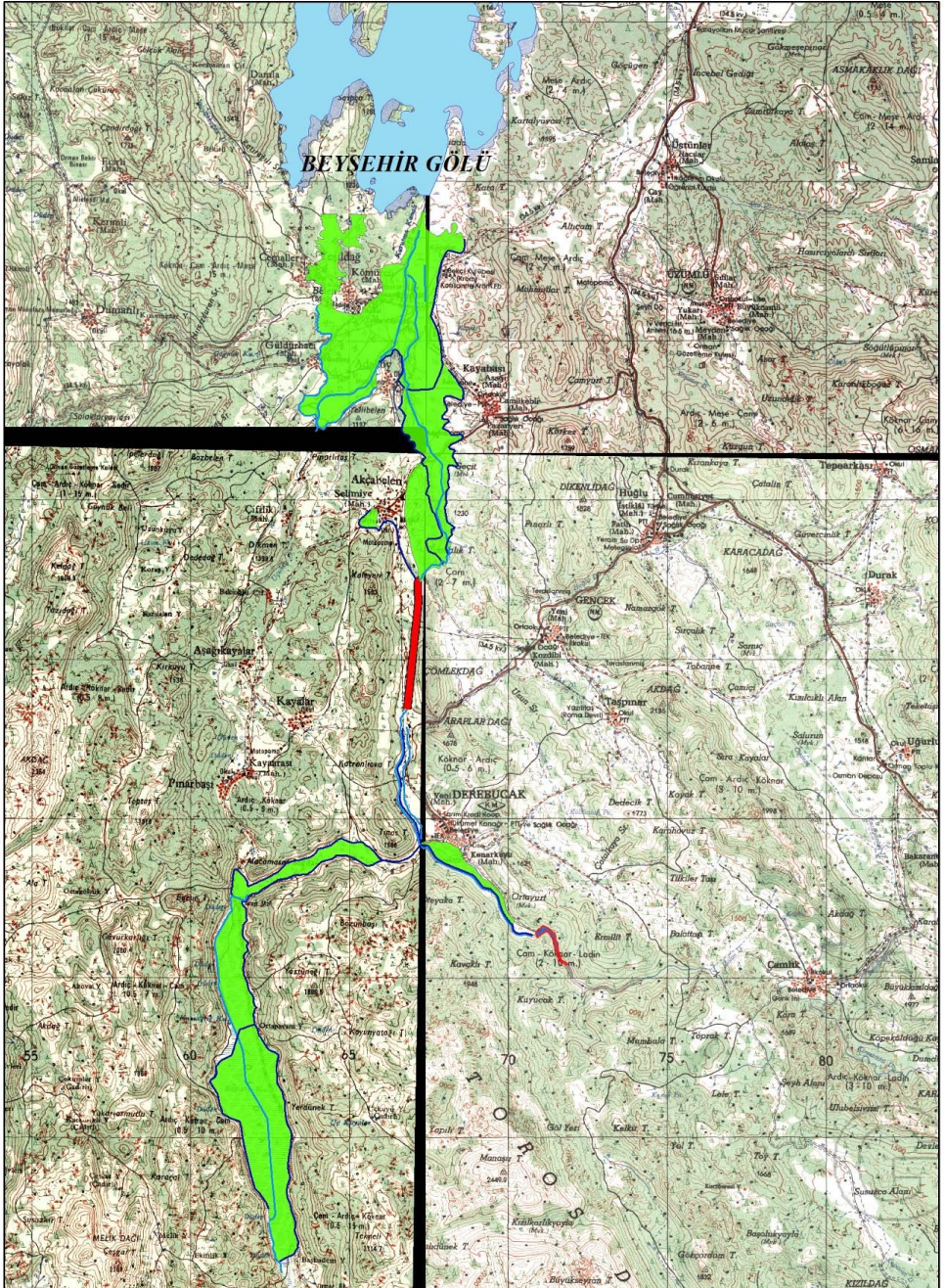
Konya Çumra Projesi 2. Merhale kapsamındaki Gevrekli Sulaması (1997), Kireli Pompaj Sulaması (2002), Suğla Pompaj Sulaması (2001), Karaören Pompaj Sulaması'nın (2005) su kaynağı Beyşehir Gölü'dür.

Gembos Derivasyonu Yeşildağ Sulaması'nın (2011) su kaynağı Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı'dır.

2. Merhale Sulamaları:

✓ Gevrekli Sulaması	: 50.840 dekar (işletmede)
✓ Suğla Pompaj Sulaması	: 33.510 dekar (işletmede)
✓ Karaören Pompaj Sulaması	: 14.700 dekar (işletmede)
✓ Kireli 1. Kademe Pompaj Sulaması	: 180.200 dekar (işletmede+proje)
✓ Yeşildağ Sulaması	: 15.200 dekar (işletmede)
✓ Gembos Sulaması	: 15.200 dekar (işletmede)
✓ Seydişehir Cazibe Sulaması	: 72.020 dekar (işletmede)
✓ Suğla Cazibe Sulaması	: 95.300 dekar (işletmede)
✓ Bektemur Pompaj Sulaması	: 13.850 dekar (planlama)
✓ Gevrekli Pompaj Sulaması	: 27.520 dekar (planlama)
✓ Seydişehir Pompaj Sulaması	: 17.330 dekar (planlama)

TOPLAM : 535.640 dekar

Şekil 3.2.1.11. Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı Vaziyet Planı

Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı ile Akdeniz'e boşa akan sulardan yıllık ortalama 180 milyon m³ su, Beyşehir Gölü'ne iletilmektedir.

şekil 3.2.1.13. Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı

Neden Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı?

İTÜ'den hocam ve mesai arkadaşım olan rahmetli Prof. Dr. Yılmaz Muslu, Türkiye'de çevre ve hidroloji, altyapı konularında uluslararası makale, tebliğ ve pek çok kitabı olan değerli bir ilim adamıydı. Kendisi Beyşehirli idi. DSİ Genel Müdürü olduğumda kendisinin benden ricası Beyşehir Gölü'nün kurtarılması oldu. Beyşehir Gölü, o tarihlerde yok olmaya yüz tutmuştu. Diğer havzalardan besleyerek kurtarılması gerekiyordu. Prof. Dr. Yılmaz Muslu, "Beyşehir'i sana emanet ediyorum Veysel kardeşim" diyerek bir nevi vasiyette bulunmuştu. Ben de hızla hareket ederek Derebucak'a gittiğimde barajın en kısa zamanda bitirilmesini istemiş, iletim kanalı ve tünelle ilgili çalışmalar için tarih ve saat vermiştim. Hızlandırduğumuz çalışmalar neticesinde tamamlanan bu önemli baraj, 6 Temmuz 2007 tarihinde dönemin Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sayın Abdullah Gül tarafından açılmıştır.

Prof. Dr. Veysel Eroğlu

Prof. Dr. Yılmaz Muslu (1936–2004)

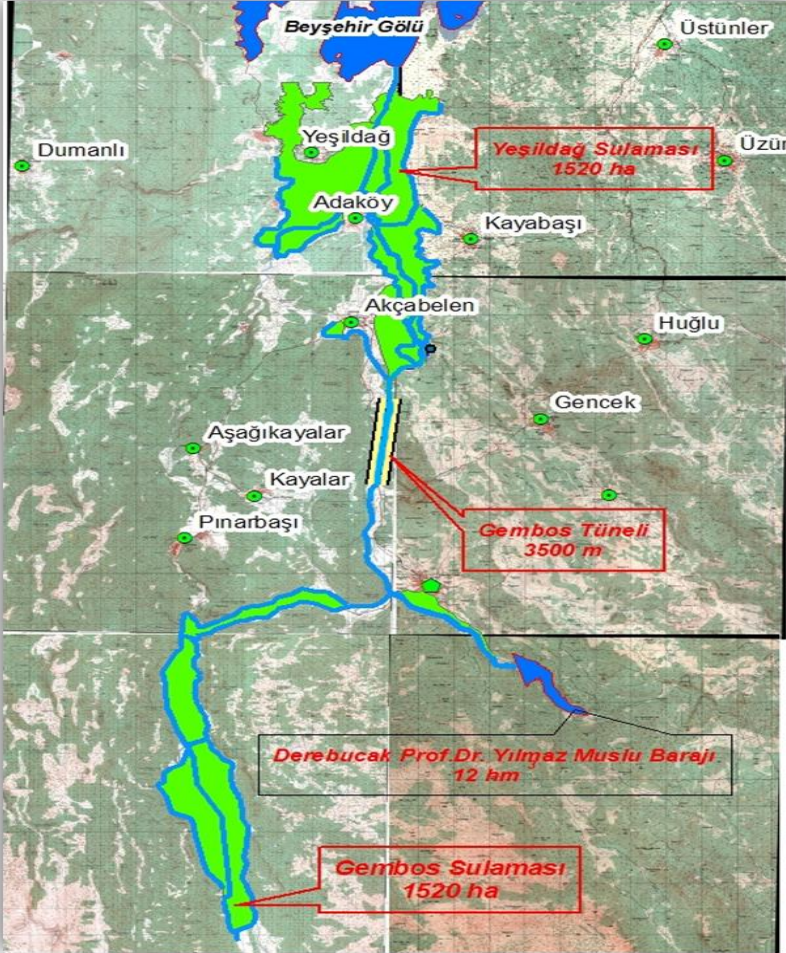
Bilime adanmış bir ömür. Bütün akademik hayatı İTÜ Çevre Mühendisliği Bölümü'nde geçmiş öncü bir akademisyen. 68 yıllık bir ömre sığmış, büyük çoğunluğu tek isimli 52 uluslararası ve 31 ulusal toplam 83 makale, 12 uluslararası ve 31 ulusal toplam 43 bildiri. Her kelimesi üzerinde özenle düşünerek ürettiği 126 akademik yayın. 7500 sayfayı aşmış 26 kitap. Yayınlarına SCI tarafından taranan dergilerde yapılmış 184 atıf. Türkiye'ye Çevre Mühendisliği terminolojisini kazandıran ve bu alanı tanıtan Prof. Dr. Yılmaz Muslu, Türkiye'de Çevre Mühendisliği eğitimi, akademisyenler, piyasada çevre mühendisliği alanında çalışan herkesin çok şey borçlu olduğu bir kişidir.

Gembos Derivasyonu ve Yeşildağ Sulaması

Konya'nın Beyşehir ve Derebucak ilçeleri sınırları içerisinde. Gembos Cazibe Sulaması ile 15.200 dekar ve Yeşildağ Sulaması ile

15.200 dekar (8.570 dekarı borulu ve 6.630 dekarı cazibe) olmak üzere toplam 30.400 dekar arazinin sulanması sağlanmıştır. Bu tesisler 11.11.2011 tarihinde 111 Tesis arasında Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından açılmıştır.

KOP kapsamındaki en önemli tesislerden biri olan 15,8 km uzunluğundaki Gembos Derivasyon Kanalı vasıtasıyla zirai araziler suyla buluşturulduğu gibi Beyşehir Gölü'ne su takviyesi yapılarak ihya edildi.

Şekil 3.2.1.14. Gembos Tüneli Vaziyet Planı

Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı ile Gembos Derivasyon Tüneli'nin devreye girmesiyle birlikte, Konya Ovası'nın yeterli miktarda sulanması konusunda dev bir adım atılmış oldu.

Şekil 3.2.1.15. Gembos Derivasyonu

Toprağın susuzluğunu gidererek daha verimli hale getiren proje, bölge ve ülke ekonomisi açısından da vazgeçilmez bir değer taşımaktadır.

Şekil 3.2.1.16. Gembos Derivasyonu

Havzalar Arası Su Aktarma Projeleri

Havzalar arası su transferi; bir boru hattı veya kanalla herhangi bir havzadan bir başka havzaya suyun sun'i yollarla taşınması/nakledilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Mevcut su kaynaklarının su ihtiyacını karşılayamaması, su kaynaklarının restorasyonu, kuraklık, mevcut su temin sisteminin performansını ve esnekliğini artırmak, enerji üretimi, vb. gerekçelerle Güney Afrika, Almanya, ABD, Çin, Japonya, Avustralya ve daha birçok ülkede hayata geçirilmiştir.

Türkiye, su potansiyelleri birbirinden son derece farklı olan 26 adet havzaya ayrılmıştır. Bu havzalarda sosyal-ekonomik, demografik ve kültürel yapı büyük farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar sebebiyle kimi havzalarda su gibi tabii kaynaklar sosyal-ekonomik sistemin artan talebini karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle su sıkıntısı çeken havzaların su talebini karşılamak maksadıyla büyük ölçekli su transfer projeleri son yıllarda Türkiye'de de gündeme gelmiş ve kimi projeler planlanarak hayata geçirilmiştir. Bu projeler arasında; Istranca Projesi, Melen Projesi, Anamur-Dragon Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Projesi, Manavgat Çayı Projesi, Konya Ovası Projesi, Gerede Projesi, Kızılırmak Projesi ve Gembos Projesi yer almaktadır.

Beyşehir–Suğla–Apa (BSA) Kanalı

Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı'ndan Beyşehir Gölü'ne yılda 135–180 milyon m³ su aktaracak Gembos Tüneli ve Gembos Derivasyonu ile BSA Kanalı diye bilinen 68.558 m uzunluğundaki Beyşehir–Suğla–Apa Kanalı Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından 11.11.2011 tarihinde 111 tesis arasında açılmıştır.

Şekil 3.2.1.17. Beyşehir – Suğla – Apa (BSA) Kanalı

Toros Dağları, kuzey havzalarında oluşan ve dağlardaki düden adı verilen tabii kuyulardan girip denize karışan suları toplayıp, İç Anadolu ve özellikle Konya Ovası'na aktarmaktadır. Ancak bu, basit bir su aktarımı değil, Dünya su ve sulama tarihinde eşine az rastlanan havzalar arası bir projedir.

KOP projesinin omurgasını teşkil eden BSA Kanalı, Seydişehir ve Beyşehir ovalarında 35.000 hektar araziye sulamaya açtığı gibi bu bölgedeki 10 ayrı müstakil sulama projesinin ana kanallarını da beslemektedir. Ayrıca Beyşehir, Suğla ve Apa rezervuarları arasında su dengelemesi yaparak bu yöreye gelen taşkın ve yağış sularının dahi boşa gitmesini de önlemektedir.

Şekil 3.2.1.18. Beyşehir Suğla Apa (BSA) Kanalı

Kanalın debisi saniyede 405 metreküptür. Dicle Nehri'nin ortalama debisinin saniyede 360 m³ olduğu dikkate alınırsa kanalın taşıdığı suyun büyüklüğü de daha kolay anlaşılabilir. BSA, Türkiye'nin uzunluk ve debi bakımından ilk sıralarda yer alan ana iletim kanalı olma özelliğini taşıyor. Kanalın projelendirme safhası; inşaat, hidroliğe, jeolojiden, jeotekniğe, ziraattan, meteorolojiye mühendislik biliminin imkanlarıyla, akademik bir çalışmayı aratmayacak titizlikle yapılmıştır.

İçinden Adeta Bir Nehir Akan BSA Kanalı

Toroslar'dan Akdeniz'e dökülen suların taşınması için bir kanal yapılması ihtiyacı hasıl olunca Beyşehir-Suğla-Apa yani kısaca BSA Kanalı inşa edildi. Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı'ndan 15,8 km uzunluğundaki Gembos Derivasyon Kanalı vasıtasıyla Beyşehir Gölü'ne oradan da 68,5 km uzunluğundaki BSA kanalı ile Konya Ovası'na su iletmek için BSA kanalının inşaatına başladık. Nitekim zemin problemlerini yerinde görmek için gittiğimde bizi heyecanla karşılayan vatandaşlarımızın da talebi bu oldu. Projeyi talebi de dikkate alarak yeniden tanzim ettik ve içinden adeta bir nehir akan dev kanalı tamamlayarak 2011 yılında açtık. Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı'ndan Beyşehir Gölü'ne de su ileten Gembos Derivasyon Kanalı vasıtasıyla gölün su seviyesi yükseldi. Gölü hayata döndüren proje ile muhterem hocam Prof. Dr. Yılmaz Muslu'nun vasiyetini de yerine getirmenin mutluluğunu yaşıyorum.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU

Çumra Projesi 2. Merhale kapsamında Seydişehir Cazibe Sulaması ile Seydişehir Suğla Cazibe Sulaması'nın inşaatları tamamlanmıştır. Projelerin su kaynağı Suğla Depoması'dır.

Suğla Depolaması

Konya ili Seydişehir ilçesi eski Suğla Gölü yatağında bulunan Suğla Depolaması'nın gayesi; Beyşehir Gölünün taşkın suları ile Suğla Havzası sularını depolamak ve Çumra Ovası'na su temin etmektir.

1 Haziran 2003 tarihinde Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından terfi merkezi ile birlikte yağmurlu bir günde mahallinde işletmeye açılmıştır.

Şekil 3.2.1.19. Suğla Depolaması

Suğla Cazibe Sulaması

BSA (Beyşehir-Suğla-Apa) Kanalı güzergâhı boyunca ve Suğla Depolaması'nın kuzeyinde yer alan 95.300 dekar arazi sulanacaktır. 25.02.2011 tarihinde bakanlığım dönemimde temeli atılmıştır.

23.07.2014 tarihinde Prof. Dr. Veysel Eroğlu tarafından açılışı yapılmıştır. Verimli arazilerin sistemli olarak sulanmasını sağlayacak proje ile dekar başına 1355 TL gelir artışı sağlamaktadır.

SUĞLA CAZİBE SULAMASININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 13.08.2009
İşe Başlama Tarihi	: 01.04.2010
Bitiş Tarihi	: 05.07.2014
Taahhüt Edilen Bitiş Tarihi	: 05.07.2013
Müteahhit	: Koçoğlu İnş. A.Ş. + Özdoğanlar Tah. İnş. San.
Toplam Maliyeti	: 287 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

SULAMA ŞEBEKESİ

Su Alma Yapısı	: BSA Kanalı
Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 95.300 dekar

Seydişehir Cazibe Sulaması

BSA (Beyşehir-Suğla-Apa) Kanalı güzergâhı boyunca ve Suğla Depolaması'nın güneyinde yer alan 72.020 dekar arazi sulanacaktır. 25.02.2011 tarihinde Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu tarafından temeli atılmıştır.

Toplam uzunluğu 43.092 m olan kanal inşaatı tamamlanmış olup proje ile dekar başına 1.500 TL gelir artışı sağlanmıştır.

SEYDİŞEHİR CAZİBE SULAMASININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

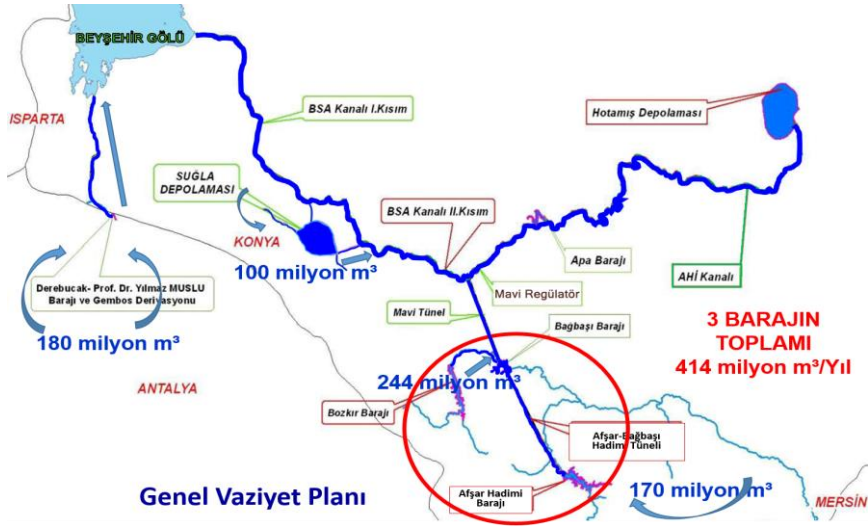
İhale Tarihi	: 25.08.2009
İşe Başlama Tarihi	: 19.02.2010
Bitiş Tarihi	: 20.02.2015
Taahhüt Edilen Bitiş Tarihi	: 20.02.2014
Müteahhit	: İsmail Çelik İnş. Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Toplam Maliyeti	: 286 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

SULAMA ŞEBEKESİ

Su Alma Yapısı	: BSA Kanalı
Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 72.020 dekar

ÇUMRA 3. MERHALE

Konya Kapalı Havzası'nda su kaynaklarının kıt olması, havza içindeki kaynakların en ekonomik şekilde değerlendirilmesini hedefleyen projelere ilave olarak komşu havzalardan yeni su kaynakları temin etmeyi sağlayan projeler geliştirme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Derebucak Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajından Gembos tüneli ilersuların Beyşehir Gölü'ne aktarılması Konya Çumra 2. Merhale Projesi içinde etüt edilerek yapılabilir bulunmuştur.

Şekil 3.2.1.20. Genel Vaziyet Planı

Konya Çumra 3. Merhale Projesi kapsamında ise daha detaylı etütlerle birçok alternatif değerlendirilmiş ve neticede Akdeniz’e boşalan Yukarı Göksu Havzası sularının, yapılacak olan üç adet baraj (Bağbaşı Barajı – Afşar Hadimi Barajı – Bozkır Barajı) ve 17 km uzunluğundaki Mavi Tünel vasıtasıyla Konya Kapalı Havzası’na aktarılması yapılabilir bulunmuştur.

Konya Çumra 3. Merhale Projesi, Türkiye’nin en büyük sulama projeleri arasında yerini alan ve KOP’un bel kemiğini teşkil eden proje KOP ile özdeşleşmiştir. Bir başka ifade ile KOP denilince akla Konya Çumra 3. Merhale gelmektedir.

Projenin başlıca üniteleri şunlardır:

1) Bağbaşı Barajı, Mavi Tüneli ve Mavi HES

- 3.1. Bağbaşı Barajı
- 3.2. Mavi Tüneli
- 3.3. Mavi HES

2) Bozkır Barajı ve HES

3) Afşar Hadimi Barajı ve Afşar–Bağbaşı Derivasyon Kanalı

- 2.1. Afşar Hadimi Barajı

2.2. Afşar–Bağbaşı Derivasyon Kanalı ve Tesisleri

4) Hotamış Sulama Tesisleri

4.1. Hotamış Depolaması

4.2. Mavi Regülatörü ve AHİ (Apa–Hotamış İletim) Kanalı

5) Çumra 3. Merhale Sulamaları

3. Merhale kapsamındaki projelerden Bağbaşı Barajı Mavi Tünel, Bozkır Barajı, Afşar Hadimi Barajı, Hotamış Depolaması ile Apa–Hotamış İletim Kanalı tamamlanmış olup, Afşar–Bağbaşı Hadimi Tünel inşaatı devam etmektedir.

Çumra 3. Merhale Projesi kapsamında işletmeye açılan Dineksaray Pompaj Sulaması'nın (1998) su kaynağı Apa Barajı'dır.

3. Merhale Sulamaları:

✓ Dineksaray Pompaj Sulaması dekar (işletmede)	: 12.600
✓ Karahüyük Pompaj Sulaması dekar (proje)	: 30.790
✓ KOS 5 ve 6 Sulamaları dekar (proje)	: 249.600
✓ Apa Hotamış Sulamaları dekar ((işletme + inşaat))	: 331.390
✓ Konya Ovası 1,2,3 Sulamaları dekar (işletme + inşaat)	: 190.850
✓ Karadağ Sulamaları dekar (proje)	: 235.280
✓ KOS 8 Sulamaları dekar (planlama)	: 28.700
✓ KOS 9 ve 10 Sulamaları dekar (planlama)	: 150.000
✓ KOS 11, 12 ve 13 Sulamaları dekar (planlama)	: 265.000
✓ Hotamış Sulamaları dekar (proje)	: 347.650
✓ Altınekin Sulamaları dekar (planlama)	: 214.000
✓ Güneysınır Sulamaları dekar (planlama)	: 214.000

TOPLAM : 2.269.860 dekar

Toprak kaynakları bol fakat su kaynakları kıt olan Konya Kapalı Havzası'na Akdeniz Havzası'ndan su çevirecek Konya Çumra Projesi 3. Merhale hayati öneme haizdir.

Proje esas itibariyle Yukarı Göksu Havzası'ndan Konya Kapalı Havzası'na yılda 414,13 hm³ su çevirerek Konya ve Karaman illerinde toplam 2.269.860 dekar arazinin sulanmasını ve 50,6 MW kurulu güce

sahip 3 adet HES ile yılda 147,50 GWh enerji üretilmesini hedeflemektedir.

Projenin su kaynakları sadece Göksu Havzası'ndan temin edilecek su olmayıp, Beyşehir Gölü, Gembos Havzası, Güney Suğla Havzası, Beyşehir-Suğla-Apa havzaları taşkın suları da projede kullanılacaktır. Ayrıca depolamalardan alınacak yerüstü suyunun yanı sıra şebeke içinde açılacak kuyulardan çekilecek yeraltı suyu ile sulamalardan dönen sulardan da faydalanılacaktır. Konya şehrinin atık sularının da arıtıldıktan sonra projede kullanılması öngörülmektedir.

1) Konya Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel

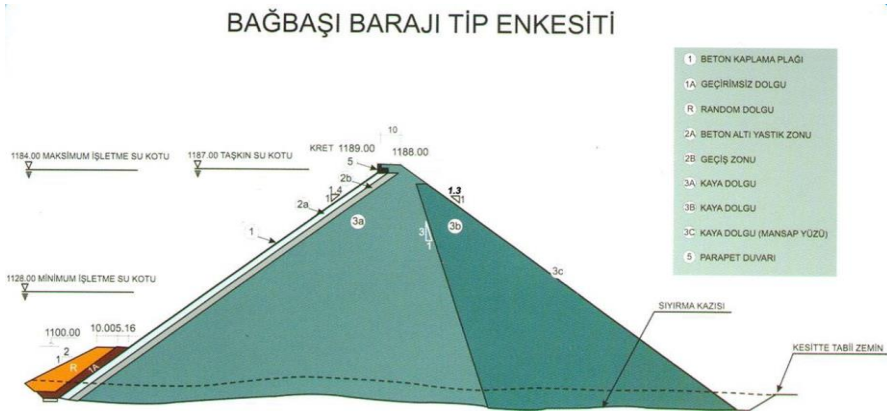
Konya Çumra 3. Merhale Projesi'nin kilit ünitesi Bağbaşı Barajı ve Mavi Tüneli'dir.

Bağbaşı Barajı ve Mavi Tüneli, TBMM Bütçe Plan Komisyonu'nda verilen önerge neticesinde “Bağbaşı Barajı, Mavi Tüneli ve HES Projesi” adı altında 2005 yılı Yatırım Programına ayrı bir proje olarak alınmıştır.

Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Konya Ovası'na verdiği önem gereği ihalesi 5 Aralık 2006 tarihinde yapılmış ve 6 Temmuz 2007 tarihinde dönemin Başbakan Yardımcı ve Dışişleri Bakanı 11. Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah Gül tarafından temeli atılmıştır.

Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel, resmi olarak 16 Aralık 2012 tarihinde Konya Mevlâna Meydanı'nda Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından hizmete alınmıştır.

Bağbaşı Barajı, Konya'nın Hadim ilçesi Bağbaşı köyünün 1 km kuzeybatısında ve Göksu Nehri üzerindedir. Mavi Tünel ise Bağbaşı Barajı ile Mavi Boğaz arasında yer almaktadır.

Bağbaşı Barajı'nın gövde hacmi 3,9 milyon m³ olup bu malzeme ile 150 m² büyüklüğünde 65.000 ev yapmak imkânı vardır.

Şekil 3.2.1.21. Bağbaşı Barajı Enkesiti

Şekil 3.2.1.22. Bağbaşı Barajı

Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel 220 milyon dolara ihale edilmişken, projeler revize edilmiş ve uygulamaya konulan yeni stratejilerle 136 milyon dolara tamamlanmıştır.

17.034 m uzunluğundaki Mavi Tünel ihale edildiği tarihte yaklaşım tüneli olmaksızın bir defada delinen Türkiye'nin en uzun, Dünya'nın ise en uzun 5. tünelidir. Mavi Tünel, çift kalkanlı tünel delme makinesi ile delinen Türkiye'nin ilk tünelidir.

Zor zemin ve topoğrafik şartların yer aldığı tünel güzergahının yüksekliği, tünel güzergahının uzun olması, aç-kapa, del-patlat gibi tünel delme tekniklerinin hem maliyetli oluşu hem de uzun zamana ihtiyaç duyulması gibi sebeplerle Tünel Delme Makinesi (TDM) kullanımı gündeme gelmiştir. Kullanılan TDM'nin toplam ağırlığı 750 ton, montaj edildikten sonraki uzunluğu ise 168 m'dir.

Tünel Delme Makinesi (TDM)

Toprağın üzerinden gitmenin mümkün olmadığı durumlarda yeraltında dev bir köstebek gibi çalışan Tünel Delme Makinesi (TDM) ile çevreye ve yer üstündeki yapılara zarar vermeden yüzlerce metre kazı yapılarak tüneller açılmaktadır. Bir matkap gibi çalışarak hızlı bir şekilde tüneli delip içindeki harfiyatı da bantlarla dışarıya taşıyan ve aynı anda tünelin döşeme ve betonlamasını da yapabilen Tünel Delme Makinesi ülkemizde ilk defa Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun İSKİ Genel Müdürlüğü döneminde atıksu tünellerinin inşaatında kullanılmıştır. Ayrıca KOP, GAP, Melen gibi çok önemli su projelerinde ve Ergene Çevre Projesinde kullanılmıştır. Bereketli toprakları suya kavuşturan sulama projelerindeki dev tünelleri açmak Tünel Delme Makinesi ile çok daha hızlı ve kolay hale gelmiştir.

Tünel Delme Makinelerinin en önemli üstünlüğü inşaatın hızlı ve güvenli yapılmasına imkân sağlamasıdır. Gelişen teknolojiler sayesinde tünel kazısı esnasında aynı anda iç kaplaması yapılabilmektedir. Bu şekilde tünelin kazı esnasındaki riskleri asgariye indirilmektedir. Ayrıca TDM üzerinde bulunan ön delgi teknolojisi sayesinde; kazı esnasında yaşanabilecek su basması, tünelin göçmesi gibi sorunların önceden görülerek tedbirlerin alınması daha kolay ve emniyetli bir şekilde sağlanabilmektedir. Böylece Melen Boğaz geçişinde olduğu gibi, deniz ve nehir altlarından tünelle geçiş imkânı kolaylıkla sağlanmaktadır. Bütün bu üstünlüklerine ilave olarak belli mesafelerin üzerindeki tünellerin açma maliyetlerinde de ekonomi sağlamaktadır.

Şekil 3.2.1.23. Tünel Delme Makinesi

Mavi Tünel'in kazı çalışmalarına 05.01.2009 tarihinde başlanmış ve 36 ayda 23.12.2011 tarihinde tamamlanmıştır. 1 yıl içerisinde 334 gün çalışmalar aralıksız sürdürülmüştür. Toplam 340.000 m³ (23.000 kamyon) kazı yapılmıştır. Tünel kaplaması için 73.500 m³ beton ile 4.530 ton demir, tünel güzergahında bulunan diğer yapılar içinse 20.000 m³ beton ve 3.500 ton demir sarf edilmiştir.

Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun Mavi Tünel'de Çalışanlara Hitabı

KOP'un kilidi Mavi Tünel'in bir an önce bitirilmesi için yakından takip eden Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu, inşaat sahasında yerinde incelemede bulunmuş ve çalışan işçilere seslenerek üstün gayretleri için teşekkür etmişti.

Sevgili Kardeşlerim,

Burada gerçekten bir destan yazıyor, gece gündüz demeden çalışıyorsunuz.

Şunu unutmayın ki buradan hem insanlar hem de ovadaki bütün diğer canlılar istifade edecek.

Öldükten sonra da amel defterimize sevap yazdıran sadaka-i cariyeye; cami, çeşme, yol, su yolu yapmak, ağaç dikmek gibi insanlara faydası dokunan her çeşit iyi işlerdir.

Bu sudan faydalanıldığı müddetçe sizlerin amel defterleriniz de hiç kapanmayacak.

Emekleriniz için canı gönülden teşekkür ediyor, bu önemli eserdeki katkılarınızdan dolayı sizleri tebrik ediyorum.

Mavi Tünelimiz Konya'mıza, ülkemize ve milletimize hayırlı uğurlu olsun.

Şekil 3.2.1.24. Mavi Tünel’de Denetim (Prof. Dr. Veysel Eroğlu)

Tünel kazılarının tünel içerisinden dışarıya aktarımı için 6 adet 25 tonluk Mavi Tünel için özel olarak tasarlanmış lokomotif kullanılmış, tünel lokomotif trafiğini sağlamak için de toplam 34.122 m demir yolu rayı döşenmiştir. Bütün delgi çalışmaları Türk mühendis ve çalışanları ile yapılmıştır.

Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN'ın
Mavi Tünel ve Bağbaşı Barajı Açılış Merasimi Hitabı

16.12.2012

*Sevgili Konyalılar, Değerli Kardeşlerim,
Sizleri en kalbi duygularımla selamlıyorum.*

Bugün Konya'mızın bir asırdır hayalini kurduğu projelerin resmi açılışını yapıyoruz. Konya Ovası'nın susuzluğuna son verecek Bağbaşı Barajı ile Mavi Tünel'i tamamladık ve açılışını gerçekleştiriyoruz

Değerli Kardeşlerim,

Konya alan olarak ülkemizin en büyük şehri. Ancak su kaynakları da son derece kısıtlı. Konya topraklarının susuzluğunu gidermek için ilk girişim 1819 yılında yapıldı ama maalesef başarısız oldu. Sultan 2. Abdülhamid döneminde de çalışmalara devam edildi fakat yine netice alınamadı. Bizden önceki hükümetler de projeleri tamamlayamadı.

Biz GAP'tan sonra en büyük sulama yatırımı olan Konya Ovası Projesi'ni 2004 yılından itibaren tekrar ele aldık. Projenin en önemli tesislerinden olan Bağbaşı Barajı ile Mavi Tünel'in ihalesi 1996 yılında 400 milyon dolara yapılmıştı. Kamulaştırma ve diğer ilavelerle birlikte bu rakam 550 milyon dolara kadar varıyordu. Biz projeleri revize ederek maliyetini 390 milyon liraya yani 217 milyon dolara düşürdük. Yani İki yatırımı yarı fiyata mal ettik. Yeryüzünde köstebek gibi çalışan tünel delme makinesiyle de uygun fiyata daha kısa sürede tamamladık.

Bağbaşı Barajı'ndan Mavi Tünel vasıtasıyla yılda 414 milyon metreküp su Konya ovasına akacak. Bunun 100 milyon metreküpü içme suyu olarak değerlendirilecek. Bu tesislerle Konya ve Karaman'da 2 milyon 320 bin dekar tarım arazisi sulanacak.

Elbette Konya'nın suya hasreti tek bir baraj ve tünelle bitmiyor. Konya Ovası kapsamında Suğla Depolaması'nı, Gembos Derivasyonu'nu, Beyşehir Suğla Apa Kanalı'nı, Derebucak Prof. Yılmaz Muslu Barajı'nı da tamamladık. KOP tamamen bittiğinde ise 1 milyon 100 bin hektar toprağı suya kavuşturmuş ve yılda 3 milyar kilowatt.saat enerji ürettiyor olacağız.

Değerli Kardeşlerim,

Biz en baştan beri 'Su hayattır, medeniyettir' dedik ve bu doğrultuda gece gündüz çalışıyoruz. KOP'un yanı sıra GAP'ta ve DAP olarak kısıltığımız Doğu Anadolu Projesi'nde de yatırımlarımız bütün hızıyla devam ediyor. Amacımız yeniden ele aldığımız bu projeleri yani GAP'ı, KOP'u ve DAP'ı en kısa zamanda tamamlayarak Aziz Milletimizin hizmetine sunmaktır.

Tüm bu projeler Konya'mıza ve ülkemize hayırlı olsun, bolluk ve bereket getirsin. Tesislerin hizmete alınmasında emeği geçen başta Orman ve Su İşleri Bakanım, bütün Bakanlık çalışanlarına ve yüklenici firmalara en derin şükranlarımı sunarım.

Su gibi aziz olunuz...

Şekil 3.2.1.25. Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel Açılış Merasimi

BAĞBAŞI BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 05.12.2006
Faaliyet Başlama Tarihi	: 04.07.2007
Açılış Tarihi	: 16.12.2012
Müteahhit	: İlci İnş. A.Ş.
Toplam Maliyeti	: 1,3 milyar TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Ön yüzü beton kaplamalı kaya dolgu
Kret Kotu	: 1.189 m
Kret Uzunluğu	: 437 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 109 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 115,50 m
Dolgu Hacmi	: 3.800.000 m ³
Depolama Hacmi	: 204,90 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama + İçme Suyu + Enerji

HİDROELEKTRİK SANTRALİ

Kurulu Gücü	: 25 MW
Yıllık Elektrik Üretim	: 82,56 milyar kWh
Türbin Sayısı	: 2 adet

2) Bozkır Barajı ve HES

Konya'nın Bozkır ilçesi sınırları içinde ve Göksu Nehri üzerindedir. Göksu Nehri sularını düzenleyerek Bağbaşı Barajı'na iletecektir.

25 Mayıs 2012 tarihinde Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu tarafından temeli atılmıştır. 27.08.2020 tarihi itibarıyla barajda su tutulmuştur.

Yıllık 35,27 kWh enerji üretilecek ve 168,50 milyon m³ su Bağbaşı Barajı'na regüle edilmiş olarak aktarılacaktır.

BOZKIR BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

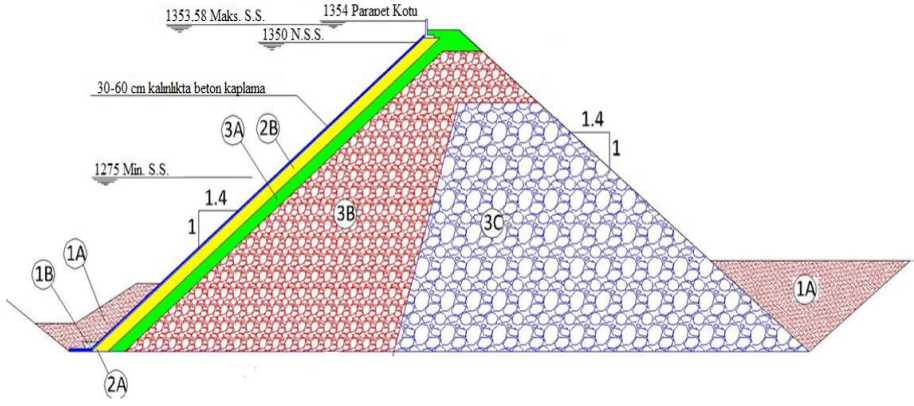
İhale Tarihi	: 24.03.2011
Faaliyet Başlama Tarihi	: 11.10.2011
Taahhüt Edilen Bitiş Tarihi	: 17.12.2014
Müteahhit	: AK-ELİ İnş. A.Ş.
Toplam Maliyeti	: 1,2 milyar TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Ön yüzü beton kaplamalı kaya dolgu
Kret Kotu	: 1.354 m
Kret Uzunluğu	: 517 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 109 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 116 m
Dolgu Hacmi	: 3.951.813 m ³
Depolama Hacmi	: 360,69 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Derivasyon + enerji

HİDROELEKTRİK SANTRALİ

Kurulu Gücü	: 19,62 MW
Yıllık Elektrik Üretimi	: 35,08 milyar kWh
Türbin Sayısı	: 2 adet

Şekil 3.2.1.26. Bozkır Barajı Enkesit Görünümü

Şekil 3.2.1.27. Bozkır Barajı

3) Afşar Hadimi Barajı ve Afşar–Bağbaşı Hadimi Tüneli

Afşar Hadimi Barajı, Konya ili Taşkent ilçesi Afşar kasabası yakınında ve Ilıcıpınar deresi üzerindedir.

Barajda depolanacak 170 milyon m³ su, Afşar–Bağbaşı Hadimi Tüneli ile Afşar Barajının suları Bağbaşı Barajı'na aktarılacaktır. Depolama hacmi 364 milyon m³'tür.

Afşar Hadimi Barajı ve Afşar–Bağbaşı Hadimi Tüneli temeli, Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun Bakanlığı döneminde gerçekleştirilen bir merasimle 14 Ekim 2012 tarihinde Konya'da atılmıştır.

AFŞAR HADİMİ BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 29.03.2012
Fiilen Başlama Tarihi	: 09.12.2012
Müteahhit	: İlci İnş. A.Ş.
Toplam Maliyeti	: 1,9 milyar TL (2022 yılı fiyatı ile)
TL	

BARAJ

Gövde Tipi	: Ön yüzü beton kaplamalı kaya dolgu
Kret Kotu	: 1.254 m
Kret Uzunluğu	: 724,34 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 122 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 127 m
Dolgu Hacmi	: 4.030.094 m ³
Depolama Hacmi	: 363,69 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Derivasyon

14.09.2021 tarihinde su tutulmuştur.

Şekil 3.2.1.28.

Afşar Hadimi Barajı ve Afşar – Bağbaşı Derivasyon Kanalı Projeleri Temel Atma Merasimi

Afşar–Bağbaşı Hadimi Tüneli

Afşar ve Bağbaşı barajları arasında yer alır. Afşar - Bağbaşı arasındaki kanal ve tünellerden müteşekkil derivasyon sistemi ile Afşar Barajı'nın suyu yanında Taşkent, Kongul ve Hadim derelerinin akımları Bağbaşı Barajı'na aktarılacaktır. Afşar–Bağbaşı **Hadimi Tüneli'nin** uzunluğu 18.136 m, derivasyon kanalı uzunluğu ise 24 kilometredir. 2025 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. **Afşar Barajının açılışı 26.11.2022 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılmıştır.**

Tünel iç çapı	: 4,4 m
Sifon uzunluğu	: 534 m
TBM Tünel uzunluğu	: 11 505 m (Trapez segman kaplamalı)
Klasik Tünel Uzunluğu	: 6 631 m
<u>Duvarlı Kanal uzunluğu</u>	<u>: 5 535 m</u>
Toplam iletim uzunluğu:	24 205 m

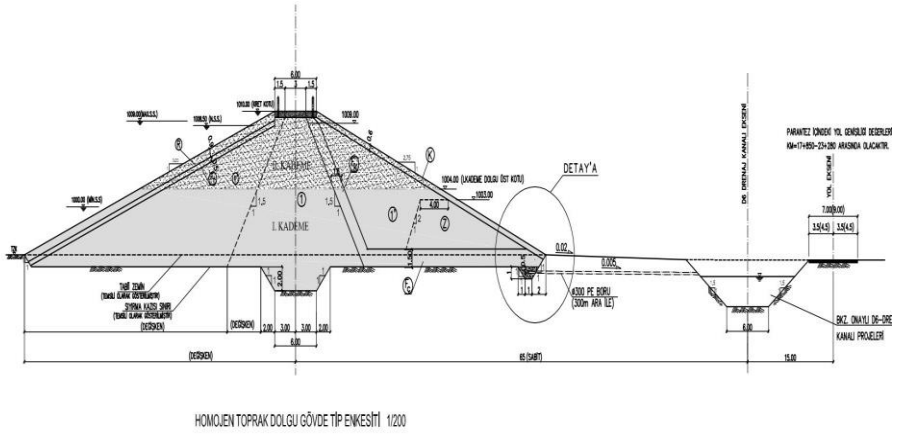
H. Hadimi

Büyük velî, fıkıh ve tasavvuf âlimidir. Hz. Hadimi'nin asıl adı Ebu Said Hadimi'dir. 1701-1762 yılları arasında yaşamıştır. Hz. Hadimi'nin dedeleri Buhara Türklerinden olup, XIV. asrın ikinci yarısında, bugün Taşkent ilçesine bağlı Avşar kasabası yakınındaki Karacasadık mevkiinde yerleşmişlerdir. Bundan yaklaşık üçyüz sene sonra da babası Kara Hacı Mustafa Efendi Avşar'dan ayrılarak Hadim ilçesinde yaşamaya başlamış ve Hz. Hadimi de kısa bir süre sonra burada dünyaya gelmiştir. Pek çok alim yetiştirmiş olup bunların arasında 'Ayaklı kütüphane lakabıyla anılan Müftü-zade Muhammed Antaki, İsmail Gelenbevi, Mehmet Kırkağaci, Hafız Osman Üskübi, Ahmet Ürgübi, Konyalı İsmail Hakkı, Hacı İsmail Kayseri gibi alimler yer almaktadır. Hz. Hadimi'nin İslam hukuku, İslam ahlakı ve sosyal konularda birçok eseri vardır. Altmış üç eseri arasında, Tarikat-ı Muhammediye, Besmele Şerhi, Nakşibendi Risalesi, Mecmüat'ür Risale en çok bilinenlerdir. Ayrıca bir divanı dolduracak kadar şiir yazmış olduğu bilinmektedir.

4) Hotamış Sulama Tesisleri

Konya'nın Çumra ilçesi sınırları içinde, ilçe merkezinin 10 km güney doğusunda Hotamış Gölü üzerinde inşa edilen Hotamış Depolaması'nda, Göksu Nehri'nden çevrilecek olan suların bir kısmı ile sulamadan dönen sular depolanacaktır. Depolama hacmi 580 milyon m³tür.

25 Mayıs 2012 tarihinde Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel EROĞLU tarafından temeli atılmış ve 24.12.2016 tarihine açılışı yapılmıştır. 347.650 dekar arazinin sulanması yapılmaktadır.

Şekil 3.2.1.29. Hotamış Depolaması Homojen Toprak Dolgu Gövde Tip Enkesiti

HOTAMIŞ DEPOLAMASININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 21.04.2011
Fiilen Başlama Tarihi	: 14.11.2011
Müteahhit	: Yöntaş İnş. A.Ş. – Kolin İnş. A.Ş. İş Ortaklığı
Toplam Maliyeti	: 900 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

DEPOLAMA

Sedde Tipi	: Homojen dolgu
Kret Kotu	: 1010 m
Kret Uzunluğu	: 25.695 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 12 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 15 m
Dolgu Hacmi	: 14.012.000 m ³
Depolama Hacmi	: 580 milyon m ³
Kullanım Maksudı	: Sulama

Şekil 3.2.1.30. Hotamış Depolaması

Eski bir bataklık olan Hotamış Gölü'nün olduğu yere yapılan Hotamış Depolaması'nda rezervuara yapılacak olan 2 adet adacık ile eskiden Hotamış Gölü'ne akın eden göçmen kuşların yeniden gelmeleri sağlanacak olup turizm açısından eşsiz bir kuş cenneti haline gelecektir. Ayrıca rezervuarda yapılacak balıkçılık faaliyeti ile yeni istihdam imkanları sağlanacaktır.

15 Tesisin Toplu Temel Atma Merasimi

25.05.2012

Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel EROĞLU:

Kıymetli Konyalılar,

Bugün burada, benim gönlümde ayrı bir yeri olan Konyamıza 15 tesisi daha kazandırmak için çalışmalarına start vermek maksadıyla toplanmış bulunmaktayız.

Ülkemizin GAP'tan sonra en büyük sulama yatırımı olma özelliğini taşıyan, KOP bütün hızıyla devam etmektedir ve eylem planı çerçevesinde 2023 yılına kadar tamamlanacaktır. Proje bünyesinde Gembos Derivasyonu ile Beyşehir Gölü'ne su aktarılarak göl kurtarılmıştır.

Bugün de Bozkır Barajı, Hotamış Depolaması, Damlapınar Barajı Sulaması, Sille Himmet Ölçme Barajı Sulaması, Meram Yeşiltekke Göleti ve Sulaması, Hadim Yelmez Göleti ve Sulaması, Meram Akşahan Göleti Sulaması, Ilgın Yukarıçığıl Göleti ve Sulaması'nın içinde bulunduğu 15 tesisin temelini atıyoruz.

Bütün bu projelerin 2015 yılında tamamlanması planlanıyordu. Fakat biz bir an önce ülkemize kazandırılması maksadıyla yüklenici firmalarla yaptığımız pazarlıklar neticesinde bitiş tarihini 1 yıl öne çekmiş bulunuyoruz.

Değerli Kardeşlerim, Kıymetli Konyalılar,

Sözlerime son verirken bu projelerin bir an önce tamamlanarak Konya'mıza ve ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyor, bütün DSİ teşkilatına ve yüklenici firmalara şükranlarımı sunuyorum. Su gibi aziz olunuz...

Mavi Regülatörü ve Apa–Hotamış (AH ) İletim Kanalı

125 km’ lik AH  Kanalında Mavi Regülatörü ile çevrilen suyun Hotamış Depolamasına ve güzergahtaki sulamalara iletilmesi hedeflenmektedir. Apa–Hotamış İletim Kanalı, Mavi Regülatörü’nden ba layıp Hotamış Depolaması’na kadar devam etmektedir.

Şekil 3.2.1.31. Apa – Hotamış AH  İletim Kanalı

MAVİ REGÜLATÖRÜ VE APA-HOTAMIŞ (AHİ) İLETİM KANALI TEKNİK ÖZELLİKLERİ

Toplam Maliyeti : 2,5 milyar TL (2022 Yılı Fiyatı ile)

1-MAVİ REGÜLATÖRÜ

BSA kanalının 99+118 km'sinde yer almaktadır. Mavi Regülatörü ile BSA ve Mavi Tünelden gelen suların düzenlenerek AHİ kanalına verilmesi temin edilmiştir.

Yıllık çevrilen akım	: 824,84 hm ³
Regülatör tipi	: Kapaklı
Eşik kret kotu	: 1 059,70
Eşik yüksekliği	: 1,60 m
Taşkın debisi	: 254 m ³ /s
Su alma yapısı debisi	: 70 m ³ /s
Priz kapak sayısı	: 6 adet
Priz kapak boyutları	: 3,2 x 3,4 m

2-APA – HOTAMIŞ İLETİM KANALI

Mavi regülatörü ile çevrilen suyu Hotamış kanalına ve güzergahtaki sulamalara iletilmesi sağlanmıştır.

İletim tipi	: Serbest yüzeyli
Yıllık çevrilen su	: 894,71 hm ³
İletim başl. normal su kotu	: 1 063,00 m
Başlangıç taban kotu	: 1 059,08 m
Debisi	: 70-25 m ³ /s
Taban eğimi	: 0,00015
Toplam iletim uzunluğu	: 124 678 m
İletim sonu su kotu	: 1 023,30 m
Tünel	: 3 780 m
Duvarlı kanal	: 21 247 m
Klasik kanal	: 99 650 m
Sanat yapısı	: 267 adet

3.2.2 KONYA BEYŞEHİR DAMLAPINAR PROJESİ

Konya Kapalı Havzası'nın batısında, Beyşehir Gölü yağış alanı içerisinde kalmakta olup Damla Çayı vadisi ile Büyükçay vadisinin bir kısmını kapsamaktadır.

Konya Damlapınar Barajı ile Damlapınar Sulaması ve Doğanbey Sulaması'ndan müteşekkil proje ile Doğanbey kasabası ile Damlapınar ve Karabayat köylerine ait toplam 1.020 hektar arazi sulanacaktır.

Konya iline 75 km uzaklıkta Damlapınar Çayı üzerinde inşa edilen Damlapınar Barajı, 12.12.2012'de 112 Tesis arasında Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından açılmıştır.

Şekil 3.2.2.1. Konya Damlapınar Barajı

DAMLAPINAR BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 11.08.2009
Fiilen Başlama Tarihi	: 23.11.2009
Müteahhit	: Karaca İnş. ENK İnş. İş Ortaklığı
Toplam Maliyeti	: 71 milyon TL (2022 Yılı Fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Ön yüzü beton kaplı kaya dolgu
Kret Kotu	: 1395 m
Kret Uzunluğu	: 29 0m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 54,50 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 57,50 m
Dolgu Hacmi	: 634.000 m ³
Depolama Hacmi	: 10,13 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Borulu
Şebeke Uzunluğu	: 33,4 km
Ana Kanal Uzunluğu	: 11.570 m

3.2.3 KONYA EREĞLİ PROJESİ

Konya Kapalı Havzası'nın güneydoğusunda ve Ereğli Ovası'ndadır.

1983 yılında hizmete alınan Konya İvriz Barajı ve Ereğli İvriz Sulaması'ndan müteşekkil proje ile toplam 422.250 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Sulama şebekesinde su yetersizliği mevcut olup, sulamanın yeraltı suyundan takviyesi amacıyla İvriz Sol Sahil Sulamasında 71 adet, Sağ Sahil Sulamasında 68 adet ve Akhüyük-Çiller Sulamasında da 17 adet kuyu işletmeye alınmıştır.

İvriz Sulaması 1983 yılında işletmeye açılmış olup, 24.05.1995 tarihinde İvriz Sulama Birliği'ne devredilmiştir. İşletmeye alınan, Konya Kapalı havzasının güneydoğusunda ve Ereğli ovasında kanalet şebeke olarak hizmet gören; 247.200 dekar sağ sahil ve 152.800 dekar sol sahil

olmak üzere 400.000 dekarlık Ereğli İvriz Sulamasının borulu şebeke halinde inşaatları devam etmektedir.

Sulama projesi ile ürün deseni hububat (%52), mısır (%21), baklagiller (%3), şekerpancarı (%4), ayçiçeği (%8), meyve (%6), yem bitkileri (%6) olarak gerçekleşmiştir.

Sulama ile sağlanan gelir artışı dekar başına 781 TL’dir.

İVRİZ BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 10.07.1975
İşe Fiilen Başlanma Tarihi	: 1976
Müteahhidi	: Ekşiler İnş. A.Ş.
Proje Toplam Maliyeti	: 250 milyon TL (2022 yılı fiyatlarıyla)

BARAJ

Gövde Tipi	: Toprak Dolgu
Kret kotu	: 1158,40 m
Kret Uzunluğu	: 1121,0 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 44 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 65 m
Dolgu Hacmi	: 5.915.000 m ³
Depolama Hacmi	: 83 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama ve Taşkın

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik + Kanalet
Sulama Alanı	: 42.225 ha
Şebeke Uzunluğu	: 1.723,39 km
Ana Kanal Uzunluğu	: 124,427 km

3.2.4 KONYA ILGIN PROJESİ

Konya ili Ilgın ilçesinde yer alan arazileri kapsamaktadır. 1970 yılında işletmeye açılan Çavuşçu Depolaması, Ilgın Atlantı Sulaması ile Ilgın Pompaj Sulaması'ndan müteşekkil proje ile toplam 176.390 dekar saha sulanmaktadır.

Atlantı Sulaması ile 120.920 dekar arazi sulamaya açılmıştır. 1970 yılında işletmeye açılmış olup, 23.02.1995 tarihinde Ilgın Atlantı Sulama Birliği'ne devredilmiştir.

1992 yılında işletmeye açılan Ilgın Pompaj Sulaması ile de 55.470 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Yenileme projesi kapsamında 67.270 dekar pompajlı (Hm:26,98 - 93,44 m) olmak üzere toplam 179.470 dekar alan kapalı sistemle sulanacaktır. Sulama projeleri tamamlanmış olup, yatırım programına alınacaktır.

Sulama projesi ile ürün deseni şekerpancarı (%60), hububat (%23), ayçiçeği (%6), mısır (%8), yem bitkileri (%4) olarak gerçekleştirilmiştir.

Sulama ile sağlanan gelir artışı dekar başına 1.787 TL'dir.

ÇAVUŞÇU DEPOLAMASININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

DEPOLAMA

Gövde Tipi	: Toprak sedde
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 7 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 8 m
Dolgu Hacmi	: 1,3 milyon m ³
Depolama Hacmi	: 184,1 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik + Pompaj
Şebeke Uzunluğu	: 610,802 km
Ana Kanal Uzunluğu	: 99,553 km

3.2.5 KONYA SARAYÖNÜ BEŞGÖZLER PROJESİ

Konya ili Sarayönü ilçesinde yer alan arazileri kapsamaktadır.

Kökez Depolaması, Beşgöz Sulaması ve Kökez Kolukısa Sulaması'ndan müteşekkil proje ile toplam 56.300 dekar saha sulanacaktır. Ancak planlama aşamasında rantabl bulunmamış bu safhada bırakılmıştır.

3.2.6 KARAMAN PROJESİ

Karaman il merkezi civarında yer alan toplam 247.000 dekar araziye kapsamaktadır.

Proje muhtevasında Gödet Barajı ve Gödet Sulaması, İbrala Barajı ve İbrala Sulaması ile Deliçay Barajı bulunmaktadır.

Karaman Ovası'nın sulama suyu ihtiyacını karşılayan Gödet Barajı 1988 yılında işletmeye açılmış olup, 13.03.1995 tarihinde Karaman Sulama Birliği'ne devredilmiştir.

Sulama projesi ile ürün deseni mısır (%45), hububat (%10), şekerpancarı (%14), baklagiller (%4), ayçiçeği (%6), meyve (%20), yem bitkileri (%1) olarak gerçekleşmiştir.

Sulama ile sağlanan gelir artışı dekar başına 1523 TL'dir.

GÖDET BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 30.12.1983
Faaliyet Başlama Tarihi	: 1984
Müteahhit	: Bekir Halil ÇELİK
Toplam Maliyeti	: 550 milyon TL (2022 yılı fiyatlarıyla)

BARAJ

Gövde Tipi	: Kaya dolgu
Kret kotu	: 1164,70 m
Kret Uzunluğu	: 660 m
Talvegten Gövde Yüksek.	: 64,7 m
Temelden Gövde Yüksek.	: 93 m
Dolgu Hacmi	: 5.900.000 m ³
Depolama Hacmi	: 158 milyon m ³

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Kanalet
Sulama Alanı	: 160.000 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 426,155 km
Ana Kanal Uzunluğu	: 26,000 km

Karaman il merkezinin 6 km güneybatısında Deliçay Deresi üzerinde bulunan Deliçay Barajı, Gödet sulama sahasının 36.900 dekar sulama suyu temin etmek ve etraftaki yerleşim yerlerini Deliçay deresinin taşkınlarından korumak amacıyla inşa edilmiştir.

Karaman il merkezinin doğusunda İbrala Deresi üzerinde inşa edilen İbrala Barajı ve Sulaması ile 87.000 dekar arazinin sulanması sağlanmış ve 22 milyon m³ içme suyu temin edilmiştir.

Şekil 3.2.6.1. Karaman İbrala Barajı

İBRALA BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 19.12.1997
İşe Başlanma Tarihi	: 10.02.1998 (İz bedelle beklemeye alınan projeye filli olarak 2005 yılında başlanmıştır)
Müteahhidi	: Peker İnş. ve Tic. A.Ş.
Proje Toplam Maliyeti	: 879 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Zonlu, kil çekirdekli kaya dolgu
Kret Kotu	: 1.094 m
Kret Uzunluğu	: 1.107 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 49 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 58 m
Dolgu Hacmi	: 7.100.000 m ³
Depolama Hacmi	: 134 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama + İçme suyu

3.2.7 KARAMAN AYRANCİ PROJESİ

Karaman ili Ayrancı ilçesi ve köylerini kapsamaktadır.

1960 yılında hizmete alınan Karaman Ayrancı Barajı ve Ayrancı Sulaması'ndan müteşekkil proje ile 54.380 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Ayrancı Barajı 2 belediye ve 9 muhtarlıktan meydana gelen 11 yerleşim yerinin sosyo-ekonomik anlamda gelişmesine önemli katkıda bulunmuştur.

Ayrancı Sulaması 1962 yılında işletmeye açılmış olup, 2006 tarihinde Ayrancı Sulama Birliği'ne devredilmiştir.

Sulama projesi ile ürün deseni hububat (%64), meyve (%23), baklagiller (%1), ayçiçeği (%1), mısır (%1), yem bitkileri (%10) olarak gerçekleşmiştir.

Sulama ile sağlanan gelir artışı dekar başına 743 TL'dir.

AYRANCI BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 23.10.1953
İşe Başlama Tarihi	: 1954
Müteahhit	: Oğuz BABAOĞLU – Weillhem WAHMANN
Toplam Maliyeti	÷300 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Toprak dolgu
Kret Kotu	: 1.196,10 m
Kret Uzunluğu	: 2.030 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 34 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 36 m
Dolgu Hacmi	: 2.308. 000 m ³
Depolama Hacmi	: 30,9 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 54.380 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 336,025 km

3.2.8 NİĞDE AKKAYA PROJESİ

Niğde ili Bor ilçe merkezi civarındadır.

1967 yılında hizmete alınan Niğde Akkaya Barajı ve Akkaya Sulaması'ndan müteşekkil proje ile 20.000 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Akkaya Sulaması 1974 yılında işletmeye açılmış olup, 21.02.1994 tarihinde Bor Belediyesi'ne devredilmiştir.

Sulama projesi ile ürün deseni hububat (%15), şekerpancarı (%30), bostan (%3), bağ (%6), meyve (%18), sebze (%7), yem bitkileri (%21) olarak gerçekleşmiştir.

Akkaya Barajı'nda kirletici kaynakların kontrolü maksadıyla **“Akkaya Baraj Havzası Koruma Eylem Planı”** hazırlanarak çalışmalara başlanmıştır. Baraj ölü hacmi içerisinde bulunan dip çamurunun tehlikeli atık ihtiva etmediği tespit edildiğinden toprakta kullanılabileceği belirlenmiş ve baraj sol sahilindeki mera alanının ıslahında kullanılmıştır.

Şekil 3.2.8.1. Niğde Akkaya Barajı

AKKAYA BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 19.12.1962
Fiilen Başlama Tarihi	: 1962
Müteahhit	: Ercüment SEVGİN
Toplam Maliyeti	: 60 milyon TL (2012 2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Toprak Dolgu
Kret Kotu	: 1185 m
Kret Uzunluğu	: 1100 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 18 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 19 m
Dolgu Hacmi	: 426.000 m ³
Depolama Hacmi	: 5,8 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 20.000 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 8,864 km
Ana Kanal Uzunluğu	: 2,264 km

3.2.9 NİĞDE GEBERE PROJESİ

Niğde ili merkezi ile Yeşilburç köyü arazilerini kapsamaktadır.

1941 yılında inşa edilen Niğde Gebere Barajı ve Gebere Sulaması'ndan müteşekkil proje ile 4.800 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Ülkemizin en eski barajlarından biri olan Niğde'nin 13 km kuzeyinde Niğde'yi taşkından korumak ve sulama suyu temin maksadıyla 1938-1941 yıllarında yapılan Gebere Barajı'nın açılışı 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından yapılmıştır.

1. Merhale Projesi kapsamında yapılan 4.800 dekarlık sulama alanı olan eski şebekenin yenilenecek ve ayrıca 2. Merhale Projesi

kapsamında bulunan Niğde Bahçeleri Sulaması ile de 4.500 dekar araziye sulayacak yeni şebeke inşa edilmiştir.

Şekil 3.2.9.1. Niğde Gebere Barajı

GEBERE BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

Fiilen Başlanma Tarihi	: 1938
Toplam Maliyeti	: 45 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Toprak Dolgu
Kret Kotu	: 1707,50 m
Kret Uzunluğu	: 835 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 13m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 17 m
Dolgu Hacmi	: 155.000 m ³
Depolama Hacmi	: 2,4 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 4.200 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 8.000 km

Gebere Projesi dahilinde yer alan Yeşilburç Barajı, 12.12.2012’de 112 Tesis arasında Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından hizmete açılmıştır.

Niğde il merkezinin batısında, Yeşilburç köyüne 1 km mesafede inşa edilen Yeşilburç Barajı ile Kırkpınar Regülatöründen aktarılacak sularla birlikte toplam 4.500 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Şekil 3.2.9.2. Niğde Yeşilburç Barajı ve Derivasyon Tesisleri

YEŞİLBURÇ BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 15.12.1995
Fiilen Başlama Tarihi	: 10.05.1996
Müteahhit	: Mehmet Alptekin – Turgan İnş. Ltd. Şti.
Toplam Maliyeti	: 112 milyon TL (2022 yılı fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Kil çekirdekli kaya dolgu
Kret Kotu	: 1407 m
Kret Uzunluğu	: 307 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 35,50 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 40,50 m
Dolgu Hacmi	: 300.000 m ³
Depolama Hacmi	: 2 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

3.2.10 NİĞDE GÜMÜŞLER PROJESİ

Niğde ili merkez ilçe ve Gümüşler kasabası arazilerini kapsamaktadır. 1965 yılında inşa edilen Niğde Gümüşler Barajı ve Gümüşler Sulaması'ndan müteşekkil proje ile 414 hektar arazi sulamaya açılmıştır. Gümüşler Sulaması 1968 yılında işletmeye açılmış olup, 21.02.1994 tarihinde Gümüşler Belediyesi'ne devredilmiştir. Sulanan arazilerde daha çok meyve üretimi yapılmaktadır.

GÜMÜŞLER BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 11.12.1964
Fiilen Başlama Tarihi	: 1965
Müteahhit	: Daniş TÜRKMEN
Toplam Maliyeti	: 75 milyon TL (2022 Yılı Fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Toprak Dolgu
Kret Kotu	: 1353,60 m
Kret Uzunluğu	: 431 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 25 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 30,6 m
Dolgu Hacmi	: 560.000 m ³
Depolama Hacmi	: 3,7 milyon m ³
Kullanım Maksudı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 4.140 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 4,534 km

3.2.11 NİĞDE MURTAZA PROJESİ

Niğde ili merkez ilçe Murtaza köyü ile Hacıabdullah ve İnli kasabaları arazilerini kapsamaktadır.

1993 yılında işletmeye açılan Niğde Murtaza Barajı ve Murtaza Sulaması ile Niğde Postallı Prof. Dr. Dincer Topacık Barajından müteşekkil proje ile 11.910 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

7.000 dekar sahanın sulanmasını sağlayan Niğde Postallı Prof. Dr. Dincer Topacık Barajı ve Sulaması da 2009 yılında hizmete alınmıştır.

Projenin kısa tarihçesine baktığımızda, 4. yüzyıldaki ismi Sasima olan Niğde’de Gölcük kasabasındaki araziler için geçmişte Murtaza kanalından su alındığı anlaşılmaktadır. Murtaza Çayı kenarında aynı zamanda Murtaza Hacı Abdullah, İnli (Divril) köyleri de bulunmakta ve su almaktadır. Murtaza Çayı’na Karanlık deresinden açılan “Gavur arkı” ile su aktarılmaktadır. Bir dereeden başka bir dereye su aktarmak oldukça az görüldüğü için bu, çok ilginç bir uygulamadır. Gavur arkı Murtaza Projesi içinde onarılarak korunmuş durumdadır.

MURTAZA BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 04.06.1986
Fiilen Başlama Tarihi	: 1986
Müteahhit	: Yaşar ÖNCAN (YÖNTAŞ)
Toplam Maliyeti	: 90 milyon TL (2022 Yılı Fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Kaya Dolgu
Kret Kotu	: 1877,00 m
Kret Uzunluğu	: 526,0 m
Talvegden Gövde Yüksekliği	: 38 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 41 m
Dolgu Hacmi	: 590.000 m ³
Depolama Hacmi	: 7,7 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 11.910 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 34,72 km
Ana Kanal Uzunluğu	: 23 km

3.2.12 AKSARAY ULUIRMAK PROJESİ

Aksaray il merkezi ile bağı kasaba ve köy arazilerini kapsamaktadır.

1962 yılında inşa edilen Aksaray Mamasın Barajı ile Uluırmak Sulaması'ndan müteşekkil proje ile 236.400 dekar arazi sulamaya açılmıştır. 01.02.1995 tarihinde Uluırmak Sulama Birliğine devredilmiştir.

1980 yılından itibaren sulanan sahada şebeke revizyonu yapılmaktadır. Yeşilova, Yeşiltepe sulama ve ana tahliye kanalları ıslahı işleri de bu kapsamda tamamlanmıştır. 1983 yılında işletmeye alınan Konya Kapalı havzasında olup, kuzeyden ve doğudan Kızılırmak havzası, güneyde Konya Kapalı havzasındaki Kaşlı yaylaları ve Bor ovası, batıda Tuz gölü, Cihanbeyli ovası Obruk yaylarını kapsamaktadır. Kanalet şebeke olarak hizmet gören; 196.880 dekar sağ sahil ve 17.320 dekar sahil olmak üzere toplam 214.200 dekarlık Uluırmak Sulamasının borulu şebeke haline dönüştürülmesi için, 19.07.2017 tarihinde işe başlanmıştır.

Sulama projesi ile ürün deseni hububat (%44), şekerpancarı (%5), ayçiçeği (%39), mısır (%4), meyve (%1), yem bitkileri (%7) olarak gerçekleşmiştir.

Sulama ile sağlanan gelir artışı dekar başına 602 TL'dir.

Şekil 3.2.12.1. Aksaray Mamasın Barajı

MAMASIN BARAJININ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

YAPIM BİLGİLERİ

İhale Tarihi	: 02.04.1956
Faaliyet Başlama Tarihi	: 1957
Müteahhit	: FOMSİM Ltd. Şti.
Toplam Maliyeti	: 150 milyon TL (2022 Yılı Fiyatı ile)

BARAJ

Gövde Tipi	: Toprak Dolgu
Kret Kotu	: 1105,95 m
Kret Uzunluğu	: 182 m
Talvegten Gövde Yüksekliği	: 44,9 m
Temelden Gövde Yüksekliği	: 48,4 m
Dolgu Hacmi	: 401.000 m ³
Depolama Hacmi	: 165,8 milyon m ³
Kullanım Maksadı	: Sulama+İçmesuyu

SULAMA ŞEBEKESİ

Tipi	: Klasik
Sulama Alanı	: 236.400 dekar
Şebeke Uzunluğu	: 585,541 km
Ana Kanal Uzunluğu	: 52,851 km

3.2.13 KÜÇÜK SU PROJELERİ

Büyük projelerin dışında kalan gölet ve sulamaları ile YAS kooperatif sulamalarını (Belgeli) kapsamaktadır. Toplam 5.567.610 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

Konya’da 65 adet (21 adet -Alçak baraj), Karaman’da 14 adet (5 adet -Alçak baraj), Niğde’de 15 adet (10 adet -Alçak baraj), Aksaray’da 14 adet (3 adet -Alçak baraj) gölet ve sulaması tamamlanmıştır.

Gölet Sulamaları

Tamamlanan Göletler ve Sulamaları

1. Konya Çukurçimen Göleti ve Sulaması (1982)
2. Konya Seydişehir Bostandere Göleti ve Sulaması (1983)
3. Konya Ilgın Mecidiye Göleti ve Sulaması (1986)
4. Konya Meram Güneydere Gavur Göleti ve Sulaması (1987)
5. Konya Akören May Göleti ve Sulaması (1987)
6. Konya Kadınhanı Osmancık Göleti ve Sulaması (1988)
7. Konya Güneysınır Aydoğmuş Göleti ve Sulaması (1988)
8. Konya Hadim Göleti ve Sulaması (1988)
9. Konya Akören Göleti ve Sulaması (1992)
10. Konya Cihanbeyli Göleti ve Sulaması (1992)
11. Konya Meram Evliyatekke Göleti ve Sulaması (1995)
12. Konya Bulcuk Göleti ve Sulaması (1995- Alçak baraj)
13. Konya Doğanhisar Göleti ve Sulaması (1995- Alçak baraj)
14. Konya Başhüyük Göleti ve Sulaması (1997)
15. Konya Çayhan Göleti ve Sulaması (1999 - Alçak baraj)
16. Konya Ladik Göleti ve Sulaması (1999)
17. Konya Doğanhisar Deştiğin Göleti ve Sulaması (1999)
18. Konya Doğanhisar Deştiğin Göleti ve Sulaması (1999)
19. Konya Derbent Göleti ve Sulaması (2002)
20. Konya Doğanhisar Karaağa Göleti ve Sulaması (2005 - Alçak baraj)
21. Konya Derbent Çiftliközü Göleti ve Sulaması (2006 - Alçak baraj)

22. Konya Ilgın Aşağıciğil Göleti ve Sulaması (2006 - Alçak baraj)
23. Konya Kadınhanı Beykavağı Göleti ve Sulaması (2008 - Alçak baraj)
24. Konya Hüyük Çavuş Göleti ve Sulaması (2008)
25. Konya Doğanhisar Ayaslar Göleti ve Sulaması (2009 - Alçak baraj)
26. Konya Seydişehir Taraşçı Göleti ve Sulaması (2010)
27. Konya Hadim İnönü Yaylası Sulaması (2011)
28. Konya Selçuklu Malas Göleti ve Sulaması (2011 - Alçak baraj)
29. Konya Bozkır Çağlayan Göleti ve Sulaması (2012 - Alçak baraj)
30. Konya Meram Akşahan Göleti ve Sulaması (2012 - Alçak baraj)
31. Konya Meram Erenkaya Göleti ve Sulaması (2012)
32. Konya Ilgın Yukarıciğil Göleti ve Sulaması (2013)
33. Konya Meram Yeşiltekke Göleti ve Sulaması (2013)
34. Konya Doğanhisar konakkale Göleti ve Sulaması (2013)
35. Konya Hüyük Suludere Göleti ve Sulaması (2014)
36. Konya Hadim Yelmez Göleti ve Sulaması (2014)
37. Konya Hüyük Pınarbaşı Göleti ve Sulaması (2014)
38. Konya Sarayönü Bahçesaray Göleti ve Sulaması (2014)
39. Konya Seydişehir Kesecik Göleti ve Sulaması (2014)
40. Konya Seydişehir Oğlalcı Göleti ve Sulaması (2014 - Alçak baraj)
41. Konya Güneysınır Alanözü Göleti ve Sulaması (2015 - Alçak baraj)
42. Konya Meram Güneydere Göleti ve Sulaması (2015 - Alçak baraj)
43. Konya Hadim Göynükkışla Göleti ve Sulaması (2014 - Alçak baraj)
44. Konya Ilgın Balkı Göleti ve Sulaması (2015)
45. Konya Hüyük Burunsuz Göleti ve Sulaması (2015)
46. Konya Hüyük Göçeri Göleti ve Sulaması (2015)
47. Konya Sarayönü Ertuğrul Şehit Mehmet Çolak Göleti ve Sulaması (2015)
48. Konya Beyşehir Karaali Göleti ve Sulaması (2015)
49. Konya Hüyük Mutlu Göleti ve Sulaması (2015)
50. Konya Meram Gökyurt Göleti ve Sulaması (2015)
51. Konya Meram İnlice Göleti ve Sulaması (2016)

52. Konya Ilgın Belekler Göleti ve Sulaması (2016)
53. Konya Doğanhisar İlyaslar Göleti ve Sulaması (2016 - Alçak baraj)
54. Konya Akşehir Yaylabeleden Göleti ve Sulaması (2016 - Alçak baraj)
55. Konya Akşehir Atakent Göleti ve Sulaması (2017)
56. Konya Derebucak Çamlık Göleti ve Sulaması (2017)
57. Konya Hüyük Çamlıca Göleti ve Sulaması (2017)
58. Konya Taşkent Balcılar Göleti ve Sulaması (2017)
59. Konya Doğanhisar Deveyolu Göleti ve Sulaması (2017)
60. Konya Meram Kayalı Göleti ve Sulaması (2019)
61. Konya Hadim Bolat Göleti ve Sulaması (2019 - Alçak baraj)
62. Konya Seydişehir Ortakaraören Göleti ve Sulaması (2018)
63. Konya Hadim Yarıcak Göleti ve Sulaması (2020 - Alçak baraj)
64. Konya Ilgın Aşağıciğil 2 Göleti ve Sulaması (2020 - Alçak baraj)
65. Konya Güneysınır Göleti ve Sulaması (2021)
66. Konya Hüyük İlmen Göleti ve Sulaması (2021 - Alçak baraj)
67. Karaman Ayrancı Dokuzöl Göleti ve Sulaması (1991)
68. Karaman Başyayla Göleti ve Sulaması (2014)
69. Karaman Sarıveliler Göktepe Esentepe Göleti ve Sulaması (2014)
70. Karaman Ermenek Sarıvadi Göleti ve Sulaması (2014)
71. Karaman Sarıveliler Göleti ve Sulaması (2015 - Alçak baraj)
72. Karaman Merkez Burhan Göleti ve Sulaması (2015)
73. Karaman Sarıveliler Göleti ve Sulaması (2015 - Alçak baraj)
74. Karaman Merkez Taşkale Göleti ve Sulaması (2016)
75. Karaman Merkez Çukur Göleti ve Sulaması (2016 - Alçak baraj))
76. Karaman Merkez Akın Göleti ve Sulaması (2016 - Alçak baraj))
77. Karaman Merkez Yollarbaşı Göleti ve Sulaması (2017)
78. Karaman Ermenek Kazancı Göleti ve Sulaması (2017 - Alçak baraj)
79. Karaman Sarıveliler Arkbendi Göleti ve Sulaması (2021)
80. Niğde Altınhisar Göleti ve Sulaması (1989 - Alçak baraj)
81. Niğde Merkez Koyunlu Göleti ve Sulaması (1995)
82. Niğde Merkez Uluğağaç Göleti ve Sulaması (2004 - Alçak baraj)
83. Niğde Bor Postallı Prof. Dr. Dincer Topacık Göleti ve Sulaması (2009 - Alçak baraj)
84. Niğde Ulukışla Darboğaz Göleti ve Sulaması (2014 - Alçak baraj))

85. Niğde Çamardı Ören Göleti ve Sulaması (2016 - Alçak baraj)
86. Niğde Merkez Hançerli Göleti ve Sulaması (2016 - Alçak baraj)
87. Niğde Merkez Kayırlı Göleti ve Sulaması (2016 - Alçak baraj)
88. Niğde Bor Kılavuz Göleti ve Sulaması (2016)
89. Niğde Ulukışla Handeresi Göleti ve Sulaması (2017 - Alçak baraj)
90. Niğde Çiftlik Azatlı Göleti ve Sulaması (2017)
91. Niğde Ulukışla Kılan Gelindileği Göleti ve Sulaması (2019 - Alçak baraj)
92. Niğde Bor Kemerhisar Gökbez Göleti ve Sulaması (2021 - Alçak baraj)
93. Niğde Çiftlik Asmasız Göleti ve Sulaması (2021)
94. Niğde Merkez Hacıabdullah Göleti ve Sulaması (2021)
95. Aksaray Merkez Helvadere Göleti ve Sulaması (1987)
96. Aksaray Ortaköy Balcı Göleti ve Sulaması (1975)
97. Aksaray Sarıyahşi Sırabük Göleti ve Sulaması (1989)
98. Aksaray Ortaköy Çiftevi Göleti ve Sulaması (1993 - Alçak baraj)
99. Aksaray Güzelyurt Göleti ve Sulaması (1995)
100. Aksaray Ağaçören Kütüklü Göleti ve Sulaması (2013)
101. Aksaray Güzelyurt Sivrihisar Göleti ve Sulaması (2014)
102. Aksaray Ortaköy Çiftevi 2 Göleti ve Sulaması (2014 - Alçak baraj)
103. Aksaray Merkez Sağırkaraca Göleti ve Sulaması (2015)
104. Aksaray Merkez Kalebalta Göleti ve Sulaması (2015)
105. Aksaray Merkez Altınkaya Göleti ve Sulaması (2018)
106. Aksaray Merkez Sarıyahşi sırabük Göleti ve Sulaması (2018)
107. Aksaray Gülağaç Sofular Göleti ve Sulaması (2021 - Alçak baraj)
108. Aksaray Ortaköy Harmandalı Göleti ve Sulaması (2021)

✓ **YAS Kooperatif Sulamaları**

2011-2014 yılları arasında 4501 kooperatif kuyusunun kapalı şebeke dönüşümleri ile yaklaşık 500 milyon m³/yıl su tasarrufu hedeflenmiştir.

Dönüşümü gerçekleştirilen kooperatiflerin modern sulama yöntemlerine geçişte çalışma saatleri azalmış, elektrik tüketimleri %40'a varan oranda düşmüştür.

3.2.14 İL ÖZEL İDARESİ VE HALK SULAMALARI

İl Özel İdareleri ile yapılan protokollere istinaden geliştirilen projelerle 65.829 hektar, halk sulamaları ile de 945.080 dekar arazi sulanmaktadır.

Tablo 3.2.14.1.
İl Özel İdaresi ve Halk Sulamaları

	Konya	Karaman	Niğde	Aksaray	TOPLAM
İl Özel İdaresi Sulaması (dekar)	229.400	61.120	271.020	96.750	658.290
Halk Sulamaları (dekar)	568.770	46.400	99.830	230.080	945.080
TOPLAM	798.170	107.520	370.850	326.830	1.603.370

3.2.15 GÖL-SU PROJELERİ

Ülke genelinde büyük sulama projeleri alanları dışında kalan kırsal kesimlerde kısa sürede sulu ziraata geçilmesi amacıyla başlatılan Göl-Su Projesi kapsamında KOP illerinde çeşitli safhalarda 28 adet gölet yapılması planlanmaktadır.

Tablo 3.2.15.1.
Göl-Su Projeleri

	Tamamlanan	İnşaatı Devam Eden	Planlanan	TOPLAM
Konya	65	8	12	85
Karaman	14	2	8	24
Niğde	15	3	6	24
Aksaray	14	0	2	16
TOPLAM	108	13	28	149

Planlama ve Proje Çalışmaları Devam Eden Gölet ve Sulamaları (Göl-Su)

- 1- Konya Akşehir Çakıllar Göleti ve Sulaması
- 2- Konya Akşehir Tekke Göleti ve Sulaması
- 3- Konya Derbent Değiş Derbenttekke Göleti ve Sulaması
- 4- Konya Doğanhisar Çınaroba Göleti ve Sulaması
- 5- Konya Hadim Kaplanlı Göleti ve Sulaması
- 6- Konya Hadim Korualan Göleti ve Sulaması
- 7- Konya Hadim Yalınçevre Göleti ve Sulaması
- 8- Konya Halkapınar Delimahmutlu Barajı Göleti ve Sulaması
- 9- Konya Ilgın Barakmuslu Göleti ve Sulaması
- 10- Konya Meram Karadığın Göleti ve Sulaması
- 11- Konya Meram Kumralı Göleti ve Sulaması
- 12- Konya Meram Sağlık Göleti ve Sulaması
- 13- Konya Seydişehir Gevrekli Bostandere Göleti ve Sulaması
- 14- Konya Seydişehir Kuran Göleti ve Sulaması
- 15- Konya Seydişehir Tol Göleti ve Sulaması
- 16- Konya Ahırlı Akkise Göleti ve Sulaması
- 17- Konya Güneysınır Ağaçoba Göleti ve Sulaması
- 18- Konya Hüyük Değirmenaltı Pınarbaşı Göleti ve Sulaması
- 19- Konya Meram Çomaklar - Çatören Göleti ve Sulaması
- 20- Konya Seydişehir Mesudiye Göleti ve Sulaması
- 21- Konya Seydişehir Ufacık Tepecik Göleti ve Sulaması
- 22- Konya Seydişehir Yenice Göleti Yükseltilmesi ve Sulaması
- 23- Niğde Bor Okçu Göleti ve Sulaması
- 24- Niğde Çiftlik Sultanpınarı Göleti ve Sulaması
- 25- Niğde Merkez Tepeköy Göleti ve Sulaması
- 26- Niğde Ulukışla Emirler Göleti ve Sulaması
- 27- Niğde Ulukışla Gedelli Göleti ve Sulaması
- 28- Niğde Ulukışla Göleti Göleti ve Sulaması
- 29- Aksaray Merkez Sariağıl Göleti ve Sulaması
- 30- Aksaray Merkez Gülağaç Göleti ve Sulaması
- 31- Karaman Ermenek Elmayurdu Göleti ve Sulaması

- 32- Karaman Karaman Merkez Adaköy Göktepe Göleti ve Sulaması
- 33- Karaman Merkez Bayır Göleti ve Sulaması
- 34- Karaman Merkez Damlapınar Kızılyaka Göleti ve Sulaması
- 35- Karaman Merkez İhsaniye Göleti ve Sulaması
- 36- Karaman Başyayla Kışla Katranlı Göleti ve Sulaması
- 37- Karaman Merkez Çatak Göleti ve Sulaması
- 38- Karaman Merkez Çukurbağ Göleti ve Sulaması

3.3. İÇMESUYU PROJELERİ

3.3.1. KONYA İÇMESUYU PROJESİ

Selçuklu Devleti'nin başkenti, Hz. Mevlâna ve Nasrettin Hoca gibi dünya çapında tanınan şahsiyetlere ev sahipliği yapan Konya, tarihî eserleri ile bir açık hava müzesi görünümündedir.

Konya'nın su kaynağı tarih boyunca Meram deresi olmuştur. Meram deresi Konya'nın batısında Başarakavak ve Dilekçi köylerinden çıkmakta ve yol boyu çeşitli pınarlarla beslenmektedir. Bugün içme suyu olarak kullanılan bu pınarların en önemlileri Mukbil ve Beypınarı'dır. Kar suları ile kışları suyu çoğalan Meram deresinin yazın suyu azalmakta ancak kesilmemektedir.

Konya il merkezinin 2021 yılı nüfusu 1 360 000 kişidir. Brüt içmesuyu ihtiyacı $126.65 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ olarak hesaplanmıştır. Mevcut durumda, Bağbaşı Barajı ($96.63 \text{ hm}^3/\text{yıl}$), Altınapa Barajı ($37.80 \text{ hm}^3/\text{yıl}$) ile YAS kuyuları ($98.66 \text{ hm}^3/\text{yıl}$) olmak üzere il merkezine toplam tahsisat $233.09 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ 'dır. 2021 yılında şebekeye Altınapa Baraj'dan 14 hm^3 , Bağbaşı Barajı'ndan 81 hm^3 , YAS kaynaklarından 25 hm^3 içme ve kullanma suyu arzı sağlanmıştır.

Konya şehir merkezinin şebeke kayıp kaçak seviyesinin mevcut haliyle devam etmesi durumunda 2055 yılı su ihtiyacı $286 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ olarak belirlenmiştir. Yapılan hesaplamalara göre, bugünkü şebeke kayıp/kaçak seviyesi ile mevcut kaynaklar 2043 yılına kadar Konya il merkezinin

ihtiyacını karşılayabilmektedir. Kayıp/kaçak oranının kademeli olarak %15'e indirilebilmesi halinde, 2055 yılı su ihtiyacının mevcut kaynaklarla karşılanabileceği öngörülmektedir.

Şehrin artan su ihtiyacının karşılanmasında YAS kaynakları ve Altınapa Barajı'nın 2023 yılından itibaren yetersiz kalacağı hesaplandığından Konya Mavi Tünel İçmesuyu Projesi geliştirilmiştir.

Konya (Altınapa) İçmesuyu Projesi:

Konya İçmesuyu Projesi'nin su kaynağı olan Altınapa Barajı, DSİ tarafından sulama+içmesuyu+taşkın koruma maksatlı olarak inşa edilmiş ve 1967 yılında işletmeye alınmıştır.

Konya ilinin 2015 yılına kadar içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılamak üzere, Konya İçmesuyu Projesi kapsamında; “Konya İçmesuyu İsale Hattı”, “Konya İçmesuyu Arıtma Tesisi ve Depo” ve “Konya İçmesuyu Projesi Pompa İstasyonları, Ana Besleme Hatları, Depolar” olmak üzere 3 başlık altında inşa edilen içme suyu tesisleri 1992-2003 yılları arasında işletmeye alınmıştır.

Altınapa Barajı'dan temin edilen ham su, cazibeli olarak 35,6 km uzunluğunda Konya İçmesuyu İsale Hattı vasıtasıyla Konya (Akyokuş) İçmesuyu Arıtma Tesisi'ne iletilmekte, burada 104 bin m³/gün kapasite ile ve konvansiyonel sistemle arıtılmaktadır.

Şekil 3.3.1.1. Konya (Akyokuş) İçmesuyu Arıtma Tesisi

Konya Mavi Tünel İçmesuyu Projesi:

Proje ile Konya Çumra 3. Merhale Projesi kapsamındaki Afşar, Bozkır, Bağbaşı Barajları ve Mavi Tünel vasıtasıyla Yukarı Göksu Havzasından Konya Kapalı Havzasına aktarılan sudan tahsis edilen 100 milyon m³/yıl su ile Konya il merkezi, Çumra ilçe merkezi ve İçeriçumra beldesinin 2055 yılına kadar içme ve kullanma suyu ihtiyacının karşılanması planlanmıştır. Tahsis edilen su miktarının 3,37 milyon m³/yıl'lık kısmı Çumra ilçe merkezi ve İçeriçumra beldesine iletilmektedir.

Şekil 3.3.1.2. Konya Mavi Tünel İçmesuyu Arıtma Tesisi

Bağbaşı Barajı, DSİ tarafından sulama + içme suyu + enerji amaçlı olarak inşa edilmiş ve 2012 yılında işletmeye alınmıştır. Baraj'dan temin edilen ham su, DSİ tarafından 111 km uzunluğunda inşa edilen cazibeli Mavi Tünel İçmesuyu İsale Hattı vasıtasıyla 367 bin m³/gün kapasiteli Mavi Tünel İçmesuyu Arıtma Tesisi'nde konvansiyonel sistemle arıtılmaktadır. İsale Hattı ve Arıtma Tesisi 2018 yılında devreye girmiştir.

Şekil 3.3.1.3. Konya Mavi Tünel İçmesuyu Arıtma Tesisi Açılış Merasimi

3.3.2. KARAMAN İÇMESUYU PROJESİ

İç Anadolu Bölgesi'nin گردانına takılmış bir inci misali Toroslar'ın yüreğinde bulunan Karaman, köklü tarihi geçmişinde ilim ve kültür merkezliği yapmış bir şehirdir. Bozkırın yaylayla kesiştiği, yörük kültürünün Türkmen kültürüyle harman olduğu yerdir. Selçuklu, Karamanoğulları, Osmanlı mimarisinin güzel örneklerinin bir arada bulunduğu Karaman'da Göksu Nehri, Toroslar'ın kenarından Akdeniz'e doğru kıvrım kıvrım, bazı yerlerde şelaleler oluşturarak akar.

Karaman il merkezinin 2021 yılı nüfusu 204 000 kişi olup, içmesuyu ihtiyacı $12.57 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ 'dır. Mevcut kaynaklardan tahsisat, İbrala Barajı ($22.10 \text{ hm}^3/\text{yıl}$) ve YAS ($35.33 \text{ hm}^3/\text{yıl}$) olmak üzere toplam $57.43 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ 'dır. 2021 yılında İbrala Barajı'ndan 11 hm^3 , YAS kaynaklarından 6 hm^3 su arzı yapılmıştır.

Karaman şehir merkezinin 2055 yılı su ihtiyacı 31 milyon $\text{m}^3/\text{yıl}$ olarak belirlenmiştir. Kayıp/kaçak oranının azaltılamaması durumunda, İbrala Barajı şehrin 2039 yılına kadar içme suyu ihtiyacını karşılayabilecek olup bu tarihten sonra mevcut YAS kuyuları yeniden devreye girecektir. Su kaybı oranının 2055 yılına kadar kademeli olarak %15 seviyesine indirilmesi gerekmektedir.

Karaman İbrala Barajı İçmesuyu Projesi:

Karaman il merkezi ile Ağılönü ve Kayaönü yerleşim yerlerinin içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılayan İbrala Barajı, DSİ tarafından içmesuyu ve sulama maksatlı olarak inşa edilmiş ve 2011 yılında işletmeye alınmıştır.

Baraj'dan alınan ham su, 82,250 m³/gün kapasiteli İbrala Barajı İçmesuyu Arıtma Tesisisi'nde klasik sistemle arıtılmakta ve 26,3 km uzunluğunda terfili İbrala Barajı İçmesuyu İsale Hattı vasıtasıyla il merkezine iletilmektedir. Tesislerin 2019 yılında işletmeye alınması ile birlikte YAS kuyuları yedek kapasite olarak bırakılmıştır.

İbrala Barajı'ndan Arıtma Tesis'i'ne alınan ham suyun kalitesinin artırılması için sisteme İbrala Barajı Dubalı Su Alma Yapısı ilave edilmiş ve 2020 yılında işletmeye alınmıştır.

Şekil 3.3.2.1. Karaman İçmesuyu Projesi

3.3.3. AKSARAY İÇMESUYU PROJESİ

Aksaray, geçmişten günümüze Hitit, Pers, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi çeşitli medeniyetlere ait kültürel varlıklarıyla, tabii güzellikleri ve ticari bir merkez olması dolayısıyla **her dönemde ehemmiyetini muhafaza etmiştir**. Selçuklular döneminde II. Kılıçarslan tarafından Arkhelais olan adı Aksaray olarak değiştirilmiş ve ikinci başkent durumuna gelmiştir. Aksaray'da büyük evlialar yetişmesinden dolayı, bir diğer adı da “Şehr-i Süleha” dır. Tarihi İpek Yolu'nun önemli merkezlerinden biri ve Kapadokya'nın kapısı konumundaki Aksaray; Ihlara Vadisi, Sultan Hanı, Eğri Minarei, kış sporları turizm merkezi ilan edilen Hasan Dağı ve Ziga Kaplıcaları gibi kültürel varlıkları ve tabii zenginlikleri ile Anadolu'nun ortasında bir cazibe merkezi konumuna gelmiştir.

Aksaray il merkezinin 2022 yılı nüfusu 429.069 kişi olup, hesaplanan içmesuyu ihtiyacı $19.89 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ 'dır. Şehrin mevcut kaynaklarından içme ve kullanma suyu tahsisatı Mamasın Barajı ($11.35 \text{ hm}^3/\text{yıl}$), Bağlıköy Kaptajı ($9.93 \text{ hm}^3/\text{yıl}$), Helvadere Kaptajı ($2.52 \text{ hm}^3/\text{yıl}$) ve Aratol Kuyusu ($0.63 \text{ hm}^3/\text{yıl}$) olmak üzere toplam $24.43 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ 'dır. 2021 yılında Mamasın Barajı'ndan 10 hm^3 , Bağlıköy Kaptajı'ndan 8 hm^3 , Helvadere Kaptajı'ndan 2 hm^3 , YAS kuyusundan $0,8 \text{ hm}^3$ su şebekeye arz edilmiştir.

Aksaray şehir merkezinin 2055 yılı su ihtiyacı 53 milyon m^3 olarak belirlenmiştir. Mevcut kaynaklar, Aksaray İçmesuyu Projesi'nin de devreye girmesi halinde 2036 yılına kadar şehrin içmesuyu ihtiyacını karşılayabilmektedir. Bu tarihten sonra Ecemiş Kaynakları Su Temin Sistemi'nin devreye girmesi (Ecemiş'ten Aksaray il merkezine tahsis edilen debi $31.49 \text{ hm}^3/\text{yıl}$) ve Mamasın Barajı'nın devre dışı bırakılması öngörülmektedir. Su kaybı oranının ilgili Yönetmelikte belirtilen hedef doğrultusunda azaltılması durumunda, mevcut kaynaklar 2049 yılına kadar içmesuyu ihtiyacını karşılayabilmektedir.

Mamasın Barajı, DSİ tarafından 1962 yılında sulama maksadıyla yapılmıştır. Baraj'dan $11.35 \text{ hm}^3/\text{yıl}$ yıl içmesuyu tahsis edilmiştir. Baraj'dan temin edilen ham su, 1998 yılında yapılan $42,000 \text{ m}^3/\text{gün}$ kapasiteli Kılıçarslan İçmesuyu Arıtma Tesisi'nde konvansiyonel sistemle arıtılmaktadır. Barajdan mevsimlere göre en uygun su kalitesinin

olduğu derinlikten su almak gayesiyle DSİ tarafından Mamasın Barajı Dubalı Su Alma Yapısı inşa edilerek 2017 Eylül ayında işletmeye alınmıştır.

Mamasın Baraj gölünü besleyen Melendiz ve Karasu Çayları noktasal ve yayılı kirlilik kaynaklarının baskısı altındadır. DSİ Genel Müdürlüğü tarafından Baraj menbasındaki Çiftlik İlçesinde projelendirilen “Çiftlik Atıksu Toplama ve Arıtma Tesisi” yapım işinin ihale hazırlıkları devam etmektedir.

DSİ tarafından 2011 yılında işletmeye alınan Bağlıköy İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisi ve Helvadere İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisi ile toplamda 13 milyon m³ içme suyu arıtılarak şehir şebekesine verilmektedir.

Aksaray İlave İçmesuyu Projesi:

Proje kapsamında Aksaray il merkezinin 2050 yılına kadar içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılamak için yeni açılan YAS kuyuları, 34 bin 560 m³/gün kapasiteli membran sistem içmesuyu arıtma tesisi, 51 km isale hattı, 5 adet depo ve 3 adet terfi merkezi bulunmaktadır. Tesislerden 2023 yılında şehir merkezine su verilmeye başlanacaktır. Yeni açılan YAS kuyularından 9.46 hm³/yıl ilave içme ve kullanma suyu sağlanacaktır.

Şekil 3.3.3.1.

3.3.4 NİĞDE İÇMESUYU PROJELERİ

Niğde il merkezinin 2022 yılı nüfusu 363.725 kişidir. İçmesuyu ihtiyacı 11.79 hm³/yıl'dır. Şehrin mevcut içmesuyu kaynağı olan YAS kuyularından tahsis edilen miktar 16.54 hm³/yıl'dır. 2021 yılında YAS kaynaklarından şebekeye 13 hm³ su arz edilmiştir.

2055 yılı su ihtiyacı 32 hm³'tür. Şehrin mevcut içmesuyu kaynağı olan YAS kuyuları 2032 yılına kadar şehrin içmesuyu ihtiyacını karşılayabilmektedir. Bu tarihten sonra "Niğde Ecemiş Kaynaklarından Niğde İle Aksaray İlleri İçmesuyu Temini" projesinin Niğde iline kadar olan bölümünün devreye gireceği öngörülmektedir. Su kaybı oranının azaltılamaması durumunda, Ecemiş Kaynakları'ndan öngörülen 21.1 hm³/yıl tahsis miktarı şehrin 2039 yılına kadar içme suyu ihtiyacını karşılayabilecektir. Su kaybı oranının ilgili Yönetmelikte belirtilen hedef doğrultusunda azaltılması durumunda YAS kuyularının yeniden devreye gireceği tarih 2041 yılına ötelenebilecektir.

DSİ tarafından inşa edilen Hıdırlık İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisi 2011 yılında işletmeye alınarak Niğde Belediyesi'ne devredilmiştir.

Niğde Ecemiş Kaynaklarından Niğde İle Aksaray İlleri İçmesuyu Temini Planlama Ve Proje Yapımı:

Niğde ve Aksaray il merkezleri ile civar yerleşimlerin 2065 yılına kadar içme, kullanma ve sanayi suyu ihtiyacının teminine yönelik olarak Ecemiş kaynağı ve alternatif su kaynaklarının araştırılması, alternatiflerin teknik ve ekonomik yönden yapılabilirliğinin araştırılması ve projelendirilmesi amacıyla ele alınmıştır. Planlama Raporu aşamasındadır.

Planlama Ara Raporu'na göre öngörülen tesisler:

- Ecemiş Regülatörü (İletilecek debi 10m³/s)
- Sarıtaş Barajı (NSS su hacmi 153 hm³)
- Tünel (toplam 36,7 km uzunlukta 3 adet tünel)
- Su yolu uzunluğu 436,2 km (Tüneller dahil)
- İçmesuyu Arıtma Tesisi (274.000 m³/gün kapasiteli, konvansiyonel tipte)

- Niğde Terfi Merkezi (Ort. Hm:69,38 m)
- Altunhisar Terfi Merkezi (Ort. Hm:68.32 m)

Planlama Ara Raporu’na göre su verilecek yerleşimler:

- Niğde il merkezi, Bor ve Altunhisar ilçe merkezleri, Kemerhisar beldesi, Bahçeli, Bayat, Sazlıca, Bereket, Çukurkuyu, Emen, Havuzlu, Karamahmutlu, Kaynarca, Kızılca, Obruk ve Seslikaya köyleri,
- Aksaray il merkezi, Eski ve Sultanhanı İlçesi, Eşmekaya ve Taşpınar beldesi, Armutlu, Hamidiye (Bahçesaray), Böğet, Kutlu, Sağlık, Yeşiltömek köyleri
- Konya iline bağlı Emirgazi ilçe merkezi ve Demirci mahallesi, Ereğli ilçesine bağlı Belkaya ve Zengen mahalleleri.

Niğde Ulukışla İçmesuyu Tesisleri:

Ulukışla ilçemizde su sıkıntısı vardı. Ulukışla’dan geçerken bütün Ulukışlalılar beni durdurdu. Coşkulu bir kalabalık beni karşılayarak ilçelerine su talep ettiklerini iletiler. Ben de hemen “başüstüne” dedim. Burada yakın bir su kaynağı yoktu. Pek çok mümkünatı araştırdık. Neticede en uygun çözümün kuyulardan ve membran arıtma tesisiyle verilmesi olduğu anlaşıldı.

Şekil 3.3.4.1 Niğde Ulukışla İçmesuyu Tesisleri

Ulukışla İçmesuyu Tesisleri 2021’de işletmeye alınmış ve Ulukışla Belediyesine devredilmiştir. DSI tarafından proje kapsamında açılan (1 asıl+1 yedek) yeni kuyudan sağlanan 56 l/s ham su, 2.7 km isale hattı ile membran sistem arıtma tesisine iletilmekte, burada ileri sistemle arıtılarak şebekeye arz edilmektedir.

4. KONYA OVASI PROJESİNDE EMEĞİ GEÇENLERİN HATIRALARI

4.1. ALİ FUAT EKER

Emekli DSİ IV. Bölge Müdürü

DSİ Genel Müdürlüğünün görevlendirme yazıları ile Şubat 2020 de DSİ Konya Bölge Müdürlüğüne Bölge Müdürü olarak atandım. Her Bölgenin olduğu gibi Konya Bölgesinde özel sorunları vardı. Sorunun en önemlisi de yetersiz su kaynağıdır.

Yaklaşık 63757 km² alanı kapsayan Bölge Müdürlüğümüz sorumluluk alanı içerisinde Konya İli Merkez olmak üzere Aksaray, Niğde ve Karaman illeri bulunmaktadır. Bu sorumluluk sahamızın içerisinde Konya Kapalı Havzası bulunmaktadır.

Konya kapalı havzasının yıllık ortalama yer üstü su potansiyeli 2407 hm³ olup 378 mm yıllık ortalama yağış ile ülkemizin yerüstü su kaynakları açısından en fakir havzalarından birisidir. Konya Kapalı Havzası'nın yarısından büyük bir kısmında tarım yapılmakta ve bu tarım genellikle tarla bitkileri yetiştiriciliğine dayanmaktadır. Havza, tarımsal anlamda Türkiye'nin önemli üretim bölgelerinden biridir. Havzadaki su kaynaklarının tamamına yakını tarımda kullanılmaktadır. Tarımda kullanılan suyun büyük bir kısmını da yeraltı su kaynakları oluşturmaktadır. Dünyanın genelinde olduğu gibi Türkiye'de de kullanılabilir su kaynaklarının yaklaşık %75'i tarımda kullanılmaktadır. Konya Kapalı Havzası'nda ise bu oran Türkiye geneline göre daha da yüksektir. Tarımı yapılan başlıca kültür bitkileri buğday, arpa, çavdar, yulaf, şekerpancarı, ayçiçeği, mısır, patates, mercimek, fasulye, bakla, keten ve kenevirdir. Domates, biber, patlıcan, lahana gibi sebze çeşitleri ile üzüm, elma, armut türü meyveler de yaygın olarak yetiştirilmektedir. Havza tarımsal anlamda Türkiye'nin önemli üretim bölgelerinden biri ve tahıl, bakliyat ve şekerpancarı üretiminde önemli bir paya sahiptir.

Yağışlardaki yetersizlik, havzadaki yeraltı suyu kullanımının aşırı bir şekilde kullanılması sonucunu doğurmaktadır. Keza, havzada artan nüfus

ve sanayileşmeye yönelik su ihtiyaçları da kritik hale gelmektedir. Bu durum özellikle havzada yaşayan nüfusta havza dışından su transferi yapılması beklentisini doğurmakta ve konuyu sürekli olarak gündemde tutmaktadır.

Havzaya dış havzalardan su aktarılması konusu da incelenmiş ve bu konuda birçok çalışma yapılmıştır.

Bu çalışmalar sırasıyla;

I. Merhale Beyşehir Gölünden ve Çarşamba Çayından gelen sular Apa Barajında düzenlenecek su ile Konya – Çumra Ovasında mevcutta toprak kanallarla sulanan sahalardan bir kısmının sulama ve drenaj şebekelerinin yenilenmesi hedeflenmiştir.

II. Merhale kapsamında Beyşehir Gölünün geliştirilmesi, Gembos Derivasyonu ve Suğla Depolaması ile geliştirilen su kaynaklarından Beyşehir ve Seydişehir ovalarının sulanması planlanmıştır.

III. Merhale kapsamında ise Göksu Havzasındaki Göksu nehrinin kış akımlarının Bağbaşı Barajı, Bozkır Barajı ve Avşar Barajında depolanarak Mavi Tünel vasıtası ile KKH aktarılması planlanmış ayrıca Hotamış Depolamasına kadar yapılan iletim kanalı ile bu suların ovaya

dağıtımın yapılması planlanmıştır. Bu çerçevede tüm sistemin kapalı basınçlı olarak inşasına geçilmiştir.

Bu çalışmalara ilaveten Havzaya Ermenek ve Akçay havzasından ovaya sulama suyu takviyesi için planlama çalışmaları yapılmaktadır. Son dönemde ise Kızılırmak Havzasından ilave su temini ile ilgili bir planlama çalışmasına başlanmıştır.

Görev yaptığım tarihte DSİ 04. Bölge Müdürlüğü (Konya) sınırları dahilinde, Suğla Depolamasının kuzeybatı-güneybatı kenarı boyunca yer alan karst kaynaklarının (Süberte, Susuz, Fasıh, Çatmakaya civarlarındaki) çevresinde görülen yoğun yağmur ve kar yağışının ardından, karların erimesi ile birlikte kış aylarında artan debileri yüzünden Suğla Gölü'ne kaynaklar vasıtasıyla su taşıyan kanalların taşıp ve bu kanallardan Suğla Gölü'ne su aktaran Arvana (Çatmakaya) drenaj pompa istasyonundaki pompaların yetersiz kalması neticesinde kayıpların olduğunu tespit ettim.

Arazide Bölgedeki arkadaşlarla yaptığımız teknik gezi sonucunda Çatmakaya (Arvana) köyü yakınındaki Koca Düden, karşı tarafında Celvere Bucağı civarında Kel Düden ve ayrıca, Fasıh Boğazı civarında

Kayaağıl Düdenleri bulunduğu görölmüştür. Suğla Gölü'nün su rejimi üzerine önemli etkileri olan bu düdenlerden ne kadar kaçak olduğunun (yaklaşık 50 milyon m³ olarak söylenen) tespiti için ana donelerin (haritaların alınması ve rasatların yapılması) tamamlanması talimatını verdim. Devamında bu düdenlerden kaçakların önlenerek Konya Kapalı Havzasına aktarılması için proje geliştirilmesi gerekecektir. Geliştirilecek projede havza dışına kaçan suların tekrar Suğla depolamasına pompaj edilmesi yerine cazibe ile mevcut sisteme aktarılması düşünölmelidir.

2021 yılı Ağustos ayında emekliliğimi talep ettiğim tarihe kadar Konya Kapalı Havzası ile ilgili tespitlerim Havzada basınçlı borulu sisteme hızlı bir şekilde geçilmesi ve çiftçi sulama alışkanlığının değıştirilmesi, Tarım İl Müdürlüklerinin sahada çiftçinin yapacağı faaliyetleri disipline etmesi ve çiftçiyi eğitmesi, Suya göre tarım yapılması şeklinde sıralayabiliriz.

4.2. HACI HAKSAL

Emekli DSİ IV. Bölge Müdürü

Konya DSİ 4. Bölge Müdürlüğü olarak tayin edildiğim 21 Mart 2007 tarihinde KOP Eylem Planında yer alan projeleri hayata geçirmek, Konya, Niğde, Aksaray ve Karaman illerini kapsayan Konya Kapalı Havzasında yeraltı suyu eylem planını uygulanabilir bir konuma getirmek üzere detaylı bir çalışma yapılarak örnek bir model olmasına çalışılmıştır.

Konya 16 nolu kapalı havzası birbirinden bağımsız 8 adet alt birim havzasını teşkil etmekte, YAS bakımından zengin konumda olmakla birlikte geniş tarım alanıyla 1.671 hm³ yeraltı ve 5.949 hm³ yerüstü suyu olmak üzere toplam 7.620 hm³ su potansiyeli ile 2.754.243 ha tarım arazisinin 1/3'ünde sulu tarım yapılabilmektedir.

KOP eylem planıyla mevcut ve tasarlanan sulama sahalarında tasarruflu su kullanımını sağlayacak borulu sulama şebekelerin yapılması sonucu yağmurlama ve damlama sisteminin yaygınlaşması ile Akdeniz havzasına boşalan yerüstü su kaynakları üzerinde geliştirilen Gembos Derivasyonu, Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel ile Konya ovasına aktarılacak sular Bozkır ve Avşar Barajı depolama ve derivasyonu ile desteklenmiş ve bir kısım suyun AHİ iletim kanalı ile Hotamış depolamasına suyun transferiyle nihai sulama tesislerinin proje ve uygulamaları plan dahilinde yürütülmüştür.

Bakanlığımız ve DSİ Genel Müdürlüğümüzün talimatlarıyla Yeraltı suyu Eylem Planı çalışmalarında “**Pilot Bölge**” olarak belirlenmesi ülkemiz ve bölge için önemli irade kararı olmuştur.

62.500 km² alana sahip Konya bölgesinde 296 adet sulama kooperatifine ait 4.768 adet kuyu ile 22.372 adet Ruhsatlı Şahıs kuyularına tahsis edilen 1.671 hm³ yeraltı suyuna karşılık Ruhsatsız açılan ve tespitleri yapılan 67.000 adet kuyularla işletilmesi sonucu yılda 4.500 hm³ yeraltı suyu çekilmektedir. Aşırı yeraltı suyu kullanımı sonucu havzadaki yeraltı su seviyesinin hızla düştüğü gözlem kuyularıyla ölçüldüğünü, zeminde oluşan büyük akifer boşluklarıyla oluşan

“**Obruklar**” yörede can ve mal kaybı bakımından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Sulu tarımın getirisi, tarımsal teşvikler, yağışın azlığı, çiftçilerin geçim süreci, artan nüfus, gelişen sanayi sektörü ile aşırı su tüketen şeker pancarı ekimiyle yeraltı suyu kullanımını arttırmış ve denetimi imkânsız hale getirmiştir.

Bu itibarla Konya Ovası YAS Eylem Planının uygulamaya geçilememesi Kurumumuz için ciddi bir handikap olmuştur.

Şöyle ki;

* Sahada tespit çalışmalarımızı yaparken tahsislerin yenileneceği hakkaniyetli su tahsisi yapılarak su tüketimi **SCADA** sistemiyle kontrol altına alınacağı istişare edildiğinden vatandaşta ciddi bir güven yarattığı ve kaçak kuyu yerlerini çalışan ekiplerimize gösterdiklerini,

* Ruhsatlı kuyusu olan bir kısım vatandaşın bir veya birden fazla kaçak kuyu sahibi oldukları, bu konumdaki bir kısım vatandaşın ihtiyaç fazlası suyu başka çiftçilere para karşılığı su transferi yaptıklarını,

* Şehir merkezindeki bazı sitelerin inşaat sürecinde açmış oldukları YAS kuyuları ile sitenin havuz işletmesini sürdürdükleri, bu konumdaki kuyuları Belediye Zabıta ekipleriyle kapatılmasını sağladık.

* İlde faal olan birçok beton santrali, akaryakıt ve araç yıkama istasyonlarının kaçak kuyularla işletilmekte olduğunu tespit ettik.

* Kaçak kuyulara yasal olarak elektrik bağlantısı yapılmaması gerekirken, TEDAŞ enerji satışını baz alarak enerji nakil hattını çekmiş olduğunu,

* Birçok izinsiz kuyu sahibi de elektrik sarfiyatından daha ekonomik olan dizel motorla işletildiğini,

* Özellikle sanayi çevresinde kapatılıp betonlanan kuyuların tekrar açılıp işletildiği,

* Ruhsatlı kuyulara ait arşiv çalışmaları yapılırken de bir kısım kuyu ruhsat bilgileri esas alınarak şahıs isimleri ya da arazi bilgileri değiştirilerek sahte beyanlarla ruhsatlandırılan, kuyu ruhsatları tarafımızca iptal edilmiştir.

* Bölge Müdürlüğümüzce 2007 yılında başlatılan arazi çalışmalarımıza diğer Bölgelerden gelen araç gereç ve personellerle 20-25 kişilik gruplar halinde kaçak ve izinsiz açılan kuyuların kot, koordinat ve malikleri bakımından tespitler yapılırken, diğer taraftan Konya kapalı havzasının 8 adet alt birim havzalarına ait teknik ve rezerv durumu ve kuyulara ait tespitler coğrafi bilgi sistemine aktarılmıştır.

Özetle; Konya Ovası YAS Eylem Planının uygulamaya konulmaması sonucu yapılan çalışmaların heba olmasına her geçen gün daha çok kaçak kuyunun açılmasına ve daha çok yeraltı suyu tüketimine sebep olmuştur. Sadece ruhsatlı kuyulara sayaç takılması mevcut problemin çözümünde herhangi bir katkı sağlamadığını, bu yüzden Konya Ovasında su potansiyeline uygun tarımın yapılması gerçeği zorunlu hale gelmiştir.

4.3. HAYDAR KOÇAKER DSİ Eski Genel Müdürü

Yağışlardan başka beslenimi olmayan Konya Kapalı Havzası'nın sulama suyu ihtiyacının karşılanması amacıyla komşu havzalardan su getirmek için Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerini de içeren bir süreçte birçok girişimde bulunulmuş ancak arzu edilen su Konya Kapalı Havzası'na getirilememiştir. Bu girişimler içinde II. Abdülhamid döneminde 1903-1907 yılları arasında Konya Ovası'nın sulanması amacıyla hazırlanan projenin önemli bir yeri vardır. Ülkemizin ilk sulama şebekesi olarak kayıtlara geçen ve 1913 yılında tamamlanan bu proje ile Beyşehir Gölü'nden ovaya su aktarılmıştır. Beyşehir Regülâtörü'nü de içeren ülkemizin ilk sulama şebekesi, dönemin teknik şartlarıyla inşa edilmiş olmasına rağmen faaliyetlerini kısmen de olsa halen sürdürmektedir.

1954 yılında teşkilatlanarak faaliyetlerine başlayan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, ülkemizin tahıl ambarı olarak anılan Konya Ovası'nı suya kavuşturmak amacıyla Konya Ovası Projesi'ni (KOP) geliştirmiştir. Ülkemizin ilk sulama projesi olan KOP, Güneydoğu Anadolu Projesi'nden (GAP) sonra ülkemizin en büyük 2. entegre projesi olma özelliğini de taşımaktadır. Konya Ovası Projesi ile kapalı havza içerisindeki mevcut yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının değerlendirilmesi yanında, Göksu Nehri'nden denize dökülen suların baraj ve tünellerle ovaya aktarılması suretiyle sulu tarımın yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Sosyo-ekonomik kalkınmayı hedefleyen insan odaklı bölgesel bir kalkınma projesi olan KOP kapsamında başlangıçta Konya, Niğde, Aksaray ve Karaman illeri yer almakta iken 6 Haziran 2016 tarihli 8870 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Nevşehir ve Yozgat illeri, 7 Eylül 2016 tarihli ve 2016/9140 sayılı kararnameye ilişkin ekli Bakanlar Kurulu Kararı ile Kırıkkale ve Kırşehir illeri de KOP Bölgesi'ne dâhil edilmiştir. Nihai durumda toplam 8 ilde 96 bin 627 km² alanda gerçekleştirilecek projeler KOP bünyesinde devam etmektedir.

Konya Ovası Projesi kapsamında enerji projelerinin yanı sıra 25 adet sulama, 11 adet içme suyu temini olmak üzere toplam 36 adet büyük

proje bulunmaktadır. Bu projelerin bir kısmı işletmede, bir kısmı inşa halindedir. Planlama ve projeleri tamamlanan işler ise peyderpey yatırım programına alınmaktadır. Toplamda 1,65 milyon hektar alan sulanacak olup sulama projelerinin %73'ü tamamlanarak 1 milyon 202 bin 189 hektar alan işletmeye açılmıştır.

Konya Ovası Projesi tamamlandığında; sulama yatırımlarından 2,75 milyar dolar, enerji yatırımlarından 300 milyon dolar, içme suyu yatırımlarından ise 70 milyon dolar olmak üzere ülke ekonomisine toplam 3,12 milyar dolar yıllık fayda sağlanacaktır. KOP tüm üniteleriyle tamamlandığında istihdam edilen çalışan sayısı 1 milyon 650 bin kişiyi aşacaktır.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü geliştirdiği ve çalışmalarını yürüttüğü bölgesel kalkınma projeleri ile yerelden ülke geneline uzanan bir refah zinciri oluşturmayı hedeflemektedir. Konya Ovası Projesi bu refah zincirinin en nadide halkalarından birini teşkil etmekte ve ülke kalkınmasına her geçen gün artan oranlarda katkı sağlamaktadır.

2003 yılında DSİ Genel Müdürüm Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU'nun beni Genel Müdür Yardımcısı olarak görevlendirdiklerinin ilk günlerinde **“Raflardaki tozlanmış projeleri indirme zamanının geldiğini ve devam eden tüm projeleri hızlandırarak aziz milletimizin hizmetine sunmamız gerektiği”** şeklindeki talimat içeren genel ifadeleri üzerine yoğun bir çalışma başlatılmış, yatırım programında olan veya olmayan tüm projeler masaya yatırılmış, bir plan çerçevesinde bitmeye yakın projeler öncelikli olmak üzere bütün projelere büyük bir ivme kazandırılarak teşkilatın tüm birimleri ve sahadaki inşaat çalışmaları hızlandırılmıştır. Bunun neticesinde her yıl ülke genelinde yüzlerce tesis tamamlanarak halkımızın hizmetine sunulmuştur.

2007 yılında Genel Müdürümün Afyonkarahisar Milletvekili olarak seçilmesi ve Bakanım olarak kabinede görev almaları üzerine, şahsımı DSİ Genel Müdürü olarak tayin etmiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın destek ve himayelerinde, Bakanımız

Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU'nun liderliğinde, hem DSİ Genel Müdür Yardımcısı hem de DSİ Genel Müdürü olarak görev yaptığım 2003-2011 yıllarını kapsayan süreçte, Sayın Bakanımın projeleri yakın takibi ve şahsıma vermiş oldukları güven ve destekle gece gündüz demeden mesai mefhumu gözetmeksizin çok değerli mesai arkadaşlarımla birlikte güçlü bir ekip olarak aynı şevk ve heyecanla çalışmalar yürütülmüş ülkemizin çok önemli büyük projeleri ile KOP'un kilit tesisi Konya'nın Mavi Rüyası ve yıllardır neredeyse halkın yapılmasından ümidini kestiği 17 kilometreyi aşan uzunluğu ile ülkemizin en uzun tünelleri arasında yer alan Mavi Tünel başta olmak üzere Ermenek, Bağbaşı, Afşar, Bozkır Barajları ve Hotamış depolaması gibi önemli ana depolama tesisleri ile çok sayıda büyük ve küçük tesislerden tamamlananlar aziz milletimizin hizmetine sunulmuştur.

Bir DSİ sevdalısı olarak bugün dönüp geriye baktığımda bu çalışmanın arka planında çok büyük emeğin, güvenin, özverinin, sabrın, mücadelenin ve kararlılığın bulunduğu, zorluklar aşılarak zamanla yarışılarak hayata geçirilen ve hatıralarla dolu bu büyük projelerin ve tesislerin ülkemize kazandırılmış olması ve bugün ülke genelinde projelerin hayata geçirilmesinde alınan mesafeler beni ziyadesi ile memnun etmektedir.

Ülkemizin en büyük yatırımcı kuruluşlarından birisi olan DSİ Genel Müdürlüğünde 1975 yılında baraj proje mühendisi olarak göreve başladım. DSİ Genel Müdürü, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı dahil her kademede görev yapmayı, aziz milletimize “SU” adına hizmet etmeyi, ülkeme kazandırılan birçok büyük eserde emeğimin olmasını bana nasip ettiği için Allah'ıma şükrediyorum.

Bu vesile ile görevim süresince projelere ve şahsıma vermiş oldukları imkân ve desteklerden dolayı; Cumhurbaşkanım Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Bakanım Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU'na, Devlet Su İşlerinin üst düzey yönetici ve çalışanlarına, bu projelerin yapımında görev alan yüklenici firmalara ve çalışanlarına, aziz milletime ve emeği geçen herkese saygı sevgi ve şükranlarımı sunuyorum. Vefat edenleri rahmet ve minnetle anıyorum. Ülkemize ve Konya Ovası Projesine kazandırılan bütün tesislerin aziz milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

4.4. MURAT ACU

DSİ Eski Genel Müdürü

Türkiye yüzölçümünün %8'i, sulanabilir zirai arazilerinin %13'ü, ülke nüfusunun %4'ünün yer aldığı KOP projesi; 18 adet sulama, 3 adet içmesuyu, 1 adet enerji olmak üzere toplam 22 adet büyük projeden oluşmaktadır.

DSİ Genel Müdürü olarak görev yaptığım 22.07.2016-25.08.2018 tarihleri arasındaki dönemde, **Konya, Karaman, Aksaray ve Niğde illerini kapsayan** KOP projesinde Sayın Bakanımız Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun himayesinde hedef odaklı çok yoğun mesaimiz oldu.

Gıda arzı ve güvenliğinin çok büyük önem kazandığı bir dönemde böyle büyük bir projenin parçası olmanın gururuyla emeği geçen tüm DSİ personeli ve müteahhit firma çalışanlarına teşekkür ediyorum.

4.5. MUSTAFA ELDEMİR

DSİ Eski Genel Müdürü

Emekli Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Müsteşar Yardımcısı

2003 Yılı temmuz ayında DSİ Genel Müdürü iken ihale edilmiş ancak ödenek yetersizliği sebebiyle sürüncemede kalan projeleri yardımcım ile birlikte incelerken sekreterim odaya girerek Konya milletvekillerinin geldiğini haber verdi. İçeri almasını söyledim. Halil Ürün Bey başkanlığında Konya milletvekilleri odama girdiler. Buyur edip oturtuktan sonra, hâl hatır sorduktan ve çay ikramı ile birlikte taleplerini anlatmaya başladılar. Seneler önce DSİ tarafından Göksu nehri suyunun bir tünel vasıtası ile Konya ovasına aktarılmasını sağlayacak Mavi Tünel isminde bir projenin olduğunu, ancak bu zamana kadar bir türlü başlatılamadığını, bu projenin Konya için hayati öneminin bulunduğunu, projenin yatırım programına alınarak hayata geçirilmesini talep etmekte idiler. Projeyi inceleyerek yapılması için gerekli çalışmalara başlayacağımızı söyledim. Büyük bir memnuniyetle odamdan ayrıldılar.

Takip eden günlerde projeyi ilgili dairesinden istedim ve incelemeye koyuldum. İnceleme sonunda projenin, açılacak bir tünel vasıtası ile Göksu nehri suyunun bir kısmının yapılacak bir tünel vasıtası ile Konya ovasına aktarılmasını ihtiva ettiğini müşahade ettim. İlgili birimlerden aldığım bilgilerden Göksu nehrinin yıllık veriminin oldukça yüksek olduğunu ve zaman zaman Silifke ovasında büyük taşkınlara sebebiyet verdiğini öğrenmiş oldum. Hazırlanmış olan bu projenin Konya ovasının su ihtiyacını karşılamaktan uzak olduğunu ve Göksu nehrinin potansiyelinden yeteri kadar istifade edilemediğini ve projenin geliştirilmesi gerektiği kanaati bende hasıl oldu.

Proje yeniden ele alınarak Göksu nehri ve kolları üzerinde barajların yapılması halinde daha fazla suyun Konya ovasına aktarılmasının mümkün olabileceği hesaplandı. Bu istikamette çalışmalara başlandığı bur dönemde zamanın Konya Tarım İl Müdürü Konya basınında Konya ovasını kurtaracak projenin Kızılırmak nehrinin

sularının aktırılması ile mümkün olabileceği yönünde haberler yaptırarak Konyalıların fikrini çelmeye çalışmıştır. Halbuki Kızılırmak suyunun Konya ovasına aktarılabilmesi için 190 metrelik terfi gerektiğini, bunun maliyetini hesaba katmadığı gibi, Kızılırmak üzerindeki DSİ projelerini de göz ardı ederek böyle bir girişimde bulunmuştu. Bu kişinin mesleki itibarı ile bunları bilmesi de mümkün değildir. Bu kişinin sonradan maksadının kendisine Konya'dan siyasi bir gelecek için bunu yaptığı anlaşılmıştır. Nitekim sonunda maksadına ulaşarak Konya'dan millet vekili olmuştur.

Bu projeler bir bir hayata geçirilerek Göksu nehri ve kolları üzerinden Konya ovasına Bağbaşı Barajı, Bozkır Barajı ve Afşar Barajlarının yapılması ile 414 Milyon metreküp suyun aktarılması gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca bu çalışmalar ile Mavi Tünelin çıkış noktasında oluşan enerjiden istifade etmek için bir hidroelektrik santralının kurulması da sağlanmış, buradan Konya Büyükşehir Belediyesi ne ciddi miktarda elektrik enerjisi elde etme imkânı da sağlanmıştır.

Geliştirilen diğer bir proje ise; Beyşehir gölünden Konya ovasına bir miktar su aktarımı geçmiş yıllarda sağlanmış ise de bu proje geliştirilerek, Akdeniz'e akan çayın üzerine Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı yapılmak suretiyle bu sularında aktarma kanalları ve Suğla Depolama tesisi genişletilerek Konya ovasına aktarımı sağlanmıştır.

Temin edilen bu sular ile Konya ilinin içmesuyu ihtiyacının karşılanması teminat altına alınmakla birlikte Konya ovasının Çumra bölgesine sulama suyu temin edilmiş olup tarımsal ekonomiye ciddi manada bir katkı sağlanmıştır.

Üzerinde Çalışılan diğer bir proje ise yer altı suyu kullanımını düzene sokmak idi. Konya ovası kapalı havza olması sebebiyle önemli ölçüde yer altı suyu rezerv ine sahip iken, aşırı su kullanımı ve her geçen gün artan izinsiz kaçak kuyuların açılması sebebiyle yer altı su seviyesi giderek düşmekte ve su kalitesi de bozulmaktadır. Eski açılan kuyular derinlik itibarı ile suya ulaşamadığından yerine yenileri daha derin açılmak suretiyle lüzumsuz kuyu ve enerji masrafları artmaktadır. Bu hal

Konya ovası için bir yarış haline dönüşmüş bulunmaktadır. Bu halin devam etmesi halinde rezerv tamamen bitecek ovanın çok büyük bir bölümü tamamen susuzluk ile baş başa kalacaktır.

Bu durumu gören Konya Su Kanalizasyon İdaresi durumun görüşülmesi için ilmi mahiyette bir sempozyum düzenlemiş, Bakanlık olarak gerekli destek verilerek bu konular sunulan tebliğler ile bütün açıklığı ile katılanlara anlatılmıştır.

Yer altı su kullanımını sınırlandırmak için kuyu sayılarının azaltılması ve münferit kuyu yerine bölgesel kuyular ile sulamanın yapılması ve vahşi sulamadan damlamalı sulamaya geçilmesi için proje hazırlanmış, ancak Konyalıların bu projeyi benimsememesi sebebiyle bu düzenleme maalesef gerçekleştirilememiştir.

Sulama projelerinden BSA projelerinin gerçekleşmesi için büyük gayret ve fedakarlıklar gösterilmek suretiyle Konya ovasının Çumra bölümüne modern bir sulama şebekesi gerçekleştirilmiştir.

Bunun dışında pek çok gölet projesi yapılarak inşaatları gerçekleştirilmiş, bunların besleyeceği sulama şebekeleri oluşturularak mevzii tarımsal sulamalar yapılmıştır.

4.6. MUSTAFA UZUN

DSİ Eski IV. Bölge Müdürü (2011 – 2016)

Kadim Başşehrin Suyla İmtihanı...

2011 yılının Temmuz ayında Trabzon DSİ Bölge Müd. Yrd. olarak çalışırken DSİ Konya Bölge Müdürü olarak görevlendirilince Konya'ya gitmeden önce Ankara'ya geldiğimde Sn Bakanımız Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun bana ilk talimatı “Mavi Tüneli'ni 17 Aralık 2011 saat 13:59'da bitireceğiz, Başbakanımıza (Sn. Recep Tayyip Erdoğan'a) söz verdim, siz de bu doğrultuda çalışın” şeklinde oldu. Bende baş üstüne diyerek Konya'ya gittim. Konya'daki ikinci günümde Bağbaşı Barajı ve Mavi Tüneli projesini yerinde incelemeye gittim. Tünelin km:12+800 civarında yaklaşık 360 litre/sn su gelişi olduğunu, tünel içinin çamur ve rüsubat ile dolduğunu, bundan dolayı da tünel açma çalışmasının durduğunu gördüm. Su gelişleri bu kesimde tünelin bütün çeperlerinden geliyordu. Yaptığımız değerlendirmeler neticesinde kimyasal enjeksiyona karar verildi. Netice alıp alamayacağımız konusunda endişelerimiz vardı. Yaklaşık 20 gün boyunca sürdürülen enjeksiyon çalışmalarının ardından sonuç aldık.

Su gelişleri 20-30 litre/sn mertebelerine indirildi ve takriben 20.000m³ çamuru tünel içinden boşalttıktan sonra tekrar tünel açma çalışmalarına başladık. Ancak süremiz azalmıştı, 7x24 saat esasıyla hiç ara vermeden çalışmamıza rağmen tünel açma çalışmasını söz verilen tarihte bitirebilmemiz çok zordu. Ancak ne olursa olsun bu tarihe işi yetiştirmeliydik. Bunun üzerine tünelin diğer ucundan (Bağbaşı Barajı tarafından) klasik del-patlat yöntemi ile de tünel açma çalışmalarına başladık.

Söz verilen tarihi 61 saat 1 dakika gecikmeyle, tünel açma işlemini tamamlayarak “100 yıllık rüyada ışık görüldü” merasimini Sn. Bakanımız ile gerçekleştirdik. O gün gerçekten Konya için çok uzun yıllar süren bir hayalin gerçekleştiği gün olmuştu, biz DSİ mensupları için ayrıca Sayın Cumhurbaşkanımıza verilmiş olan sözü tutmuş olmanın hazzı vardı.

Mavi Tüneli o dönemde Türkiye’de tünel açma makinası ile açılan en uzun tüneldi (17034m). Toroslarda karstik zeminlerde bu uzunlukta tünel açma çalışması, DSİ mensuplarına önemli tecrübeler kazandırmıştır.

Özellikle böyle uzun tünellerin işletme safhasında ortaya çıkabilecek problemlerin daha kolay çözülebilmesi için tünel güzergâhını daha kısa parçalara ayırabilecek olan yaklaşım tünelleri de düşünmeliyiz.

Konya’da yedisinden yetmiş yedisine bütün ahali su meselesi ile ilgilenmekte, su kullanımı, su yönetimi ve yeni projeler konusunda fikir beyan etmektedir. Çünkü sulanabilecek arazi çok, fakat buna mukabil havzadaki su miktarı az, dolayısıyla bütün vatandaşlar suyun takipçisidir. İşte bu durum Konya’daki su meselesi ile ilgilenen bürokrat, siyasetçi her kesimi de bir yandan motive ediyor bir yandan da baskı altında tutuyor. Ayrıca sürekli yeni yatırımlar sürdürülürken diğer taraftan mevcut su imkânlarının verimli kullanılması çok önemlidir.

İşte bu noktada Konya’da gerçekten gece gündüz demeden su alanında büyük yatırımlar yapıldı ve yapılıyor.

Her biri dev eserler olan projelerle Göksu Havzası’nın suları Konya Ovası’na doğru çevrilerek ülkemizin en büyük tahıl ambarı olan Konya Ovası, ürün çeşitliliği ve hayvancılıkta büyük gelişme gösteriyor.

Konya’da görev yaptığımız dönemde özellikle çok sayıda büyük projede Sn Bakanımız Prof. Dr. Veysel Eroğlu’nun talimatıyla şantiyelerde kronometre uygulaması başlatılması (projenin başladığı andan itibaren sözleşmedeki bitiş tarihine göre ne kadar zaman kaldığını gösteren zaman sayacı) hem idare tarafı olarak bizlere hem de işin yüklenicisine çok önemli bir motivasyon ve baskı getiriyordu.

Bozkır Barajı şantiyesinde müteahhidin proje müdürlüğü görevini yürüten DSİ’den emekli bir arkadaşımız bir gün şantiyede bana, **“bu geri sayan kronometreden dolayı kalbim sıkışıyor ve korkuyorum, işi bırakmayı bile düşünüyorum”** demişti. Bunun yanında ayrıca şantiyedeki kameralar ile şantiyelerin Bakanlıktan takibi de diğer bir otokontrol oluyordu.

Sayın Bakanımız tarafından özellikle Bölge Müdürlerinin şantiye incelemelerini ne sıklıkta yaptığının tespiti için değişik zamanlarda Bölge Müdürlüğünden habersiz olarak Bakanlıktan şantiye defterlerinin son yazılı sayfasının fotokopisinin fax vb. yollarla istenmesi ve Bölge Müdürünün en son ne zaman bu deftere çalışmalar hakkında raporlama yaptığının kontrol edilmesi, Bölge Müdürleri olarak üzerimizde ayrı bir baskı oluşturan hususlardan oluyordu.

Sayın Bakanımızın bir diğer talimatı da **“Bölge Müdürlüğünde klimalı odalarda oturan Bölge Müdürü istemiyorum, şantiyelerde olacaksınız. Sizi arayan, ziyaret etmek isteyen Belediye Başkanı, muhtar ve vatandaşlara biz sizin ilçenize, kasaba ve köylerinize geleceğiz, oralarda sizlerle görüşeceğiz diyeceksiniz”** şeklinde idi. Bu durumu bazen bizler gibi çalışmayan “beyaz yakalı” kamu idarecilerine anlatmakta zorlanıyorduk.

Mevcut mevzuatlara ilave olarak uygulanan bütün bu çapraz denetim yöntemleri, özellikle taşra teşkilatında vazife yapan bizleri her daim sahada, şantiyede yapılan işlerden haberdar olmayı mecbur kılıyordu. Adeta nöbet tutan asker gibi bir tıkırtı olsa bilgi sahibi olmayı gerektiriyordu. Tabi böylece zamanında, hatta zamanından da önce projelerin bitirilip hizmete sunma imkânı doğuyordu.

Bizim Bölge Müdürlüğümüz alanı içinde o dönemde büyük ve küçük su işlerinde ortalama 150 şantiye olduğunu düşündüğümüzde, yukarıda bahsedilen hususların gerçekleştirilmesinin çokta kolay olmadığı anlaşılabilir. Buna, “az uyuyup çok çalışma” prensibi de denilebilir.

Büyük projeler,

Baraj, hidroelektrik santral, tünel, büyük kanallar, büyük alanların sulama projeleri, elimizde gerçek veriler üzerinden hazırlanmış doğru bir proje ve bu projeyi uygulayacak olan aidiyet duygusu yüksek, tecrübeli bir ekiple gerçekleştirilebilir.

Su ile ilgili yapılan çalışmalarda ihmal edilen bir husus sonradan kesin olarak büyük bir mes'ele olarak karşınıza çıkacaktır. En kk detayları dahi ihmal etmemek gerekir.

Kadim Başşehir Konya'mızın, kadim bir problemi diyebileceğimiz "su meselesi", en uzun tünel, en yüksek baraj (dönemi itibariyle), sınıfı itibariyle en büyük depolama (Hotamış Depolaması), dev iletim kanalları, çok büyük modern sulamalar, içmesuyu projeleri çok kısa zamanda gerçekleştirilerek bu kadim problemin çözülmesinde büyük kademeler geçilmiştir. Elbette bu çalışmalar daha da geliştirilerek sürdürülecektir. Konya Ovası daha da bereketlenecektir.

Merhum Ahmet Hamdi TANPINAR'ın ifadesiyle,

Bir Başkent daima başkenttir.

Ne kadar susturulursa susturulsun yine konuşur.

Gerçekleştirilen bu eserlerle Konya, sesini daha gür bir biçimde dünyaya duyurmaktadır.

5. KONYA OVASI PROJESİ KAPSAMINDA OLAN İLLERİN HÜKÜMET YATIRIMLARI

5.1. AKSARAY YATIRIMLARI

HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN **AKSARAY'A**
SON 20 YILDA TAKRİBEN

43 MİLYAR TL'LİK YATIRIM YAPILMIŞTIR.

Bu Yatırımların **1 MİLYAR 150 MİLYON TL'si**
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.

- ✓ Aksaray şehir merkezine yıllık 31 milyon m³ içmesuyu sağladık,
- ✓ 2 Baraj ve 7 gölet inşa ettik,
- ✓ 16.770 dekar araziye sulamaya açtık ve çiftçilerimize yıllık 114 milyon TL zirai gelir artışı sağladık,
- ✓ 18 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 37 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ 1 adet şehir ormanı, 2 adet mesire yeri ve 3 adet bal ormanı tesis ettik,
- ✓ Orman köylerinde yaşayan 749 aileye 13,5 milyon TL ferdi proje kredisi ve desteği sağladık,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ 12 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu kurduk.

Aksaray böyle muazzam yatırımları
Hükümetimizle birlikte gördü...

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Aksaray** iline toplam **1.152.344.843 TL** yatırım yapılarak, **48** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **4 adedi İçmesuyu Tesisi, 2 adedi Baraj, 7 adedi Gölet, 1 Adedi HİS, 11 adedi Sulama Tesisi, 4 adedi Arazi Toplulaştırma ve TİGH, 19 adedi Taşkın Koruma Tesisidir.**
- Yıllık 31,37 milyon m³ içme ve kullanma suyu temin edilerek 523.166 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi 2,22 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 5,31 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 16.770 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 160.154.461 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 599.320 dekar alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 33 yerleşim yeri ve 6.590 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.

İÇMESUYU TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **523.166** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **31,37 milyon m³** içmesuyu temin ediyoruz.

İşletme Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (5 Adet)

1.Aksaray İçmesuyu 1. Kısım İsale Hattı: Bağlıköy Kuyuları, Aratol Kuyusu, Bağlıköy Keson kuyu kaynağından alınan su 20 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Aksaray şehir merkezine yıllık 9,46 milyon m³ içmesuyu verilmektedir. Tesis 2021 yılında hizmete alınmıştır.

2.Aksaray İçmesuyu Arıtma Tesisi: Günlük arıtma kapasitesi 34.560 m³ olan tesis ile Aksaray şehir merkezine menba kalitesinde içme suyu sağlanmaktadır. Tesis 2021 yılında hizmete alınmıştır.

3.Aksaray İli Bağlıköy İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisi: Günlük arıtma kapasitesi 27.216 m³ olan tesis ile Aksaray şehir merkezine menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2011 yılında hizmete alınmıştır.

4.Aksaray İli Helvadere İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisi: Günlük arıtma kapasitesi 6.912 m³ olan tesis ile Aksaray şehir merkezine menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2011 yılında hizmete alınmıştır.

5.Aksaray Mamasın Barajı Dubalı Su Alma Yapısı: Tesis 2017 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (1 Adet)

1.Aksaray İçmesuyu 2. Kısım İsale Hattı: Aksaray İçmesuyu 1.Kısım İsale Hattı, Helvadere kaynağından alınacak su 30,70 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Aksaray şehir merkezine içmesuyu verilecektir. %35 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (2 Adet)

1.Aksaray İçmesuyu Tamamlama: Tesis Aksaray Merkez içmesuyu projesinde suyun şehre verilmesinde önemli yardımcı ünite olup Aksaray İçmesuyu 1. Kısım İsale Hattı tesisine ait proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Ecemiş Kaynaklarından Niğde ve Aksaray İllerine İçmesuyu Temini: Ecemiş Kaynakları kaynağından alınacak su 440 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Aksaray şehir merkezi Eski, Sultanhanı ilçeleri ve Merkez-Eşmekaya ve Taşpınar beldelerine yıllık 37,02 milyon m³ içmesuyu verilecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

BARAJ ve GÖLETLER

2003 yılından bugüne kadar **2 baraj ve 7 gölet** tamamlanmış olup, toplamda **8 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşılmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (2 Adet)

1.Gülağaç Sofular Barajı: Barajın temelden yüksekliği 40,50 metredir. 427.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 870 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

2.Ortaköy Çiftevi 2 Barajı: Barajın temelden yüksekliği 42 metredir. 1,79 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 4.280 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2014 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Barajlar (1 Adet)

1.Aksaray Merkez Sariağıl Barajı: Barajın temelden yüksekliği 31 metredir. 310.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 900 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır. Muhtemel İnşaat Maliyet: 35.000.000 TL'dir.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (8 Adet)

1.Ağaçören Kütüklü Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24,50 metredir. Gölet 1,11 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 1.670 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2013 yılında hizmete alınmıştır.

2.Aksaray Merkez Altınkaya Göleti: Göletin temelden yüksekliği 29 metredir. Gölet 1,03 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 1.220 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2018 yılında hizmete alınmıştır.

3.Aksaray Merkez Kalebalta Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25 metredir. Gölet 410.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 680 dekar

arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

4.Aksaray Merkez Sağırkaraca Göleti: Göletin temelden yüksekliği 26 metredir. Gölet 1,13 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 1.450 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

5.Güzelyurt Sivrihisar Göleti: Göletin temelden yüksekliği 10 metredir. Gölet 240.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 250 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

6.Ortaköy Harmandalı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24 metredir. Gölet 946.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 1.440 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2021 yılında hizmete alınmıştır.

7.Sarıyahşi Sırabük 2 Göleti: Göletin temelden yüksekliği 29 metredir. Gölet 440.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 1.910 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2018 yılında hizmete alınmıştır.

8.Ortaköy Harmandalı His Göleti: Göletin temelden yüksekliği 4 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 2.000 m³ su biriktirme hacmine sahipken, Gölet, {strTesisDepolama}su biriktirme hacmine sahiptir. {yatırımYılı} yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Göletler (1 Adet)

1.Merkez Gülağaç Göleti: Göletin temelden yüksekliği 7,50 metredir. 500.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.250 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır. Muhtemel İnşaat Maliyet: 50.000.000 TL'dir.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar **11** sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **13.770 dekar**, kısmi olarak da **3.000 dekar arazi olmak üzere toplam 16.770 dekar arazi** sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **160 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (11 Adet)

1.Ağaçören Kütüklü Göleti Sulaması: 1.670 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2014 yılında hizmete alınmıştır.

2.Aksaray Merkez Altınkaya Göleti Sulaması: 1.220 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2018 yılında hizmete alınmıştır.

3.Aksaray Merkez Kalebalta Göleti Sulaması: 680 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

4.Aksaray Merkez Sağırkaraca Göleti Sulaması: 1.450 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

5.Aksaray Sulanan Sahada Şebeke Revizyonu 2.Kısım: 2006 yılında hizmete alınmıştır.

6.Aksaray Sulanan Sahada Şebeke Revizyonu 3.Kısım: 2010 yılında hizmete alınmıştır.

7.Gülağaç Sofular Barajı Sulaması: 870 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.
2021 yılında hizmete alınmıştır.

8.Güzelyurt Sivrihisar Göleti Sulaması: 250 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2014 yılında hizmete alınmıştır.

9.Ortaköy Çiftevi 2 Barajı Sulaması: 4.280 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2013 yılında hizmete alınmıştır.

10.Ortaköy Harmandalı Göleti Sulaması: 1.440 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

11.Sarıyahşi Sırabük 2 Göleti Sulaması: 1.910 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2018 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Sulama Tesisleri (2 Adet)

1.Aksaray Helvadere Göleti Sulaması Yenileme: 4.980 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %90 fiziki gerçekleşme sağlanmış olup, 3.000 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

2.Aksaray Ulurmak (Mamasın) Barajı Sulaması Yenileme: İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır. 214.200 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %47 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (3 Adet)

1.Aksaray Sarıyahşi Pompaj Sulaması: 20.500 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Merkez Gülağaç Göleti Sulaması: 1.250 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Merkez Sariağıl Barajı Sulaması: 900 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 4 adet iş tamamlanarak 599.320 dekar alan tescili, inşaatı devam eden işlerde kısmi olarak 1.079.310 dekar arazi tescili olmak üzere toplam 1.678.630 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Aksaray ilinde 30 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (4 Adet)

1. Aksaray Gülağaç 2. Kısım A.T. ve TİGH Projesi (OTOYOL)
2. Aksaray Gülağaç İlçesi A.T. ve TİGH Projesi (Sulama + Toplulaştırma) (OTOYOL)
3. Aksaray Merkez Yeşilova 2. Kısım A.T. Projesi
4. Aksaray Yeşiltepe Beldesi A.T. ve TİGH Projesi

İnşaat Safhasındaki AT ve TİGH (3 Adet)

1. Aksaray Eski 1. Kısım AT ve TİGH Projesi
2. Aksaray Eski 2. Kısım AT ve TİGH Projesi
3. Aksaray Ortaköy AT ve TİGH Projesi (OTOYOL)

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (19 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 19 dere ıslahı ile;

- 33 adet yerleşim yeri ve
 - 6.590 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
1. Ağaçören İlçe Merkezi Taşkın Koruma
 2. Aksaray Merkez Acıpınar Kasabası Taşkın Koruma
 3. Aksaray Merkez Altınkaya Kasabası Taşkın Koruma
 4. Aksaray Merkez Bağlıkaya Kasabası Ekecik Deresi Taşkın Koruma
 5. Aksaray Merkez Bağlıkaya Kasabası Taşkın Koruma 1.Kısım
 6. Aksaray Merkez Gözlükuyu Taşkın Koruma
 7. Aksaray Merkez Helvadere Kasabası Taşkın Koruma
 8. Aksaray Merkez Koçpınar ve Elmacık Köyü Taşkın Koruma
 9. Aksaray Merkez Sevinçli Kasabası Taşkın Koruma
 10. Aksaray Merkez Taşpınar Kasabası Taşkın Koruma
 11. Aksaray Merkez Yenikent Kasabası Taşkın Koruma
 12. Aksaray Merkez Yuva Kasabası Taşkın Koruma
 13. Gülağaç İlçe Merkez Taşkın Koruma
 14. Gülağaç Demirci Kasabası Taşkın Koruma
 15. Güzeyurt Yaprakhisarı Köyü Taşkın Koruma

16. Sarıyahşi İlçesi Taşkın Koruma
17. Ulurmak Deresi Taşkın Koruma
18. Ulurmak Sulaması Yan Dereleri Islahı 2. Kısım
19. Ulurmak Sulaması Yan Dereleri Islahı 3. Kısım

İnşaatı Devam Eden Dere Islahları (1 Adet)

1.Merkez Armutlu Köyü 1. Kısım: Armutlu Köyü ve 350 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 02.12.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (15 Adet)

1.Aksaray İl Merkezi 1. Kısım: Aksaray şehir merkezi ve 960 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Aksaray İl Merkezi 2. Kısım: Aksaray şehir merkezi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Aksaray İl Merkezi Yukarı Havza Tedbirleri: Aksaray şehir merkezi ve 10 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Gülağaç Gülpınar Kasabası: Gülpınar Kasabası taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Güzelyurt İlçe Merkezi: Güzelyurt İlçe Merkezi ve 150 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Güzelyurt Selime Kasabası Yukarı Havza Tedbirleri: Selime Kasabası ve 200 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

7.Merkez Akhisar Köyü: Akhisar Köyü ve 10 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

8.Merkez Armutlu Köyü 2. Kısım: Armutlu Köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

9.Merkez Baymış Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Baymış Köyü ve 20 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

10.Merkez Çekiçler Köyü: Çekiçler Köyü ve 380 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

11.Merkez Hanobası Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Hanobası Köyü ve 50 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

12.Merkez Sapmaz Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Sapmaz Köyü ve 10 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

13.Merkez Topakkaya Kasabası Yukarı Havza Tedbirleri: Topakkaya Kasabası ve 2.350 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

14.Merkez Yeşilova Kasabası Taşkın Koruma: Yeşilova Kasabası taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

15.Ortaköy İlçe Merkezi: Ortaköy İlçe Merkezi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2003 – 2021 yılları arasında Aksaray’a toplamı 146 milyon TL yatırım yapılmıştır.

Aksaray Artık Daha Yeşil Daha Yaşanılır...

- Aksaray İlının ormanlık alanı **23.469 hektar** olup, yüzölçümünün % 3’ü ormandır. Aksaray İli ormanlarının **%62’si** normal, **%38’i** bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2021 yılları arasında **22.219 hektar** arazide çalışma yapılarak **37.004.429 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.

- 2003-2021 yılları arasında **5.657.369 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2021 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **148.970 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- Ayrıca **101 km** karayolu ve köy yolu kenarına **54.981 adet** fidan dikilmiştir.

Mesire Yeri ve Bal Ormanları Kurduk...

2003-2021 yılları arasında;

- **1** şehir ormanı kurulmuştur.
- **1** adet Mesire Yeri kurulmuştur.
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek amacıyla **3** adet Bal Ormanı kurulmuştur.
 1. Koçaşdağı Bal Ormanı
 2. Hasandağı Bal Ormanı
 3. Hasandağı-2 Bal Ormanı

Orman Köylümüzün Yanındayız...

Aksaray İlimizde bulunan 352 adet mahallenin;

31. Madde: 56 adet

32. Madde: 2 adet olmak üzere

Toplam: 58 adedi orman köyüdür.

Bu köylerde yaşıyan 33.989 orman köylümüze hizmet vermekteyiz.

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY çalışmaları kapsamında 2003-2021 döneminde; orman köylerinde yaşayan **749** aileye **13.560.857 TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin artırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2021 yılı sonuna kadar **72** köyde **531.986 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.
- **4** köyde **Tıbbi Aromatik Bitki Bahçesi** kurulmuş ve **9.700 adet** fidan dikilmiştir.

Geleceğe Nefes Oluyoruz...

- Aksaray İlimizde 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü “Geleceğe Nefes” etkinliği kapsamında 2019, 2020 ve 2021 yıllarında **39** ayrı noktada **151.120 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.

DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Korunan Alanlarına Gözümüz Gibi Bakıyoruz...

- **Aksaray ilinde;**
 - ✓ 6 devlet avlağı,
 - ✓ 19 genel avlak sahası bulunmaktadır.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2021 yılları arasında tabiata **9.250 adet** kanatlı hayvan bırakılmıştır.

- 2016 yılında Aksaray ilinde **27 adet** Anadolu Yaban Koyunu Ekecik Dağı mevkiine bırakılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında yaban hayatının devamı için tabiata **112.500 kg** yem bırakılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında toplam **47** yaralı yaban hayvanının tedavisi ve rehabilitasyonu yapılarak tabii alanlarına bırakılmıştır.
- Tuz Gölü'nde Merkez Altınkaya köyüne ve Eski ilçeğine 2 adet kuş gözlem kulesi yapılmıştır.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003 ve 2021 yılları arasında toplam **1.300** adet mikroçip, **1.300** adet kulak küpesi, **1 adet** ise mikroçip okuyucu belediyelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında **1.958** sokak hayvanının aşılama, kısırlaştırma ve işaretlemesi yapılmış olup, toplam **4.253 adet** sokak hayvanı sahiplendirilmiştir.
- 2003-2021 yılları arasında 1.460 adet mama kabı dağıtılmıştır.
- **Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Projesi:** Geçici Hayvan Bakımevi yapımının desteklenmesi maksadıyla Aksaray Belediyesi'ne 2014 yılında 133.585 TL ödenek aktarılmıştır.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Aksaray'da **6** devlet avlağı ve **19** genel avlak sahası bulunmaktadır.
- 2003-2021 yılları arasında **69** avcı eğitim kursu açılmış ve bu kurslara **2.109 kişi** katılmıştır. Avcı eğitimi kursuna katılan **1.120 kişiye** avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003-2021 yılları arasında av koruma çalışmaları kapsamında kanun dışı av yapan **482 kişi** hakkında işlem yapılmıştır.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- **Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi:** Proje 2015-2017 yılları arasında tamamlanmıştır. İzleme çalışmaları devam etmektedir.
- **Biyokaçakçılıkla Mücadele Çalışmaları:** Biyokaçakçılık ve biyolojik çeşitlilik semineri düzenlenmiştir.
- **İberis halophila (Tuz beğendi otu) Tür Eylem Planı** çalışması 2016 yılında tamamlanmıştır.

Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı

Aksaray ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak maksadıyla Aksaray ili Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı hazırlanmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2021** yılları arasında **Aksaray** iline toplam **2.100.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **12 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

12 adet OMGİ ile **Aksaray** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

5.2. KARAMAN YATIRIMLARI

**HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN KARAMAN'A
SON 20 YILDA TAKRİBEN
39 MİLYAR TL'LİK YATIRIM YAPILMIŞTIR.
Bu Yatırımların 10 MİLYAR 900 MİLYON TL'si
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.**

- ✓ 9 baraj ve 8 gölet inşa ettik,
- ✓ 218 metre yüksekliği ile ülkemizin ikinci en yüksek barajı olan Ermenek Barajını kazandırdık,
- ✓ Karaman'da 131.690 dekar araziye sulamaya açtık, Böylece Karamanlı çiftçilerimize yıllık 93 milyon TL zirai gelir artışı sağladık.
- ✓ 7 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 112,7 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ 1 şehir ormanı, 8 bal ormanı ve 9 mesire yeri tesis ettik,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ Tabiat turizmini geliştirmek için yatırımlar yaptık,
- ✓ 11 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu ve 1 adet Meteoroloji Radarı kurduk,

**Karaman böyle muazzam yatırımları
Hükümetimizle birlikte gördü...**

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Karaman** iline toplam **10.063.423.762 TL** yatırım yapılarak, **62** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **2 adedi İçmesuyu Tesisi, 9 adedi Baraj, 8 adedi Gölet, 1 adedi Yeraltı Depolaması, 13 adedi Sulama Tesisi, 12 adedi Arazi Toplulaştırma ve TİGH, 7 adedi Taşkın Koruma Tesisi, 10 adedi HES Tesisi**
- Yıllık 22,10 milyon m³ içme ve kullanma suyu temin edilerek 600.000 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi 4.699,84 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 4,09 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 131.690 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 92.798.846 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 1.570.470 dekar alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 10 yerleşim yeri ve 550 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
- Hidroelektrik enerji üretimi yıllık 1,84 milyar kWh'tir.

İÇMESUYU TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **600.000** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **22,10 milyon m³** içmesuyu temin ediyoruz.

İşletme Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (2 Adet)

1.İbrala Barajı İçmesuyu Arıtma Tesisi: Günlük arıtma kapasitesi 82.250 m³ olan tesis ile Karaman şehir merkezine menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2021 yılında hizmete alınmıştır.

2.İbrala Barajı İçmesuyu İsale Hattı: İbrala Barajı kaynağından alınan su 26,35 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Karaman şehir merkezine yıllık 22,10 milyon m³ içmesuyu verilmektedir. Tesis 2019 yılında hizmete alınmıştır.

BARAJLAR, GÖLETLER ve YERALTI DEPOLAMALARI

2003 yılından bugüne kadar **9 baraj, 8 gölet ve 1 adet yeraltı depolaması** tamamlanmış olup, toplamda **4 milyar 705 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşılmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (9 Adet)

1.Ayrancı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36 metredir. 30,90 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 100.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2011 yılında hizmete alınmıştır.

2.Deliçay Barajı: Barajın temelden yüksekliği 45 metredir. Baraj, 23,50 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2009 yılında hizmete alınmıştır.

3.Ermenek Barajı: Barajın temelden yüksekliği 218 metredir. 4 milyar m³ 500 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. Ayrıca enerji maksatlı olan Ermenek Barajı ile yıllık 1.048,00 milyon kWh enerji üretilmektedir. 2011 yılında hizmete alınmıştır.

4.Ermenek Kazancı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 39 metredir. 387.250 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.630 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

5.İbrahı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 58 metredir. 7,10 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 87.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Karaman şehir merkezine yıllık 22,10 milyon m³ içme suyu sağlamıştır. 2011 yılında hizmete alınmıştır.

6.Karaman Merkez Akın Barajı: Barajın temelden yüksekliği 43 metredir. 1,45 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.560 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

7.Karaman Merkez Çukur Barajı: Barajın temelden yüksekliği 31 metredir. 329.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

8.Sarıveliler Barajı: Barajın temelden yüksekliği 34 metredir. 9,25 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 15.770 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

9.Sarıveliler Arkbendi Barajı: Barajın temelden yüksekliği 35,60 metredir. 412.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.300 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Barajlar (5 Adet)

1.Ermenek Elmayurdu Barajı: Barajın temelden yüksekliği 37,90 metredir. 290.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 450 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Karaman Merkez Adaköy Barajı: Barajın temelden yüksekliği 41,50 metredir. 2,29 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.430 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Karaman Merkez Bayır Barajı: Barajın temelden yüksekliği 41,50 metredir. 503.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 720 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Karaman Merkez Damlapınar Kızılyaka Barajı: Barajın temelden yüksekliği 31,50 metredir. 850.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.120 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Karaman Merkez İhsaniye Barajı: Barajın temelden yüksekliği 38,80 metredir. 431.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 940 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (8 Adet)

1.Başyayla Göleti: Göletin temelden yüksekliği 15 metredir. Gölet 171.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 400 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

2.Ermenek Sarıvadi Göleti: Göletin temelden yüksekliği 13 metredir. Gölet 90.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 220 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

3.Ermenek Yukarıcağlar Göleti: Göletin temelden yüksekliği 16 metredir. Gölet 80.664 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 150 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

4.Karaman Merkez Burhan Göleti: Göletin temelden yüksekliği 21 metredir. Gölet 218.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 450 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

5.Karaman Merkez Taşkale Göleti: Göletin temelden yüksekliği 27,50 metredir. Gölet 1,85 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 4.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2016 yılında hizmete alınmıştır.

6.Karaman Merkez Yollarbaşı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24 metredir. Gölet 425.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 2.670 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2017 yılında hizmete alınmıştır.

7.Sarıveliler Göktepe Esentepe Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25 metredir. Gölet 102.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 180 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

8.Sarıveliler Göktepe Göleti: Göletin temelden yüksekliği 29 metredir. Gölet 1,15 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 2.860 dekar

arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2016 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Göletler (2 Adet)

1.Başyayla Üzümlü Göleti: Göletin temelden yüksekliği 20,50 metredir. 443.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.120 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %90 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

2.Karaman Merkez Yılangözü Göleti: Göletin temelden yüksekliği 26 metredir. 425.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 610 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %40 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Göletler (3 Adet)

1.Başyayla Kışla Katran Göleti: Göletin temelden yüksekliği 11,50 metredir. 826.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.400 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Karaman Merkez Çatak Göleti: Göletin temelden yüksekliği 14,50 metredir. 61.700 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 110 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Karaman Merkez Çukurbağ Göleti: Göletin temelden yüksekliği 23,50 metredir. 350.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 610 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Yeraltı Depolamaları

İşletme Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (1 Adet)

1.Süleymanhacı Gölü Yeraltı Suyunu Besleme: Yeraltı akifer besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5 metredir. Depolama, 1 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (2 Adet)

1.Ayrancı Kıraman Yeraltı Barajı: Yeraltı suni besleme depolamasının kuyu derinliği 27 metredir. 20.000 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Merkez Lale Yeraltı Barajı: Yeraltı suni besleme depolamasının kuyu derinliği 10 metredir. 40.000 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar **13** sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **130.960 dekar**, kısmi olarak **730 dekar arazi olmak üzere toplam 131.690 dekar arazi** arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **93 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (13 Adet)

1.Başyayla Göleti Sulaması: 400 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

2.Ermenek Güneyyurt Sulaması Ana Kanal İkmal Şebekesi: 13.700 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2006 yılında hizmete alınmıştır.

3.Ermenek Sarıvadi Göleti Sulaması: 220 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

4.Ermenek Yukarıçağlar Göleti Sulaması: 150 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

5.İbrala Barajı Sulaması: 87.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2019 yılında hizmete alınmıştır.

6.Karaman Merkez Akın Barajı Sulaması: 2.560 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2021 yılında hizmete alınmıştır.

7.Karaman Merkez Burhan Göleti Sulaması: 450 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

8.Karaman Merkez Çukur Barajı Sulaması: 1.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

9.Karaman Merkez Taşkale Göleti Sulaması: 4.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2021 yılında hizmete alınmıştır.

10.Karaman Merkez Yollarbaşı Göleti Sulaması: 2.670 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2021 yılında hizmete alınmıştır.

11.Sarıveliler Barajı Sulaması: 15.770 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

12.Sarıveliler Göktepe Esentepe Göleti Sulaması: 180 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

13.Sarıveliler Göktepe Göleti Sulaması: 2.860 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2019 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Sulama Tesisleri (4 Adet)

1.Başyayla Üzümlü Göleti Sulaması: 1.120 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %10 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

2.Ermenek Kazancı Barajı Sulaması: 1.630 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %45 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

3.Karaman Merkez Yılgözü Göleti Sulaması: 610 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir.

4.Sarıveliler Arkbendi Barajı Sulaması: 1.300 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (11 Adet)

1.Ayrancı Barajı Sulaması Yenilenmesi: 100.000 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Başyayla Kışla Katranlı Göleti Sulaması: 1.400 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Ermenek Elmayurdu Barajı Sulaması: 450 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Karadağ 1,2,3,4 Sulamaları: 235.280 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Karaman Merkez Adaköy Barajı Sulaması: 3.430 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Karaman Merkez Bayır Barajı Sulaması: 720 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

7.Karaman Merkez Çatak Göleti Sulaması: 110 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

8.Karaman Merkez Çukurbağ Göleti Sulaması: 610 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

9.Karaman Merkez Damlapınar Kızılyaka Göleti Sulaması: 1.120 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

10.Karaman Merkez İhsaniye Barajı Sulaması: 940 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

11.Gödet Sulaması Yenileme: 160.000 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 12 adet iş tamamlanarak 1.570.470 dekar alan tescili, inşaatı devam eden işlerde kısmi olarak 344.640 dekar arazi tescili olmak üzere toplam 1.915.110 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili

yapılmıştır. Karaman ilinde 43 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (12 Adet)

- 1.Karaman 2. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 2.Karaman 3. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 3.Karaman 4. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 4.Karaman Kazımkarabekir Kızılkuyu A.T. ve TİGH Projesi
- 5.Karaman Merkez Akçaşehir Beldesi A.T. Projesi
- 6.Karaman Merkez Burunoba Çoğlu A.T. Projesi
- 7.Karaman Merkez İlçe Yollarbaşı Beldesi Katılımcı A.T. Projesi (ARIP)
- 8.Karaman Merkez Kızık-Ortaoba-Çiğdemli-Ekinözü A.T. Projesi
- 9.Karaman Merkez Kisecik A.T. Projesi
- 10.Karaman Merkez Salur A.T. Projesi
- 11.Karaman Merkez Yazılı A.T. ve TİGH Projesi (Sulama + Toplulaştırma)
- 12.Karaman Sudurağı Katılımcı A.T. Projesi (ARIP)

İnşaat Safhasındaki AT ve TİGH (2 Adet)

1. Karaman 1. Kısım AT ve TİGH
2. Karaman AT ve TİGH Tamamlama Projesi

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (7 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 7 dere ıslahı ile;

- Karaman şehir merkezi,
 - 9 adet yerleşim yeri ve
 - 550 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
1. Başyayla İlçe Merkez Taşkın Koruma
 2. Deliçay Barajı ve Tesisleri Taşkın Koruma
 3. Ermenek Barajı ve HES in Erik Deresi Rusubatlardan Korunması
 4. Ermenek Koruk Deresi Taşkın Koruma
 5. Ermenek Zeyve Köyü Taşkın Koruma
 6. Sarıveliler Göktepe Kasabası Taşkın Koruma
 7. Sarıveliler İlçe Merkez Taşkın Koruma

İnşaatı Devam Eden Dere Islahları (1 Adet)

1.Gödet Deresi Taşkın Koruma: Gödet Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. %50 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (5 Adet)

1.Ayrancı Melikli Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Melikli Köyü ve 460 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Ermenek Elmayurdu Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Elmayurdu Köyü ve 10 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Ermenek Kazancı Kasabası Taşkın koruma: Kazancı Kasabası taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Merkez Yeşildere Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Yeşildere Köyü ve 20 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Sarıveliler Civler Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Civler Köyü ve 90 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

HES

Kendi Enerjimizi Kendimiz Üretiyoruz...

İşletme Safhasındaki HES'ler (10 Adet)

10 HES'in kurulu gücü 528,02 MW, yıllık enerji üretimi ise 1,84 milyar kiloWatt.saat'tir.

İnşaat Safhasındaki HES'ler: (1 Adet)

1 HES'in kurulu gücü 3,72 MW, yıllık enerji üretimi ise 14,18 milyon kiloWatt.saat'tir.

Planlama ve Proje Safhasındaki HES'ler: (6 Adet)

6 HES'in kurulu gücü 108,16 MW, yıllık enerji üretimi ise 305,89 milyon kiloWatt.saat'tir.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü 2003 – 2020 yılları arası Karaman İl Yatırımları toplamı 740.135.490 TL.

Karaman Artık Daha Yeşil Daha Yaşanılır...

İlin Orman Varlığı ve Ağaçlandırma Faaliyetleri

- Karaman İlinin ormanlık alanı **212.448 hektar** olup, yüzölçümünün **%22'si** ormandır. Karaman İli ormanlarının **%24'ü** normal, **%76'sı** bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2020 yılları arasında **80.940 hektar** arazide çalışma yapılarak **115 milyon adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- 2003-2022 yılları arasında **90.048.529 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2020 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **195.100 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- Ayrıca **176 km** karayolu ve köy yolu kenarına **81.453 adet** fidan dikilmiştir.

Bal Ormanı, Şehir Ormanı ve Mesire Yerleri Kurduk...

- 2003-2020 yılları arasında;
- **1** adet şehir ormanı kurulmuştur.
Türk Dünyası Şehir Ormanı
- **9** mesire yeri kurulmuştur.
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek için **8** bal ormanı kurulmuştur.

1. Güldere Bal Ormanı
2. Akarköy Bal Ormanı
3. Balkusan Bal Ormanı
4. Güneyyurt Bal Ormanı
5. Turanşah Bal Ormanı
6. 15 Temmuz Görmeli Bal Ormanı
7. Çimensuyu Bal Ormanı
8. Akçaşehir Bal Ormanı

Orman Köylümüzün Yanındayız...

Karaman İlimizde bulunan 301 adet mahallenin;

31. Madde: 84 adet

32. Madde: 39 adet olmak üzere

Toplam: 123 adedi orman köyüdür.

Bu köylerde yaşan 41.705 orman köylümöze hizmet vermekteyiz.

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY çalışmaları kapsamında 2003-2020 döneminde; orman köylerinde yaşayan **3.168** aileye **43.029.341 TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin arttırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2020 yılı sonuna kadar **68** köyde **283.077 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.

DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Karaman'ın Korunan Alanlarına Gözümüz Gibi Bakıyoruz...

- **Karaman ilinde;**
 - ✓ 1 tabiat koruma alanı,
 - ✓ 2 tabiat anıtı,
 - ✓ 18 devlet avlak sahası,

- ✓ 13 genel avlak sahası,
- ✓ 1 geçici hayvan bakımevi bulunmaktadır.

Tabiatı Koruma Alanı

Akgöl Tabiatı Koruma Alanı (Ereğli Sazlıkları): Ayrancı-Ereğli ilçelerinde yer alan 66.804 dekarlık sahanın 41.550 dekarlık bölümü Karaman il sınırı içerisinde bulunmaktadır. 1995 yılında tabiatı koruma alanı ilan edilmiştir. Akgöl değişik türde kuşlara barınma yeri olarak ve ekonomik değeri yüksek olan kamışlarla kaplı bir saha olması ile önem arz etmektedir.

Tabiat Anıtları (2 Adet)

- 1. Altıkardeş Tabiat Anıtı:** Ermenek ilçesinde bulunan Ardıç ağacı tahmini 500 yaşında, 30 metre boyunda, 3 metre çapında ve 7,5 metre çevre genişliğinde olup, saha 2002 yılında tabiat anıtı ilan edilmiştir.
- 2. Dedeardıç Tabiat Anıtı:** Sarıveliler ilçesinde bulunan Ardıç ağacı tahmini 550 yaşında, 25 metre boyunda, 3,5 metre çapında ve 8 metre çevre genişliğinde olup, saha 2002 yılında tabiat anıtı ilan edilmiştir.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2020 yılları arasında **11.850** adet kanatlı hayvan tabiata bırakılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında yaban hayatını devamı için tabiata **88.639 kg** yem bırakılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında toplam **259** yaralı yaban hayvanının tedavisi ve rehabilitasyonu yapılarak tabii alanlarına bırakılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında yaban hayatının devamı için Karadağ, Çakırdağı ve Kirazdağı yaban hayatı sahalarına, **31 adet** yağmur suyu biriktirme paneli ekolojik su pınarı tesis edilmiştir.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003-2020 yılları arasında 850 adet mikroçip, 1 adet mikroçip okuyucu, 850 adet kulak küpesi belediyelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında **2.414** adet hayvana aşılama, **2.019** adet hayvana kısırlaştırılma, **2.063** adet hayvana işaretleme ve kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu hayvanlardan **997** adedi sahiplendirilmiştir.
- 2003-2020 yılları arasında **1.000 adet** su ve mama kabı sahihsiz hayvanların barınmaları ve beslenmeleri maksadıyla dağıtılmıştır.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Karaman'da **18** devlet avlağı ve **13** genel avlak sahası bulunmaktadır.
- 2003-2020 yılları arasında **157** adet avcı kursu açılmış ve **2.340** kişiye avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003-2020 yılları arasında av koruma çalışmalarında; **9.813** avcı kontrol edilmiştir. Kanun dışı av yapan; **862 kişi** hakkında işlem yapılmıştır. **294** yaban hayvanına ve **363** araç gerece el koyulmuştur.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- **Biy çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi:** Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi 2015-2017 yılları arasında tamamlanmıştır. İzleme çalışmaları devam etmektedir.

Tabiat Turizmi Master Planı

- Karaman ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak maksadıyla **Karaman İli Tabiat Turizmi Master Planı** ve **Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı** hazırlanmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2020** yılları arasında **Karaman** iline toplam **30.125.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **11 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

Meteoroloji Radarı

350 km yarıçaplı bir alanda gerçek zamanlı ve yüksek çözünürlüklü gözlem verisi elde edilmesi, nereye, ne zaman ve ne kadar yağış düşeceğine ilişkin bilgiler sağlanması, kuvvetli meteorolojik hadiseler ve bu hadiseler sonucu oluşan doğal afetlerin sebep olduğu can ve mal kayıplarının azaltılması için bu afetler öncesinde tahmin ve erken uyarıların hazırlanmasına katkı yapılması maksadıyla **Karaman Karadağ'a 1 adet Meteoroloji Radarı** kurulmuştur.

11 adet OMGİ ve **1 adet Meteoroloji Radarı** olmak üzere toplam **12 adet gözlem sistemi** ile **Karaman** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

5.3. KIRIKKALE YATIRIMLARI

**HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN KIRIKKALE'YE
SON 20 YILDA TAKRİBEN 29 MİLYAR TL'LİK
YATIRIM YAPILMIŞTIR.**

**Bu Yatırımların 900 MİLYON TL'si
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.**

- ✓ 5 baraj ve 1 gölet inşa ettik,
- ✓ Ulaş Barajı da inşaat safhasındadır,
- ✓ 43.080 dekar araziye sulamaya açtık ve çiftçilerimize yıllık 32 milyon TL zirai gelir artışı sağladık,
- ✓ 28 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 23 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ Kırıkkale Şehir Ormanı, 3 bal ormanı ve 2 mesire yeri tesis ettik,
- ✓ Orman köylerinde yaşayan 1.114 aileye 12,9 milyon TL ferdi proje kredisi ve desteği sağladık,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ Karaahmetli Tabiat Parkı ile vatandaşlarımızı tabiatla buluşturduk,
- ✓ 12 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu kurduk.

**Kırıkkale böyle muazzam yatırımları
Hükümetimizle birlikte gördü...**

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Kırıkkale** iline toplam **656.428.282 TL** yatırım yapılarak, **42** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **5 adedi Baraj, 1 adedi Gölet, 5 adedi Sulama Tesisi, 1 adedi Arazi Topplulaştırma ve TİGH, 28 adedi Taşkın Koruma Tesisi, 2 adedi HES Tesisidir.**
- Baraj depolama kapasitesi 54,11 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 1,43 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 43.080 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 32.310.000 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 9.080 dekar alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 26 yerleşim yeri ve 31.500 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
- Hidroelektrik enerji üretimi yıllık 0,18 milyar kWh'tir.

BARAJ ve GÖLETLER

2003 yılından bugüne kadar **5 baraj ve 1 gölet** tamamlanmış olup, toplamda **56 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (5 Adet)

1.Balıseyh Akçakavak Barajı: Barajın temelden yüksekliği 35 metredir. 1,19 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.780 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

2.Hasandede Barajı: Barajın temelden yüksekliği 46 metredir. 2,80 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 4.260 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2008 yılında hizmete alınmıştır.

3.Keskin Büyükceceli Barajı: Barajın temelden yüksekliği 52 metredir. 1,86 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 4.620 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

4.Keskin Ceritmüminli Barajı: Barajın temelden yüksekliği 32,20 metredir. 4,46 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 9.510 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2012 yılında hizmete alınmıştır.

5.Sulakyurt Barajı: Barajın temelden yüksekliği 51 metredir. 43,80 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 25.690 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Barajlar (1 Adet)

1.Merkez Ulaş Barajı: Barajın temelden yüksekliği 46,50 metredir. 1,58 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.750 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %12 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Barajlar (2 Adet)

1.Delice Büyükyaglı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 31 metredir. 360.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 370 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Keskin Konurhacıobası Barajı: Barajın temelden yüksekliği 37,50 metredir. 830.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.760 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (1 Adet)

1.Yahşihan Mahmutlar Şarklısı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 29 metredir. Gölet 1,43 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 1.840 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2016 yılında hizmete alınmıştır.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar 5 sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **43.080 dekar** arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **32 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (5 Adet)

1.Balışeyh Akçakavak Barajı Sulaması: 1.780 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

2.Hasandede Barajı Sulaması: 4.260 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2008 yılında hizmete alınmıştır.

3.Keskin Ceritmüminli Barajı Sulaması: 9.510 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

4.Sulakyurt Barajı Sulaması: 25.690 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

5.Yahşıhan Mahmutlarşarklısı Göleti Sulaması: 1.840 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (6 Adet)

1.Delice Büyükyazlı Barajı Sulaması: 370 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Gelingüllü Projesi Çerikli Sulaması: 110.330 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

3.Kesikköprü Köprüköy Sulaması Yenileme: 69.170 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Keskin Büyükceceli Barajı Sulaması: 4.620 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Keskin Konurhacıobası Barajı Sulaması: 1.760 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Merkez Ulaş Barajı Sulaması: 2.750 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 1 adet iş tamamlanarak 9.080 dekar alan tescili, inşaatı devam eden işlerde kısmi olarak 172.500 dekar arazi tescili olmak üzere toplam 181.580 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Kırıkkale ilinde 1 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (1 Adet)

1. Kırıkkale Çelebi Karabucak A.T. Projesi

İnşaat Safhasındaki AT ve TİGH (1 Adet)

1. Kırıkkale Keskin AT ve TİGH Projesi

Yatırım Programındaki AT ve TİGH (2 Adet)

- 1.Kırıkkale Çelebi ve Karakeçili AT ve TİGH Projesi
- 2.Kırıkkale Keskin 2. Kısım AT ve TİGH Projesi

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (28 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 28 dere ıslahı ile;

- Kırıkkale şehir merkezi,
- 23 adet yerleşim yeri ve
- 31.500 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
 1. Bahşılı Işıklar Köyü Çukurtarla Deresi Islahı
 2. Bahşılı Karadere Islahı
 3. Bahşili Kızılırmak Yatağı Islahı
 4. Balışeyh Kırılancık Köyü Taşkın Koruma

5. Delice Çerikli Beldesi Çıtırık Deresi Taşkın Koruma
6. Delice Çoğul Köyü Taşkın Koruma
7. Delice İlçesi Delice Çayı Islahı
8. Delice Kurtoglu Köyü Acısu Deresi Taşkın Koruma
9. Delice Kuzeyyurt Köyü Taşkın Koruma
10. Kapulukaya Barajı Rezervuarı Ağaçlandırılması Erozyon Kontrolü
11. Kapulukaya Barajı Sayaca Mevkii Rezervuarı Ağaçlandırılması ve Erozyon Kontrolü
12. Keskin Konurhacıobası Köyü Taşkın Koruma
13. Kırıkkale 56. Şube Taşkın Koruma Tesisleri Korkuluk Yapımı 2. Kısım
14. Kırıkkale İl Merkezi Çoruhözü Deresi Islahı
15. Kırıkkale Merkez 1. Kısım Çoruhözü Deresi Taşkın Koruma
16. Kırıkkale Merkez Aşağı Mahmutlar Köyü Fatih Mahallesi Taşkın Koruma
17. Kırıkkale Merkez Çullu Kasabası Taşkın Koruma
18. Kırıkkale Merkez Kimeski Mahallesi Söğüt Deresi Taşkın Koruma
19. Kırıkkale-Sulakyurt İlçe Merkezi Öz Deresi 1. Kısım
20. Sulakyurt Ayvatlı Köyü Kuruçay Deresi Taşkın Koruma
21. Sulakyurt Faraşlı Köyü ve Arazisi Kağnıçayırı ve Kayasekmez Dereleri Islahı
22. Sulakyurt İlçe Merkezi Diközü Deresi Taşkın Koruma
23. Sulakyurt İmamoğlu Çeşmesi Köyü ve Arazileri Taşkın Koruma
24. Sulakyurt Kalekişla Köyü Taşkın Koruma
25. Sulakyurt Sarıkızlı Köyü Çoraklı Deresi Taşkın Koruma
26. Sulakyurt Yenice Köyü Taşkın Koruma

27. Yahşıhan Hacıballı Köyü ile Ankara-Kırıkkale Karayolu Arası Kızılırmak Nehri Yatak Tanzimi Yapılması

28. Yukarı Mahmutlar Köyü Mezararkası Deresi Çevirme Seddesi ve Derivasyon Kanalı

İnşaatı Devam Eden Dere Islahları (5 Adet)

1.Bahşılı Karaahmetli Köyü Sarı Dere: Karaahmetli beldesi taşkınlardan korunacaktır. 14.07.2021 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

2.Delice Gözükızılı Köyü: Gözükızılı köyü taşkınlardan korunacaktır. 20.09.2021 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

3.Sulakyurt İlçe Merkezi Öz Deresi 2. Kısım: Sulakyurt İlçesi taşkınlardan korunacaktır. 13.07.2021 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

4. Sulakyurt Danacı Köyü: Danacı köyü taşkınlardan korunacaktır. %1 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

5. 05.Bölge Müdürlüğü Kırıkkale İli Tersip Bentleri Yapılması: Kırıkkale İli taşkınlardan korunacaktır. %1 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (28 Adet)

1.Bahşılı İlçe Merkezi Hendek Deresi: Bahşılı ilçesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Bahşılı İlçe Merkezi Karadere 1. Kısım: Bahşılı ilçesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Bahşılı İlçe Merkezi Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Bahşılı ilçe merkezi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Bahşılı Karaahmetli Beldesi Küreboğazı ve Sarıdere Dereleri Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Karaahmetli beldesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Balışeyh İlçesi Beyobası: Beyobası köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Balışeyh Yenice Köyü: Yenice köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

7.Baraklı Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Baraklı köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

8.Çipideresi Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Çipi köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

9.Çongar Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Çongar köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

10.Çullu Mahallesi Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Çullu mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

11.Delice Doğanören Köyü: Doğanören köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

12.Delice İlçe Merkezi Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Delice ilçe merkezi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

13.Hacıyusuflu Köyü Taşkın Koruma: Hacıyusuflu köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

14.Karakeçili İlçe Merkezi Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Karakeçili ilçe merkezi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

15.Kavak Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Kavak köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

16.Kayalaksolaklısı Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Kayalaksolaklısı köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

17.Keskin Danacıobası Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Danacıobası köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

18.Keskin Esatmüminli Köyü: Esatmüminli köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

19.Keskin Hacıömersolaklısı Köyü Taşkın Koruma: Hacıömersolaklısı köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

20.Kırıkkale Merkez Aşağı Mahmutlar Mahallesi Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Aşağı Mahmutlar mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

21.Kırıkkale Merkez Osmangazi Mahallesi Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Osmangazi mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

22.Kulaksız Köyü Arazileri Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Kulaksız köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

23.Sarıyaka Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Sarıyaka köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

24.Sulakyurt Alişeyhli Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Alişeyhli köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

25.Sulakyurt Danacı Köyü: Danacı köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

26.Sulakyurt İlçe Merkezi Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Sulakyurt ilçe merkezi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

27.Üçevler Köyü Taşkın ve Rüsubat Kontrolü: Üçevler köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

28.Yağbasan Köyü Taşkın ve Rüşubat Kontrolü: Yağbasan köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.
HES

Kendi Enerjimizi Kendimiz Üretiyoruz...

İşletme Safhasındaki HES'ler (2 Adet)

2 adet HES'in kurulu gücü 33,70 MW, yıllık enerji üretimi ise 178,36 milyon kiloWatt.saat'tir.

Planlama ve Proje Safhasındaki HES'ler: (2 Adet)

2 adet HES'in kurulu gücü 23,84 MW, yıllık enerji üretimi ise 59,40 milyon kiloWatt.saat'tir.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2003 – 2021 yılları arasında Kırıkkale'ye toplam 145 milyon TL'lik yatırım gerçekleştirilmiştir.

İlin Orman Varlığı ve Ağaçlandırma Faaliyetleri

- Kırıkkale İlinin ormanlık alanı **70.286 hektar** olup, yüzölçümünün **%16'sı** ormandır. Kırıkkale İli ormanlarının **%55'i** normal, **%45'i** bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2021 yılları arasında **30.454 hektar** arazide çalışma yapılarak **23 milyon adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- 2003-2021 yılları arasında **13.700.000 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2021 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **203.890 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.

- Ayrıca **216 km** karayolu ve köy yolu kenarına **92.359 adet** fidan dikilmiştir.

Bal Ormanı, Şehir Ormanı ve Mesire Yerleri Kurduk...

2003-2021 yılları arasında;

- **1** şehir ormanı kurulmuştur.
Kırıkkale Şehir Ormanı
- **2** mesire yeri kurulmuştur.
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek için **3** Bal Ormanı kurulmuştur.
 1. Dinek Bal Ormanı
 2. Kılıçlar Bal Ormanı
 3. Sulakyurt Bal Ormanı

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY çalışmaları kapsamında 2003-2021 döneminde; orman köylerinde yaşayan **1.114** aileye **12.896.799 TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin arttırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2021 yılı sonuna kadar **31** köyde **47.250 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.

DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kırıkkale ilinde;

- ✓ 1 tabiat parkı ve
- ✓ 20 avlak sahası bulunmaktadır.

Tabiat Parkı

Karaahmetli Tabiat Parkı: Bahşılı ilçesinde yer alan 1.075 dekarlık saha 2009 yılında Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı mevcuttur. Tabiat Parkı Çatalarla Sırtı mevkiinde 200 dekar alanda koruma maksatlı imar planı onaylanmıştır.

Sahada giriş kontrol ünitesi, otopark alanı, spor alanı, mescit, su haznesi, manzara seyir terası, 2 yağmur barınağı, sosyal donatılar, 37 kamelya, 110 piknik masası, 5 çeşme, 4 çocuk oyun alanı, giriş takı ve 61 güneş enerjisi ile aydınlatma sistemi bulunmaktadır. Ayrıca 1.200 metre kilit parke yol ile 2 km taşlı yol yapılmıştır.

2017 yılında Karaahmetli Tabiat Parkı'nda çevre düzenleme çalışmaları ve su sporları, yelkencilik, olta balıkçılığının geliştirilmesi maksadıyla yüzer iskele yapılmıştır. 2018 yılında 3 adet oyun parkı ve 15 adet kapalı piknik masası yapılmıştır.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2021 yılları arasında **14.750 adet** kanatlı hayvan tabiata bırakılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında yaban hayatının devamı için tabiata **44.000 kg** yem bırakılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında yaralanma, yakalanma vb. sebeplerden dolayı getirilen **435** hayvan tedavi edilerek tabiata salınmıştır.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003-2021 yılları arasında 5.550 mikroçip, 5.550 kulak küpesi, 4 adet ise mikroçip okuyucu belediyelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında 7.218 hayvan aşılanmış, 6.422 hayvan kısırlaştırılmış, 7.218 hayvana ise işaretleme ve kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu hayvanlardan **2.524 adedi** sahiplendirilmiştir.
- **Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Projesi:** Geçici Hayvan Bakım Evi yapımı maksadıyla Kırıkkale Belediyesi'ne 2009 yılında **450.000 TL** ödenek aktarılmıştır.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Kırıkkale de **18** genel avlak, **1** devlet avlağı ve **1** örnek avlak sahası bulunmaktadır.
- 2003-2021 yılları arasında **20** avcı eğitim kursu açılmış ve **600** kişiye avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003-2021 yılları arasında av koruma-kontrol çalışmalarında **12.228** avcı kontrol edilmiştir. Kanun dışı av yapan **848** kişi hakkında işlem yapılmıştır. **205** yaban hayvanına ve **165** araç gerece el koyulmuştur.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- **Biy çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi:** Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi 2015-2017 yılları arasında tamamlanmıştır. İzleme çalışmaları devam etmektedir.
- **Biyokaçakçılıkla Mücadele Çalışmaları:** Kırıkkale Valiliğimiz ve Kırıkkale Üniversitesi ile birlikte Biy çeşitlilik ve Biyokaçakçılık Çalıştayı düzenlenmiştir.

Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı

- Kırıkkale ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak maksadıyla Kırıkkale ili Tabiat Turizmi Master Planı ve Turizmi Uygulama Eylem Planı hazırlanmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2021** yılları arasında **Kırıkkale** iline toplam **2.100.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **12 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

Toplam **12 adet OMGİ** ile **Kırıkkale** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

5.4. KIRŞEHİR YATIRIMLARI

HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN KIRŞEHİR'E

SON 20 YILDA TAKRİBEN

25 MİLYAR TL'LİK YATIRIM YAPILMIŞTIR.

**Bu Yatırımların 1 MİLYAR 300 MİLYON TL'si
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.**

- ✓ Kırşehir şehir merkezine yıllık 39 milyon m³ menba kalitesinde içmesuyu temin ettik,
- ✓ 4 baraj ve 2 gölet inşa ettik,
- ✓ 129.840 dekar araziye sulamaya açarak, çiftçilerimize yıllık 69 milyon TL zirai gelir artışı sağladık,
- ✓ 18 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 27 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ Kırşehir Şehir Ormanı, 3 bal ormanı ve 1 mesire yeri tesis ettik,
- ✓ Orman köylerinde yaşayan 614 aileye 8,7 milyon TL ferdi proje kredisi ve desteği sağladık,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ Aşıkpaşa Tabiat Parkı ile vatandaşlarımızı tabiatla buluşturduk,
- ✓ 14 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu ve
- ✓ 1 adet Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi kurduk.

**Kırşehir böyle muazzam yatırımları
Hükümetimizle birlikte gördü...**

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Kırşehir** iline toplam **1.069.157.699 TL** yatırım yapılarak, **40** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **3 adedi İçmesuyu Tesisi, 4 adedi Baraj, 2 adedi Gölet, 9 adedi Sulama Tesisi, 4 adedi Arazi Toplulaştırma ve TİGH, 18 adedi Taşkın Koruma Tesisidir.**
- Yıllık 41,47 milyon m³ içme ve kullanma suyu temin edilerek 332.324 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi 9,25 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 15,52 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 129.840 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 68.839.544 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 175.410 dekar alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 16 yerleşim yeri ve 2.240 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.

İÇMESUYU TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **332.324** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **41,47 milyon m³** içmesuyu temin edilmektedir.

İşletme Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (3 Adet)

1.Kırşehir (Yeni Kuyular) İçmesuyu Arıtma Tesisi: Günlük arıtma kapasitesi 21.600 m³ olan tesis ile Kırşehir şehir merkezi menba kalitesinde içmesuyu sağlanmıştır. Tesis 2021 yılında hizmete alınmıştır.

2.Kırşehir İçmesuyu İsale Hattı: YAS kaynağından alınan su 46,83 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Kırşehir şehir merkezi yıllık 20,06 milyon m³ içmesuyu verilmektedir. Tesis 2017 yılında hizmete alınmıştır.

3.Kırşehir Mucur İçmesuyu Tesisleri: YAS Kuyuları kaynağından alınan su 4,10 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Mucur ilçe merkezi yıllık 2,21 milyon m³ içmesuyu verilmektedir. Tesis 2022 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (2 Adet)

1.Kırşehir (Özbağ) İçmesuyu Arıtma Tesis: Günlük arıtma kapasitesi 17.280 m³ olan tesis ile Kırşehir şehir merkezi menba kalitesinde su verilecektir. %6 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

2.Kırşehir Çiçekdağı İçmesuyu İsale Hattı: Musabeyli Cemil Çiçek Barajından alınacak su 20 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Çiçekdağı ilçesi ve Köseli Beldesine yıllık 830.000 m³ içmesuyu verilecektir. %56 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (1 Adet)

1.Kırşehir-Çiçekdağı İçmesuyu İsale Hattı 2. Kısım: Musabeyli Cemil Çiçek Barajından alınacak su, 21,25 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Kırşehir İli Çiçekdağı İlçesi ve Köseli Beldesine içmesuyu verilecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

BARAJ ve GÖLETLER

2003 yılından bugüne kadar **4 baraj ve 2 gölet** tamamlanmış olup, toplamda **25 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşılmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (4 Adet)

1.Akçakent Boğazevci Barajı: Barajın temelden yüksekliği 45 metredir. 2,14 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.500 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

2.Akpınar Pekmezci Barajı: Barajın temelden yüksekliği 35 metredir. 1,45 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.870 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

3.Kaman Değirmenözü Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30,50 metredir. 4,11 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 10.020 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

4.Kırşehir-Akpınar Neşet Ertaş Barajı: Barajın temelden yüksekliği 50 metredir. 1,55 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.830 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (2 Adet)

1.Boztepe Çamalak Göleti: Göletin temelden yüksekliği 17,50 metredir. Gölet 1,62 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 1.670 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2019 yılında hizmete alınmıştır.

2.Mucur Aksaklı Karacalı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24,50 metredir. Gölet 13,90 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 14.250 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2004 yılında hizmete alınmıştır.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar **9** sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **124.410 dekar** arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **69 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (9 Adet)

1.Akçakent Boğazevci Barajı Sulaması: 3.500 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

2.Akpınar Pekmezci Barajı Sulaması: 3.870 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

3.Kaman Değirmenözü Barajı Sulaması: 10.020 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2013 yılında hizmete alınmıştır.

4.Karaova Sulaması: 42.500 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2007 yılında hizmete alınmıştır.

5.Mucur Aksaklı Karacalı Göleti Sulaması: 14.250 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

6.Mucur Seyfe Havzası Ekoloji Koruma Projesi: 2005 yılında hizmete alınmıştır.

7.Sıddıklı Küçükoba Kulpak Sulaması: 820 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2014 yılında hizmete alınmıştır.

8.Sıddıklı Sulaması: 49.450 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2009 yılında hizmete alınmıştır.

9.Kırşehir-Çiçekdağı Kırdök Göleti Sulaması Yenileme: 2.600 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2022 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Sulama Tesisleri (3 Adet)

1.Boztepe Çamalak Göleti Sulaması: 1.670 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %77 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

2.Kaman Yukarıçiftlik (Çiftlikbağla) Sulaması Borulu Şebekeye Dönüştürme (Yenileme): İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır. 25.100 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %85 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

3.Kırşehir Akpınar Neşet Ertaş Barajı Sulaması: 2.830 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 24.03.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (7 Adet)

1.Kırşehir Çiçekdağı Deliceirmek Kızılcaali Köprüsü: Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Kırşehir Savcılı Büyükoba Pompaj Sulaması: 28.550 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Kırşehir-Kaman Yukarıçiftlik (Çiftlikbağla) Göleti Sulaması Yenileme 2. Kısım: 9.000 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Kırşehir-Karaova Barajı İletim Hattı Tamamlama: Planlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Kırşehir-Mucur Kargın Göleti Sulaması Yenileme: 4.020 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Kültepe Barajı Sulaması Borulu Şebeke Dönüştürme (Yenileme): 30.600 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

7.Yamula Projesi Kalaba-Seyfe Sulaması (Kırşehir): 1.102.920 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 4 adet iş tamamlanarak 175.410 dekar alan tescili, inşaatı devam eden işlerde kısmi olarak 48.000 dekar arazi tescili olmak üzere toplam 223.410 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Kırşehir ilinde 23 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (4 Adet)

1. Kırşehir Dulkadirli A.T. ve TİGH Projesi (Sulama + Toplulaştırma)
2. Kırşehir Mucur Aksaklı A.T. ve TİGH Projesi
3. Kırşehir Mucur Aksaklı AT ve TİGH 2.Kısım
4. Kırşehir Sıddıklı A.T. ve TİGH Projesi

İnşaat Safhasındaki AT ve TİGH (1 Adet)

1. Kırşehir Kaman Çiftlikbala Sulaması AT Ve TİGH Projesi

Planlama ve Proje Safhasındaki AT ve TİGH (3 Adet)

1. Kırşehir Akpınar Çiftlikmehmetağa AT ve TİGH
2. Kırşehir Savcılı Büyükoba AT ve TİGH
3. Kırşehir-Merkez Dulkadirli AT ve TİGH Tamamlama

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (18 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 18 dere ıslahı ile;

- 16 adet yerleşim yeri ve
 - 2.240 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
1. Akçakent Boğazevci Kasabası Man ve Kurudere Taşkın Koruma
 2. Akçakent Boğazevci Kasabası Taşkın Koruma
 3. Boztepe Karacaören Kasabası Güneyin Deresi Taşkın Koruma
 4. Çiçekdağ Beşikli Köyü ve Arazileri Taşkın Koruma
 5. Çiçekdağı Acıköy Köyünün Kırıcak Deresi Taşkın Koruma
 6. Çiçekdağı Beşikli Köyü Kurudere Taşkın Koruma
 7. Çiçekdağı Çanakpınar Köyü Kurudere Taşkın Koruma
 8. Kaman Bayramözü Köyü Kocaahmet Deresi Taşkın Koruma
 9. Kaman İlçe Merkezinin Kurudere Taşkın Koruma
 10. Kaman Kargın Yenice Kasabası Söğütlü Deresi Taşkın Koruma
 11. Kırşehir Merkez Çayağzı Kasabası Deresi Taşkın Koruma
 12. Kırşehir Merkez İlçe Yandereler 2. Kısım Taşkın Koruma
 13. Kırşehir Merkez Karacaören Kasabası Kuyuderesi Taşkın Koruma
 14. Kırşehir Merkez Kılıçözü Deresi Islahı 3. Kısım Taşkın Koruma
 15. Kırşehir Merkez Kılıçözü Deresi Islahı 4. Kısım Taşkın Koruma

16. Kırşehir Merkez Körpınar ve Kaman İshocalı Beldesi Taşkın Koruma
17. Kırşehir Merkez Ulupınar Kasabası Patlak Deresi 2.Kısım Taşkın Koruma
18. Kırşehir Çiçekdağı Fevzi Çakmak Mahallesi

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (1 Adet)

1.Kırşehir-Çiçekdağı Çopraşık Köyü Köyiçi Deresi: Çiçekdağı Çopraşık Köyü taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2003 – 2022 yılları arasında Kırşehir’e toplam 140 milyon TL yatırım yapılmıştır.

İlin Orman Varlığı ve Ağaçlandırma Faaliyetleri

- Kırşehir İlinin ormanlık alanı **43.668 hektar** olup, yüzölçümünün %7’si ormandır. Kırşehir İli ormanlarının %75’i normal, %25’i bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2021 yılları arasında **35.230 hektar** arazide çalışma yapılarak **26.653.843 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- 2003-2021 yılları arasında **6.700.000 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2021 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **174.960 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- Ayrıca **259 km** karayolu ve köy yolu kenarına **133.905 adet** fidan dikilmiştir.

Bal Ormanı, Şehir Ormanı ve Mesire Yerleri Kurduk...

- 2003-2021 yılları arasında;
- **1** şehir ormanı kurulmuştur.
 - ✓ Kırşehir Şehir Ormanı
- **1** adet mesire yeri kurulmuştur.
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek için **3** adet bal ormanı kurulmuştur.
 1. Budak Bal Ormanı
 2. Akçaağıl Bal Ormanı
 3. Müderris Bal Ormanı

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY çalışmaları kapsamında 2003-2020 döneminde; orman köylerinde yaşayan **614** aileye **8,6 milyon TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin arttırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2021 yılı sonuna kadar **43 köyde 277.260 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.
- **4 köyde Tıbbi Aromatik Bitki Bahçesi** kurulmuş ve **37.000 adet** fidan dikilmiştir.

Geleceğe Nefes Oluyoruz...

- Kırşehir İlimizde 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü “Geleceğe Nefes” etkinliği kapsamında 2019, 2020 ve 2021 yıllarında **45** ayrı bölgede **176.746 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.

DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **Kırşehir ilinde;**
 - ✓ 1 tabiat parkı,
 - ✓ 1 tabiat koruma alanı,
 - ✓ 1 Ramsar sulak alanı,
 - ✓ 2 devlet avlak sahası,
 - ✓ 22 genel avlak sahası bulunmaktadır.

Tabiat Parkı

Aşıkpasha Tabiat Parkı: Kırşehir merkezde yer alan 1.276 dekarlık saha 08.01.2010 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı 04.06.2010 tarihinde onaylanmıştır.

Alanda idari-ziyaretçi tanıtım merkezi, kır lokantası, spor destek üniteleri, tenis kortları, basketbol sahaları, çocuk oyun alanı, gözetleme

kuleleri, sosyal donatılar, çeşmeler, piknik üniteleri, yol aydınlatma, mescit, elektrik trafo ve yolun granit küp taş yapım işi tamamlanmıştır.

Tabiatı Koruma Alanı

Seyfe Gölü Tabiatı Koruma Alanı: Mucur ilçesinde yer alan 125.331 dekarlık saha 26.08.1990 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir. İç Anadolu Bölgesinde, Orta Kızılırmak Bölümünde yer alan Kırşehir İlinin doğusunda tektonik kökenli çukurlukta yer alır. Alanın kaynak değerlerini su kuşları oluşturur.

Ramsar Sulak Alan

Seyfe Gölü Ramsar Sulak Alanı: Mucur ilçesinde yer alan saha 107.000 dekar olup, 1994 yılında Ramsar Alanı olarak ilan edilmiştir.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2021 yılları arasında **500 adet** sülün ve **3.950 adet** keklik tabiata bırakılmıştır.
- 2003-2021 yılında yaban hayatının devamı için tabiata **38.445 kg** yem bırakılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında toplam **87** yaralı yaban hayvanının tedavisi ve rehabilitasyonu yapılarak tabii alanlarına bırakılmıştır.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003-2021 yılları arasında 3.700 mikroçip, 3.750 kulak küpesi, 2 adet ise mikroçip okuyucu belediyelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- 2003-2021 yılında 8.228 hayvan aşılanmış, 2.245 kısırlaştırılmış, 2.245 hayvana ise işaretleme ve kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu hayvanlardan 1.355 adedi sahiplendirilmiştir.
- Hirfanlı Baraj Göleti ve Seyfe Gölü Sulak Alanında Doğa Araştırmaları Derneği ile yapılan protokol çerçevesinde kış ortası su kuşu sayımları yapılmıştır.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Kırşehir ilinde 2 devlet ve 22 genel avlak sahası bulunmaktadır.
- 2003-2021 yılları arasında **68** avcı kursu açılmış ve 2.081 kişiye avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003-2021 yılları arasında av koruma çalışmalarında **7.872** avcı kontrol edilmiştir. Kanun dışı av yapan **659 kişi** hakkında işlem yapılmıştır. 780 yaban hayvanına ve 479 araç gerece el koyulmuştur.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- **Biy çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi:** Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi 2015-2017 yılları arasında tamamlanmıştır. İzleme çalışmaları devam etmektedir.
- **Biyokaçakçılıkla Mücadele Çalışmaları:** İlimizde biyoçeşitlilik ve biyokaçakçılık çalıştayları yapılmıştır.

Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı

- Kırşehir ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak amacıyla Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı hazırlanmıştır. Bu çerçevede Tabiat Turizmi Çalıştayları yapılmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Kırşehir** iline toplam **3.250.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok

araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **14 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi

Afetlere sebep olan yıldırım ve şimşek hadiseleri tespit ve takip edilerek oluşması muhtemel ani kuvvetli yağışlar için erken uyarıların hazırlanarak can ve mal kayıplarının azaltılması, uçuş güvenliği için havacılık sektörünün ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması gibi birçok hizmetin sağlanması katkı yapılması maksadıyla **1 adet Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi (YTTS)** kurulmuştur.

14 adet OMGİ ve 1 adet YTTS olmak üzere toplam **15 adet gözlem sistemi** ile **Kırşehir** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

5.5. KONYA YATIRIMLARI
HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN KONYA'YA
SON 20 YILDA TAKRİBEN
168,5 MİLYAR TL'LİK YATIRIM YAPILMIŞTIR.
Bu Yatırımların 22 MİLYAR TL'si
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.

- ✓ Torosların menba suyundan, yıllık 100 milyon m³ içmesuyunu Mavi Tünel vasıtasıyla Konya şehir merkezi ve Çumra ilçesine ilettik,
- ✓ 24 baraj ve 31 gölet inşa ettik,
- ✓ 8 baraj ve 4 göletin inşaatı devam etmektedir,
- ✓ Konya'da 796.930 dekar araziye sulamaya açtık, Böylece Konyalı çiftçilerimize yıllık 726 milyon TL zirai gelir artışı sağladık.
- ✓ 143 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 124 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ 6 şehir ormanı, 35 mesire yeri ve 14 bal ormanı ve tesis ettik,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ Tabiat turizmini geliştirmek için yatırımlar yaptık,
- ✓ 54 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu,
- ✓ 1 adet Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi ve
- ✓ 1 adet Havaalanı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu kurduk.

Konya böyle muazzam yatırımları
Hükümetimizle birlikte gördü...

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Konya** iline toplam **19.724.648.184 TL** yatırım yapılarak, **307** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **2 adedi İçmesuyu Tesisi, 24 adedi Baraj, 31 adedi Gölet, 6 adedi Yeraltı Depolaması, 70 adedi Sulama Tesisi, 22 adedi Arazi Toplulaştırma ve TİGH, 143 adedi Taşkın Koruma Tesisi, 3 adedi HES Tesisi**
- Yıllık 100 milyon m³ içme ve kullanma suyu temin edilerek 3.000.000 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi 1.827,28 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 18,14 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Yeraltı depolaması kapasitesi 1,51 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 884.010 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 1.651.824.222 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 3.685.120 alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 180 yerleşim yeri ve 38.742 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
- Hidroelektrik enerji üretimi yıllık 0,10 milyar kWh'tir.

İÇMESUYU TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **3.000.000** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **100 milyon m³** içmesuyu temin ediyoruz.

İşletme Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (2 Adet)

1.Mavi Tünel İçmesuyu Arıtma Tesisleri: Günlük arıtma kapasitesi 366.850 m³ olan tesis ile Konya şehir merkezine menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2019 yılında hizmete alınmıştır.

2.Mavi Tünel İçmesuyu İsale Hattı: Bağbaşı Barajı kaynağından alınan su 118,50 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Konya şehir

merkezine, Çumra ilçesine ve İçeri Çumra beldesine yıllık 100,00 milyon m³ içmesuyu verilmektedir. Tesis 2020 yılında hizmete alınmıştır.

BARAJLAR, GÖLETLER ve YERALTI DEPOLAMALARI

2003 yılından bugüne kadar **24 baraj, 37 gölet ve 6 adet yeraltı depolaması** tamamlanmış olup, toplamda **1 milyar 847 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşılmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (24 Adet)

1.Akşehir Yaylabeleden Barajı: Barajın temelden yüksekliği 41 metredir. 1,16 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.720 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

2.Bağbaşı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 115 metredir. 205 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 296.455 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Konya şehir merkezine yıllık 200 milyon m³ içme suyu sağlamıştır. 2012 yılında hizmete alınmıştır.

3.Beyşehir Damlapınar Barajı: Barajın temelden yüksekliği 58 metredir. 8 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 10.200 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2012 yılında hizmete alınmıştır.

4.Bozkır Çağlayan Barajı: Barajın temelden yüksekliği 38 metredir. 5,25 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 11.970 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2012 yılında hizmete alınmıştır.

5.Derbent Çiftliközü Barajı: Barajın temelden yüksekliği 43 metredir. 3 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 6.900 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2006 yılında hizmete alınmıştır.

6.Derebucak Prof. Dr.Yılmaz Muslu Barajı: Barajın temelden yüksekliği 52 metredir. Baraj, 11,70 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2007 yılında hizmete alınmıştır.

7.Doğanhisar Ayaslar Barajı: Barajın temelden yüksekliği 40 metredir. 2,60 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.900 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2009 yılında hizmete alınmıştır.

8.Doğanhisar İlyaslar Barajı: Barajın temelden yüksekliği 34 metredir. 1,66 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.950 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

9.Doğanhisar Karaağa Barajı: Barajın temelden yüksekliği 31 metredir. 2 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 9.460 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2005 yılında hizmete alınmıştır.

10.Güneysınır Alanözü Barajı: Barajın temelden yüksekliği 38 metredir. 3,10 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 780 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

11.Hadim Bolat Barajı: Barajın temelden yüksekliği 34,50 metredir. 613.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.300 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

12.Hadim Göynükkışla Barajı: Barajın temelden yüksekliği 41,20 metredir. 3,17 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 5.400 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

13.Hadim Yarıcak Barajı: Barajın temelden yüksekliği 33,90 metredir. 2,08 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 6.250 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

14.Hotamış Depolaması: Barajın temelden yüksekliği 15 metredir. 580 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 347.650 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

15.İlgın Aşağıciğil Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30 metredir. 1,89 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.060 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2006 yılında hizmete alınmıştır.

16.Kadınhanı Beykavağı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 42 metredir. 1,80 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 4.980 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2008 yılında hizmete alınmıştır.

17.Meram Akşahan Barajı: Barajın temelden yüksekliği 45 metredir. 4,66 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 7.700 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2012 yılında hizmete alınmıştır.

18.Meram Güneydere Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30 metredir. 190.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

19.Selçuklu Malas Barajı: Barajın temelden yüksekliği 38 metredir. 2,91 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.150 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2011 yılında hizmete alınmıştır.

20.Seydişehir Oğlakçı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36 metredir. 1,76 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.880 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2014 yılında hizmete alınmıştır.

21.Seydişehir Suğla Depolaması: Barajın temelden yüksekliği 9 metredir. Baraj, 258,50 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2003 yılında hizmete alınmıştır.

22.Afşar Hadimi Barajı: Barajın temelden yüksekliği 127 metredir. Baraj, 364 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

23.Bozkır Barajı: Barajın temelden yüksekliği 116 metredir. 361 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. Ayrıca enerji maksatlı olan Bozkır Barajı ile yıllık 35,33 milyon kWh enerji üretilmektedir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

24.Hüyük İlmen Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30 metredir. 646.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.220 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Barajlar (5 Adet)

1.Akşehir Değirmenköy Gölçayır Barajı: Barajın temelden yüksekliği 55 metredir. 2,44 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.350 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 16.10.2020 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

2.Bozkır Dereiçi Barajı: Barajın temelden yüksekliği 32,50 metredir. 486.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 740 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %36 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

3.Bozkır Harmanpınarı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 35 metredir. 336.200 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 710 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %33 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

4.Selçuklu Tepekent Barajı: Barajın temelden yüksekliği 41,50 metredir. 1,24 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.300 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %15 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

5.Taşkent Borboğazı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 38 metredir. 2,70 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 7.020 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %48 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Barajlar (15 Adet)

1.Akşehir Çakıllar Barajı: Barajın temelden yüksekliği 35 metredir. 1,06 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.110 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Akşehir Tekke Barajı: Barajın temelden yüksekliği 40 metredir. 1,27 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.540 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

3.Derbent Değiş Derbentteke Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30 metredir. 490.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.230 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Doğanhisar Çınaroba Barajı: Barajın temelden yüksekliği 42,30 metredir. 493.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.220 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Hadim Kaplanlı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 35 metredir. 822.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.080 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

6.Hadim Korualan Barajı: Barajın temelden yüksekliği 32 metredir. Baraj, 244.400 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

7.Hadim Yalınçevre Barajı: Barajın temelden yüksekliği 37,50 metredir. Baraj, 819.500 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

8.Halkapınar Delimahmutlu Barajı: Barajın temelden yüksekliği 48 metredir. 3,92 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 17.990 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

9.İlgın Barakmuslu Barajı: Barajın temelden yüksekliği 46,50 metredir. 1,11 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.170 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

10.Meram Karadiğın Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36 metredir. 4,66 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 5.970 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

11.Meram Kumralı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 35,92 metredir. 590.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.190 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

12.Meram Sağlık Barajı: Barajın temelden yüksekliği 33 metredir. 590.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.490 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

13.Seydişehir Gevrekli - Bostandere Barajı: Barajın temelden yüksekliği 44 metredir. Baraj, 3,54 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

14.Seydişehir Kuran Barajı: Barajın temelden yüksekliği 34,50 metredir. Baraj, 622.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

15.Seydişehir Tol Barajı: Barajın temelden yüksekliği 48 metredir. 1,83 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.720 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (37 Adet)

1.Akşehir Atakent Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24,25 metredir. 982.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 2.330 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2017 yılında hizmete alınmıştır.

2.Beyşehir Karaali Göleti: Göletin temelden yüksekliği 14 metredir. 145.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 250 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

3.Derebucak Çamlık Göleti: Göletin temelden yüksekliği 17 metredir. 327.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 480 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2017 yılında hizmete alınmıştır.

4.Doğanhisar Deveyolu Göleti: Göletin temelden yüksekliği 14,50 metredir. 349.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 710 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2017 yılında hizmete alınmıştır.

5.Doğanhisar Konakkale Göleti: Göletin temelden yüksekliği 18 metredir. 658.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 750 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2013 yılında hizmete alınmıştır.

6.Ertuğrul Şehit Mehmet Çolak Göleti: Göletin temelden yüksekliği 14 metredir. 127.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 310 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

7.Güneysınır Aydoğmuş Göleti: Göletin temelden yüksekliği 27 metredir. Gölet, 4,70 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 2014 yılında hizmete alınmıştır.

8.Güneysınır Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 275.500 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 600 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2021 yılında hizmete alınmıştır.

9.Hadim İnönü Yaylası Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 1,08 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.950 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2011 yılında hizmete alınmıştır.

10.Hadim Yelmez Göleti: Göletin temelden yüksekliği 27 metredir. 424.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 450 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

11.Hüyük Burunsuz Göleti: Göletin temelden yüksekliği 21 metredir. 115.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 370 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

12.Hüyük Çamlıca Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 590.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 810 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2021 yılında hizmete alınmıştır.

13.Hüyük Çavuş Göleti: Göletin temelden yüksekliği 26 metredir. 1,04 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.380 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2008 yılında hizmete alınmıştır.

14.Hüyük Göçeri Göleti: Göletin temelden yüksekliği 12 metredir. 70.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 200 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

15.Hüyük Mutlu Göleti: Göletin temelden yüksekliği 23 metredir. 318.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 900 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

16.Hüyük Pınarbaşı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25 metredir. 165.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 440 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

17.Hüyük Suludere Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 240.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 600 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

18.İlgın Aşağıçığıl 2 Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24,50 metredir. 232.500 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 530 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2020 yılında hizmete alınmıştır.

19.İlgın Balkı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25 metredir. 520.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.600 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

20.İlgın Belekler Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 360.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.030 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2016 yılında hizmete alınmıştır.

21.İlgın Yukarıçığıl Göleti: Göletin temelden yüksekliği 23 metredir. 426.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.300 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2013 yılında hizmete alınmıştır.

22.Meram Erenkaya Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 778.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.300 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2012 yılında hizmete alınmıştır.

23.Meram Gökyurt Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24 metredir. 390.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.140 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

24.Meram İnlıce Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24 metredir. 510.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.310 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2016 yılında hizmete alınmıştır.

25.Meram Kayalı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 12,50 metredir. 296.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 600 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2019 yılında hizmete alınmıştır.

26.Meram Yeşiltekke Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24 metredir. 640.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.170 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2013 yılında hizmete alınmıştır.

27.Sarayönü Bahçesaray Göleti: Göletin temelden yüksekliği 29 metredir. 300.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.190 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

28.Seydişehir Kesecik Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24 metredir. 340.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 300 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

29.Seydişehir Ortakaraören Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 655.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 730 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2018 yılında hizmete alınmıştır.

30.Seydişehir Taraşçı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 805.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.900 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2010 yılında hizmete alınmıştır.

31.Taşkent Balcılar Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28 metredir. 283.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 640 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2017 yılında hizmete alınmıştır.

32.Ereğli Çayhan HİS Göleti: Göletin temelden yüksekliği 6,50 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 96.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

33.Ereğli Ulumeşe Çağlar HİS Göleti: Göletin temelden yüksekliği 9,75 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 32.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

34.Ereğli Ulumeşe HİS Göleti: Göletin temelden yüksekliği 8,50 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 11.400 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

35.Hüyük Selki HİS Göleti: Göletin temelden yüksekliği 12,25 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 35.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

36.Seydişehir Gidengelmaz Dağları Arpaçukuru Yaban Hayatı İçme Suyu: Göletin temelden yüksekliği 3,50 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 3.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

37.Seydişehir Gidengelmaz Dağları Eşekçukuru Yaban Hayatı İçme Suyu: Göletin temelden yüksekliği 3 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 4.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

İnşaat Safhasındaki Göletler (3 Adet)

1.Meram Yeşildere Göleti: Göletin temelden yüksekliği 27 metredir. 713.438 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.420 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %5 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

2.Seydişehir Karacaören Göleti: Göletin temelden yüksekliği 19,50 metredir. 678.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 2.520 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir.

3.Taşkent Afşar Göleti: Göletin temelden yüksekliği 26 metredir. 1,80 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 4.660 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %14 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Göletler (7 Adet)

1.Ahırılı Akkise Göleti: Göletin temelden yüksekliği 19,50 metredir. 528.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 940 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Güneysınır Ağaçoba Göleti: Göletin temelden yüksekliği 22,70 metredir. 326.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 510 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Hüyük Değirmenaltı Pınarbaşı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 27,50 metredir. Gölet, 411.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Meram Çomaklar - Çatören Göleti: Göletin temelden yüksekliği 27 metredir. Gölet, 1,69 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Seydişehir Mesudiye Göleti: Göletin temelden yüksekliği 17 metredir. 212.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 580 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

6.Seydişehir Ufacık Tepecik Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25 metredir. 1,45 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 2.520 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

7.Seydişehir Yenice Göleti: Göletin temelden yüksekliği 22,55 metredir. 388.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 660 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Yeraltı Depolamaları

İşletme Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (6 Adet)

1.Ereğli Çakmak 1 YAS Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 1,50 metredir. Depolama, 7.500 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

2.Ereğli Çakmak 2 YAS Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 2 metredir. Depolama, 8.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

3.Konya Akşehir Cankurtaran Yeraltı Barajı: Yeraltı akifer besleme depolamasının **kuyu derinliği** 7 metredir. Depolama, 5.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

4.Konya Akşehir Gölçayır Yerüstü Sulaması ve Yeraltısu Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 50 metredir. Depolama, 1.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

5.Konya Akşehir Reis Depolaması Yerüstü Sulaması ve Yeraltısu Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 7,50 metredir. Depolama, 40.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

6.Konya Çumra Gökhüyük Timraş Obruğu Yeraltı Suyunu Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 30 metredir. Depolama, 1,45 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (5 Adet)

1.Altınekin Ayışığı Yeraltı Barajı: Yeraltı akifer besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5 metredir. Depolama, 10.000 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Ereğli Yellice Tersip Bendi ve Suni Depolama: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 8 metredir. Depolama, 30.000 m³ su

biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

3.Kulu Ömeranlı Yeraltı Barajı: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 2 metredir. Depolama, 10.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Meram Kayalı Yeraltı Barajı: Yeraltı akifer besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5 metredir. Depolama, 10.000 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Taşkent Yeraltı Barajı: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 2 metredir. Depolama, 8.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar **70** sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **720.860 dekar**, kısmi olarak **274.970 dekar arazi olmak üzere toplam 995.830 dekar arazi** sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **1 Milyar 652 Milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (70 Adet)

1.Akşehir Atakent Göleti Sulaması: 2.330 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

2.Akşehir Çakıllar Regülatörü Sulaması: 1.450 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

3.Akşehir Çakıllar YAS Yağmurlama Sulama Tesisi: 1.610 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

4.Akşehir Doğrugöz YAS Yağmurlama Sulama Tesisi: 4.370 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

5.Akşehir Gedil 1. ve 2. Kısım YAS Yağmurlama Sulama Tesisi: 1.370 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

6.Akşehir Gölçayır YAS Yağmurlama Sulama Tesisi: 8.300 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

7.Akşehir Ilıcak Regülatör ve Sulaması: 1.580 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2018 yılında hizmete alınmıştır.

8.Akşehir Kozağaç YAS Yağmurlama Sulama Tesisi: 2.020 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

9.Akşehir Reis Depolaması ve Sulaması: 710 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2020 yılında hizmete alınmıştır.

10.Akşehir Yaylabeleden Barajı sulaması: 3.720 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2018 yılında hizmete alınmıştır.

11.Akşehir Yeniköy 1. ve 2. Kısım YAS Yağmurlama Sulama Tesisi: 2.260 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

12.Beyşehir Damlapınar Barajı Sulaması: 10.200 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2012 yılında hizmete alınmıştır.

13.Beyşehir Emen Sulaması: 3.080 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

14.Beyşehir Karaali Göleti Sulaması: 250 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

15.Beyşehir Kireli 1. Kademe Pompaj Sulaması: 111.820 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2006 yılında hizmete alınmıştır.

16.BSA (Beyşehir-Suğla-Apa) Kanalı 1.Kısım: 2011 yılında hizmete alınmıştır.

17.BSA (Beyşehir-Suğla-Apa) Kanalı 2.Kısım: 2015 yılında hizmete alınmıştır.

18.Çumra KOS 6-2. Kısım Sulaması: 51.600 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2012 yılında hizmete alınmıştır.

19.Derbent Çiftliközü Barajı Sulaması: 6.900 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2006 yılında hizmete alınmıştır.

20.Derbent Göleti Sulaması: 3.730 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2003 yılında hizmete alınmıştır.

21.Derebucak Çamlık Göleti Sulaması: 480 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

22.Doğanhisar Ayaslar Barajı Sulaması: 2.900 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2009 yılında hizmete alınmıştır.

23.Doğanhisar Deştiğin Göleti Sulaması: 1.770 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2013 yılında hizmete alınmıştır.

24.Doğanhisar Deveyolu Göleti Sulaması: 710 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2021 yılında hizmete alınmıştır.

25.Doğanhisar İlyaslar Barajı Sulaması: 3.950 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

26.Doğanhisar Karaağa Barajı Sulaması: 9.460 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2021 yılında hizmete alınmıştır.

27.Doğanhisar Konakkale Göleti Sulaması: 750 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2013 yılında hizmete alınmıştır.

28.Ertuğrul Şehit Mehmet Çolak Göleti Sulaması: 310 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

29.Gembos Derivasyon Kanalı Çift Taraflı Tel Çit Yapımı: 2017 yılında hizmete alınmıştır.

30.Gembos Derivasyonu ve Yeşildağ Sulaması: 30.400 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2011 yılında hizmete alınmıştır.

31.Güneysınır Alanözü Barajı Sulaması: 780 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

32.Hadim Göleti Sulaması: 350 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2013 yılında hizmete alınmıştır.

33.Hadim İnönü Yaylası Göleti Sulaması: 1.950 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2011 yılında hizmete alınmıştır.

34.Hadim Yelmez Göleti Sulaması: 450 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

35.Hüyük Burunsuz Göleti Sulaması: 370 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

36.Hüyük Çamlıca Göleti Sulaması: 810 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

37.Hüyük Çavuş Göleti Sulaması: 1.380 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2008 yılında hizmete alınmıştır.

38.Hüyük Göçeri Göleti Sulaması: 200 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

39.Hüyük Mutlu Göleti Sulaması: 900 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

40.Hüyük Pınarbaşı Göleti Sulaması: 440 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

41.Hüyük Suludere Göleti Sulaması: 600 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

42.İlgın Argıthanı Regülatörü Sulaması: 6.500 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2011 yılında hizmete alınmıştır.

43.İlgın Aşağıciğil 2 Göleti Sulaması: 530 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2020 yılında hizmete alınmıştır.

44.İlgın Aşağıciğil Barajı Sulaması: 3.060 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2006 yılında hizmete alınmıştır.

45.İlgın Balkı Göleti Sulaması: 1.600 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

46.İlgın Belekler Göleti Sulaması: 1.030 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

47.İlgın Bulcuk Barajı Sulaması: 5.950 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2012 yılında hizmete alınmıştır.

48.İlgın Yukarıçiğil Göleti Sulaması: 1.300 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2013 yılında hizmete alınmıştır.

49.Kadınhanı Beykavağı Barajı Sulaması: 4.980 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2008 yılında hizmete alınmıştır.

50.Konya Ovası Sulaması 4. ve 7. Kısım Sulaması: 208.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2005 yılında hizmete alınmıştır.

51.Mavi Regülatörü ve Apa-Hotamış İletim (AHI) Kanalı: 2020 yılında hizmete alınmıştır.

52.Meram Akşahan Barajı Sulaması: 7.700 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2012 yılında hizmete alınmıştır.

53.Meram Çukurçimen Göleti Sulaması: 2.220 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2013 yılında hizmete alınmıştır.

54.Meram Erenkaya Göleti Sulaması: 1.300 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2012 yılında hizmete alınmıştır.

55.Meram Gökyurt Göleti Sulaması: 1.140 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

56.Meram Güneydere Barajı Sulaması: 1.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

57.Meram İnlice Göleti Sulaması: 1.310 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

58.Meram Kayalı Göleti Sulaması: 600 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2021 yılında hizmete alınmıştır.

59.Meram Yeşiltekke Göleti Sulaması: 1.170 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2013 yılında hizmete alınmıştır.

60.Sarayönü Bahçesaray Göleti Sulaması: 1.190 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

61.Selçuklu Malas Barajı Sulaması: 1.150 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2011 yılında hizmete alınmıştır.

62.Seydişehir Cazibe Sulaması: 72.020 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

63.Seydişehir Karaören Pompaj Sulaması: 14.700 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2003 yılında hizmete alınmıştır.

64.Seydişehir Kesecik Göleti Sulaması: 300 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

65.Seydişehir Oğlakçı Barajı Sulaması: 3.880 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

66.Seydişehir Ortakaraören Göleti Sulaması: 730 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2019 yılında hizmete alınmıştır.

67.Seydişehir Suğla Cazibe Sulaması: 95.300 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

68.Seydişehir Taraşçı Göleti Sulaması: 1.900 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

69.Sille Himmet Ölçmen Barajı Sulaması Klasik Şebekenin Boruluya Çevrilmesi: 3.400 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2012 yılında hizmete alınmıştır.

70.Taşkent Balcılar Göleti Sulaması: 640 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Sulama Tesisleri (17 Adet)

1.Afşar Hadimi Bağbaşı Tüneli: %60 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

2.Bozkır Çağlayan Barajı Sulaması: 4.870 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %60 fiziki gerçekleşme sağlanmış olup, 7.100 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

3.Bozkır Dereiçi Barajı Sulaması: 740 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 21.06.2017 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

4.Bozkır Harmanpınarı Barajı Sulaması: 710 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 17.04.2017 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

5.Ereğli İvriz Sağ Sahil Sulaması Yenileme: İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır.247.200 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %19 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

6.Ereğli-İvriz Sol Sahil Sulaması Yenileme: 152.800 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %65 fiziki gerçekleştirme sağlanmış olup, 40.500 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

7.Göksu Havzası Yamaç Arazileri Sulaması: 31.250 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %35 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

8.Güneysınır Göleti Sulaması: 600 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %66 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

9.Hadim Bolat Barajı Sulaması: 1.300 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %54 fiziki gerçekleştirme sağlanmış olup, 700 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

10.Hadim Göynükkışla Barajı Sulaması: 5.400 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %2 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

11.Hadim Yarıcak Barajı Sulaması: 6.250 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %69 fiziki gerçekleştirme sağlanmış olup, 3.200 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

12.Hüyük İlmen Barajı Sulaması: 1.220 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %65 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

13.Konya Apa Hotamış 1,2,3 Sulamaları: İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır.331.930 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %15 fiziki gerçekleştirme sağlanmış olup, 39.000 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

14.Konya Ovası 1,2,3 Sulamaları: İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır.190.850 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet

edecektir. %38 fiziki gerçekleşme sağlanmış olup, 72.650 dekar arazi sulamaya açılmıştır.

15.Meram Yeşildere Göleti Sulaması: 1.420 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir.

16.Selçuklu Tepekent Barajı Sulaması: 3.300 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir.

17.Seydişehir Karacaören Göleti Sulaması: 2.520 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 23.07.2014 tarihinde temeli atılmıştır.

Yatırım Programındaki Sulama Tesisleri (2 Adet)

1.Taşkent Afşar Göleti Sulaması: İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır.4.770 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir.

2.Taşkent Borboğazı Barajı Sulaması: İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır.6.060 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (32 Adet)

1.Ahırlı Akkise Göleti Sulaması: 940 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama alışmaları devam etmektedir.

2.Akşehir Altuntaş Depolaması Sulaması: 750 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

3.Akşehir akıllar Barajı Sulaması: 2.110 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Akşehir amlı Regülatörü ve Sulaması: 2.200 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama alışmaları devam etmektedir.

5.Akşehir Değirmenköy Gölçayır Barajı Sulaması: 3.350 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

6.Akşehir Tekke Barajı Sulaması: 2.540 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

7.Beyşehir Kireli Pompaj Sulaması: 180.200 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

8.Çumra 2-B Merhale Sulamaları: 58.700 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

9.Derbent Değiş Derbenttekke Barajı Sulaması: 1.230 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

10.Doğanhisar Çınaroba Barajı Sulaması: 1.220 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

11.Güneysınır Ağaçoba Göleti Sulaması: 510 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

12.Güneysınır Alanözü Barajı Pompaj Sulaması: 6.900 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

13.Hadim Kaplanlı Barajı Sulaması: 2.080 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

14.Hadim Korualan Barajı Sulaması: 660 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

15.Hadim Yalınçevre Barajı Sulaması: 2.200 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

16.Halkapınar Delimahmutlu Barajı Sulaması: 17.990 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

17.Hotamış Sulamaları: 347.650 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

18.Hüyük Değirmenaltı Pınarbaşı Göleti Sulaması: 1.500 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

19.İlgın Barakmuslu Barajı Sulaması: 3.170 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

20.İlgın Pompaj ve Atlantı Sulaması Yenilenmesi: 171.590 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

21.Karahüyük Pompaj Sulaması: 30.790 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

22.KOS 5,6 Sulamaları: 246.120 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

23.Meram Çomaklar - Çatören Göleti Sulaması: 3.280 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

24.Meram Karadiğın Barajı Sulaması: 5.970 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

25.Meram Kumralı Barajı Sulaması: 1.190 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

26.Meram Sağlık Barajı Sulaması: 1.880 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

27.Seydişehir Gevrekli Bostandere Barajı Sulaması: 8.950 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

28.Seydişehir Kuran Barajı Sulaması: 1.180 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

29.Seydişehir Mesudiye Göleti Sulaması: 580 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

30.Seydişehir Tol Barajı Sulaması: 2.720 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

31.Seydişehir Ufacık Tepecik Göleti Sulaması: 2.520 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

32.Seydişehir Yenice Göleti Sulaması: 660 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 22 adet iş tamamlanarak 3.685.120 dekar alan tescili, inşaatı devam eden işlerde kısmi olarak 1.562.510 dekar arazi tescili olmak üzere toplam 5.247.630 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Konya ilinde 100 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (22 Adet)

- 1.Konya 10. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 2.Konya 11. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 3.Konya 4. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 4.Konya 6. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 5.Konya Beyşehir 1. Kısım A.T. ve TİGH Projesi
- 6.Konya Çumra Güvercinlik A.T. ve TİGH Projesi
- 7.Konya Çumra İçeriçumra Kasabası A.T. ve TİGH Projesi (Sulama + Toplulaştırma)
- 8.Konya Çumra İlçesi İnli ve Dinlendik Köyleri A.T. ve TİGH Projesi
- 9.Konya Doğanhisar Çınaroba ve Karaağa A.T. ve TİGH Projesi
- 10.Konya Ereğli İvriz 1. Kısım AT ve TİGH Projesi
- 11.Konya Güneysınır İlçesi Merkez ve Alanözü Köyü Katılımcı A.T. Projesi (ARIP)
- 12.Konya Karapınar İlçesi Akören Köyü Katılımcı A.T. Projesi (ARIP)
- 13.Konya Karapınar İlçesi Karakışla Köyü Katılımcı A.T. Projesi (ARIP)
- 14.Konya Karatay İsmil Kasabası A.T. ve TİGH Projesi
- 15.Konya Karatay Karakaya Köyü A.T. ve TİGH Projesi
- 16.Konya Karatay Ovakavağı A.T. ve TİGH Projesi
- 17.Konya Merkez 1. Kısım AT ve TİGH Projesi (OTOYOL)

18.Konya Merkez 2. Kısım AT ve TİGH Projesi (OTOYOL)

19.Konya Okçu Gökhüyük A.T. ve TİGH Projesi

20.Konya Seydişehir Gökhüyük Köyü A.T. ve TİGH Projesi

21.Konya Seydişehir İlçesi Gevrekli Kasabası A.T. ve TİGH Projesi

22.Konya Seydişehir İlçesi Kesecik Kasabası A.T. ve TİGH Projesi

İnşaat Safhasındaki AT ve TİGH (9 Adet)

1. Konya 12. Kısım AT ve TİGH Projesi

2. Konya 13. Kısım AT ve TİGH Projesi

3. Konya 14. Kısım AT ve TİGH Projesi

4. Konya 15. Kısım AT ve TİGH Projesi

5. Konya 3. Kısım AT ve TİGH Projesi

6. Konya 5. Kısım AT ve TİGH Projesi

7. Konya 7. Kısım AT ve TİGH Projesi

8. Konya 8. Kısım AT ve TİGH Projesi

9. Konya 9. Kısım AT ve TİGH Projesi

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (143 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 143 dere ıslahı ile;

- 180 adet yerleşim yeri ve
- 38.742 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
 1. Ahırlı Akkise Kasabası Taşkın Koruma
 2. Akören İlçe Merkezi Taşkın Koruma
 3. Akören Orhaniye Mahallesi Taşkın Koruma
 4. Akşehir Adsız Kasabası Taşkın Koruma
 5. Akşehir Altuntaş Kasabası Taşkın Koruma
 6. Akşehir Atakent Kasabası Taşkın Koruma
 7. Akşehir Atakent Nadir 1 Deresi Tersip Bendi
 8. Akşehir Cankurtaran Köyü Taşkın Koruma
 9. Akşehir Çakıllar Köyü Taşkın Koruma
 10. Akşehir Çakıllar Köyü Taşkın Koruma 2.Kısım
 11. Akşehir Çimendere Köyü Taşkın Koruma Tesisi
 12. Akşehir Engilli Kasabası Taşkın Koruma
 13. Akşehir Gedil Köyü Taşkın Koruma
 14. Akşehir Gölçayır Kasabası Taşkın Koruma
 15. Akşehir Gölçayır Kocadere Deresi Tersip Bendi
 16. Akşehir Ilıcak Köyü Taşkın Koruma
 17. Akşehir İlçe Merkezi Taşkın Koruma 1. ve 2.Kısım
 18. Akşehir Karahüyük Kasabası Taşkın Koruma
 19. Akşehir Kuruçay Mahallesi Taşkın Koruma
 20. Akşehir Kuruçay Mahallesi Taşkın Koruma 2.Kısım
 21. Akşehir Reis Kasabası Taşkın Koruma

22. Akşehir Savaş Köyü Taşkın Koruma 1.Kısım
23. Akşehir Savaş Köyü Taşkın Koruma Tesisi 2. Kısım
24. Altınapa Barajı Erozyon ve Rusubat Kontrolü
25. Altınapa Barajı Yukarı Havza Taşkın Koruma 3.Kısım
26. Beyşehir Başgöze Köyü Taşkın Koruma
27. Beyşehir Gökçekuyu Köyü Taşkın Koruma
28. Beyşehir Gölü Kıyı İyileştirilmesi
29. Beyşehir İlçe Merkezi Çiğdem Deresi Taşkın Koruma
30. Beyşehir İlçe Merkezi Yeşilyurt Mahallesi Taşkın Koruma
31. Beyşehir Karaali Kasabası Taşkın Koruma
32. Beyşehir Karahisar Köyü Taşkın Koruma
33. Beyşehir Mesutlar Köyü Taşkın Koruma
34. Beyşehir Sevindik Kasabası Taşkın Koruma
35. Beyşehir Yenidoğan Kasabası Taşkın Koruma
36. Beyşehir Yeşildağ Kasabası Taşkın Koruma
37. Beyşehir Yunuslar Köyü Taşkın Koruma
38. Bozkır Hamzalar Kasabası Taşkın Koruma
39. Bozkır Harmanpınarı Kasabası Taşkın Koruma
40. Bozkır İlçe Merkezi ile Dere, Çağlayan ve Sorkun Kasabaları Taşkın Koruma
41. Bozkır Kildere Köyü Taşkın Koruma
42. Bozkır Kozağaç Köyü Taşkın Koruma
43. Cihanbeyli Bulduk Kasabası Taşkın Koruma
44. Cihanbeyli Büyükbeşkavak Kasabası Taşkın Koruma 2. Kısım
45. Cihanbeyli Çimen Kasabası Taşkın Koruma
46. Cihanbeyli Çöl Köyü Taşkın Koruma
47. Cihanbeyli İlçe Merkezi Taşkın Koruma 1.Kısım
48. Cihanbeyli İnsuyu Kasabası Taşkın Koruma

49. Cihanbeyli Kelhasan Kasabası Taşkın Koruma
50. Cihanbeyli Mutlukonak Mahallesi Taşkın Koruma 1.Kısım
51. Çeltik İlçe Merkezi Taşkın Koruma
52. Derbent İlçe Merkezi Taşkın Koruma
53. Derebucak Çamlık Kasabası Taşkın Koruma
54. Derebucak İlçe Merkezi Taşkın Koruma
55. Doğanhisar Çınaroba Kasabası Taşkın Koruma
56. Doğanhisar İlçe Merkez Aliçay (Dereöz) Deresi Taşkın Koruma
57. Doğanhisar İlçe Merkezi Taşkın Koruma
58. Doğanhisar İlyaslar Kasabası Taşkın Koruma
59. Doğanhisar Karaağa Kasabası Taşkın Koruma
60. Doğanhisar Yazlıca Mahallesi Taşkın Koruma
61. Emirgazi İlçe Merkezi Taşkın Koruma
62. Ereğli Büyükdede Mahallesi Taşkın Koruma
63. Ereğli Çayhan Göleti Yukarı Havza Taşkın Koruma
64. Ereğli İvriz Barajı Erezyon ve Rusubat Kontrolü
65. Ereğli Merkez Taşkın Koruma
66. Ereğli Sol Sahil Yukarıhavza Taşkın Koruma
67. Ereğli Yellice Köyü Taşkın Koruma
68. Güneysınır Aydoğmuş Kasabası Taşkın Koruma
69. Güneysınır İlçe Merkez Taşkın Koruma 2.Kısım
70. Güneysınır İlçe Merkezi Taşkın Koruma
71. Güneysınır Kızılöz Köyü Taşkın Koruma
72. Hadim Bademli Kasabası Taşkın Koruma
73. Hadim Bağbaşı Kasabası Taşkın Koruma
74. Hadim Göynükkışla Köyü Taşkın Koruma
75. Hadim İlçe Merkezi Taşkın Koruma
76. Hadim İlçe Merkezi Taşkın Koruma 2.Kısım

77. Hadim İlçesi Çiftepınar Mahallesi Güzle Yaylası Taşkın Koruma
78. Hadim Korualan Kasabası Taşkın Koruma
79. Hadim Korualan Kasabası Taşkın Koruma 2.Kısım
80. Hadim Yalınçevre Kasabası Taşkın Koruma
81. Halkapınar Büyükdoğan Köyü Taşkın Koruma
82. Halkapınar İvriz Mahallesi Karasu ve Hadırlı Dereleri Taşkın Koruma
83. Halkapınar Körlü Mahallesi Taşkın Koruma
84. Hüyük Burunsuz Kasabası Taşkın Koruma
85. Hüyük Çavuş Kasabası Taşkın Koruma
86. Hüyük Göçeri Kasabası Taşkın Koruma
87. Hüyük Görünmez Kasabası Taşkın Koruma
88. Hüyük İlçe Merkezi Taşkın Koruma
89. Hüyük İlmen Kasabası Boğazoluk Deresi Taşkın Koruma
90. Hüyük İmrenler Kasabası Taşkın Koruma
91. Hüyük Kireli Kasabası Taşkın Koruma
92. Hüyük Selki Kasabası Taşkın Koruma
93. Ilgın Argıthanı Kasabası Çebitçi Deresi Taşkın Koruma
94. Ilgın Aşağıçiğil Kasabası Taşkın Koruma
95. Ilgın Aşağıçiğil Kasabası Taşkın Koruma 2.Kısım
96. Ilgın Çiğil Melekçay Taşkın Koruma 2.Kısım
97. Ilgın İlçe Merkez Kuru Dere Taşkın Koruma
98. Ilgın İlçe Merkezi Çiğil Deresi Taşkın Koruma
99. Ilgın İlçe Merkezi Taşkın Koruma
100. Ilgın Mahmuthisar Köyü Taşkın Koruma
101. Ilgın Yukarıçiğil Kasabası Taşkın Koruma
102. Ilgın Yukarıçiğil Kasabası Taşkın Koruma 2. Kısım
103. Ilgın Yukarıçiğil Kasabası Yukarı Havza Taşkın Koruma

104. Iğın Yukarıçiğil Kasabası Yukarı Havza Taşkın Koruma 2.Kısım
105. Kadınhanı Bulgurpınarı Köyü Taşkın Koruma
106. Kadınhanı İlçe Merkezi Taşkın Koruma
107. Kulu Beşkardeşler Köyü Taşkın Koruma
108. Kulu Canımana Mahallesi Taşkın Koruma
109. Kulu İlçe Merkezi Taşkın Koruma 2.Kısım
110. Kulu Kırkpınar Kasabası Taşkın Koruma
111. Kulu Kırkpınar Kasabası Taşkın Koruma 2.Kısım
112. Kulu Tavşançalı Kasabası Taşkın Koruma
113. Kulu Zincirlikuyu Kasabası Taşkın Koruma
114. Meram Güneydere Mahallesi Taşkın Koruma
115. Meram İnlice Kasabası Taşkın Koruma
116. Meram Sefaköy Kasabası Taşkın Koruma
117. Sarayönü İlçe Merkez Taşkın Koruması
118. Sarayönü Kurşunlu Kasabası Taşkın Koruma
119. Sarayönü Ladik Kasabası Damlarboğazı ve Değirmençay
Dereleri Taşkın Koruma
120. Sarayönü Ladik Kasabası Taşkın Koruma
121. Selçuklu İlçe Merkezi Sille Deresi ve Keçili Kanalı
Taşkın Koruma
122. Selçuklu Küçükmuhsine Mahallesi Yukarı Havza Tersip Bendi
Ve Islah Sekisi Yapımı
123. Selçuklu Sızma Kasabası Sellik Deresi Taşkın Koruma
124. Selçuklu Sızma Kasabası Taşkın Koruma
125. Selçuklu Sızma Kasabasının Sellik Dere
Erozyon ve Rusubat Kontrol
126. Selçuklu Tepekent Kasabası Taşkın Koruma
127. Selçuklu Yükselen Köyü Taşkın Koruma

128. Seydişehir Bostandere Kasabası Taşkın Koruma
129. Seydişehir İlçe Merkezi Taşkın Koruma 1.Kısım
130. Seydişehir İlçe Merkezi Taşkın Koruma 2.Kısım
131. Seydişehir Kumluca Köyü Taşkın Koruma
132. Seydişehir Kuran Köyü Taşkın Koruma
133. Seydişehir Ortakaraören Kasabası Malkaya Deresi Taşkın Koruma
134. Seydişehir Ortakaraören Kasabası Taşkın Koruma
135. Seydişehir Taraşçı Kasabası Taşkın Koruma
136. Taşkent Çetmi Kasabası Taşkın Koruma
137. Taşkent İlçe Merkezi Asar Deresi Taşkın Koruma
138. Taşkent İlçe Merkezi Boğaz Deresi Taşkın Koruma
139. Tuzlukçu Kundullu Köyü Taşkın Koruma
140. Yunak İlçe Merkez Taşkın Koruma 2.Kısım
141. Yunak İlçe Merkezi Taşkın Koruma
142. Yunak İlçesi Hatırlı Köyü Taşkın Koruma
143. Yunak Koçyazı Kasabası Taşkın Koruma

İnşaatı Devam Eden Dere Islahları (10 Adet)

1.Altınekin İlçe Merkezi ve Yenice Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri 1. Kısım: Konya Altınekin İlçe Merkezi ve 3.000 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 24.10.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

2.Beyşehir Aşağı Esence Mahallesi: Konya Beyşehir Aşağı Esence Mahallesi ve 320 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 28.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

3.Beyşehir Huğlu Küçük Sanayi Dağboğaz Deresi Taşkın Koruma: Beyşehir ve 40 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. %100 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

4.Bozkır Üçpınar Mahallesi Döşek Deresi: Üçpınar Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. 02.12.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

5.Cihanbeyli İnsuyu Kasabası 2. Kısım: İnsuyu Kasabası ve 4.090 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. %40 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

6.Cihanbeyli Turanlar Mahallesi: Turanlar mahallesi ve 300 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 02.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

7.Halkapınar Yayıklı (Nernek) Mahallesi: Halkapınar Yayıklı Mahallesi ve 120 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 22.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

8.Kulu Dipdede Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri: Dipdede Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. 27.10.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

9.Meram İlçe Merkezi Meram Deresi Taşkın Koruma 1. Kısım: Meram İlçesi taşkınlardan korunacaktır. %14 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

10.Taşkent Balcılar Mahallesi: Balcılar Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. 21.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

Yatırım Programındaki Dere Islahları (2 Adet)

1.Altınekin İlçesi Koçyaka Mahallesi: Altınekin İlçesi Koçyaka Mahallesi ve 500 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Cihanbeyli Yeniceoba Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri: Cihanbeyli mahallesi ve 2.500 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (70 Adet)

1.Akören Orhaniye Mahallesi 2. kısım Yukarı Havza Tedbirleri: Konya Akören Orhaniye Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Akşehir Bozdağan Mahallesi Taşkın Koruma: Bozdoğan mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

3.Akşehir Gedil Mahallesi Taşkın Koruma: Gedil mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Akşehir İlçesi Taşkın Koruma ve Rüsubat Kontrolü 1.Kısım: Akşehir ilçesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Akşehir Ulupınar ve Yeniköy Mahallesi Taşkın Koruma: Ulupınar ve Yeniköy mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

6.Akşehir Üçhüyük Mahallesi Taşkın Koruma: Üçhüyük mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

7.Akşehir Yaşarlar Mahallesi Taşkın Koruma: Yaşarlar mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

8.Beyşehir Yukarı Esence Mahallesi: Yukarı Esence Mahallesi ve 40 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

9.Bozkır Üçpınar Mahallesi Tufan Deresi: Üçpınar Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

10.Cihanbeyli Damlakuyu Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri: Konya Cihanbeyli Damlakuyu Mahallesi ve 40 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

11.Cihanbeyli Gölyazı Kasabası: Gölyazı kasabası taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

12.Cihanbeyli İlçe Merkez 2. Kısım: Cihanbeyli mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

13.Cihanbeyli Kandil Mahallesi: Kandil mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

14.Cihanbeyli Karabağ Mahallesi: Karabağ Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

15.Cihanbeyli Kütükuşağı Mahallesi: Kütükuşağı Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

16.Cihanbeyli Mutlukonak Mahallesi 2. Kısım: Mutlukonak Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

17.Cihanbeyli Tüfekçipınar Mahallesi: Tüfekçipınarı Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

18.Cihanbeyli Yünlükuyu Mahallesi: Yünlükuyu Mahallesi ve 120 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

19.Çeltik Büyükhasan Mahallesi: Konya Çeltik Büyükhasan Mahallesi ve 1.560 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

20.Derbent Değiş Mahallesi: Değiş Mahallesi ve 100 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

21.Derbent Karalar Mahallesi: Karalar Mahallesi ve 40 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

22.Doğanhisar Başköy Mahallesi: Başköy Mahallesi ve 41 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

23.Doğanhisar Çınaroba Mahallesi 2. Kısım: Çınaroba Kasabası ve 580 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

24.Doğanhisar İlyaslar Yukarı Havza Tedbirleri: Doğanhisar İlyaslar taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

25.Doğanhisar Kemer Mahallesi: Konya Doğanhisar Kemer ve Yazır Mahalleleri ve 60 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

26.Doğanhisar Uncular Mahallesi: Uncular Mahallesi ve 2.910 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

27.Doğanhisar Yazır Mahallesi: Yazır Mahallesi ve 160 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

28.Emirgazi Ekizli Mahallesi: Emirgazi Ekizli Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

29.Ereğli Yellice Mahallesi 2.Kısım: Yellice Mahallesi ve 40 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

30.Güneysınır Gürağaç Mahallesi: Gürağaç mahallesi ve 230 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

31.Güneysınır Habiler Mahallesi: Habiler Mahallesi ve 150 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

32.Halkapınar Çakıllar Mahallesi: Çakıllar Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

33.İlgın Avdan Mahallesi: İlgın Avdan Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

34.İlgın Balkı Mahallesi: Balkı Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

35.İlgın Barakmuslu Mahallesi: Barakmuslu Mahallesi ve 20 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

36.İlgın Belekler Mahallesi: Belekler Mahallesi ve 21 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

37.İlgın Çobankaya Mahallesi: İlgın Çobankaya Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

38.İlgın Eldeş Mahallesi: Eldeş Mahallesi ve 30 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

39.İlgın Gölköy Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri: Gölköy Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

40.İlgın Harmanyazı Mahallesi: Harmanyazı mahallesi ve 290 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

41.İlgın İlçe Merkezi Yerleşim Yeri Çiğil Deresi 3. Kısım: İlgın İlçe Merkez taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

42.Kadınhanı Hacıoflazlar Mahallesi: Hacıoflazlar mahallesi ve 320 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

43.Kulu Karacadere Mahallesi: Karacadere Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

44.Kulu Kozanlı Mahallesi: Kozanlı Mahallesi ve 3.200 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

45.Meram Çomaklar Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri: Konya Meram Çomaklar Mahallesi ve 20 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

46.Meram Dikmeli (Gödene) Mahallesi: Konya Meram Dikmeli (Gödene) Mahallesi ve 810 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

47.Meram Sağlık Mahallesi: Meram Sağlık Mahallesi ve 13 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

48.Sarayönü İlçe Merkez 2. Kısım: Sarayönü İlçe Merkezi ve 137 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

49.Selçuklu Keçili Kanalı 2. Kısım: Selçuklu İlçesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

50.Selçuklu Küçükmuhsine Mahallesi Yukarı Havza Önlemleri 2. Kısım: Küçükmuhsine Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

51.Selçuklu Meydanköy Mahallesi: Selçuklu Meydanköy Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

52.Selçuklu Sille Deresi 1 Kısım: Sille mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

53.Seydişehir Başkaraören Mahallesi: Başkaraören Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

54.Seydişehir Çavuş Mahallesi: Çavuş Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

55.Seydişehir Gökçehüyük Mahallesi: Gökçehüyük Mahallesi ve 360 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

56.Seydişehir Ketenli Mahallesi: Ketenli Mahallesi ve 300 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

57.Seydişehir Madenli Mahallesi: Madenli Mahallesi ve 400 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

58.Seydişehir Tarasçı Mahallesi 2. Kısım: Tarasçı mahallesi ve 180 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

59.Seydişehir Yaylacık Mahallesi: Seydişehir mahallesi ve 190 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

60.Taşkent İlçesi Çetmi Mahallesi: Çetmi Mahallesi ve 50 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

61.Taşkent İlçesi Feslikan Yaylası Tarım Arazileri: Feslikan Yaylası Tarım Arazileri ve 50 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

62.Taşkent İlçesi Sazak, Ilıcapınar Mahalleleri Yukarı Havza Tedbirleri: Sazak, Ilıcapınar ve Afşar Mahallesi ve 180 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

63.Taşkent Sazak Mahallesi: Taşkent Sazak Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

64.Tuzlukçu Tursunlu Mahallesi Taşkın Koruma: Tursunlu köyü taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

65.Yukarı Göksu Havzası ve Yan Kolları 1. Kısım: Yukarı Göksu Havzası ve 150 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

66.Yukarı Göksu Havzası ve Yan Kolları 2. Kısım: Göksu havzası ve 200 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

67.Yunak Hacıömerli Mahallesi: Hacıömerli Mahallesi ve 110 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

68.Yunak Kuzören Mahallesi: Konya Yunak Kuzören Mahallesi ve 170 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

69.Yunak Sülüklü Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri: Sülüklü Mahallesi ve 1.250 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

70.Yunak Turgut Mahallesi Yukarı Havza Tedbirleri: Turgut Mahallesi ve 180 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

HES

Kendi Enerjimizi Kendimiz Üretiyoruz...

İşletme Safhasındaki HES'ler (3 Adet)

3 HES'in kurulu gücü 33,48 MW, yıllık enerji üretimi ise 102,17 milyon kiloWatt.saat'tir.

Planlama ve Proje Safhasındaki HES'ler: (6 Adet)

6 HES'in kurulu gücü 48,17 MW, yıllık enerji üretimi ise 61,79 milyon kiloWatt.saat'tir.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü 2003 – 2022 yılları arası Konya İl Yatırımları toplamı 1 Milyar 100 Milyon TL.

İlin Orman Varlığı ve Ağaçlandırma Faaliyetleri

- Konya İlinin ormanlık alanı **634.129 hektar** olup, yüzölçümünün **%15'i** ormandır. Konya İli ormanlarının **%45'i** normal, **%55'i** bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2022 yılları arasında **166.892 hektar** arazide çalışma yapılarak **123.791.033 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- 2003-2022 yılları arasında **268.883.471 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2022 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **626.297 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- Ayrıca **1.286 km** karayolu ve köy yolu kenarına **334.360 adet** fidan dikilmiştir.

Bal Ormanı, Şehir Ormanı ve Mesire Yerleri Kurduk...

- 2003-2022 yılları arasında;
- 6 şehir ormanı kurulmuştur.
 1. Konya Şehir Ormanı
 2. Akşehir Şehir Ormanı
 3. Meram Şehir Ormanı
 4. Akyokuş Şehir Ormanı
 5. Altınapa Şehir Ormanı
 6. Tavusbaba Şehir Ormanı
- 35 mesire yeri kurulmuştur.
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek için 14 bal ormanı kurulmuştur.
 1. Aşağıçığıl Bal Ormanı
 2. Göstere Bal Ormanı
 3. Apasaraycık Bal Ormanı
 4. Dedemli Çatdere Bal Ormanı
 5. Dedemli Kumluçukur Bal Ormanı
 6. Uğurlu Bal Ormanı

7. Kızılören Bal Ormanı
8. Emirgazi Bal Ormanı
9. Haydar Dağı Akçapınar Bal Ormanı
10. Fırınlı Bal Ormanı
11. Cankurtaran Bal Ormanı
12. Gökçehüyük Bal Ormanı
13. Akören Bal Ormanı
14. Güneysınır Bal Ormanı

Orman Köylümüzün Yanındayız...

Konya İlimizde bulunan 1.234 adet mahallenin;

31. Madde: 291 adet

32. Madde: 53 adet olmak üzere

Toplam: 344 adedi orman köyüdür.

Bu köylerde yaşıyan 147.317 orman köylümüze hizmet vermekteyiz.

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY çalışmaları kapsamında 2003-2020 döneminde; orman köylerinde yaşıyan **6.444** aileye **100.198.064 TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin arttırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2020 yılı sonuna kadar **146** köyde **244.679 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.

DOĞA KORUMA ve MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KORUNAN ALANLAR

- **Konya’da;**
 - ✓ 1 milli park,
 - ✓ 4 tabiat parkı,
 - ✓ 1 tabiatı koruma alanı,
 - ✓ 5 tabiat anıtı,
 - ✓ 1 ulusal öneme haiz sulak alan,
 - ✓ 1 mahalli öneme haiz sulak alan,
 - ✓ 2 ramsar sulak alanı,
 - ✓ 2 yaban hayatı geliştirme sahası,
 - ✓ 1 adet yaban koyunu üretim merkezi,
 - ✓ 79 avlak sahası bulunmaktadır.

Milli Park

- 1. Beyşehir Gölü Milli Parkı:** Gölün denizden 1.121 metre yükseklikte olup, 868.551 dekar yüzölçümüne sahiptir. Beyşehir ve Hüyük ilçesinde yer alan saha 11.01.1993 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Beyşehir Gölü Milli Parkı içerisinde Bademli, Hacıarınmağan ve İçerişehir mahallelerinde koruma maksatlı imar planı yapılmıştır.

Beyşehir Gölü içerisinde 33 ada bulunmaktadır. Beyşehir Gölü, “Göller Bölgesi” olarak bilinen irili ufaklı birçok göl içerisinde ekonomik konumu yanı sıra tabii güzellikleri ile öne çıkan önemli gölü olup aynı zamanda ülkemizin en büyük tatlı su gölüdür. Beyşehir Gölü Milli Parkı ziyaretçi tanıtım merkezi ve idari binası iç dekorasyon, kuş gözlem kuleleri, manzara seyir terasları, çevre düzenleme ve kamera güvenlik sistemi kurulumu işleri yapılmıştır.

Tabiat Parkları (4 Adet)

- 1. Akyokuş Tabiat Parkı:** Meram ilçesinde yer alan 216 dekarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme planı 2015 yılında onaylanmıştır. Alanda kır lokantası, giriş kontrol kulübesi, idare binası, kapalı oturma terası, piknik üniteleri yapılmıştır.
- 2. Yakamanastır Tabiat Parkı:** Beyşehir ilçesinde yer alan 885 dekarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı çalışmaları 2017 yılında onaylanmıştır.
- 3. Kocakoru Ormanı Tabiat Parkı:** Seydişehir ilçesinde yer alan 3.308 dekarlık saha 07.08.1998 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Gelişme planı 2015 yılında onaylanmıştır. Alanda tel ihata, su haznesi, piknik masaları ve kamerye yapılmıştır.
- 4. Kuğulu Tabiat Parkı:** Seydişehir ilçesinde yer alan 4.845 dekarlık saha 24.05.2018 tarihinde Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı çalışmaları devam etmektedir. Alanda kuş gözlem kulesi mevcuttur.

Tabiatı Koruma Alanı

Akgöl Tabiatı Koruma Alanı: Konya ili Ereğli ilçesi ile Karaman ili Ayrancı ilçesi sınırları içerisinde yer alan 66.804 dekarlık saha 01.04.1995 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir. Alanın 25.254 dekarlık kısmı Konya ili sınırları içerisinde kalmaktadır. 2012 yılında alana 1 adet gözetleme kulesi tesisi yapılmıştır.

Tabiat Anıtları (5 Adet)

- 1. Ağıl Ardıç Tabiat Anıtı:** Taşkent ilçesinde bulunan Ardıç ağacı tahmini 2.000 yaşında, 12 metre boyunda, 3,6 metre çapında ve 11,3 metre çevre genişliğinde olup, 2002 yılında tabiat anıtı olarak ilan edilmiştir.
- 2. Derebucak Çamlık Mağaraları Tabiat Anıtı:** 7.477 dekar alana sahiptir. Derebucak ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. 2013 yılında tabiat anıtı ilan edilmiştir. Saha içerisinde 15 adet mağara bulunmaktadır. Tabiat Anıtına yönlendirme ve tanıtım tabelaları yaptırılmıştır.
- 3. Fosil Ardıç Tabiat Anıtı:** Çumra ilçesinde bulunan Ardıç ağacının 500 yaşında olduğu tahmin edilmektedir. 10 metre boyunda, 1,5 metre çapında ve 4,6 metre çevre genişliğinde olup, 1994 yılında tabiat anıtı olarak tescil edilmiştir.
- 4. Meke Gölü Tabiat Anıtı:** 2.569 dekar alana sahiptir. 1998 yılında tescil edilmiştir. Volkanik patlama sonucu oluşan krater gölüdür.
- 5. Titrek Kavak Tabiat Anıtı:** Beyşehir ilçesinde bulunan Kavak ağacı tahmini 200 yaşında, 23 metre boyunda, 4,5 metre çapında ve 5,5 metre çevre genişliğindedir. 1994 yılında tabiat anıtı olarak tescil edilmiştir.

Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları (2 Adet)

- 1. Cevizli Gidengelmiz Dağı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:** Antalya ve Konya illerine giren sahanın toplam büyüklüğü 161.339 dekar olup, Konya ilinde kalan alanı 31.038 dekarlık saha 2005 yılında tescil edilmiştir. Hedef türü yaban keçisidir.

2. **Konya Bozdağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:** Konya ili Karatay, Selçuklu ve Altınekin ilçe sınırları içerisinde. 592.966 dekar alana sahiptir. 1967 yılında tescil edilmiştir. Sahanın 35.155 dekarı kafes tel çitle çevrilmiştir. Halen 505 civarında yaban koyunu yaşamaktadır.

Sulak Alanlar (4 Adet)

1. **Akşehir - Eber Gölleri Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan:** Afyonkarahisar ve Konya illerine giren sahanın toplam büyüklüğü 1.177.790 dekar olup Konya ilinde kalan alanı 436.810 dekadır. Alana ait 2016-2020 yönetim planı uygulamadadır.
2. **Kızören Obruğu Ramsar Sulak Alanı:** 1.270 dekar alana sahiptir. 2006 yılında tescil edilmiştir. Karatay ilçesi, Kızören Mahallesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Gölün en uzun yeri 235 metre, derinliği 145 metredir. Sulak Alan Alt Havzası Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Alt Projesi tamamlanmıştır.
3. **Meke Maarı Ramsar Sulak Alanı:** 2.020 dekar alana sahiptir. 2005 yılında tescil edilmiştir. Konya Karapınar ilçesi, sınırları içerisinde. Volkanik patlama sonucu oluşan krater gölüdür. Sulak Alan Alt Havzası Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Alt Projesi 2012 yılında tamamlanmıştır.
4. **Samsam Gölü Mahalli Öneme Haiz Sulak Alanı:** 9.310 dekar alana sahiptir. 2016 yılında tescil edilmiştir.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- Konya İli Biyolojik Çeşitlilik İzleme ve Envanter Projesi 2016 yılında başlatılmış olup, 2018 yılında tamamlanması planlanmaktadır.
- Ereğli Sazlıkları Sulak Alanı Alt Havzası biyoçeşitlilik araştırma alt projesi tamamlanmıştır.
- Kızören Obruğu, Acıgöl ve Meke Maarı Sulak Alanı Alt Havzası biyoçeşitlilik araştırma alt projesi tamamlanmıştır.

- Siraz Balığı Tür Eylem Planı kapsamında, Beyşehir Gölü Milli Parkına has Siraz Balığı araştırılması, yetiştirme ve geliştirilmesi çalışması tamamlanmıştır. Çalışma sonunda Beyşehir gölüne **20.000 adet** Siraz yavru balığı bırakılmıştır.
- Mevzek Bitkisi Tür Eylem planı çalışmaları tamamlanmıştır.
- Koyak Tülübaş Tür Eylem planı çalışmaları tamamlanmıştır.
- Konya Meyanı Tür Eylem Planı çalışması devam etmektedir.

Üretim Merkezi

Bozdağ Yaban Koyunu Üretim Merkezi: Bozdağ Anadolu Yaban Koyunu Üretim Merkezi Bozdağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası içerisinde 35.155 dekarlık elektro şoklu kafes telle çevrili alandır. Alan 2005 yılında Üretim Merkezi olarak ilan edilmiştir, hedef türü Anadolu Yaban Koyunudur. Yıllar itibariyle ortalama üretim 60 ile 120 adet arasında değişmektedir. Uzaktan kontrollü kamera sistemi 2014 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Kafes tel bakım onarımı, yakalama kapanı, suluk ve su haznesi yapılmıştır. 2011-2017 yılları arasında 439 adet kuzu üretimi yapılmıştır.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2020 yılları arasında tabiata **20.300 adet** kanatlı hayvan (kınalı keklik) bırakılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında yaban hayatının devamı için tabiata **162.375 kg** yem bırakılmıştır.
- 2014 yılında orman içi sulak alan olan Gevne Deresi'ne **2.000 Kırmızı Benekli Alabalık** bırakılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında Beyşehir Gölüne **80.000** Sazan Balığı ve **20.000** Siraz Balığı bırakılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında toplam **353** yaralı yaban hayvanının tedavisi ve rehabilitasyonu yapılarak tabii alanlarına bırakılmıştır.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003-2020 yılları arasında 14.000 mikroçip, 14.000 kulak küpesi, 3 adet mikroçip okuyucu belediyelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- 2014-2020 yıllarında 20.220 hayvan aşılanmış, 10.667 kısırlaştırılmış, 14.872 hayvana ise işaretleme ve kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu hayvanlardan **5.035** adedi sahiplendirilmiştir.
- 2017-2020 yılları arasında Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Projesi kapsamında kısırlaştırma yapılması maksadıyla 2.145 hayvan için Konya Büyükşehir Belediyesi'ne toplam 120.200 TL ödenek aktarılmıştır.
- 2012-2020 yılları arasında **7.250 adet** mama ve su kabı alınarak dağıtımı yapılmıştır.
- 2017 yılında **34 adet** kedi evi sahihsiz hayvanların barınmaları ve beslenmeleri maksadıyla dağıtılmıştır.
- **Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Projesi:** Geçici Hayvan Bakımevi yapımının desteklenmesi maksadıyla Konya Büyükşehir Belediyesi'ne 2017 yılında 1.374.719 TL ödenek aktarılmış olup, tesisin 24.05.2018 tarihinde açılışı yapılmıştır.
- **Konya Yaban Hayvanı ve Kurtarma Rehabilitasyon Merkezi:** Rehabilitasyon merkezinin yapımı çalışmaları devam etmektedir.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Konya'da **22** devlet avlağı, **56** genel avlak ve 1 özel avlak sahası bulunmaktadır.
- 2003-2018 yılları arasında **498** avcı eğitim kursu açılmış ve **7.966** kişiye avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003-2018 yılları arasında av koruma-kontrol çalışmalarında **10.265** avcı kontrol edilmiştir. Kanun dışı av yapan **2.904** kişi hakkında işlem yapılmıştır. **359** yaban hayvanına ve **997** araç gerece el koyulmuştur.

Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı

- Konya ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak amacıyla Konya İli Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı hazırlanmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Konya** iline toplam **15.170.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **54 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

Havaalanı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Mevcut sistemlerin zamanla eskimesi sonucunda uçuculuk faaliyetleri için verilen hizmetlerin aksamaması ve daha güvenilir bir şekilde hizmet verilmesi maksadıyla **Konya Havalimanında** bulunan **Havaalanı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (H-OMGİ)** yenilenmiştir.

Elde Taşınabilir Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Bölge Müdürlüklerimiz, Havalimanları ve Meteoroloji Gözlem ve Tahmin Merkezinde mevcut sistemler arızalandığında kullanılmak üzere **2 adet Elde Taşınabilir Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (EL-OMGİ)** hizmete alınmıştır.

Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi

Afetlere sebep olan yıldırım ve şimşek hadiseleri tespit ve takip edilerek oluşması muhtemel ani kuvvetli yağışlar için erken uyarıların hazırlanarak can ve mal kayıplarının azaltılması, uçuş güvenliği için havacılık sektörünün ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması gibi birçok hizmetin sağlanmasına katkı yapılması maksadıyla **1 adet Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi (YTTS)** kurularak hizmete alınmıştır.

54 adet OMGİ, 1 adet H-OMGİ, 1 adet YTTS ve 2 adet EL-OMGİ olmak üzere toplam

58 adet gözlem sistemi ile **Konya** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

5.6. NEVŞEHİR YATIRIMLARI **HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN NEVŞEHİR'E**

SON 20 YILDA TAKRİBEN
26 MİLYAR 600 MİLYON TL'LİK YATIRIM
YAPILMIŞTIR.

Bu Yatırımların 675 MİLYON TL'si
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.

- ✓ Nevşehir şehir merkezine yıllık 5,14 milyon m³ menba kalitesinde içmesuyu temin ettik,
- ✓ 3 baraj ve 2 göleti inşa ettik,
- ✓ 38.790 dekar araziye sulamaya açtık ve çiftçilerimize yıllık 19.460.096 TL zirai gelir artışı sağladık.
- ✓ 18 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 15,7 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ 1 adet mesire yeri ve 5 adet bal ormanı tesis ettik,
- ✓ Orman köylülerinde yaşayan 206 aileye 6,2 milyon TL ferdi kredi ve hibe desteği sağladık,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ Göreme Tarihi Milli Parkı ile vatandaşlarımızı tabiatla buluşturduk,
- ✓ 13 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu ve
- ✓ Havaalanı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu kurduk.

Nevşehir böyle muazzam yatırımları
Hükümetimizle birlikte gördü...

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Nevşehir** iline toplam **578.925.610 TL** yatırım yapılarak, **53** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **4 adedi İçmesuyu Tesisi, 3 adedi Baraj, 2 adedi Gölet, 8 adedi Yeraltı Depolaması, 11 adedi Sulama Tesisi, 1 adedi Arazi Toplulaştırma ve TİGH, 18 adedi Taşkın Koruma Tesisi, 6 adedi HES Tesisi**
- Yıllık 5,14 milyon m³ içme ve kullanma suyu temin edilerek 143.194 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi 37,36 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 12,64 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Yeraltı depolaması kapasitesi 0,24 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 38.790 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 19.460.096 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 172.520 alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 19 yerleşim yeri ve 1.200 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
- Hidroelektrik enerji üretimi yıllık 0,36 milyar kWh'tir.

İÇMESUYU TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **143.194** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **5,14 milyon m³** içmesuyu temin ediyoruz.

İşletme Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (4 Adet)

1.Nevşehir İli Cezaevi Deposu İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisleri: Günlük arıtma kapasitesi 1.642 m³ olan tesis ile Nevşehir Merkez menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2011 yılında hizmete alınmıştır.

2.Nevşehir İli Stadaltı İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisleri: Günlük arıtma kapasitesi 10.973 m³ olan tesis ile Nevşehir Merkez menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2011 yılında hizmete alınmıştır.

3.Nevşehir İli Yeni Terminal Yanı İçmesuyu Arsenik Arıtma Tesisleri: Günlük arıtma kapasitesi 1.469 m³ olan tesis ile Nevşehir Merkez menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2011 yılında hizmete alınmıştır.

4.Nevşehir İçmesuyu DY2, DY3, DY4 Depoları: Tesis 2021 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (1 Adet)

1.Nevşehir İçme Suyu Arıtma Tesisleri: Günlük arıtma kapasitesi 52.500 m³ olan tesis ile Nevşehir merkez ve üç belde (Nar, Sulusaray ve Göre) menba kalitesinde su verilecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

BARAJLAR, GÖLETLER ve YERALTI DEPOLAMALARI

2003 yılından bugüne kadar **3 baraj, 2 gölet ve 8 adet yeraltı depolaması** tamamlanmış olup, toplamda **50 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşılmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (3 Adet)

1.Avanos Özkonak Barajı: Barajın temelden yüksekliği 34,50 metredir. 1,78 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.820 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2006 yılında hizmete alınmıştır.

2.Ayhanlar Barajı: Barajın temelden yüksekliği 54,65 metredir. 21,87 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 17.730 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2003 yılında hizmete alınmıştır.

3.Doyduk Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30 metredir. 13,71 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 14.520 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2013 yılında hizmete alınmıştır.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (2 Adet)

1.Kozaklı Taşlıhöyük Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25 metredir. Gölet 2,64 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 2.410 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2006 yılında hizmete alınmıştır.

2.Yalıntaş Göleti: Göletin temelden yüksekliği 23,50 metredir. Gölet 10 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 0 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2005 yılında hizmete alınmıştır.

Yeraltı Depolamaları

İşletme Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (8 Adet)

1.Nevşehir Derinkuyu Merkez Taşkın Koruma Suni Besleme Tesisi: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5 metredir. Depolama, 10.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

2.Nevşehir Derinkuyu Yazıhöyük Kuşaklama Kanalı ve Suni Besleme Tesisi: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5 metredir. Depolama, 112.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

3.Nevşehir-Acıgöl Ağılı Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 4 metredir. Depolama, 8.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

4.Nevşehir-Derinkuyu Çakılı HİS Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5,50 metredir. Depolama, 12.500 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

5.Nevşehir-Derinkuyu Kuyulutatlar YAS Suni Besleme-1: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5 metredir. Depolama, 18.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

6.Nevşehir-Derinkuyu Kuyulutatlar YAS Suni Besleme-2: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 5 metredir. Depolama, 15.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

7.Nevşehir-Derinkuyu Suvermez Suni Besleme 1. Kısım: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 6 metredir. Depolama, 16.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

8.Nevşehir-Karlık Kooperatifi Suni Besleme Tesisi: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 150 metredir. Depolama, 50.000 m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar **11** sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **38.790 dekar** arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **19 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (11 Adet)

1.Avanos Özkonak Barajı Sulaması: 2.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2009 yılında hizmete alınmıştır.

2.Avanos Sarılar Göleti Sulaması: 2.130 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

3.Ayhanlar Barajı Sulaması: 17.730 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2005 yılında hizmete alınmıştır.

4.Doyduk Barajı ENH ve PTT Hattı: 2015 yılında hizmete alınmıştır.

5.Doyduk Barajı Yol Relokasyonu: 2015 yılında hizmete alınmıştır.

6.Doyduk Sulaması: 14.520 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

7.Gülşehir Yalıntaş Göleti Sulaması: 2005 yılında hizmete alınmıştır.

8.Kozaklı Taşlıhöyük Göleti Sulaması: 2.410 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2009 yılında hizmete alınmıştır.

9.Nevşehir Tatların Barajı Sulaması Borulu Şebekeye Dönüştürme (Yenileme): 2018 yılında hizmete alınmıştır.

10.Ürgüp Damsa Sulaması: 2018 yılında hizmete alınmıştır.

11.Ürgüp Sarıhıdır Pompaj Sulaması: 2003 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Sulama Tesisleri (2 Adet)

1.Nevşehir-Acıgöl Tatların Barajı İletim Hattı: %8 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

2.Ürgüp Damsa Sulaması ikmali: 8.420 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %95 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (10 Adet)

1.Bayramhacılı Pompaj Sulaması: 36.100 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Gülşehir Abuuşağı Pompaj Sulaması: 77.270 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Gülşehir Pompaj Sulaması: 72.100 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Nevşehir Avanos Özkonak İmir Bağları Göleti ve Sulaması: 820 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Nevşehir Sarıhıdır Pompaj Sulaması Yenileme: 7.090 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Nevşehir-Acıgöl Tatların Barajı İletim Hattı İkmali: 4.540 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

7.Salanda Pompaj Sulaması: 29.550 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

8.Tuzköy Pompaj Sulaması: 2.960 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

9.Ürgüp Sarıhıdır Kemer Pompaj Sulaması: 4.350 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

10.Yamula Projesi Kalaba-Seyfe Sulaması (Nevşehir): 281.800 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 1 adet iş tamamlanarak 172.520 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Nevşehir ilinde 6 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (1 Adet)

1. Nevşehir Derinkuyu A.T. ve TİGH Projesi (OTOYOL)

Planlama ve Proje Safhasındaki AT ve TİGH (1 Adet)

1. Nevşehir Bayramhacılı ve Doyduk AT ve TİGH

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (18 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 18 dere ıslahı ile;

- 19 adet yerleşim yeri ve
 - 1.200 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
- 1.Acıgöl İlçesi Öz Deresi ve Kalaba Çardağınözü Deresi Islahı
 - 2.Acıgöl Karacaören Köyünün Kuru Dere ve Yan Kol Taşkın Koruma
 - 3.Derinkuyu Yazıhöyük Beldesi Yandereleri Taşkın Koruma

- 4.Nevşehir Acıgöl İlçe Merkezi Öz Deresi Taşkın Koruma (İdari İmkanlarla)
- 5.Nevşehir- Acıgöl-Ağıllı Köyünün Kuru Deresi Taşkın Koruma
- 6.Nevşehir- Acıgöl-Topaç Köyünün Kuru Dere ve Yan Kolu Taşkın Koruma
- 7.Nevşehir Derinkuyu Çakıllı Köyü Kurudere Taşkın Koruma
- 8.Nevşehir Derinkuyu Doğalar Köyü Kurudere Taşkın Koruma
- 9.Nevşehir Derinkuyu Yazılıhöyük Beldesi Yandereler Taşkın Rusubat Kontrolü
- 10.Nevşehir Merkez Alacaşar Köyü Yağıldere Taşkın Koruma
- 11.Nevşehir Merkez Çardak ve Güvercinlik Köyleri Arazileri Taşkın Koruma
- 12.Nevşehir Merkez İcik Köyü Taşkın Koruma
- 13.Nevşehir Merkez Kaymaklı Kasabası Taşkın Koruma
- 14.Nevşehir Merkez Özyayla Köyünün Çatağın Deresi Islahı
- 15.Nevşehir Merkez Sulusaray Kasabası Taşkın Koruma
- 16.Nevşehir-Acıgöl Tatların Kasabasının Ballık Deresi
- 17.Nevşehir-Kozaklı Bağlıca ve Eşe Dereleri 1.Kısım
- 18.Ürgüp İlçesi Damsa Çayı Islahı

İnşaatı Devam Eden Dere Islahları (8 Adet)

1.12.Bölge Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı (Nevşehir-Merkez Mazı Köyünün Harımlar Deresi): Nevşehir Merkez Mazı Köyü taşkınlardan korunacaktır. %19 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

2.12.Bölge Müdürlüğü İdare İmkânlarıyla Yapılacak İşler (Nevşehir-Gülşehir ilçesi Kızılırmak Nehri Taş Temini): Gülşehir taşkınlardan korunacaktır. 09.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

3.Nevşehir Avanos Çalış Kasabası Söpkın Deresi: Avanos taşkınlarından korunacaktır. 09.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

4.Nevşehir Merkez Kocaçay Deresi 1. Kısım: Nevşehir Merkez taşkınlarından korunacaktır. 04.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

5.Nevşehir-Acığöl-Yukarı Mahallesi Öz Dere ve Kuru Dere: Yukarı mahalle taşkınlarından korunacaktır. 09.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

6.Nevşehir-Derinkuyu İlçe Merkezi Yapağı Deresi: Derinkuyu ilçesi taşkınlarından korunacaktır. %55 fiziki gerçekteşme sağlanmıştır.

7.Nevşehir-Kozaklı Bağlıca ve Eşe Dereleri Üst Havza Islahı: Kozaklı İlçe Merkezi taşkınlarından korunacaktır. %77 fiziki gerçekteşme sağlanmıştır.

8.Nevşehir-Merkez İlçe Nar Belediyesi Karaağaç Deresi, Genç ve Sarıyaprak Dereleri: Nar Kasabası taşkınlarından korunacaktır. 08.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (5 Adet)

1.Nevşehir Merkez Balcın Köyünün Kuru Dere Taşkın Koruma: Balcın köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Nevşehir-Acığöl Karapınar Kasabasının Kuru Deresi Taşkın Koruma: Karapınar kasabası taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

3.Nevşehir-Avanos Sarılar Köyünün Beypınarı Deresi Taşkın Koruma: Sarılar köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Nevşehir-Derinkuyu Güneyce Köyü Aravanboğazı Deresi ve Yan Kolu: Derinkuyu Güneyce Köyü taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Nevşehir-Derinkuyu Özlüce Köyü 1 Nolu Kuru Dere ve Tekarmut Deresi: Derinkuyu Özlüce Köyü taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

HES

Kendi Enerjimizi Kendimiz Üretiyoruz...

İşletme Safhasındaki HES'ler (6 Adet)

6 HES'in kurulu gücü 87,33 MW, yıllık enerji üretimi ise 357,93 milyon kiloWatt.saat'tir.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü 2003 – 2022 yılları arası Nevşehir İl Yatırımları toplamı 68.090.407 TL.

İlin Orman Varlığı ve Ağaçlandırma Faaliyetleri

- Nevşehir İlinin ormanlık alanı **14.938 hektar** olup, yüzölçümünün **%3'si** ormandır. Nevşehir İli ormanlarının **%49'u** normal, **%51'i** bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2020 yılları arasında **15.451 hektar** arazide çalışma yapılarak **15.716.109 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- 2003-2020 yılları arasında **2.570.000 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2022 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **101.519 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- Ayrıca **540 km** karayolu ve köy yolu kenarına **172.350 adet** fidan dikilmiştir.

Bal Ormanı, Şehir Ormanı ve Mesire Yerleri Kurduk...

- 2003-2020 yılları arasında;
- 1 mesire yeri kurulmuştur.
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek için 5 bal ormanı kurulmuştur.

1. Başdere Beldesi Bal Ormanı
2. Karapınar Kasabası Bal Ormanı
3. Özkonak Bal Ormanı
4. Basansarnıç Bal Ormanı
5. Yeşilöz Bal Ormanı

Orman Köylümüzün Yanındayız...

Nevşehir İlimizde bulunan 299 adet mahallenin;

31. Madde: 28 adet

32. Madde: 9 adet olmak üzere

Toplam: 37 adedi orman köyüdür.

Bu köylerde yaşıyan 16.146 orman köylümüze hizmet vermekteyiz.

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY çalışmaları kapsamında 2003-2022 döneminde; orman köylerinde yaşıyan **206** aileye **6.279.728 TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin arttırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2022 yılı sonuna kadar **46** köyde **190.750 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.

DOĞA KORUMA ve MİLLÎ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **Nevşehir ilinde;**
 - ✓ 1 milli park,
 - ✓ 26 genel avlak sahası bulunmaktadır.

Milli Park

Göreme Tarihi Milli Parkı: 96.137 dekarlık saha 25.11.1986 tarihinde Milli Park ilan edilmiştir. Uzun Devreli Gelişme Planı 08.03.2013 tarihinde onaylanmıştır. 2018-2019 yıllarında yürüyüş yolları hizmet kalitesini artırmak maksadıyla çalışmalara başlanmıştır.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2022 yılları arasında **12.950 adet** kanatlı hayvan tabiata bırakılmıştır.
- 2003-2022 yılları arasında yaban hayatının devamı için tabiata **54.650 kg** yem bırakılmıştır.
- 2003-2022 yılları arasında toplam **312** yaralı yaban hayvanının tedavisi ve rehabilitasyonu yapılarak tabii alanlarına bırakılmıştır.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003-2022 yılları arasında 3.600 mikroçip, 3.600 kulak küpesi, 4 adet ise mikroçip okuyucu belediyelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır.

- 2003-2022 yılında 2.443 hayvan aşılanmış, 2.226 hayvan kısırlaştırılmış 2.447 hayvan işaretlenmiş ve 564 adedi sahiplendirilmiştir.
- **Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Projesi:** Geçici hayvan bakım evi yapımı maksadıyla 2014 yılında Ürgüp Belediyesi'ne 169.591 TL ödenek aktarılmıştır.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Nevşehir'de 26 adet genel avlak sahası bulunmaktadır.
- 2003-2022 yılları arasında **90** avcı kursu açılmış ve 1.773 kişiye avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003-2022 yılları arasında av koruma çalışmalarında 8.688 avcı kontrol edilmiştir. Kanun dışı av yapan **691 kişi** hakkında işlem yapılmıştır. 76 yaban hayvanına 116 araç gerece el konulmuştur.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- **Biyoçeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi:** Çalışmalar 2013-2014 yılları arasında tamamlanmıştır. İzleme çalışmaları devam etmektedir.
- 2003-2017 yılları arasında **40** okula ve **3.550** öğrenciye eğitim verilmiştir.

Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı

- Nevşehir ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak maksadıyla Nevşehir ili Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı hazırlanmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Nevşehir** iline toplam **4.685.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **13 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

Havaalanı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Mevcut sistemlerin zamanla eskimesi sonucunda uçuculuk faaliyetleri için verilen hizmetlerin aksamaması ve daha güvenilir bir şekilde hizmet verilmesi maksadıyla **Kapadokya Havalimanında** bulunan **Havaalanı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (H-OMGİ)** güncellenmiştir.

Elde Taşınabilir Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Bölge Müdürlüklerimiz, Havalimanları ve Meteoroloji Gözlem ve Tahmin Merkezinde mevcut sistemler arızalandığında kullanılmak üzere **1 adet Elde Taşınabilir Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (EL-OMGİ)** hizmete alınmıştır.

13 adet OMGİ, 1 adet H-OMGİ ve 1 adet EL-OMGİ olmak üzere toplam **15 adet gözlem sistemi** ile **Nevşehir** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

5.7. NİĞDE YATIRIMLARI

HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN NİĞDE'YE

SON 20 YILDA TAKRİBEN

45 MİLYAR 300 MİLYON TL'LİK YATIRIM YAPILMIŞTIR.

**Bu Yatırımların 1 MİLYAR 800 MİLYON TL'si
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.**

- ✓ Niğde şehir merkezine ve Ulukışla ilçesine menba kalitesinde içmesuyu temin ettik,
- ✓ 13 baraj ve 5 gölet inşa ettik,
- ✓ 2 baraj inşaat safhasındadır,
- ✓ 54.320 dekar araziye sulamaya açtık ve çiftçilerimize yıllık 156 milyon TL zirai gelir artışı sağladık,
- ✓ 34 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 47,3 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ Atatürk Şehir Ormanı ve 4 bal ormanı tesis ettik,
- ✓ Orman köylerinde yaşayan 724 aileye 10,5 milyon TL ferdi proje kredisi ve desteği sağladık,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ Aladağlar Milli Parkı ile vatandaşlarımızı tabiatla buluşturduk,
- ✓ 15 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu ve
- ✓ 1 adet Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi kurduk.

Niğde böyle muazzam yatırımları Hükümetimizle birlikte gördü...

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Niğde** iline toplam **1.524.225.281 TL** yatırım yapılarak, **79** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **2 adedi İçmesuyu Tesisi, 13 adedi Baraj, 5 adedi Gölet, 1 adedi Yeraltı Depolaması, 2 adedi HİS, 17 adedi Sulama Tesisi, 5 adedi Arazi Topplulaştırma ve TİGH, 34 adedi Taşkın Koruma Tesisidir.**
- Yıllık 3,79 milyon m³ içme ve kullanma suyu temin edilerek 207.436 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi 25,21 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 3,12 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Yeraltı depolaması kapasitesi 0,23 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 54.320 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 155.219.920 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 1.315.720 dekar alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 51 yerleşim yeri ve 823 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.

İÇMESUYU TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **207.436** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **3,79 milyon m³** içmesuyu temin ediyoruz.

İşletme Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (2 Adet)

1.Niğde Hıdırlık İleri İçmesuyu Arıtma Tesisi: Günlük arıtma kapasitesi 5.616 m³ olan tesis ile Niğde şehir merkezine menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2011 yılında hizmete alınmıştır.

2.Ulukışla İçmesuyu Tesisleri: YAS kuyularından alınan su 3,90 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Ulukışla ilçe merkezine yıllık 1,74 milyon m³ içmesuyu verilmektedir. Tesis 2020 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (1 Adet)

1.Ecemiş Kaynaklarından Niğde ve Aksaray İllerine İçmesuyu Temini: Ecemiş kaynağından alınacak su 440 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Niğde şehir merkezi, Bor, Altunhisar ilçeleri ve Bor-Kemerhisar beldesi olmak üzere yıllık 22,92 milyon m³ içmesuyu verilecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

BARAJ ve GÖLETLER

2003 yılından bugüne kadar **13 baraj, 5 gölet ve 1 adet yeraltı depolaması** tamamlanmış olup, toplamda **29 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşılmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (13 Adet)

1.Akkaya Barajı ve Çevresi İyileştirme Projesi: Barajın temelden yüksekliği 19 metredir. Baraj, 5,80 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2013 yılında hizmete alınmıştır.

2.Altunhisar Barajı Rezervuar Alanının İyileştirilmesi: Barajın temelden yüksekliği 32 metredir. 2.740 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2011 yılında hizmete alınmıştır.

3.Bor Kemerhisar Gökbez Barajı: Barajın temelden yüksekliği 33,50 metredir. 854.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.290 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

4.Bor Postallı Prof. Dr. Dincer Topacık Barajı: Barajın temelden yüksekliği 31 metredir. 3,30 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 7.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2009 yılında hizmete alınmıştır.

5.Çamardı Bademdere Barajı: Barajın temelden yüksekliği 37,54 metredir. 648.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.720 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

6.Çamardı Ören Barajı: Barajın temelden yüksekliği 47 metredir. Baraj, 3,41 milyon m³ su biriktirme hacmine sahiptir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

7.Niğde Merkez Hançerli Barajı: Barajın temelden yüksekliği 34 metredir. 430.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

8.Niğde Merkez Kayırlı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30 metredir. 439.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.600 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

9.Niğde Merkez Ulu ağaç Barajı: Barajın temelden yüksekliği 51 metredir. 4,94 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 7.520 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2004 yılında hizmete alınmıştır.

10.Ulukışla Darboğaz Barajı: Barajın temelden yüksekliği 43 metredir. 1,10 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.960 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2014 yılında hizmete alınmıştır.

11.Ulukışla Handeresi Barajı: Barajın temelden yüksekliği 37 metredir. 1,41 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.980 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2017 yılında hizmete alınmıştır.

12.Ulukışla Kılan Gelindileği Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36 metredir. 674.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.570 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

13.Yeşilburç Barajı: Barajın temelden yüksekliği 55,50 metredir. 2,20 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 4.500 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2012 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Barajlar (2 Adet)

1.Bor Halaç Barajı: Barajın temelden yüksekliği 42 metredir. 1,90 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.120 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %45 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

2.Ulukışla İmrahor Barajı: Barajın temelden yüksekliği 44 metredir. 1,59 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 4.620 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %30 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Barajlar (5 Adet)

1.Bor Okçu Barajı: Barajın temelden yüksekliği 38 metredir. 599.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.280 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Çiftlik Sultanpınarı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 41,42 metredir. 528.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.260 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Merkez Tepeköy Barajı: Barajın temelden yüksekliği 43,60 metredir. 680.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.360 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Ulukışla Emirler Barajı: Barajın temelden yüksekliği 41,40 metredir. 731.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.590 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Ulukışla Gedelli Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36 metredir. 671.000 m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 1.640 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (7 Adet)

1.Bor Kılavuz Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25,50 metredir. Gölet 170.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 480 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2016 yılında hizmete alınmıştır.

2.Çiftlik Asmasız Göleti: Göletin temelden yüksekliği 28,50 metredir. Gölet 1,29 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 4.260 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2021 yılında hizmete alınmıştır.

3.Çiftlik Azathı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 29 metredir. Gölet 470.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 3.250 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2015 yılında hizmete alınmıştır.

4.Merkez Hacıabdullah Göleti: Göletin temelden yüksekliği 26 metredir. Gölet 388.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 980 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2021 yılında hizmete alınmıştır.

5.Niğde Merkez Koyunlu Göleti Rezervuar Alanı İyileştirmesi: Göletin temelden yüksekliği 25 metredir. Gölet, 800.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olup, 2013 yılında hizmete alınmıştır.

6.Ulukışla Eminlik His Göleti: Göletin temelden yüksekliği 8 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 14.500 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

7.Ulukışla Hacıbekirli His Göleti: Göletin temelden yüksekliği 11 metredir. Hayvan içme suyu maksatlı olarak inşa edilmiştir. Gölet, 17.500 m³ su biriktirme hacmine sahiptir.

İnşaat Safhasındaki Göletler (1 Adet)

1.Merkez Elmalı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 26,70 metredir. 1,13 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 3.130 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Göletler (1 Adet)

1.Ulukışla Göleti: Göletin temelden yüksekliği 26 metredir. 840.750 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.730 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Yeraltı Depolamaları

İşletme Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (1 Adet)

1.Merkez Alay YAS Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının depolama hacmi 225.000 m³'tür. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (2 Adet)

1.Merkez Ağcaşar YAS Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının kuyu derinliği 5 metredir. 10.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Merkez Kiledere Yeraltı Suyu Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının kuyu derinliği 5 metredir. 10.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar **17** sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **54.320 dekar** arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **155 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (17 Adet)

1.Altunhisar Barajı Rezervuar Alanının Yenilenmesi Sulaması: 2.740 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2011 yılında hizmete alınmıştır.

2.Bor Akkaya Sulaması İkmalî 2.Kısım: 2006 yılında hizmete alınmıştır.

3.Bor Akkaya Sulaması İkmalî 3.Kısım: 2007 yılında hizmete alınmıştır.

4.Bor Akkaya Sulaması İkmali 4.Kısım: 2013 yılında hizmete alınmıştır.

5.Bor Kemerhisar Gökbez Barajı Sulaması: 1.290 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

6.Bor Kılavuz Göleti Sulaması: 480 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

7.Bor Postallı Prof.Dr. Dincer Topacık Barajı Sulaması: 7.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2009 yılında hizmete alınmıştır.

8.Çamardı Bademdere Barajı Sulaması: 1.720 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

9.Çamardı Ören Barajı Sulaması: 15.710 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

10.Çiftlik Azatlı Göleti Sulaması: 3.250 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

11.Niğde Bahçeleri Sulaması ve Yenilenmesi: 4.500 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

12.Niğde Merkez Hançerli Barajı Sulaması: 1.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

13.Niğde Merkez Kayırlı Barajı Sulaması: 1.600 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

14.Niğde Merkez Uluğağaç Barajı Sulaması: 7.520 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2004 yılında hizmete alınmıştır.

15.Ulukışla Darboğaz Barajı Sulaması: 1.960 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2014 yılında hizmete alınmıştır.

16.Ulukışla Handeresi Barajı Sulaması: 3.980 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

17.Ulukışla Kılan Gelindileği Barajı Sulaması: 1.570 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Sulama Tesisleri (4 Adet)

1.Bor Halaç Barajı Sulaması: 3.120 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 22.08.2017 tarihinde temeli atılmıştır.

2.Çiftlik Asmasız Göleti Sulaması: 4.260 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %4 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

3.Niğde Merkez Hacıabdullah Göleti Sulaması: 980 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %5 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

4.Ulukışla İmrahor Barajı Sulaması: 4.620 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. 22.08.2017 tarihinde temeli atılmıştır.

Yatırım Programındaki Sulama Tesisleri (1 Adet)

1.Merkez Elmalı Göleti Sulaması: 3.130 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (6 Adet)

1.Bor Okçu Barajı Sulaması: 1.280 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Çiftlik Sultanpınarı Barajı Sulaması: 1.260 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Merkez Tepeköy Barajı Sulaması: 3.360 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Ulukışla Emirler Barajı Sulaması: 1.590 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Ulukışla Gedelli Barajı Sulaması: 1.640 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Ulukışla Göleti Sulaması: 1.730 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 5 adet iş tamamlanarak 1.315.720 dekar alan tescili, inşaatı devam eden işlerde kısmi olarak 187.760 dekar arazi tescili olmak üzere toplam 1.503.480 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Niğde ilinde 32 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (5 Adet)

1. Niğde Bor İlçesi AT ve TİGH Projesi
2. Niğde Merkez Köyleri A.T. ve TİGH Projesi (OTOYOL)
3. Niğde Misli Ovası 1. Kısım A.T. ve TİGH Projesi (Sulama + Toplulaştırma) (OTOYOL)
4. Niğde Misli Ovası 2. Kısım A.T. ve TİGH Projesi (Sulama + Toplulaştırma) (OTOYOL)
5. Niğde Misli Ovası 3. Kısım A.T. ve TİGH Projesi (Sulama + Toplulaştırma)

İnşaat Safhasındaki AT ve TİGH (1 Adet)

1. Niğde Misli Ovası 4. Kısım AT ve TİGH Projesi

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (34 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 34 dere ıslahı ile;

- Niğde şehir merkezi,
 - 50 adet yerleşim yeri ve
 - 823 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
-
1. Bor Obruk Köyü Taşkın Koruma
 2. Bor Postallı Kasabası Taşkın Koruma
 3. Çamardı Burç Kasabası Taşkın Koruma
 4. Çamardı Celaller Köyü Taşkın Koruma
 5. Çamardı Eyneli Köyü Taşkın Koruma
 6. Çamardı Eyneli Köyü Yukarı Havza Taşkın Koruma
 7. Çamardı İlçe Merkez Taşkın Koruma
 8. Çamardı İlçe Merkez Taşkın Koruma 2.Kısım
 9. Çamardı İlçe Merkezi Taşkın Koruma 3.Kısım
 10. Çamardı Mahmatlı Köyü Taşkın Koruma
 11. Çamardı Yeniköy Köyü Taşkın Koruma
 12. Çiftlik Bozköy Kasabası Taşkın Koruma
 13. Çiftlik İlçe Merkez Taşkın Koruma
 14. Çiftlik Kayırlı Kasabası Yan Dereler Taşkın Koruma
 15. Çiftlik Kitreli Kasabası Taşkın Koruma
 16. Merkez Azatlı Kasabası Küllüce Deresi Taşkın Koruma 2.Kısım
 17. Niğde İl Merkezi Taşkın Koruma
 18. Niğde Merkez Alay Kasabası Taşkın Koruma 1.Kısım

19. Niğde Merkez Azatlı Kasabası Küllüce Deresi Taşkın Koruma
20. Niğde Merkez Çayırlı Kasabası Taşkın Koruma
21. Niğde Merkez DüNDARlı Kasabası Taşkın Koruma 2.Kısım
22. Niğde Merkez DüNDARlı Kasabası Yukarı Havza Taşkın Koruma
23. Niğde Merkez Edikli Kasabası Taşkın Koruma
24. Niğde Merkez Edikli Kasabası Taşkın Koruma 2.Kısım
25. Niğde Merkez Elmalı Kasabası Taşkın Koruma
26. Niğde Merkez Gümüşler Kasabası Ören Deresi Taşkın Koruma
27. Niğde Merkez Gümüşler Kasabası Taşkın Koruma
28. Niğde Merkez İçmeli Kasabası Taşkın Koruma
29. Niğde Merkez Karaatlı Kasabası Taşkın Koruma
30. Niğde Merkez Kayırlı Kasabası Taşkın Koruma
31. Ulukışla Başmakçı Köyü Taşkın Koruma
32. Ulukışla Darboğaz Kasabası Taşkın Koruma
33. Ulukışla Madenköy Kasabası Taşkın Koruma
34. Ulukışla Yeniyıldız Kasabası Taşkın Koruma

İnşaatı Devam Eden Dere Islahları (8 Adet)

1.Altunhisar Keçikalesi Kasabası: Keçikalesi kasabası ve 30 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 22.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

2.Bor Balcı Köyü: Balcı Köyü ve 220 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 27.10.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

3.Çiftlik Çardak Köyü Taşkın Koruma: Çardak Köyü taşkınlardan korunacaktır. %15 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

4.Çiftlik Divarlı Kasabası Taşkın Koruma: Divarlı Beldesi taşkınlardan korunacaktır. %50 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

5.Merkez Edikli Kasabası 3.Kısım: Edikli Kasabası taşkınlarından korunacaktır. 22.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

6.Merkez Orhanlı Kasabası: Orhanlı Kasabası ve 430 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. 30.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

7.Merkez Yıldıztepe Kasabası Yukarı Havza Tedbirleri 1. Kısım: Yıldıztepe kasabası ve 360 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. %100 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

8.Niğde İl Merkezi 2. Kısım: İl Merkezi taşkınlarından korunacaktır. %5 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Yatırım Programındaki Dere Islahları (1 Adet)

1.Merkez Kömürcü Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Kömürcü Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (24 Adet)

1.Altunhisar İlçe Merkezi ile Yeşilyurt Kasabası: Altunhisar İlçe Merkezi ile Yeşilyurt Kasabası ve 50 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Bor Karanlıkdere Köyü: Karanlıkdere Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Çamardı Çukurbağ Köyü: Çukurbağ Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.Çamardı Demirkazık Köyü: Demirkazık Köyü ve 200 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Çamardı Sulucaova Köyü: Sulucaova Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

6.Çamardı Yelatan Köyü Yukarı Havza Tedbirleri: Yelatan Köyü ve 100 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

7.Çamardı Yeniköy Köyü 2. Kısım: Yeniköy Köyü ve 20 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

8.Çiftlik Mahmutlu Köyü: Mahmutlu Köyü taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

9.Merkez Bağlama Kasabası: Bağlama Kasabası taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

10.Merkez Değirmenli Kasabası: Değirmenli Kasabası taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

11.Merkez Dikilitaş Köyü: Dikilitaş Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

12.Merkez Dünderli Kasabası 3. Kısım: Dünderli Kasabası taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

13.Merkez Pınarcık Köyü: PINARCIK köYÜ taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

14.Merkez Tepeköy Köyü: Tepeköy Köyü taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

15.Merkez Yeşilgölcük Kasabası Yukarı Havza Tedbirleri: Yeşilgölcük Kasabası ve 500 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

16.Niğde İl Merkezi 3. Kısım: İl Merkezi taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

17.Niğde Merkez Yıldıztepe Kasabası Yukarı Havza Tedbirleri 2. Kısım: Yıldıztepe Kasabası taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

18.Ulukışla Altay Köyü: Altay Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

19.Ulukışla Çiftehan Köyü: Çiftehan Köyü ve 350 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

20.Ulukışla Darboğaz Kasabası 2. Kısım: Darboğaz Kasabası taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

21.Ulukışla Eminlik Köyü: Eminlik Köyü ve 50 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

22.Ulukışla Emirler Köyü: Emirler Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

23.Ulukışla İlçe Merkez: Ulukışla İlçe Merkezi ve 180 dekar arazi taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

24.Ulukışla Ovacık Köyü: Ovacık köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2003 – 2022 yılları arasında

Niğde’ye toplam

184 milyon TL’lik yatırım yapılmıştır.

İlin Orman Varlığı ve Ağaçlandırma Faaliyetleri

- Niğde İlinin ormanlık alanı **60.026 hektar** olup, yüzölçümünün **%9’u** ormandır. Niğde İli ormanlarının **%38’i** normal, **%62’si** bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2021 yılları arasında **51.204 hektar** arazide çalışma yapılarak **47.385.476 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- 2003-2021 yılları arasında **25.033.623 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2021 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **131.054 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.

- Ayrıca **92 km** karayolu ve köy yolu kenarına **20.480 adet** fidan dikilmiştir.

Bal Ormanı, Şehir Ormanı ve Mesire Yerleri Kurduk...

- 2003-2021 yılları arasında;
- **1** şehir ormanı kurulmuştur.
 1. Atatürk Şehir Ormanı
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek için **4** bal ormanı kurulmuştur.
 - 1- Postallı Köyü Bal Ormanı
 - 2- Kızılkapı Bal Ormanı
 - 3- Beyağıl Bal Ormanı
 - 4- Altunhisar Bal Ormanı

Orman Köylümüzün Yanındayız...

Niğde İlimizde bulunan 300 adet mahallenin;

31. Madde: 57 adet

32. Madde: 7 adet olmak üzere

Toplam: 64 adedi orman köyüdür.

Bu köylerde yaşıyan 36.248 orman köylümüze hizmet vermekteyiz.

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY çalışmaları kapsamında 2003-2021 döneminde; orman köylerinde yaşıyan **724** aileye **10.466.950 TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin arttırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2021 yılı sonuna kadar **49** köyde **201.000 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.
- **2** köyde **Tıbbi Aromatik Bitki Bahçesi** kurulmuş ve **3.700 adet** fidan dikilmiştir.

Geleceğe Nefes Oluyoruz...

- Niğde İlimizde 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü “Geleceğe Nefes” etkinliği kapsamında 2019, 2020 ve 2021 yıllarında **22** ayrı noktada **72.521 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.

DOĞA KORUMA ve MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **Niğde ilinde;**
 - ✓ 1 milli park,
 - ✓ 3 yaban hayatı geliştirme sahası,
 - ✓ 27 avlak sahası bulunmaktadır.

Milli Park

Aladağlar Milli Parkı: Kayseri, Adana ve Niğde illerini kapsayan toplam 550.644 dekar alanın 223.450 dekarlık kısmı Niğde ilinde bulunmaktadır. Çamardı ilçesinde yer alan saha 1995 yılında Milli Park olarak ilan edilmiştir. Alanda su isale hattı, ziyaretçi karşılama alanı, otopark ve kamera sistemi bulunmaktadır.

Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları (3 Adet)

- 1. Çamardı Demirkazık Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:** Niğde ve Adana il sınırlarına giren sahanın toplam alanı 186.741 dekar olup, Niğde ilinde kalan alanı 183.061 dekadır. Çamardı ilçesinde yer alan saha 2005 yılında Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir. Hedef türü yaban keçisidir.
- 2. Pozantı Karanfıldağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:** Niğde ve Adana il sınırlarına giren sahanın toplam alanı 307.395 dekar olup, Niğde ilinde kalan alanı 9.704 dekadır. Çamardı ilçesinde yer alan saha 2005 yılında Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir. Hedef türü yaban keçisidir.
- 3. Yahyalı Aladağlar Yaban Hayatı Geliştirme Sahası:** Niğde ve Kayseri il sınırlarına giren sahanın toplam alanı 73.021 dekar olup Niğde ilinde kalan alanı 33.762 dekadır. Çamardı ilçesinde yer alan saha 2005 yılında Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak ilan edilmiştir. Hedef türü yaban keçisidir.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2021 yılları arasında **9.400 adet** kanatlı hayvan tabiata bırakılmıştır.
- 2012-2021 yılları arasında yaban hayatının devamı için tabiata **21.950 kg** yem bırakılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında toplam **220** yaralı yaban hayvanının tedavisi ve Rehabilitasyonu yapılarak tekrar tabii alanlarına bırakılmıştır.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003-2021 yılları arasında **2.900** mikroçip, **3.400** kulak küpesi, **3** mikroçip okuyucu, **5** kulak penci Niğde Belediyesi'ne ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- 2003-2021 yılları arasında **3.159 adet** hayvana aşılama, **2.113 adet** hayvana kısırlaştırılma, **2.115** hayvana işaretleme ve kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu hayvanlardan **1.870 adedi** sahiplendirilmiştir.

- 2003-2021 yılları arasında **700 adet** su ve mama kabı sahihsiz hayvanların barınmaları ve beslenmeleri maksadıyla dağıtılmıştır.
- **Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Projesi:** Niğde Belediyesi tarafından yapılan Geçici Hayvan Bakım Evi yapımını desteklemek maksadıyla Niğde Belediyesi'ne 2010 yılında 134.689 TL ödenek aktarılmıştır.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Niğde'de 5 devlet avlak sahası, **22** genel avlak sahası bulunmaktadır.
- 2003-2021 yılları arasında 68 avcı kursu açılmış ve 1.849 kişiye avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003-2021 yılları arasında av koruma çalışmalarında 6.640 avcı kontrol edilmiştir. Kanun dışı av yapan 651 kişi hakkında işlem yapılmıştır. 207 adet yaban hayvanına 238 adet araç gerece el koyulmuştur.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- **Biy çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi:** Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi 2015-2018 yılları arasında tamamlanmış olup, izleme çalışmaları devam etmektedir.
- **Niğde İli Terli Sığırkuyruğu (*Verbascum adenocaulon*)Tür Eylem Planı:** Terli Sığırkuyruğu (*Verbascum adenocaulon*)Tür Eylem Planı tamamlanmıştır.
- **Eğitim Çalışmaları:** 20 okulda takriben 1.600 öğrenciye eğitim verilmiştir.

Tabiat Turizmi Master Planı ve Uygulama Eylem Planı

- Niğde ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak maksadıyla Niğde ili Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı yapılmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2021** yılları arasında **Niğde** iline toplam **3.425.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **15 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi

Afetlere sebep olan yıldırım ve şimşek hadiseleri tespit ve takip edilerek oluşması muhtemel ani kuvvetli yağışlar için erken uyarıların hazırlanarak can ve mal kayıplarının azaltılması, uçuş güvenliği için havacılık sektörünün ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması gibi birçok hizmetin sağlanmasına katkı yapılması maksadıyla **1 adet Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi (YTTS)** kurulmuştur.

15 adet OMGİ ve 1 adet YTTS olmak üzere toplam **16 adet gözlem sistemi** ile **Niğde** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

5.8. YOZGAT YATIRIMLARI

HÜKÜMETİMİZ TARAFINDAN YOZGAT'A

SON 20 YILDA TAKRİBEN

34 MİLYAR TL'LİK YATIRIM YAPILMIŞTIR.

**Bu Yatırımların 4 MİLYAR 600 MİLYON TL'si
Su, Ormancılık, Milli Park ve Meteoroloji Alanındadır.**

- ✓ Yozgat şehir merkezi, Yerköy ilçe merkezi ve Yozgat Organize Sanayi Bölgesi'ne yıllık 17,5 milyon m³ içmesuyu sağladık,
- ✓ 9 baraj ve 6 gölet inşa ettik,
- ✓ 201.040 dekar araziye sulamaya açtık ve çiftçilerimize yıllık 148 milyon TL zirai gelir artışı sağladık,
- ✓ 60 derenin ıslahını tamamladık,
- ✓ 99 milyon fidanı toprakla buluşturduk,
- ✓ 10 bal ormanı ve 3 mesire yeri tesis ettik,
- ✓ Orman köylerinde yaşayan 3.626 aileye 38,7 milyon TL ferdi proje kredisi ve desteği sağladık,
- ✓ Orman köylülerimiz için yeni gelir kapıları açtık,
- ✓ Yozgat Çamlığı Milli Parkı ve 5 Tabiat Parkı ile tabiat turizmini geliştiriyoruz,
- ✓ 23 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu kurduk.

**Yozgat böyle muazzam yatırımları
Hükümetimizle birlikte gördü...**

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Yozgat** iline toplam **3.385.875.666 TL** yatırım yapılarak, **108** adet tesis hizmete alınmıştır.

Bu tesislerin;

- **3 adedi İçmesuyu Tesisi, 9 adedi Baraj, 6 adedi Gölet, 25 adedi Sulama Tesisi, 3 adedi Arazi Toplulaştırma ve TİGH, 60 adedi Taşkın Koruma Tesisi, 1 adedi HES Tesisi**
- Yıllık 17,50 milyon m³ içme ve kullanma suyu temin edilerek 261.077 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi 150,70 milyon m³ hacmine ulaşmıştır
- Gölet depolama kapasitesi 9,45 milyon m³ hacmine ulaşmıştır.
- Toplam 201.040 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık 147.490.644 TL zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 965.550 alanda ATTİGH tescili yapılmıştır.
- 51 yerleşim yeri ve 22.800 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.
- Hidroelektrik enerji üretimi yıllık 0,01 milyar kWh'tir.

İÇMESUYU TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **261.077** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **17,50 milyon m³** içmesuyu temin ediyoruz.

İşletme Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (3 Adet)

1.Arıtılmış Su İsale Hatları, Depolar, Pompa İstasyonu ve Tayip Regülatörü: Musabeyli Cemil ÇİÇEK Barajı kaynağından alınan su 82,72 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Yozgat, Yerköy, Çiçekdağı yıllık 17,50 milyon m³ içmesuyu verilmektedir. Tesis 2016 yılında hizmete alınmıştır.

2.Hamsu İsale, Derivasyon Hattı ve Tünel: Tesis 2016 yılında hizmete alınmıştır.

3.Yozgat İçmesuyu Arıtma Tesisleri: Günlük arıtma kapasitesi 62.300 m³ olan tesis ile Yozgat, Yerköy, Çiçekdağı menba kalitesinde içme suyu sağlanmıştır. Tesis 2019 yılında hizmete alınmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki İçmesuyu Tesisleri (2 Adet)

1.Sorgun İçmesuyu Tesisleri: YAS Kaynakları + Sarihamzalı Barajı kaynağından alınacak su 20 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Sorgun ilçesi yıllık 9,17 milyon m³ içmesuyu verilecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

2.Yenice Projesi Sorgun İçmesuyu Tesisleri: Yenice Barajı ve YAS kaynağından alınacak su 32,94 km uzunluğundaki isale hattı vasıtasıyla Sorgun yıllık 8,35 milyon m³ içmesuyu verilecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

ATIKSU ARITMA TESİSLERİ

İnşaat Safhasındaki Atıksu Arıtma Tesisleri (1 Adet)

1.Yozgat Cemil ÇİÇEK (Musabeyli) Baraj Havzası Atıksu Toplama ve Arıtma Tesisi: Günlük arıtma kapasitesi 64,53 m³ olan tesis ile Bişek ve Gülyayla Köyü atıksularının arıtılması sağlanacaktır. %90 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

BARAJLAR, GÖLETLER ve YERALTI DEPOLAMALARI

2003 yılından bugüne kadar **9 baraj ve 6 gölet** tamamlanmış olup, toplamda **160 milyon m³** biriktirme hacmine ulaşılmıştır.

Barajlar

İşletme Safhasındaki Barajlar (9 Adet)

1.Akdağmadeni Çalışkan Barajı: Barajın temelden yüksekliği 33 metredir. 1,64 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 4.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2020 yılında hizmete alınmıştır.

2.Boğazlıyan Oğulcuk Barajı: Barajın temelden yüksekliği 30,50 metredir. 15,98 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 18.730

dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

3.Kadışehirli Halıköy Barajı: Barajın temelden yüksekliği 45,50 metredir. 2,20 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 5.180 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

4.Merkez Büyükmahal Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36,50 metredir. 1,58 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.810 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2016 yılında hizmete alınmıştır.

5.Musabeyli Cemil ÇİÇEK Barajı: Barajın temelden yüksekliği 67 metredir. 48,60 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 18.500 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Yozgat, Yerköy, Çiçekdağı yıllık 17,50 milyon m³ içme suyu sağlamıştır. 2012 yılında hizmete alınmıştır.

6.Sorgun Sarıhamzalı Bahadın Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36,50 metredir. 21 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 11.120 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Sorgun ilçesi yıllık 9,17 milyon m³ içme suyu sağlamıştır. 2021 yılında hizmete alınmıştır.

7.Sorgun Taşlık Barajı: Barajın temelden yüksekliği 45 metredir. 10,12 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 7.110 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

8.Şefaati Kumkuyu Barajı: Barajın temelden yüksekliği 31 metredir. 1,35 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 2.970 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2019 yılında hizmete alınmıştır.

9.Uzunlu Barajı: Barajın temelden yüksekliği 61 metredir. 48,23 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 80.000 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. 2015 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Barajlar (5 Adet)

1.Aydıncık Kösrelik Barajı: Barajın temelden yüksekliği 34,35 metredir. 1,60 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 5.970 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %43 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

2.Bahçecik Barajı: Barajın temelden yüksekliği 70 metredir. 33,24 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 80.080 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %32 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

3.İnandık Barajı: Barajın temelden yüksekliği 63 metredir. 31,10 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 28.750 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %95 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

4.Sorgun Araplı Barajı: Barajın temelden yüksekliği 38 metredir. 1,74 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 3.530 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %21 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

5.Sorgun Eymir Barajı: Barajın temelden yüksekliği 36,50 metredir. 2,72 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 7.870 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %28 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Barajlar (2 Adet)

1.Yenice Barajı: Barajın temelden yüksekliği 50,50 metredir. 33,02 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 9.200 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Sorgun yıllık 8,35 milyon m³ içme suyu sağlayacaktır. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Yozgat Boğazlıyan Uzunlu Barajı İyileştirme: Barajın temelden yüksekliği 30 metredir. Baraj, 1.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

Göletler

İşletme Safhasındaki Göletler (6 Adet)

1.Aydıncık Baydığin Göleti: Göletin temelden yüksekliği 22 metredir. 840.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.870 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2020 yılında hizmete alınmıştır.

2.Merkez Sarımbey Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24,50 metredir. 560.000 m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 1.970 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2019 yılında hizmete alınmıştır.

3.Sarıkaya Karahallı Göleti: Göletin temelden yüksekliği 15,80 metredir. 1,34 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 2.280 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

4.Sorgun Erkekli Göleti: Göletin temelden yüksekliği 23,50 metredir. 2,84 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 7.510 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2020 yılında hizmete alınmıştır.

5.Sorgun Gülşehri (Hoşumlu) Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25,50 metredir. 1,14 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 2.310 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2014 yılında hizmete alınmıştır.

6.Şefaati Gülistan Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25,80 metredir. 2,73 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 3.360 dekar arazinin sulanmasına hizmet etmektedir. Gölet 2007 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Göletler (2 Adet)

1.Hasbek Göleti: Göletin temelden yüksekliği 27,50 metredir. 3,55 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 9.210 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %1 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

2.Sorgun Gevrek Göleti: Göletin temelden yüksekliği 25,50 metredir. 3,40 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip gölet, 8.750 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %97 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Göletler (1 Adet)

1.Yozgat Bozok Üniversitesi Göleti: Göletin temelden yüksekliği 24 metredir. Gölet, 125.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Yeraltı Depolamaları

Proje ve Planlama Safhasındaki Yeraltı Depolamaları (1 Adet)

1.Yozgat Sorgun Sarımbey Göleti Kil Malzeme Sahası Suni Besleme: Yeraltı suni besleme depolamasının **kuyu derinliği** 0,01 metredir. Depolama, 10.000 m³ su biriktirme hacmine sahip olacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

SULAMA TESİSLERİ

2003 yılından bugüne kadar **25** sulama tesisi tamamlanmış olup, toplamda **201.040 dekar** arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **147 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İşletme Safhasındaki Sulama Tesisleri (25 Adet)

1.Akdağmadeni Çalışkan Barajı Sulaması: 4.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2018 yılında hizmete alınmıştır.

2.Aydıncık Baydoğan Göleti Sulaması: 1.870 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2022 yılında hizmete alınmıştır.

3.Boğazlıyan Bektaşlı Sulaması: 2004 yılında hizmete alınmıştır.

4.Boğazlıyan Derecepni YAS Sulama Şebekeleri: 1.660 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2012 yılında hizmete alınmıştır.

5.Gelingüllü Pompaj Sulaması: 34.000 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2009 yılında hizmete alınmıştır.

6.Gelingüllü Projesi Yerköy Grubu Aşağı Sekili Sulaması ve Deliceirmek Islahı 1 Kısım: 2013 yılında hizmete alınmıştır.

7.Gelingüllü Projesi Yerköy Grubu Aşağı Sekili Sulaması ve Deliceirmek Islahı: 34.550 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2013 yılında hizmete alınmıştır.

8.Gelingüllü Projesi Yerköy Grubu Aşağı Sekili Sulaması ve Deliceirmek Islahı 2. Kısım: 2015 yılında hizmete alınmıştır.

9.Gelingüllü Projesi Yerköy Grubu Yenimahalle Sulaması: 58.070 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2010 yılında hizmete alınmıştır.

10.Gelingüllü Projesi Yudan Köyü Arazileri Sulaması İletim Kanalı: 2010 yılında hizmete alınmıştır.

11.Kadıışehri Halıköy Barajı Sulaması: 5.180 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

12.Merkez Sarımbey Göleti Sulaması: 1.970 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

13.Musabeyli Sulaması: 18.500 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

14.Sarıkaya Karahallı Göleti Sulaması: 2.280 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

15.Sorgun Araplı Barajı Sulaması: 3.530 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

16.Sorgun Erkekli Göleti Sulaması: 7.510 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2015 yılında hizmete alınmıştır.

17.Sorgun Gevrek Göleti Sulaması: 8.750 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

18.Sorgun Gülşehri (Hoşumlu) Göleti Sulaması: 2.310 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2016 yılında hizmete alınmıştır.

19.Sorgun Taşlık Barajı Sulaması: 7.110 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

20.Şefaati Gülistan Göleti Sulaması: 3.360 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2009 yılında hizmete alınmıştır.

21.Şefaati Kumkuyu Barajı Sulaması: 2.970 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2014 yılında hizmete alınmıştır.

22.Yerköy Delice Sulaması: 3.410 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2017 yılında hizmete alınmıştır.

23.Yozgat Boğazlıyan Oğulcuk Regülatörü ve İletim Kanalı: 10 dekar zirai arazinin sulanması sağlanmıştır.2018 yılında hizmete alınmıştır.

24.Yozgat Sarıkaya Kanlıdere Göleti Sulaması Borulu Şebekeye Dönüştürme (Yenileme): 2018 yılında hizmete alınmıştır.

25.Yozgat Şefaati Kuzayca Göleti Derivasyon İletim Kanalı: 2016 yılında hizmete alınmıştır.

İnşaat Safhasındaki Sulama Tesisleri (4 Adet)

1.Aydıncık Köşrelik Barajı Sulaması: 5.970 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %55 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

2.Boğazlıyan Oğulcuk Barajı Sulaması: İkmal işi TOKİ protokolü kapsamındadır.18.720 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %36 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

3.Merkez Büyükmahal Barajı Sulaması: 3.810 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %51,41 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

4.Yozgat Uzunlu Barajı Sulaması Borulu Şebekeye Dönüştürme (Yenileme): 80.000 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %50 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Proje ve Planlama Safhasındaki Sulama Tesisleri (14 Adet)

1.Bahçecik Barajı Sulaması: 80.080 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

2.Gelingüllü Projesi Paşaköy Gurubu Sulaması Borulu Şebekeye Dönüştürme (Yenileme): 43.320 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

3.Hasbek Göleti Sulaması: 9.210 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

4.İnandık Barajı Sulaması: 28.750 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

5.Sorgun Eymir Barajı Sulaması: 7.870 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

6.Sorgun Sarıhamzalı Barajı Sulaması: 11.120 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

7.Sorgun Yenice Barajı Sulaması: 9.200 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

8.Yahyasaray Barajı Sulaması Borulu Şebekeye Dönüştürme (Yenileme): Proje hazırlama çalışmaları tamamlanmıştır.

9.Yamula Projesi Kalaba-Seyfe Sulaması (Yozgat): 160.400 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

10.Yozgat Akdağmadeni Akçakışla Göleti ve Sulaması: 55.900 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

11.Yozgat Çekerek Yukarıkarahacılı Göleti ve Sulaması: 2.260 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

12.Yozgat Gölet ve Sulama Tesisleri Yenileme Proje Yapımı (Sorgun Dişli Göleti ve Sulama Tesis, Çandır İğdeli Göleti ve Sulama Tesis, Sarıkaya Akbenliçiftliği Göleti ve Sulama Tesis, Akdağmadeni Akçakışla Göleti ve Sulama Tesis): 25.570 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

13.Yozgat Merkez Büyükmahal Göleti Sulaması İkmal 2. Kısım: 3.810 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

14.Yozgat-Yerköy İğdecik Göleti Sulaması: 9.900 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ve TİGH

2003 yılından bugüne kadar, Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri kapsamında 3 adet iş tamamlanarak 965.550 dekar alan tescili, inşaatı devam eden işlerde kısmi olarak 120.273 dekar arazi tescili olmak üzere toplam 1.085.823 dekar alanda arazi toplulaştırma tescili yapılmıştır. Yozgat ilinde 47 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

İşletme Safhasındaki AT ve TİGH (3 Adet)

1. Yozgat Aşağı Sekili A.T. ve TİGH Projesi
2. Yozgat Sarıkaya A.T. Projesi
3. Yozgat Gelingüllü AT ve TİGH

İnşaat Safhasındaki AT ve TİGH (2 Adet)

1. Yozgat Aydıncık AT ve TİGH
2. Yozgat Boğazlıyan Oğulcuk AT ve TİGH Prj.

DERE ISLAHLARI

Taşkın Koruma Tesisleriyle Halkımızı ve Toprağımızı Koruyoruz...

İşletme Safhasındaki Dere Islahları (60 Adet)

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan 60 dere ıslahı ile;

- 51 adet yerleşim yeri ve
- 22.800 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.

- 1.Akdağmadeni Boğazköy Köyü Çatak Arazileri Aydındede Deresi Islahı
- 2.Akdağmadeni Oluközü Kasabası Taşkın Koruma
- 3.Akdağmadeni Tarhana Köyü Çayderesi Taşkın Rusubat Kontrol

- 4.Akdağmadeni Yukarı Çulhalı Köyünün Hüsamettin Deresi Islahı
- 5.Aydıncık Gezbel (Çatören) Deresi Taşkın Koruma
- 6.Aydıncık Hacıilyas Köyü ve Arz. Yol ve Çamlıdere Taşkın Koruma Tesisi
- 7.Aydıncık Hacıilyas Köyü Ol Deresi Islahı
- 8.Aydıncık Kazankaya Kasabası Çekerek Irmağı Islahı
- 9.Boğazlıyan Yenikışla Köyünün Ören Deresi Taşkın Koruma
- 10.Boğazlıyan Yeşilhisar Köyünün Kaklık Deresi Taşkın Koruma
- 11.Çayıralan Curalı Beldesi Arazileri Samanlık Deresi Islahı
- 12.Çayıralan Çokradan Kasabası Taşkın Koruma
- 13.Çayıralan Konuklar Beldesi ile Kadışehri Hanözü ve Elmalıçiflik Köyleri Taşkın Koruma
- 14.Çekerek Bayındırhöyük Kasabası Taşkın Koruma
- 15.Çekerek İlçe Merkezi Nefisehanım Deresi Islahı
- 16.Çekerek Koyunculu Köyü ve Arazisi Keleşin Pınar ve Ayıbayırı Taşkın Rusubat Kontrol
- 17.Çekerek Merkez Nefisehanım Deresi Yukarı Havza Islahı
- 18.Çekerek Özükevâk Kasabası Taşkın Koruma
- 19.Kadışehri Halıköy Taşkın Koruma
- 20.Kadışehri İlçesi ve Arazileri Kadışehri Deresi Islahı
- 21.Kadışehri Kabalı Köyü ve Arazileri Oğlakasılan, Kurt ve Ucuzluk Deresi Islahı

- 22.Sarıkaya Emirbey Köyü Yaprak ve Çardak Dereleri Taşkın Koruma
- 23.Sarıkaya İlçe Merkezi Taşkın Koruma
- 24.Sarıkaya Koçak Köyü Taşkın Koruma
- 25.Sorgun Araplı Kasabası Ev ve Arazileri Taşkın Koruma
- 26.Sorgun Gevrek Köyü Hasanbey ve Kurudere Taşkın Rusubat Kontrol Tesisi
- 27.Sorgun İlçe Merkezi Ev ve Arazileri. Delibaş Deresi Islahı 2.Kısım
- 28.Sorgun İlçe Merkezi Eğriöz Deresi 2.Kısım Taşkın Koruma
- 29.Sorgun İlçe Merkezi Eğriöz Deresi 3. Kısım Taşkın Koruma
- 30.Sorgun İlçe Merkezi Ev ve Arazisi Delibaş Deresi Islahı
- 31.Şefaati İbrahim Hacı Köyü Ev ve Arazileri Cinli Deresi Islahı
- 32.Şefaati Karalar Köyü Arazileri Karaarkaç Deresi Islahı
- 33.Şefaati Karalar Köyü Arazileri Karaarkaç Deresi Yukarı Havza Islahı
- 34.Yenifakılı İlçe Merkezi Akar Deresi Islahı
- 35.Yerköy İlçe Merkezi 2. Kısım Taşkın Koruma
- 36.Yerköy İlçe Merkezi Erzurum ve Gültepe Mahalleri Taşkın Koruma
- 37.Yerköy Orhanköy Kavaklı Deresi Taşkın Koruma
- 38.Yerköy Susuz Köyü Kurudere ve Yan Kolu Taşkın Koruma
- 39.Yozgat Akdağmadeni Paşabey Köyünün Üzümlü Deresi
- 40.Yozgat Akdağmadeni Tarhana Köyünün Çayderesi
- 41.Yozgat Aydıncık Baydığın Kasabasının Baydığın Deresi Taşkın Koruma

- 42.Yozgat Aydıncık Dereçiftlik Köyünün Yerleşim Alanlarının Gerebiye Deresi
- 43.Yozgat Boğazlıyan Yenikışla Köyü Arazilerinin Tabansuyu Zararlarından Korunması
- 44.Yozgat Çekerek İlçe Merkezi Yerleşim Alanlarının Çatakkaya ve Domuboğazı Dereleri Taşkın Koruma
- 45.Yozgat Çekerek Kalederesi Köyünün Yerleşim Alanlarının Kurmul ve Zincanlı Dereleri
- 46.Yozgat Kadişehri Halıköy Beldesinin Keşlik Deresi
- 47.Yozgat Kadişehri Kabalı Köyü
- 48.Yozgat Merkez Aydıncık İlçe Merkezi Arazileri 2. Kısım Taşkın Koruma Tesisi
- 49.Yozgat Merkez Çadırardıç Kasabası Taşkın Koruma
- 50.Yozgat Merkez Osmanpaşa Kasabası Taşkın Koruma
- 51.Yozgat Merkez Tekkeyenicesi Köyünün Tatarbağ Deresi
- 52.Yozgat Saraykent Saray Hanaltı Mevki Termal Hotel Binasının Saray Deresi Islahı
- 53.Yozgat Sorgun Doğankent Arazileri Çayırılık ve Dedefakılı Deresi
- 54.Yozgat Sorgun Eymir Kasabası Akocak Mahallesinin Yerleşim Alanlarının Kuru Deresi
- 55.Yozgat Sorgun Gevrek Köyünün Hasanbey ve Kuru Dereleri
- 56.Yozgat Şefaati İlçe Merkezinin Kanak Çayı, Karasu ve Karan Dereleri 1. Kısım

57.Yozgat Şefaati İlçe Merkezini Kanak Çayı, Karasu ve Karan Dereleri
2.Kısım Üst Havza Tedbirleri

58.Yozgat Yerköy İlçesi Zencir Köyünün Çalılıkoyak Deresi Islahı

59.Yozgat-Akdağmadeni Umutlu Beldesi

60.Yozgat-Yenifakılı Fehimli Köyü 1 ve 2 Nolu Dereleri

İnşaatı Devam Eden Dere Islahları (14 Adet)

1.12.Bölge Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı (Yozgat Merkez Salmanfakılı, Lök, Büyükincirli ve Gökçekışla Köyleri Deresi): Salmanfakılı, Lök, Büyükincirli ve Gökçekışla Köyleri taşkınlardan korunacaktır. 06.05.2021 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

2.12.Bölge Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı (Yozgat-Boğazlıyan Sırçalı Kasabası): Yozgat-Boğazlıyan Sırçalı Kasabası taşkınlardan korunacaktır. 10.02.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

3.12.Bölge Müdürlüğü İdare İmkânlarıyla Yapılacak İşler (Yozgat Çekerek Irmağı Islahı Taş ve Beton Malzeme Alımı): Çekerek taşkınlardan korunacaktır. %87 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

4.Yozgat Akdağmadeni Yukarıçulhalı Köyünün Tad Deresi: Yukarıçulha köyü taşkınlardan korunacaktır. %90 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

5.Yozgat Aydıncık Hacıilyas Köyü ve Arazisinin Yol (Ol) Dere İle Çamlıdere: Hacıilyas köyü ve 850 dekar arazi taşkınlardan korunacaktır. 06.12.2017 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

6.Yozgat-Aydıncık Gezbel (Çatören) Deresi 2.Kısım: Aydıncık İlçesi taşkınlardan korunacaktır. 19.11.2021 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

7.Yozgat-Çandır Mera Dere Islahı: Çandır taşkınlardan korunacaktır. 15.11.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

8.Yozgat-Kadışehri Gümüşdiğin Köyü Gök Deresi: Kadışehri Gümüşdiğin Köyü taşkınlardan korunacaktır. 17.02.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

9.Yozgat-Merkez Derbent Köyü: Yozgat Derbent Köyü taşkınlardan korunacaktır. 01.02.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

10.Yozgat-Sarıkaya İlçe Merkezi Bahçelievler Mahallesi Sümbül Deresi: Sarıkaya Bahçelievler Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. %61 fiziki gerçekteşme sağlanmıştır.

11.Yozgat-Sorgun Eymir Beldesi Üzümcü Deresi: Eymir Beldesi taşkınlardan korunacaktır. 05.01.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

12.Yozgat-Sorgun İlçe Merkezi Eğriöz Deresi 4.Kısım: Sorgun İlçesi taşkınlardan korunacaktır. %27 fiziki gerçekteşme sağlanmıştır.

13.Yozgat-şefaattli İlçe Merkezinin Kanak Çayı, Karasu ve Karan Dereleri 3.Kısım: şefaattli İlçe Merkezi taşkınlardan korunacaktır. 11.10.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

14.Yozgat-Yerköy İlçe Merkezi Taşkın Koruma: Yerköy İlçesi taşkınlardan korunacaktır. 21.10.2022 tarihinde inşaat sözleşmesi imzalanmıştır.

Proje ve Planlaması Devam Eden Dere Islahları (22 Adet)

1.12.Bölge Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı (Yozgat Merkez Salmanfakılı, Lök, Büyükincirli ve Gökçekışla Köyleri Deresi) İkmali: 4 taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

2.12.Bölge Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı (Yozgat-Boğazlıyan Sırçalı Kasabası) İkmali: 1 taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

3.12.Bölge Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı (Yozgat-Merkez Gökçekışla Köyleri Deresi): Yozgat-Merkez Gökçekışla Köy taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

4.Yozgat Kadışehri Çamsaray Köyünün Kuru Dere: Çamsaray Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

5.Yozgat Kadışehri Elmalı Çiftlik Köyünün Kuru Dere: Çiftlik Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

6.Yozgat Kadışehri Yelten Köyünün Seyhan Deresi ve Yan Kolu (Kirazlı Dere): Yelten Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

7.Yozgat Merkez Topçu Köyünün Taşlıyer Deresi: Topçu köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

8.Yozgat Yerköy Çamlıbel Köyü Ulu Dere: Çamlıbel Köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

9.Yozgat-Aydıncık Baydığin Belediyesi Taşkın Koruma Kanalı 2. Kısım: Aydıncık Baydığin Belediyesi taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

10.Yozgat-Aydıncık Gezbel (Çatören) Deresi 2.Kısım İkmal: 1 taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

11.Yozgat-Aydıncık Hacıilyas Köyü ve Arazisinin Yol (Ol) Dere İle Çamlıdere İkmal 2. Kısım: 1 taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

12.Yozgat-Çandır-İğdeli Köyü Akpınar Deresi ve Bağlarözü Deresi: Çandır İğdeli köyü taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

13.Yozgat-Çekerek Çandır Köyü Kabak Deresi: Çandır köyü taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

14.Yozgat-Çekerek Kurtağılı Köyü Karaağaç Deresi ve Kuru Dere: Çekerek Kurtağılı Köyü taşkınlarından korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

15.Yozgat-Merkez Derbent Köyü İkmal: 1 taşkınlarından korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

16.Yozgat-Sorgun Çiğdemli Kasabası Devekaya Deresi: Sorgun Çiğdemli Kasabası taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

17.Yozgat-Sorgun Eymir Beldesi Üzümcü Deresi İkmali: 1 taşkınlardan korunacaktır. Proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

18.Yozgat-Sorgun Gülşehri Belediyesi Keser Mahallesi Kuru Dere: Sorgun Gülşehri Belediyesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

19.Yozgat-Sorgun Gülşehri Kasabası Keser Mahallesinin Kuru Deresi: Gülşehri Keser Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

20.Yozgat-Sorgun-Çiğdemli Duralidayılı Mahallesi Körpınar Deresi ve Yan Kolu: Sorgun-Çiğdemli Duralidayılı Mahallesi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.,

21.Yozgat-Yerköy Çamlıbel Köyünün Ulu Deresi: Yerköy Çamlıbel Köyü taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

22.Yozgat-Yerköy İlçe Merkezi Dölek Deresi: Yerköy İlçe Merkezi taşkınlardan korunacaktır. Planlama çalışmaları devam etmektedir.

HES

Kendi Enerjimizi Kendimiz Üretiyoruz...

İşletme Safhasındaki HES'ler (1 Adet)

1 HES'in kurulu gücü 3,05 MW, yıllık enerji üretimi ise 10,95 milyon kiloWatt.saat'tir.

Planlama ve Proje Safhasındaki HES'ler: (1 Adet)

1 HES'in kurulu gücü 1,97 MW, yıllık enerji üretimi ise 12,77 milyon kiloWatt.saat'tir.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Orman Genel Müdürlüğü 2003 – 2022 yılları arası Yozgat İl Yatırımları toplamı 890 Milyon TL.

İlin Orman Varlığı ve Ağaçlandırma Faaliyetleri

- Yozgat İlinin ormanlık alanı **276.015 hektar** olup, yüzölçümünün **%20'si** ormandır. Yozgat İli ormanlarının **%57'si** normal, **%43'sü** bozuk ormanlardan oluşmaktadır.
- Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2020 yılları arasında **114.135 hektar** arazide çalışma yapılarak **99.082.436 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- 2003-2020 yılları arasında **212.764.000 adet** fidan üretilmiştir.

Sosyal Ağaçlandırma Çalışmaları...

- 2003-2020 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **110.498 adet** fidan toprakla buluşturulmuştur.
- Ayrıca **997 km** karayolu ve köy yolu kenarına **357.305 adet** fidan dikilmiştir.

Bal Ormanı ve Mesire Yerleri Kurduk...

- 2003-2020 yılları arasında;
- **3** mesire yeri kurulmuştur.
- Arıcılığı geliştirmek ve organik bal üretimini desteklemek için **10** adet bal ormanı kurulmuştur.

1. Turluhan Bal Ormanı
2. Halhacı Bal Ormanı

3. Külh      Bal Ormanı
4. Beypınarı Bal Ormanı
5. İsaklı Bal Ormanı
6.   ekerek Bal Ormanı
7. Gökdere Bal Ormanı
8. Bayındırh      Bal Ormanı
9. Cemil       Sal Ormanı
10. Külekçi Bal Ormanı

Orman Köylümüzün Yanındayız...

Yozgat İlimizde bulunan 828 adet mahallenin;

31. Madde: 219 adet

32. Madde: 80 adet olmak üzere

Toplam: 299 adedi orman köyüdür.

Bu köylerde ya  an 57.578 orman k  yl  m  ze hizmet vermekteyiz.

ORKÖY Faaliyetleri

- ORKÖY   alı  maları kapsamında 2003-2020 döneminde; orman köylerinde yaşayan **3.626** aileye **38.687.872 TL** ferdi proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.

Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz...

5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi

- Orman teşkilatı tarafından orman köylerinde yaşayan vatandaşların gelir seviyelerinin arttırılması için ceviz, badem, kestane, zeytin gibi gelir getirici fidanlar dikilerek köylerimizde gelir getirici ormanlar oluşturulmaktadır.
- Bu kapsamda 2020 yılı sonuna kadar **63** köyde **120.900 adet** gelir getirici fidan dikilmiştir.

DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **Yozgat ilinde;**
 - ✓ 1 milli park,
 - ✓ 5 tabiat parkı,
 - ✓ 1 tabiat anıtı,
 - ✓ 33 avlak sahası bulunmaktadır.

Milli Park

Yozgat Çamlığı Milli Parkı: Merkez ilçede yer alan 2.669 dekarlık saha 05.02.1958 tarihinde ilan edilen Türkiye'nin ilk Milli Parkıdır. Uzun Devreli Gelişme Planı 2011 yılında onaylanmıştır.

Alanda yol kaplaması, orman köşkü, sosyal donatılar, mescit, gününbirlik kullanım alanı, 51 kamelya, kır lokantası, bekçi kulübesi, 2 tur güzergâhı, büfe, otel, voleybol ve basketbol sahası, çocuk oyun grubu, 9 seyir terası, tanıtım ve ikaz levhaları, su haznesi, otopark, tabiat eğitim merkezi ve kafeterya yapılmıştır.

2018 yılında açılan Tabiat Eğitim Merkezinde ziyaretçilere alanın kaynak değerleri, tabiat sevgisi, korunan alanlar, biyolojik çeşitlilik konularında teorik ve uygulamalı eğitimler verilmektedir.

Tabiat Parkları (5 Adet)

1. **Fatih Tabiat Parkı:** Merkez ilçede yer alan 2.424 dekarlık saha 03.10.2013 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı 02.08.2017 tarihinde onaylanmıştır. Anfi, yürüyüş yollarına 4 ahşap köprü, 4 yağmur barınağı, 7 kamelya, 170 piknik masası, 3 ahşap çocuk oyun grubu, spor aletleri, yol kaplaması, bisiklet parkı, ahşap çit, ahşap bariyer, ahşap çeşme, tel ihata, giriş ünitesi, seyir terası, sosyal donatılar, yürüyüş parkurları, otopark ve mescit binası yapılmıştır. 2017 yılında Fatih Tabiat Parkı'nda kır kahvesi, mescit, abdesthane ve çocuk bakım odası yapılmıştır.

- 2. Davulbaz Tepe Tabiat Parkı:** Merkez ilçede yer alan 726 dekarlık saha 10.12.2009 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı mevcuttur.
- 3. Kadıncı Tabiat Parkı:** Akdağmadeni ilçesinde yer alan 102 dekarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı 02.08.2017 tarihinde onaylanmıştır. Sahada kır lokantası, 2 orman köşkü, oyun grubu, ziyaretçi tanıtım merkezi, yağmur barınağı, piknik üniteleri, 2 kameriye bulunmaktadır.
- 4. Oluközü Tabiat Parkı:** Akdağmadeni ilçesi Oluközü Beldesinde yer alan 312 dekarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı çalışmaları devam etmektedir. Alan içerisinde 5 çeşme, piknik üniteleri, 7 kamelya, yağmur barınağı, oyun grubu, su haznesi, futbol ve güreş müsabakaları için saha bulunmaktadır.
- 5. Üçtepeler Tabiat Parkı:** Sorgun ilçesinde yer alan 1.718 dekarlık saha 11.07.2011 tarihinde tabiat parkı ilan edilmiştir. Gelişme Planı çalışmaları devam etmektedir. 2017 yılı içinde alan ağaçlandırılması yapılmış ve çevre düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

Tabiat Anıtı

Ulukavak Tabiat Anıtı: Çekerek ilçesi, Kamışcık köyünde yer alan 1,49 dekarlık saha 1994 tarihinde tabiat anıtı ilan edilmiştir.

Kanatlı Yaban Hayvanı Üretim Merkezi

Çalatlı Kanatlı Yaban Hayvanı Üretim Merkezi: Merkezilçe Çalatlı köyünde yer alan 178 dekarlık sahada 27.04.2007 tarihinde yaban hayvanı üretim merkezi kurulmuş olup, hedef türü kınalı kekliktir.

- ✓ 2007-2020 yılında 156.584 kınalı keklik, 30.551 beç tavuğu üretilmiştir.

Tabii Hayatın Desteklenmesi

- 2003-2020 yılları arasında **17.500 adet** kanatlı hayvan tabiata bırakılmıştır.
- 2003-2020 yılları arasında **19 adet** memeli hayvan tabiata yerleştirilmiştir.

- 2003-2020 yılları arasında yaban hayatının devamı için tabiata **145.210 kg** yem bırakılmıştır.

Hayvanları Koruma Faaliyetleri

- 2003-2020 yılları arasında 1.050 adet mikroçip, 2 adet mikroçip okuyucu, 1.050 adet kulak küpesi belediyelere ücretsiz olarak dağıtılmıştır.
- 2003- 2020 yılları arasında 1.971 adet hayvana aşılama, 1.162 adet hayvana kısırlaştırılma, 937 adet hayvana işaretleme ve kayıt işlemi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu hayvanlardan 309 adedi sahiplendirilmiştir.
- 2003-2020 yılları arasında 3.950 adet su ve mama kabı, 1.750 adet kuş konağı, 22 adet kedi evi sahipsiz hayvanların barınmaları ve beslenmeleri maksadıyla dağıtılmıştır.

Av Yönetimi Faaliyetleri

- Yozgat'ta **16** devlet avlağı ve **17** genel avlak bulunmaktadır.
- 2003- 2020 yılları arasında 132 avcı kursu açılmış ve 3.275 kişiye avcılık belgesi verilmiştir.
- 2003- 2020 yılları arasında av koruma çalışmalarında 13.760 avcı kontrol edilmiştir. Kanun dışı av yapan **856 kişi** hakkında işlem yapılmıştır. 295 yaban hayvanına ve 364 araç gerece el koyulmuştur.

Biyolojik Çeşitlilik Çalışmaları

- **Biyoeçitlilik Envanter ve İzleme Projesi:** Çalışmaları devam etmektedir.
- **Biyokaçakçılıkla Mücadele Çalışmaları:** Biyokaçakçılıkla mücadele çalıştayı düzenlenmiştir.

Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı

- Yozgat ilinin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve tabiat turizmi potansiyelinin ortaya çıkarılarak geliştirilmesini sağlamak maksadıyla Yozgat ili Tabiat Turizmi Master Planı ve Tabiat Turizmi Uygulama Eylem Planı hazırlanmıştır.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından **2003-2022** yılları arasında **Yozgat** iline toplam **4.625.000 TL** yatırım yapılmıştır.

Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

Anlık hava durumu bilgilerinin vatandaşımıza sunulması, tahminlerin hazırlanması, tahmin tutarlılıklarının artırılması ve yapılan tahminlerin doğrulanması, başta iklim ve iklim değişikliği olmak üzere birçok araştırma faaliyetinin gerçekleştirilmesi, çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik ürün ve hizmetlerin hazırlanması maksadıyla kullanılmak üzere **23 adet Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)** kurulmuştur.

23 adet OMGİ ile **Yozgat** ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

6. EKLER

EK 1

BARAJ İNŞA TEKNİKLERİ

Barajlar, gövdenin statik projelendirilmesinde esas alınan gövde şekline göre sınıflandırılabilirler gibi gövde dolgusunda kullanılan malzeme cinsine göre de sınıflandırılabilirler. Hem gövde biçimini hem de gövde dolgu malzemesini göz önüne alan ve yaygın olarak kullanılan sınıflandırmaya göre barajlar iki ana sınıfa ayrılmaktadır:

1. BETON BARAJLAR

A. Geleneksel Beton Barajlar

- Beton Ağırlık Barajları
- Payandalı Barajlar
- İçi Boşluklu Barajlar
- İnce Kemer Barajlar
- Ağırlık Kemer Barajlar
- Çok Kemerli Barajlar
- Diğer mümkün olan kombinasyonlar

B. Silindirle Sıkıştırılmış Beton Barajlar (SSB)

2. DOLGU BARAJLAR

A. Homojen Toprak Dolgu Barajlar

B. Çakıl veya Kaya Dolgu Barajlar

- Geçirimsiz Çekirdekli Barajlar
 - Kil
 - Beton
 - Asfalt

- Önyüzü Kaplamalı Barajlar
 - Beton
 - Asfalt

C. Patlatma Barajı (Blast Dam)

Beton kemer barajlar, enerji elde etmek maksadıyla inşa edilen tek veya çift eğriliğe sahip barajlardır. Temel özellikleri üzerlerine gelen su basıncını kemer ve konsol davranışları sayesinde vadi yamaçlarına aktarmalarıdır. Tek eğrilikli kemer barajlarda yalnızca yatayda kemer şekli verilmiş olup, düşeyde düz ya da eğimlidir. Çift eğrilikli kemer barajlar ise hem yatay hem de düşey yönde eğriselliğe sahiptir. Bu tip barajlar çift yöndeki kemer etkisinden dolayı daha ince beton kesimine sahip olurlar ve taşıyıcı sistemin bu özelliği sayesinde beton hacminde büyük tasarruf sağlarlar. Dar vadilerde, sağlam temel ve yamaç kayası olan yerlerde yaygın olarak inşa edilirler.

EK 2

HAVZALAR ARASI SU AKTARMA PROJELERİ ÖRNEKLERİ

(International Workshop on Interbasin Water Transfer)

Türkiye

İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak maksadıyla başka bir havzadan su aktarılmaktadır. Hayata geçirilen Melen Projesiyle; İstanbul'a 20 Ekim 2007'den beri kesintisiz su iletilmektedir. Proje; 189 km'lik Kondüvi, Tünel ve Boru hattından oluşmaktadır. İstanbul'un takriben yıllık 1 milyar 50 milyon m³'lük su ihtiyacının %59'u Melen Projesinden karşılanmaktadır.

Bir diğer önemli proje ise; başka bir havzadan su aktarılarak Ankara'nın 2050 yılına kadar İçmesuyu ihtiyacını karşılayacak olan Gerede Projesidir. Gerede Sistemi; Kesikköprü Barajından suyu şehre iletecek

128 km uzunluğundaki isale hattı ve 5 adet terfi merkezi ve su haznelerinin inşaatıyla şehre kesintisiz su iletmektedir. 5 milyon 663 bin nüfuslu Ankara'da hâlihazırda 2 milyon 550 bin kişi Gerede Sistemi'yle tedarik edilen suyu kullanmaktadır.

Suruç Ovası Pompaj Sulama Projesi; Atatürk Baraj Gölünden alınan 90 m³/saniye su ile Suruç İlçe Merkezi ve 201 yerleşim yerine ait toplam 95.097 hektar arazinin sulanmasını kapsamaktadır. Suruç Ovası Pompaj Sulaması muhtevasında Dünyanın 5. uzun sulama tüneli konumundadır.

Almanya

Daha az yağış alan ve su ihtiyacı fazla olan Münih, Stuttgart, Frankfurt, Cologne ve Leipzig gibi büyük şehirlerin su ihtiyacı; su transferi ile karşılanmaktadır. Görece kurak bölgeler için oldukça önemli olan Harz Dağları suları, kuzeybatı ve doğu bölgelerinin su ihtiyacını karşılamak maksadıyla transfer edilmektedir. Batıdaki transfer sistemi ilki 1928, ikincisi 1969 yılında olmak üzere iki safhalı olarak inşa edilmiştir. Bugün bu sistem 183 milyon m³ su tutma kapasitesi ile 6 rezervuar ve toplam uzunluğu 416 km olan boru hattından oluşmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri

Büyük su transferi projelerinin yapıldığı ülkelerden biri de ABD'dir. İçme suyu temini, enerji üretimi, sulak alanların rehabilitasyonu ve su kalitesini iyileştirilmesi maksadıyla transfer projeleri gerçekleştirilmektedir. Nevada'da bugün 20 transfer projesi eyaletin ekonomisinin gelişmesine ve büyümesine katkıda bulunmaktadır. Colorado Nehri'nden büyük miktarda su, Colorado-Big Thompson (C-BT) Projesi ve Windy Gap Projesi ile South Platte Nehri havzasına, Fry-Ark ve Twin Gölü Projesi ile de Arkansas Nehri havzasına transfer edilmektedir.

Avustralya

Karlı Dağlar Projesi, dünyanın en büyük elektrik ve sulama projelerinden biridir. Milyonlarca dolarlık katma değer ve istihdam yaratan proje Snowy Nehri üzerindedir.

Çin

MR Projesi ile toplam uzunluğu 1230 km olan bir kanalla Han Jiang Nehri üzerinde bulunan Danjiangkou Barajı'ndan Pekin şehrinin de içinde bulunduğu Henan ve Hebei eyaletlerine kanalla barajdaki su seviyesine bağlı olarak saniyede 500 m³ ile 1200 m³ arasında su taşınabilmektedir.

Finlandiya

Helsinki şehri içme suyu ihtiyacını Paijanne Gölü'nden transfer ettiği su ile karşılamaktadır. Sistem ile 1.5 milyon kişinin su ihtiyacı karşılanmaktadır. Transfer maksadıyla 1973–1982 yılları arasında 120 km uzunluğunda, en kesit alanı 15.5 m² olan bir kanal inşa edilmiştir. Transfer edilen su aynı zamanda kirlenen nehirlerin ve göllerin iyileştirilmesi maksadıyla da kullanılmıştır. Rehabilitasyon maksadıyla inşa edilen bir tünelden Ridrasjarvi, Rusutjarvi ve Tuusulanjarvi Gölleri'ne su pompalanmış ve olumlu sonuçlar elde edilmiştir.

Japonya

Japonya'nın başkenti Tokyo'nun su ihtiyacını karşılamak maksadıyla Tama Nehri'nden su transfer edilmektedir. Kagawa Sulama Projesi kapsamında Yoshino Nehri'nden Shikoku Adası'na sulamada kullanılmak maksadıyla su transferi için nehir üzerine Sameura ve Ikeda rezervuarları kurulmuştur.

PROF. DR. VEYSEL EROĞLU'NUN

HAL TERCÜMESİ

1948 yılında Afyonkarahisar'ın Şuhut ilçesinde doğdu. İlk tahsilini Şuhut'ta, orta ve lise öğrenimini Afyon'da tamamladı. 1971 yılında İTÜ İnşaat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 1972'de kaydını yaptırdığı İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden 1978 yılında mezun oldu. Askerlik hizmeti sonrası, önce Yıldız Teknik Üniversitesi'nde, bilahare İTÜ İnşaat Fakültesi'nde akademik hayatına devam etti. 1978 yılında İTÜ'de Çevre Mühendisliği Bölümü'nün kuruluşunda vazife aldı. 1980 yılında doktorasını tamamladıktan sonra bir yıl süre ile Hollanda'da doktora sonrası çalışmalar yaptı. 1984 yılında Doçent, 1991 yılında ise Profesör unvanını kazandı. Bu dönemde kamu kurum ve kuruluşları, sanayi kuruluşları ve belediyelere müşavirlik yaparak çeşitli proje yapım ve kontrollük hizmetlerinde bulundu. **Çevre Teknolojisi Anabilim Dalı Başkanlığı ve Fakülte Yönetim Kurulu üyeliği yaptı.**

İTÜ İnşaat Fakültesi Yönetim Kurulu Üyeliği, Çevre Teknolojisi Anabilim Dalı Başkanlığı; İSKİ Genel Müdürlüğü, İSTAÇ, KİPTAŞ, BİMTAŞ, HAMİDİYE, İSFALT AŞ, İstanbul Ağaç ve Peyzaj AŞ'de Yönetim Kurulu Başkanlığı; İGDAŞ, BEDAŞ, AYEDAŞ, TEMSAN'da Yönetim Kurulu Üyeliği ve **DSİ Genel Müdürlüğü** vazifelerinde bulundu. Su Vakfı kurucusu ve Mütevelli Heyeti Üyesi olup, Dünya Su Konseyi guvernörlüğü yapmıştır. 2013 yılında Birleşmiş Milletler Dünya Ormancılık Zirvesi Başkanlığı, İslam İşbirliği Teşkilatı'nın 2016 yılında kurulan Su Konseyi Başkanlığı ve 2015 yılında 2 yıl süreyle Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele 12. Taraflar Konferansı (COP12) Dönem Başkanlığı vazifelerinde bulunmuştur.

Ülkemizin su ve çevre alanında son 40 yılına damga vuran, alanında ülkemizin ve hatta Dünya'nın sayılı ilim insanlarından biri olan Prof. Dr. Veysel Eroğlu, hem ilmi çalışmalarıyla hem de İSKİ, DSİ ve Bakanlık vazifeleri sırasında icracı faaliyetleriyle ülkemize çok sayıda eser kazandırmıştır.

Ülkemizin en önemli ve köklü üniversitelerinden İstanbul Teknik Üniversitesinde akademisyenlik yaptığı döneminde; su temini, atıksu arıtımı gibi konularda 10 kitap yazmıştır. 5 kitabında çeşitli bölümlerini hazırlamıştır. 45’i yabancı dilde olmak üzere 350’nin üzerinde ilmi makale, tebliğ ve mesleki teknik raporları ile kitapları yayınlanmıştır. Bazı kitapları, ders kitabı olarak üniversitelerde okutulmuştur.

Prof. Dr. Veysel Eroğlu, aktif siyasi hayatı boyunca da kitaplar yazmaya devam etmiştir. Ülkemizin en önemli projelerinden biri olan Konya Ovası Projesini anlatan **“Asırlık Mavi Rüya KOP Konya Ovası Projesi”** isimli eseri ile son olarak Cumhuriyet tarihimizin en önemli eserlerinden biri olan Ilısu Barajı ile alakalı hatıraları ve projenin yapım safalarının yer aldığı **“Dicle’nin Gizli Hazinesi Ilısu Prof. Dr. Veysel Eroğlu Barajı”** isimli eseri, DSİ Vakfı tarafından yayınlanmıştır. Yazarın hayatını anlatan ve özellikle İSKİ Genel Müdürlüğü döneminde gerçekleştirdiği çalışmaları ihtiva eden **“Suya Atılan İmza”** isimli eseri ise İnkılab Yayınlarından okuyucuyla buluşturulmuştur.

1994 öncesi kerbelaya dönen İstanbul’un su mes’elesini kökünden çözdüğü İSKİ döneminde 600, DSİ ve Bakanlık vazifeleri sırasında da 9.200 civarında olmak üzere toplam su ile alakalı 9.800 eseri ülkemize kazandırmıştır. Ormancılık, milli park ve meteoroloji tesisleriyle bu sayı 10.000’in üzerindedir.

Orman teşkilatının yapısında yaptığı muazzam reform ve dönüşüm sayesinde, ülkemiz, ağaçlandırma alanında Dünya’ya örnek çalışmalara imza atmıştır. 4 milyar 50 milyonu Prof. Dr. Veysel Eroğlu döneminde olmak üzere son 20 yılda 5,9 milyar fidan toprakla buluşturulmuştur.

Korunan alan sayısı 167’den 633’e, korunan alanların, alan olarak miktarı ise 941.000 hektardan 3,32 milyon hektara yükseltilmiştir. Prof. Dr. Veysel Eroğlu’nun Bakanlığı döneminde 10 milli park ve 227 tabiat parkı ilan edilmiştir. Tarihi Milli Parklar ihya edilmiş, şanlı tarihimizi gelecek nesillerimize aktarmak için Tanıtım ve Araştırma Merkezleri inşa edilmiştir.

Teknolojiye ve gelişime her daim öncülük eden Prof. Dr. Veysel Eroğlu, Bakanlığı döneminde Meteoroloji Genel Müdürlüğünün ölçüm ve tahmin sistemini ileri teknoloji meteorolojik gözlem sistemleriyle yeniden tesis etmiştir. İleri teknoloji ürünü; 20 radar, 1.828 otomatik meteorolojik gözlem istasyonu, 73 havaalanı otomatik meteorolojik gözlem istasyonu ve 81 adet deniz meteorolojik gözlem istasyonu, Prof. Dr. Veysel Eroğlu döneminde tesis edilerek hava tahminlerindeki isabet oranı %90'ın üzerine çıkartılmıştır.

23 ve 24. Dönemde Afyonkarahisar, 25. Dönemde İzmir ve 26. Dönemde Afyonkarahisar Milletvekili seçildi. 60. Hükümette Çevre ve Orman Bakanlığı; 61, 62, 63, 64 ve 65. Hükümette Orman ve Su İşleri Bakanlığı yaptı. Halen 27. Dönem Afyonkarahisar Milletvekili olup aynı zamanda Cumhurbaşkanı Irak Özel Temsilciliği vazifesini yürütmektedir. Ayrıca TBMM'de 2021 yılında kurulan **“Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması için Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”**nun Başkanlığını yapmıştır. Ülkemizin yetiştirdiği önemli mühendislerden biri olan Pof. Dr. Veysel Eroğlu, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta vuku bulan depremlerin araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi gayesiyle 09.03.2023 tarihinde TBMM'de kurulan **“Deprem Araştırma Komisyonu”**nun başkanlığını yapmıştır.

İngilizce bilen Prof. Dr. Veysel Eroğlu, evli ve 4 çocuk babasıdır.

İSKİ Dönemi (Mayıs 1994 – Eylül 2002)

8,5 yıllık İSKİ Genel Müdürlüğü vazifesi sırasında 600 tesis inşa ederek, İstanbul'un su mes'elesini kökünden çözmüştür.

- 8 baraj
- Dev isale hatları,
- İçme suyu arıtma tesisleri,
- Terfi merkezleri,

- İçme suyu hazneleri ve
- Şebeke hatları inşa edilmiştir.

***DSİ, Çevre ve Orman Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Dönemi (Mart 2003 – Temmuz 2018)***

İstanbul'un içme suyu mes'elesini çözdükten sonra, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde, kendisinin ***"Veysel Hoca, doğru DSİ Genel Müdürlüğüne gidiyorsun ve bütün şehirlerin su mes'elesini çözüyorsun."*** talimatıyla Ankara gelen Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun DSİ Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı (2007-2011) ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı (2011-2018) döneminde ülkemiz, su yatırımlarında altın çağını yaşamıştır.

Son 21 yılda 9.276 tesis Aziz Milletimizin hizmetine sunulmuştur.

- 716 adedi baraj
- 624 adedi HES
- 481 adedi gölet ve bent
- 101 adedi yeraltı besleme tesisi
- 1.633 adedi sulama tesisi
- 302 adedi içme suyu temin tesisi
- 24 adedi atıksu tesisi
- 5.395 adedi taşkın koruma tesisidir.

veyseleroglu@gmail.com

www.veyseleroglu.com.tr

veyseleroglu

VeyselEroglu03

VeyselEroglu

KAYNAKLAR

- 1- BİLDİRİCİ, Mehmet; Tarihi Sulama, Su Depolama, Taşkın Koruma Tesisleri, DSİ Yayınları, Ankara, 2009.
- 2- DEMİR, Abdullah; Su ve DSİ Tarihi, DSİ Vakfı Yayınları, Ankara, 2000.
- 3- DSİ 4. Bölge Müdürlüğü 2012 Yılı Yatırım Programı ve Bütçe Takdim Raporu, Konya, 2012.
- 4- International Workshop on Interbasin Water Transfer, UNESCO, Paris, 25-27 April 1999.
- 5- ŞAHİN, Turan; Osmanlı'nın Çılgın Projeleri, Yitik Hazine Yayınları, İstanbul, 2012.
- 6- YILMAZ, Ömer Faruk; Osmanlı'nın Konya Ovası Sulama Projesi, Çamlıca Basım Yayın, İstanbul, 2010.
- 7- EROĞLU, Veysel; Asırlık Rüya Konya Ovası Projesi, DSİ Vakfı Yayınları, Ankara, 2013
- 8- EROĞLU, Veysel; Suyu Atılan İmza Hatıralarım-1, İnkilab Basım Yayın, İstanbul, 2022

Bağbaşı Barajı

Konya Ovası (KOS) 1, 2, 3 Sulamaları

[illegible]

Ermenek Barajı ve HES

DEVLET SU İŞLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ